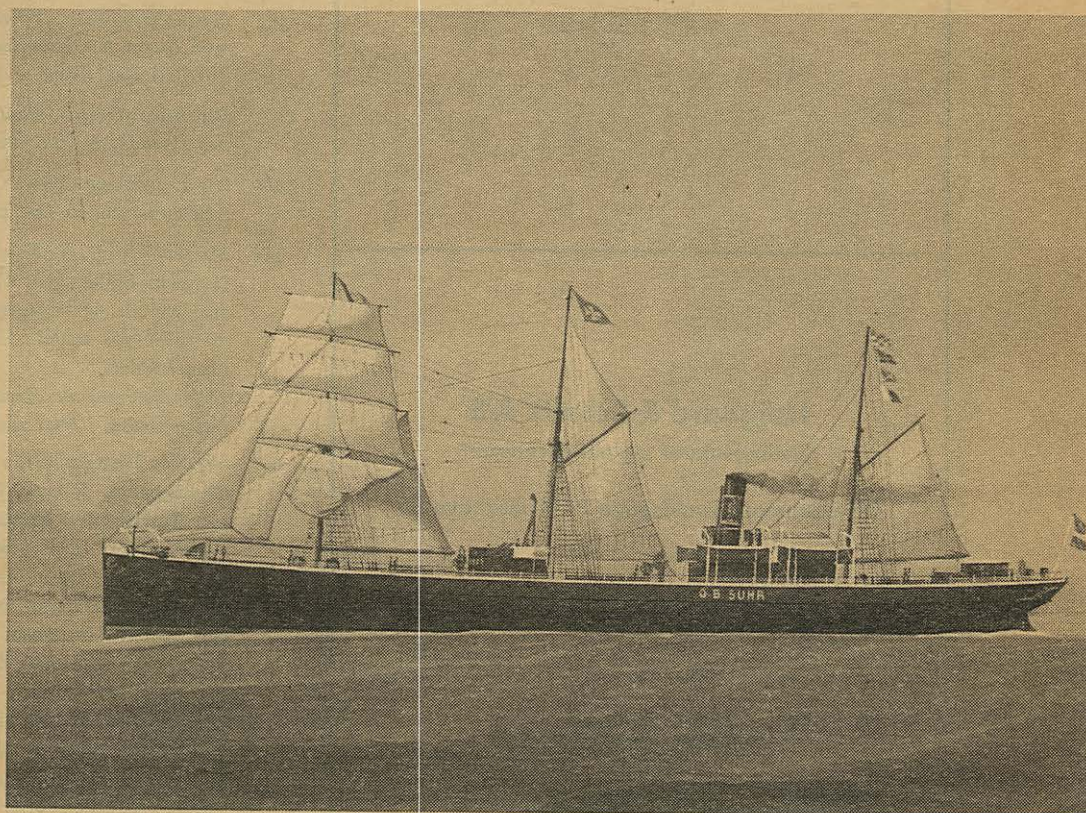

UNDER DANNEBROG

ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART

Hefte 1 - Februar
54. aarg. - 1967

*Gammelt, farvelagt „skibsportræt“ af S/S O. B. SUHR af København, bygget 1878 og tilhørende
DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB.*

(se Artiklen Side 5)

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

Jesper Chrisensen & Co.

Vin en gros
Nørregade 28 - København K.

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Otto Svenson & Co.

Dronningens Tværgade 7 Tlf. (01) 14 04 82
Grundlagt 1880
Vinforretning
Lager af cigarer
Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

Hede Nielsens Fabriker A/S

Horsens - Tlf. (066) 2 47 11

Højgaard & Schultz A/S

Civilingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Ewaldsgade 9 - København N.

I. Chr. Andersen

Ost
Vimmelskaftet 41 - Telf. 1345 - 14345

MARINE- FORENINGENS

Kalender

- 23/2 *Marineforeningens Sønderborg* afd. holder generalforsamling paa „Sønderborghus“.
- 25/2 *Marineforeningens Aalborg* afd. fejrer sin 50-aars stiftelsesfest i Restaurant „Skydepavillonen“ (ved Aalborg-tårnet). Reception samme dag kl. 10.00—11.30 i Marinestuen paa Hotel *Kong Frederik* i Kongensgade.
- 25/2 *Marineforeningens Silkeborg* afd. arrangerer den aarlige fællesskydning i Haandværkerforeningens kælder kl. 14.00—18.00. Samme aften er der fællesspisning paa »La Strada« kl. 19.00.
- 26/2 Distriktsmøde for *Sjælland Nord* paa Hundested kro; kl. 12.30 er der fællesspisning og kl. 14.00 distriktsmøde.
- 2/3 *Marineforeningens Frederiksværk* afd. afholder generalforsamling kl. 19.30 i Marinestuen paa „Hotel Frederiksværk“.
- 2/3 *Marineforeningens Københavns* afd. arrangerer et fællesmøde for afd. i Distrikt I i Folkets Hus paa Enghavevej i *Jens Jensen*-salen, indgang A. 2. sal. Major *H. C. Petersen* vil tale om flyvende tallerkener. Alle medlemmer fra Distrikt I er velkomne.
- 4/3 *Marineforeningens Sønderborg* afd. vinterfest med damer paa Hotel „Sea Inn“ i Egersund.
- 10/3 *Marineforeningens Kongens Lyngby* afd. holder medlemsmøde paa „Lottenborg“.
- 11/3 *Marineforeningens Frederiksværk* afd. fejrer sin aarsfest paa „Hotel Frederiksværk“.
- 11/3 *Marineforeningens Vordingborg* afd. afholder stor fest med damer paa Kalvehave Badehotel kl. 18.30 — køreturen til Kalvehave er gratis.
- 11/3 *Marineforeningens Randers* afd. holder „Katteskudning“ paa Haandværkerforeningens skydebaner kl. 18.30.
- 23/3 fejrer „Allinge Bakke“ under Bornholms afd. 25 aars jubilæum ved en fest paa „Højers Hotel“.
- 6/4 *Marineforeningens Københavns* afd. mødes kl. 19.30 i Holmens Kirke, hvor Orlogspræst, dr. theol. Børge Ørsted vil tale og Organist, Frk. *Grethe Krogh Christensen* vil spille paa orglet. Aftenen slutter med kaffe og brød i sidelokalet.
- Marineforeningens Randers* afd. holder skydeaften den første fredag i hver maaned.
- 7/5 afholdes Distrikt VIII.s længe forberedte, helt enestaaende krydstogt: Jylland, Fyn-Sjælland og retur med besøg paa Flaadestation Korsør. Der køres med eget DSB udflugtstog incl. dansevogn. Toget „afsejler“ fra Kolding kl. 10.15 og „gaar atter i havn“ her kl. 21.30. Alle nærmere oplysninger hos distriktets afdelingsformænd. Arrangørerne har tænkt paa alle mulige serviceforanstaltninger, men saa skal billetterne ogsaa være bestilt, betalt og afhentet senest 5/5 kl. 12.00 hos *Otto Carstensen*, foreløbig er der solgt 110 billetter — og der kan kobles flere vogne til dette tog paa dette togt.
- 11/6 *Helsingør* afd. Den store Fugleskydning paa 15 m banen ved Nygaard. Køb skydemærker i god tid og sæt X ved dagen.

VED AARSSKIFTET

Ved aarsskiftet kan vi konstatere, at i en tid, der almindeligvis betragtes som ugunstig for foreningsliv, har vore afdelinger ved godt og støt arbejde været i stand til at opfylde vor forenings formaal og virke for Søværn og Søfart samt bevarelsen af kammeratskabet og sammenholdet skabt i tjenesten under orlogsflaget. Megen energi og initiativ har været vist for at tage nye ideer op for at samle kammeraterne om foreningslivet.

Vi befinder os jo i en periode præget af mange afdelingsjubilæer, hvor der er anledning til at mindes indsats og begivenheder i det forløbne aar. Det er at haabe, at disse erindringer maa virke som en spore for en videre kraftfuld indsats i vort nu begyndte aar til gavn for vor forening.

Ved aarsskiftet siger vi tak til vor høje Æresformand for bevaagenhed og interesse. Vi vil med tanken paa vor Tronfølgers forestaaende bryllup dette aar i særlig grad samles i de varmeste ønsker for vor Konge og hans hus.

En tak for bistand og samarbejde rettes til enkeltpersoner og institutioner indenfor Søværnet og udenfor, til Soldaterforeningerne og vore brodreforeninger i Norge og Sverige.

Vi mindes de kammerater, venner og bekendte, der gik bort i aarets løb og vi sender medfølelse tanker til deres efterladte kære.

For det nye aar fremsættes de bedste ønsker for Søværnet, for Handelsflaaden, for Fiskerierhvervet og for alle, der gennem tilknytning til livet paa søen virker for vort lands ære og anseelse som søfarende nation.

Marineforeningens medlemmer med deres hjem og familie bringes de bedste ønsker for det nye aar.

Tak for arbejdet for foreningen i aaret der gik.

GUD BEVARE KONGEN

Vor Orlogsflåde af idag

Ved selskabet De Danske Forsvarsbrødres stiftelsesfest 4/2 gav Chefen for Søværnet, Viceadmiral S. S. Thøstrup, i aftenens hovedtale en redegørelse for vort Søværn af idag.

Med Viceadmiralens tilladelse bringes nedenfor hovedafsnittene af denne opgørelse over flaadens status:

„Indenfor det europæiske område præges den nuværende udenrigspolitiske situation af en vis afspænding i forhold til tidligere, og bestræbelserne gøres for yderligere stabilisering. Der er imidlertid en stadig risiko for, at uro andre steder i verden kan brede sig — og det er en ubehagelig realitet, at der i Østeuropa i vor nærhed er placeret overordentlig stærke militære styrke af alle værn. Vi må spørge: „hvorfor?“ og „hvad kan eller skal de foretage sig?“

Vi må derpå erkende, at en militær trussel over land, ad søvejen og gennem luften vil kunne udvikle sig — også med begrænset sigte under dække af atombalancen, medmindre vort stående, militære beredskab gennem sit omfang, sin styrke og sammensætning forlods virker tilstrækkeligt forebyggende — d. v. s. så stærkt og så alsidigt, at en aktion mod os måtte blive af et sådant omfang, at angriberen risikerer utilsigtet og ukontrolleret udvidelse af konflikten.

Vi behøver derfor et stærkt og vågent beredskab.

Vor forsvarsordning af 1960 er netop udformet på denne baggrund og i tilslutning til solidaritetstanken i Atlantpagten.

Havet har gennem århundreder haft indflydelse på vor skæbne — og vil stadig have det. Havet er jo at betragte som en transportvej af enorm kapacitet, ad hvilken der i ufredstider

kan fremføres våbensystemer og militære styrker mod os. Men vi kan også selv udnytte havet til at skabe hindringer for fjenden og til — som i fred — at sikre vore forsyningsveje. På disse områder finder vi søværnets opgaver som led i det samlede forsvar.

Ifølge forsvarsloven skal flåden bestå af 61 egentlige krigsskibe, omfattende 8 såkaldte „større enheder“ samt torpedobåde, undervandsbåde, minelæggere, ministrygere og bevogtningsfartøjer sarnt skibe til særlige formål, såsom inspektionsskibe, orlogskuttere og depotskibe.

I korthed vil jeg omtale vore skibe, og jeg kommer da først til det upræcise udtryk „større enheder“. Det var i sin tid åbenbar vanskeligt at finde — eller enes om — en dækkende maritim typebetegnelse. Man finder i hvert fald mange forskellige udtryk i arkivalierne.

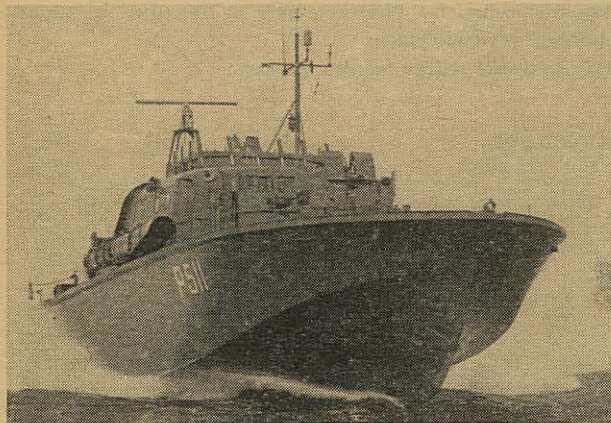
Den i dag benyttede — og maritimt velklingende — betegnelse er *fregat*, hvorved vi herhjemme mener et skib i størrelsesorden 1000—2000 displacementstons. Det må her indskydes, at skibe af denne størrelse i udenlandske mariner — og efter NATO-terminologi — hører til småskibe, og de ligger da også væsentligt under vore tidligere næsten 4000 tons store artilleriskibe, der under 1. verdenskrig dannede rygstødet i vort vellykkede neutralitetsforsvar.

Fregatten udmarker sig ved sødygtighed og udholdenhed samt alsidighed med hensyn til armering og varslingsudstyr. Ret udformet vil den være velegnet til virke i kystfarvande som det centrale element i søforsvaret, og i mangfoldige situationer vil den være en forudsætning for, at de mindre og de specielt udformede fartøjer kan optræde“.

Viceadmiralen omtalte derpaa vore 2 nye fregatter PEDER SKRAM og HERLUF TROLLE nærmere — der henvises her til den ledende artikel i UNDER DANNEBROGs dec.nr. 1966.

„Til større enheder henregnes også vore 4 korvetter, men disse væsentligt mindre skibe besidder ikke samme alsidighed, fart og slagkraft som fregatterne — og vi er derfor endnu et stykke fra målet i effektivitet.

Vore torpedobåde har til opgave at bekæmpe større fjendtlige enheder, fortrinsvis med torpedoer. Deres styrke ligger i farten og i, at de sædvanligvis indsættes i større antal, enten i samvirke med fregatterne eller under selvstændige fremstød. Deres udholdenhed er af tekniske grunde beskedent, og deres optræden må begrænses til gunstige vejrforhold. Af vore både er 10 udstyret med dieselmotorer, som giver en fart på omkring 40 knob, medens de 6 nye både af SØLØVEN-klassen har gasturbiner, der har muliggjort et spring fra 40 til over 50 knob (eller 90 km/t).

Undervandsbådernes fortrin er, at de har stor udholdenhed og større muligheder end andre skibe for at forblive uopdaget, selv i fjendtligt domineret område, og de kan derfor anvendes til fremskudt forsvar. Vore 4 undervandsbåde af DELFINEN-klassen og de 2 nye af NARHVALEN-klassen er forholdsvis små og specielt egnede til Østersø-forhold. Besætningerne tæller ca. 30 mand pr. båd.

Med hensyn til minelæggere har vi for tiden, hvad loven forudsætter, nemlig 8 skibe, 4 større og 4 mindre.

Den store type er nye og effektive skibe på ca. 1800 ts. De kan hver føre et stort antal miner og har luftværnskanoner til selvforsvar. De små minelæggere er ældre, men robuste fartøjer, som især skal anvendes i havneområder og indre farvande.

Minestrygerne har naturligvis til opgave at holde de vigtigste ruter fri for fjendtlige miner. Dette kan være et meget krævendt job, idet der findes mange forskellige minetyper, som hver kræver sin metode. Der findes kontaktminer, som virker ved påsejling, og der findes afstandsminer, som virker, når et skib blot kommer passende nær, f. eks. magnet-, akustik- og trykminer.

Lad mig nævne, at der under krigen i danske farvande og langs vore kyster blev udlagt mange tusinde miner, som forårsagede et stort antal skibsforslis. Under og efter krigen har

minestrygere og minører uskadelliggjort mere end 13.000 miner. Under udførelse af minestrygning har danske fartøjer sammenlagt udsejlet over 400.000 sømil.

Som vi så under krigen, kan miner alvorligt true vore nødvendige forsyninger. For tiden behøver vi tilført ca. 22 mill. tons årligt, hvoraf 20 mill., incl. 8 mill. tons olie, altså den langt overvejende del, tilgår ad søvejen.

Vore 9 bevogtningsfartøjer er fartøjer på 37 m længde og ca. 180 tons. De har sammen med vore radarstationer og kystudkig først og fremmest til opgave at udføre farvandsovervågning.

Dette er en meget vigtig virksomhed, thi vi må nøje kende det normale trafikbillede til søs for at kunne erkende sådanne afvigelser, som kan være tegn på, at noget usædvanligt er i gære — evt. et angreb under udvikling. Opgavens omfang vil forstås, når man hører, at der årligt passerer ca. 120.000 skibe gennem vore farvande — stort set lige mange hver vej — og at der foruden færger foretages ca. 61.000 skibsanløb fra udlandet til dansk havn.

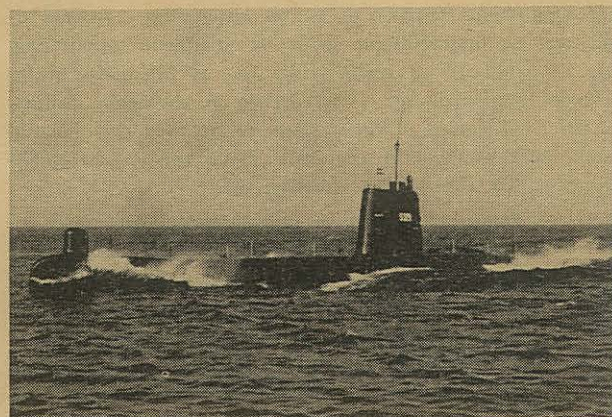
Udover at opretholde et stående beredskab og gennemføre dertil knyttet uddannelse som led i forsvarets krigsforebyggende virke, varetager Søværnet en række særlige opgaver i danske såvel som grønlandske og færøske farvande, såsom fiskeriinspektion og stationstjeneste samt søopmåling og deltagelse i redningstjenesten. Til disse opgaver anvendes især de 4 nye inspektionsskibe med helikoptere og et antal orlogskuttere.

Det kan eksempelvis nævnes, at stationsskibet ved Færøerne i 1966 udsejlede ialt 24.000 sømil, medens dets helikopter fløj over 7000 sømil, og det synes, som om de nye skibes aktivitet har haft god forebyggende virkning over for fremmedes overtrædelser af fiskeribestemmelserne.

Meget vigtig er en revision af søopmålingen, der i vore farvande hovedsagelig baserer sig på målinger udført i forrige århundrede. Dengang regnede man 6 m for et stort dybgående. I dag ønskes i visse områder garanti for tankskibe med 16 m dybgående til vore raffinaderier og tankdepoter.

Med hensyn til søredningstjenesten hersker der et godt samarbejde mellem civile og militære led med Søværnets operative Kommando i koordinatorens krævendende rolle.

I 1966 medvirkede Søværnets operative Kommando i 96 redningsoperationer, hvoraf 13 dog skyldtes falsk alarm, men mange menneskeliv blev reddet og adskillige fartøjer bjærget.

Ved forsvarsloven 1960 forudsattes, at Flåden skulle bestå af færre, men mere effektive enheder. Vi havde 75 egentlige krigsskibe ved udgangen af 1957. Målet blev i loven sat til 61, men vi har i dag kun 53, fordi byggeaktiviteten i 50'erne var yderst beskedent, og udslidningen har virket endnu stærkere end tilgangen, som dog siden 1960 har andraget 28 gode skibe, medens endnu 4 er under bygning.

I Marineforeningens rækker mødes alle unge og gamle orlogsgæster

fra alle ældre og nye maritime
tjenestesteder.

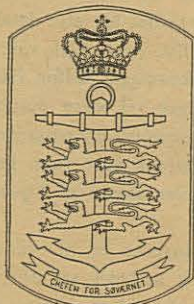
Henvendelse: den lokale marineforeningsafdeling
(der er 92 ialt) eller hovedkontoret, Havnegade 55,
København K., tlf. PA 2886.

Derefter mangler vi 4 enheder i at nå målet, men samtidig begynder nogle af vore ældre fartøjer at nærme sig aldersgrænsen; vi har således grundlag for et nyt byggeprogram, som må iværksættes rettidigt, hvis det skal lykkes os at opretholde et stabilt søforsvar, som naturligvis behøver en jævnt fortløbende fornyelse. Også inden for kystdefensionen foretoges ændring af styrken med den nye ordning, idet antallet af forter reduceredes fra 6 til 2.

Ved lovens tilblivelse forudsattes desuden en omfattende rationalisering i forsvaret og strømlining af bl. a. Værnenes organisation. Da der ofte høres påstande om manglende rationalisering, som kan forlede folk til at tro, at intet er håndt, vil jeg dog gerne pege på følgende ikke ubetydelige resultater inden for Søværnet siden 1960:

- Kystflådens og kystdefensionens stabe er blevet sammenlagt til Søværnets operative Kommando,
  - 3 marinekommandoer og 2 marinedistrikter er blevet nedlagt som led i en smidiggørelse af den territoriale kommando-ordning,
  - 2 marinestationer er nedlagt, medens 2 andre marinestationer er udbygget til flådestationer som led i forbedring af forsynings-tjenesten,
  - Værnepligtstyrken er efter nøje vurdering af tjenestestederne strengt nødvendige behov nedskåret med et par hundrede mand,
  - Endvidere er uddannelsessystemet blevet forbedret, og yderligere forbedring er under behandling,
  - Endelig foregår der nu undersøgelser af de tekniske tjenester for at tilstræbe rationalisering, herunder evt. sammenlægning, af disse,
- og når alt dette er afsluttet, behøver vi arbejdsro for at udnytte resultaterne.

Ud fra et professionelt synspunkt ville det være ønskeligt og vel begrundet, om Søværnet fik rådighed over større styrker, et synspunkt, der også kom til udtryk i Forsvarsstyrelsens bemærkninger til udkastet til forsvarsloven i 1960. Men ligesom i 1960 mener Søværnskommandoen i dag, at den, under de herskende forhold, kan fastholde sin tilslutning til lovens styrkemålsætning med sådanne justeringer, som udviklingen måtte kræve.

DFDS - 100 aar

Med det brede røde skorstensbælte paa lange, paa korte, paa tykke og slanke, paa lodrette og paa stærkt hældende skorstene og med det hvide malteserkors paa blaa bund som kontorflag; har 350 danske damp- og motorskibe gennem 100 aar pløjet havene ude og hjemme i vort store, nationale rederis tjeneste.

Det sjældne jubilæum blev af Selskabet bl. a. markeret gennem udsendelse af et meget smukt udstyret, rigt illustreret skrift: „Hundrede år på havene“, hvor rederiets udvikling og historie skildres meget interessant og indgaaende. Denne beretning om skibe, personer, markeder, nye og gamle ruter m. m. giver et bredt billede af dansk foretagsomhed, som har vundet anerkendelse for sikker og hurtig — samt for passagertrafikens vedkommende — behagelig transport. Man oplever en udvikling indenfor søtransportområdet fra det primitive til det højt mekaniserede i et aarhundrede, der præges af den rigeste udvikling paa havene.

Talrige billeder af gamle og nye skibe fylder sammen med beretninger om deres skæbner det smukke værk, der afsluttes med en nøjagtig oversigt med tilhørende tjenestetidstabel over alle selskabets skibe; her savnes kun en markering med sidehenvisning til de i bogen bragte tilsvarende skibsbilleder. Oplysningen om at sejskoleskibet VIKING fik installeret motor baserer sig sikkert mere paa ønskedrøm end virkelighed — og endelig savnes en adskillelse mellem personnavne og skibsnavne; de sidste burde være sat med versaler, saaledes som navnet læses paa skibet — paa side 88 indledes f. eks. 2 afsnit efter hinanden med: C. P. A. Koch — først om en person, senere om et skib uden at forskellen kan ses i typografien.

Mange morsomme gamle skibsbilleder er medtaget i bogen, men der har naturligvis ikke været plads til alle, særlig de ældre.

Fra gammel tid har Søtransportvæsenet, en institution under Søværnet, ført kontrol med handelsflaadens forskellige skibe med henblik paa deres anvendelse ved søtransporter under krigsforhold. Til brug herfor udarbejdede den senere Kontre-admiral G. A. Caroc, der var en habil tegner, som ung Premierløjtnant i 1878 en lille bog: „Billeder af Danske Dampskibe“, og disse tegninger er i mange tilfælde de ældste og eneste gengivelser, der i dag findes af vore ældre dampskibe. Ca. 90 pct. af disse skibsbilleder omfatter skibe under DFDS' kontorflag, saaledes findes der her tegninger af 5 af Selskabets 10 ældste skibe. De var alle udgaaet inden aarhundredskiftet, men flere af skibsnavnene er senere baaret af andre og yngre skibe i „Det Forenede“.

Det kan ogsaa nævnes, at Selskabet er et af de meget faa danske rederier, der har haft skibe med 2 skorstene i sin flaaede, f. eks. lige fra H/S ZAMPA og CHRISTIANIA over S/S J. C. la COUR til S/S FREDERIK VIII.

Og saa en lille historie fra 20'erne:

Den gamle, stoute og meget afholdte Kaptajn Eriksen fra S/S AALBORGHUS havde inden fyrbelysningen i Limfjorden E. blev forbedret mange hjælpemidler for sin sikre navigation — altsammen for at holde sin ankomsttid til Aalborg. Han tudede med dampfløjten og lyttede til ekkoet, i gavlen paa en bondegaard blev der vist lys, og ved Mou bro stod en fisker med en gongong. Efter hvert slag præjede fiskeren paa sit brede jydske: Mou Bro — Mou bro, — hvorefter hans store hund fortsatte: Vov - vov, Vov - vov, — det lød næsten ens.

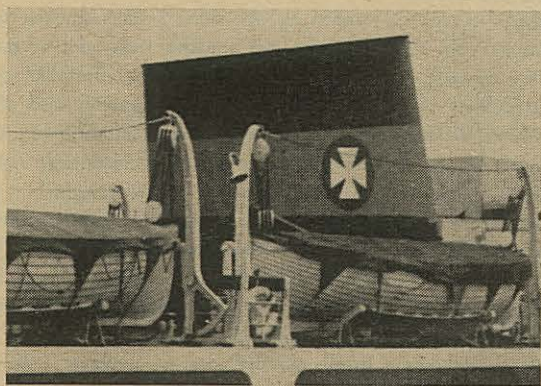

Fra gammel tid har DFDS' skibsofficerer baaret en særpræget uniform med blanke knapper paa ærmernes forkant og med guldtrusser om kasketten, hvis puld oprindelig var blød og lille, saaledes som tolderne ogsaa tidligere havde det. I Hundredeaaret forsvinder denne gammeldags uniform, i virkeligheden taget efter søofficersuniformen, saaledes som den saa ud omkring 1860, og bl. a. kendes fra maleriet af *Eduard Suenson* paa NIELS IUEL's bro under kampen ved Helgoland 9. maj 1864 (Frederiksborgmuseet).

Med 1967 vil man finde DFDS' officerer i en mere moderne uniform med snore omkring ærmerne, forgyldt stormsnor paa kasketten og skulderdisinktioner paa Kappen som mange andre koffardiofficerer.

Ogsaa paa anden maade vil Selskabet markere begyndelsen af sit 2. det sekel. I 100 aar har DFDS's skibe været let kendelige baade hjemme og paa verdenshavene ved den sorte skorsten med det brede røde bælte, hvortil man havde dansk eneret.

I dag ser „Forenede“s skibsskorstene anderledes ud, end de gjorde før. I Nytaarsnatten — den sidste i selskabets hundre-aar — er det hvide malteserkors paa den blaa bund flyttet ind paa den røde skorstenring.

Baggrunden for flytningen er, at adskillige rederier i udlandet bruger rødt skorstensmærke paa sort skorsten, ligesom DFDS nu har gjort i 100 aar. Men malteserkoret paa den blaa bund, er et særpræg, som DFDS hele tiden har haft i forbindelse med den sorte skorsten og det røde skorstensbælte, og disse „ingredienser“ er nu blevet føjet sammen til ét mærke. Alle mærker og farver har selskabet overtaget fra en af dets grundlæggere, skibsreder *C. P. A. Koch*, der anvendte dem i sine skibe.

Det nye skorstensmærke synes dog lidt smaat og sammen-trængt, især paa de store motorskibes lave skorstene — de gamle lange sorte skorstenrør kunne med deres meget bredere røde bælte bedre have baaret det nye mærke, som der ville staa større og klarere. Men det var dampskibene, og dem har selskabet — paa trods af navnet — ikke mere nogen af.

Mange gamle sejlskibe og enkelte ældre dampskibe kendes fra de saakaldte skibsportrætter; gamle farvelagte tegninger, der set med en kunstners øjne er uden interesse, men som kulturhistorisk set er af stor interesse for alle skibsinteresserede ved deres primitive fremstilling af det de skal forestille: *skibe*.

Paa forsiden er bragt et saadant gammelt skibsportræt af et dampskib med støttesj. Det er S/S O. B. SUHR af København, som B. & W. søsatte i 1877 til DFDS, som værftets bygge-nr. 98; det maalte 1482 BRT og havde en maskinkraft paa 600 HK.

Som kuriosum kan anføres, at O. B. SUHR var det første af DFDS' skibe, der var „født“ med badekar til saavel passagerer som til besætningen. Farten var godt 9 knob, og skibet var bygget til en da nyoprettede rute fra Libau til Hull, Lon-

don og Antwerpen, som Selskabet drev i mange aar — senere kom det i forskellige andre farter.

Den 1/11 1878 ankom det til København fra Antwerpen med flere kanoner og et stort kanontaarn fra Krupp til det paa Orlogsværftet under bygning værende panserskib HELGOLAND. Den 11/2 1882 strandede O. B. SUHR ved Skagen, men i det rolige vejr var der ingen fare for skibet; først da det den 13/2 blæste op, blev der sat nødflag. Efter en besværlig transport naaede redningsbaaden fra Skagen frem til strandingsstedet og ilandbragte 7 mand, de øvrige 23 mand af besætningen blev reddet af fiskerbaade; skibet selv blev senere flotbragt og atter sat i fart.

O. B. SUHR gik til under 1. verdenskrig, nærmere betegnet 25/1 1917, da den i Nordsøen paa rejse fra Shields til Vejle med stykgods blev stoppet ved granatskud fra en tysk under-vandsbaad, som sænkede skibet ved hjælp af bomber i lasten. Besætningen gik i baadene og blev 6 timer senere taget op af S/S AVANCE af KORSØR og bragt til England.

Den tyske regering erkendte senere, at sænkningen af O. B. SUHR var uberettiget og erstattede den forvoldte skade; Kaskoerstatningen udgjorde 750.000 kr.

Et skibs endeligt — som her fortalt — endda uden tab af menneskeliv, erindrer om alvoren bag 2 verdenskrige, hvad heller ikke maa glemmes i 100-aarets festbejstring.

-del.

Fra Hovedbestyrelsen

I anledning af aarsskiftet overbragte formanden til Marineforeningens høje Æresformand medlemmernes allerunderdanigste ønsker om et godt nytaar for Majestæten og hele det kongelige Hus, og Hans Majestæt Kongen paalagde formanden at viderebringe til Marineforeningens medlemmer en tak herfor med ønsket om et godt nytaar.

Som sædvanligt er der udvekslet forskellige nytaarshilsner; i aar med *Chefen for Søværnet, Norges Orlogsforbund, Kamrætföreningen Flottans Män, Stockholm, Danske Soldaterforeningers Landsraad, Flyvevaabnets Soldaterforening, Kvindeligt Marinekorps, Selskabet De danske Forsvarsbrødre i København, DFDS, Soldatens og Orlogsgastens Fond, Radiotelegrafistforening af 1917* og fra Marineforeningens afdelinger i *Frederiksbavn, Godthaab, Kerteminde, Lyngby* samt *Marineforeningens Skytte-lav, København*.

Ved juletid har Marineforeningen ladet nedlægge en „Grønt-anker“-krans ved Sømandsmindeankeret paa Kongens Nytorv samt paa Kommandør *C. V. Evers* grav.

Ogsaa ved indledningen til dette foreningsaar bringes nedenfor forskellige oplysninger om større begivenheder o. l.:

Sendemandsmødet er fastlagt til 6.—7. maj 1967 i Aalborg. Det nærmere program vil blive meddelt i næste nr. af medlemsbladet, ligesom det vil tilgaa hver enkelt afd. i forbindelse med indvarslingen m. m.

Endnu er sløret ikke løftet for alle detaljer vedrørende *Tronfølgerens* bryllup den 10. juni. Det vides dog nu, at Søværnet skal stille et æreskompagni udfor Holmens kirke, medens andre militære afdelinger vil være placeret forskellige steder paa brudeparrets rute gennem hovedstaden. Udover Livgardens vagtstyrke vil Tronfølgerens eget værn paradere paa Amalienborg med æreskompagnier saavel af Flyvesoldater, som af Flyvelotter.

Ogsaa Soldaterforeningerne m. fl. vil der være givet plads paa køreturens rute, og saaledes vil der ogsaa blive mulighed for Marineforeningens afd. til at deltage afdelingsvis med hver

sit flag, men ogsaa herom vil der senere blive meddelt de fornødne enkeltheder til alle afdelinger.

Det 11. nordiske Soldater- og Marineforeningsstævne vil finde sted i Aalborg den 16., 17. og 18. juni. Udover deltagelse i visse fællesarrangementer, vil der blive tilrettelagt særlige maritime programmer for fredag og lørdag eftermiddag. Til dette stævne er der som sædvanligt inviteret 8 norske og 8 svenske Marineforeningskammerater og modsvarende hertil regnes med fuld deltagelse i hele stævnet af 8 danskere, men der vil naturligvis yderligere være plads for alle interesserede i de særlige maritime arrangementer. Endnu er planlægningen af dette store stævne kun ved sin begyndelse, men ogsaa herom vil der i medlemsbladets april nr. kunne meddeles nærmere program.

I 1966 er medlemsbladet UNDER DANNEBROG beklageligvis udkommet ret uregelmæssigt. Først søgte man at trække sommer-nummeret hen paa eftersommeren for at kunne medtage programmer for efteraarssæsonen — dette maa dog erkendes som et fejlgreb, det var meget faa programmer der blev indsendt, medens der derimod kom mange forespørgsler om det forskudte sommer-nr., hvori jubilæarstævnets program sædvanligvis bringes, men dette havde man anset for at ligge saa fast, at udsendelsen af programmet som særtryk til afd. maatte være tilstrækkeligt. Dertil kom yderligere, at under tilrettelæggelsen af nov.nr. maatte redaktøren hovedkulds paa hospitalet, saaledes at nov.nr. blev til et dec.nr. — altsaa 2 efteraarblade tæt paa hinanden efter en lang bladløs sommer — dog dette vil forhaabentlig ikke ske mere.

For det indeværende aar vil vi vende tilbage til den gamle blad-rytme med de 4 nr. lidt mere spredt over aaret: i febr., april, aug. og nov. med sidste terminer for modtagelse af stof hertil 10/4 — 5/7 — 5/11 samt 15/1 1968.

Endelig er aarets jubilæarstævne bestemt til søndag den 27. aug. med de i de senere aar fastlagte besøg henholdsvis paa Holmen og Eksercerskolen i Avderød. Detaljeret program herfor bringes i U.D.s juli nr.

— og saa et hjertesuk fra redaktøren. Med hensyn til referater til UNDER DANNEBROG, skriv saa kun paa den ene side af papiret (helst med maskine) og med stor linieafstand og bred margin, men husk frem for alt at paaføre en dato for begivenheden, den mangler altfor ofte, og skriv hellere referaterne ned umiddelbart efter begivenhederne og send dem ind med det samme, medens stoffet er friskt; billeder, der naturligvis returneres, bedes paaført navne paa de gengivne personer. Redaktionen modtager gerne bidrag fra læsekredsen, herunder ogsaa avisudklip, men husk da at paaføre dato og bladets navn.

Udebliver medlemsbladet UNDER DANNEBROG — efterspørg da først paa eget lokalpostkontor om der ikke her er sket en fejlekspedition — hjælper dette ikke; send da et par ord — eller ring — til Hovedkontoret; men som sagt først: eget postkontor.

Sluttelig erindres om, at Hovedkontoret som sædvanlig altid staar til raadighed med besvarelser af forespørgsler og fremskaffelse af oplysninger, som maatte have medlemmernes interesse. Paa Hovedkontoret haves ogsaa forskellige effekter (Marineslips, -glas, -naale og emblemer m. m.) til forhandling, og vore smukke, meget billige kort er velegnede til lykønskingsbrug. Hovedkontoret vil ogsaa altid være behjælpelig med forslag til foredragsemner og foredragsholdere eller anden underholdning for afdelingerne rundt om i landet.

Afdelingernes opmærksomhed henledes paa, om der er behov for at benytte „Dannevirke“s soldaterhjem, saa vil dette kunne ske, hvor saadanne maa findes.

Ønsker om flaaebesøg i 1967 maa snarest indsendes til Søværnskommandoen gennem Hovedkontoret, hvilket man især henleder Distriktsrepræsentanternes opmærksomhed paa.

Lille, tæt og energisk mødte formanden for Næstved afd. Kontorbestyrer Einar Nielsen i 1962 til arbejdet indenfor Marineforeningens Hovedbestyrelse og i dennes Forretningsudvalg. Han gik ind i dette samarbejde med det maal at gavne vor forening, og han hørte med rette mange taknemmelige ord herfor paa mærkedagen i forrige maaned — 3/1 fyldte Nielsen 70. Dermed maa han forlade sit kommunale virke, men det kan Marineforeningen,

ikke mindst Næstved afd., der har formaat ham til at fortsætte som formand for sit hjertebarn, kun være glade for. Altid veloplagt og med stor saglighed og interesse har han virket indenfor Forretningsudvalget, hvori han indtraadte med friske impulser fra arbejdet ude i marken.

Naturligvis blev Einar Nielsen fejret under store ovationer fra nær og fjern. Gaverne og hilsnerne strømmede ind, men glædest blev den gode Einar dog for den hvide matros hue med adoptionsskibet FLORAS huebaand, som den Næstved borgmester overrakte ham som et synligt tegn paa Byens anerkendelse af hans virke for at bringe Næstved by i kontakt med Søværnet. Han saas med den nye hue under resten af den storslaede fødselsdagsfest, hvor baade afdelingen, distriktet og lokale venner sammen med Marineforeningens formand endes om i mange taler med gode og varmtføjte ord at sige venen og marineforeningskammeraten tak for god og veludført gerning indenfor det, der optager ham som os andre: arbejdet indenfor Marineforeningen.

S. Bøgh-Sørensen

Den 11/3 1967 fylder Afdelingsleder S. Bøgh-Sørensen, Silkeborg, 70 aar. Efter et særdeles veludført arbejde som formand for Silkeborg afd., har han nu netop nedlagt dette hverv, idet han dog fortsat vil være til disposition for Afd.sbestyrelsen ved tilrettelæggelsen af det tilstundende 25-aars jubilæum.

I aarene 1963—66 gjorde Bøgh-Sørensen et meget paa-skønnet arbejde indenfor Hovedbestyrelsen, hvor han

ikke mindst var en drivende kraft ved distriktsordningens gennemførelse i praksis. Han kunne være haard og kritisk, men naar han fik spytet ud, fik sagt sin mening, saa var der altid et blink i øjet, der borgede for, at kammeratlig set var han stadig den samme — hjælpsom og forstaaende.

Fra kammeraterne i Hovedbestyrelsen skal der lyde et hjerteligt til lykke i dagens anledning.

Med beklagelse maa det meddeles, at Marineforeningens Mariager afd. pr. 31/12 1966 har lagt op for godt paa grund af svigtende tilgang i den lille by.

Forinden blev det skyldige kontingent kr. 60,— indbetalt til Hovedkontoret, og afd.s formue — kr. 350,— blev efter ønske gennem Hovedkontoret skænket til Stiftelsen »Georg Stages Minde».

Fra Søværnet

Fra den 1/3 1967 fratræder Orlogskaptajn J. Bilde Jensen stillingen som Søværnets kontakt- og velfærds-officer med tjeneste i FOV for at tiltræde anden tjeneste i Søværnet.

I forbindelse hermed vil denne særlige stilling sandsynligvis blive nedlagt og opgaverne lagt ud til andre tjenestesteder.

I denne anledning skal der fra Marineforeningen

lyde en hjertelig tak saavel fra hovedledelsen som fra afdelingerne ude omkring i landet, der alle paa udmærket maade har nydt godt af Orlogskaptajnens store velvilje og interesse.

Ved enhver lejlighed, hvor OK fra Marineforeningens side er blevet belemret med spørgsmaal, med anmodninger om foredrag og meget andet, er saadanne ønsker altid blevet mødt med den største forstaaelse og hjælpsomhed. Vi har været glade for samarbejdet med Bilde Jensen, og hvem der end kommer til at dække hans virke omend i nogen anden form, saa vil den paagældende have svært ved at leve op til Bilde Jensens fremragende eksempel paa forstaaelse og hjælpsomhed; med rette var han virkelig den helt rigtige mand til at repræsentere Forsvaret — og for os især Søværnet — udadtil.

Vi takker for godt samarbejde og ønsker god vind videre fremover; men vi beklager meget, hvis vi ikke i fremtiden faar en bestemt person at henvende os til. Arbejdet som kontakt- og velfærds-officer for Søværnet finder Marineforeningen har sin absolutte berettigelse.

»Edsfanen« - Holmens gamle fane

I forbindelse med chefskiftet ved Flaadestation KØBENHAVN afleverede den afgaaende chef, Kontreadmiral H. Bahnsen, en fane til Chefen for Søværnet, Viceadmiral S. Thostrup, i hvis kontor fanen nu er opstillet.

Aflleveringen fandt sted den 31/8 1966. Indtil da havde fanen staaet i kontoret hos chefen for Flaadestation KØBENHAVN.

Begivenheden, der foregik i Søværnskommandoen i overværelse af flere ledende søofficerer, blev omtalt i dagspressen og i en radioudsendelse, hvor Kaptajnløjtnant (S) E. Bisp, som søværnets „faneekspert“, udtalte sig. *Marine Tidendes* redaktion har formaaet Kaptajnløjtnant Bisp til at fortælle lidt om nævnte fanes historie og tilladt det gengivet i UNDER DANNEBROG.

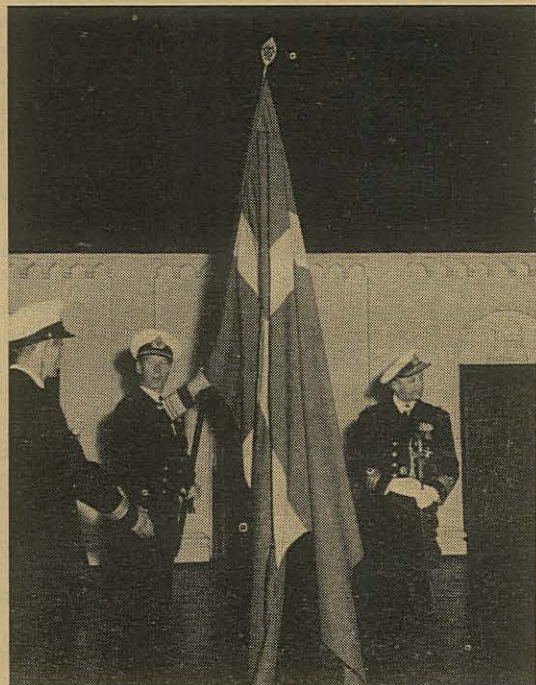
Fanen, den saakaldte „Edsfane“, menes at være Søværnets ældste eksisterende. Den blev i 1858 leveret til den daværende chef for Orlogsværftet og har siden beroet hos de skiftende chefer for flaadestationen i København. Fanespudet, det ældst bevarede i Søværnet, er fra 1757 og stammer fra en af Divisionsfanerne. Det er meget smukt udskaaret i metal, visende Fr. 5's monogram med kongekrone og rigssæble. Endvidere er indgraveret betegnelsen 1. Division. Fanedugen er et 3-dugs orlogsflag af haardug monteret paa en relativ kort fanestang, hvis tykkelse ganske særpræget aftager mod spydet i lighed med de ældste faner, som findes bevaret paa vore museer.

Lige fra de ældste tider har Søværnets personel under forskellige former maattet aflægge troskabsed (faneed) i forbindelse med fast ansættelse. Dette gjaldt ogsaa for de hvervede

soldater, der først efter edsaflæggelsen fik udleveret deres *Anværnings patent*.

Edsformularen, som oprindeligt var meget højtidelig, udgjorde en vigtig paragraf i de gamle søkrigsartikler. Ordlyden af den seneste edsformular, der har tilknytning til denne Edsfane, blev ændret ved lov af 26. marts 1909. Den er afledt af Fr. 5's søkrigsartikelsbrev og lyder saaledes:

Jeg lover at være Hans Majestæt Kongen tro og lydig, som en æreker sømand og krigsmand uvægerlig at lade mig bruge i Kongens tjeneste til vands og lands og i samme mit liv og blod at vove, samt med troskab og lydighed at opfylde de pligter, der iøvrigt paaligger mig som sømand og krigsmand.

Chefen for Søværnet modtager i Søværnskommandoen den gamle Edsfane fra den afgaaende chef for Flaadestation København.

Troskabsløftet blev under højtidelig form aflagt til chefen fra Orlogsværftet foran Edsfanen, idet formularen blev oplæst af adjudanten, hvorefter de fremmødte samlet eller enkeltvis traadte frem, berørte fanedugens flig og bekræftede løftet ved at udtale følgende:

„Det forsikrer jeg paa tro og love“.

Ifølge Fr. 5's „Krigs-Artikels-Brev fra Land Tjenesten ved Søe Etaten“, kunne en soldat, der havde forbrudt sig, „atter faa sin Ære skænket tilbage og sit Navn slettet paa Galgen“. Den paagældende faldt ned paa knæ, resolutionen blev oplæst, og fanen svunget 3 gange over hans hoved. Efter denne ceremoni fik han tilbagegivet sit væрге, og ingen maatte herefter bebrejde ham den tidligere forseelse. Senere maatte han allerunderdanigst paa ny aflægge ed.

Edsaflæggelsen blev ophævet i Søværnet i 1921 ved indførelse af den nye tjenestemandsløve.

Da den tyske værnemagt under besættelsen af Danmark 1940—45 trængte ind paa Holmen den 29. august 1943 og besatte dette omraade, opstod der mange forskellige problemer. Blandt andet ville man gerne redde saa mange værdifulde arkivalier og historiske effekter som muligt, herunder ogsaa Holmens gamle „Edsfane“.

Kommandør A. Grandjean, daværende chef for Flaadestationen, foranledigede at Edsfanen illegalt blev flyttet fra hans kontor i nordre kontorbygning til hans bolig i Nyboder.

— En billedtekst i Ekstrabladet fra 25/7 1945 oplyser at Holmens gamle fane blev uds muglet med en kulvogn og Flaadestationens arkivalier fra 1943—45 udviser, at Holmens fane den 29/8 1943 blev ført til chefen for Flaadestationens tjenestebolig i Nyboder.

Da forholdene i landet stadig forværredes, fandt man ikke opbevaringsstedet i Nyboder tilstrækkelig sikkert, hvorfor Kommandør Grandjean kontaktede formanden for Holmens menighedsraad, Provst *Neiiendam* om flytning af fanen til Holmens Kirke.

Man kan med føje sige, at et lille stykke fanehistorie er nedskrevet i Holmens Kirkes dagbog: LIBER DATICUS.

Ad 6. januar 1944:

„Efter forudgaaende Forhandling med Provst *Neiiendam* ankom Kommandør Grandjean med Holmens Fane til Opbevaring indenfor Kirkens Omraade, saalænge Krigen varer. Fanen var blevet reddet ved Tyskernes Okkupation af Holmen 29. August 1943. Fanen med tilhørende indendørs Flagstang og Fod stammer fra Holmens 1. Division 1757; den blev anbragt i Niels Iuels Kapel, da Niels Iuel havde været Chef paa Holmen“.

Den 25/7 1945 blev Holmens fane — efter forudgaaende korrespondance mellem chefen for Flaadestationen og Holmens Provst — afhentet i Holmens Kirke og ført tilbage til Holmen, hvor den blev anbragt i „Nyholms Vagt“, hvortil chefen for Flaadestationens kontor var flyttet i sommeren 1945.

„Holmens gamle Fane“, som blev reddet den 29. august 1943 fra at falde i Fjendehaand, og som den 6/1 1944 blev anbragt ved Niels Iuels sarkofag, blev kl. 9 afhentet af en Fanevagt under Kommando af Søløjtnant Erik Dahlerup.

Fanen blev benyttet sidste gang under den store sejrsparade i London den 8. juni 1946, hvor den blev baaret i spidsen for en honnørdeling, bestaaende af kendte danske modstandsfolk og med nuværende Kommandørkaptajn *Gustav Thomsen* som fanebærer.

To orlogsgaster og en konstabelev, som onsdag aften den 26. oktober med fare for deres eget liv reddede to unge piger fra at drukne ved Flaadestation Korsør, vil blive belønnet med et sølvbæger og en tak fra søværnets chef, vice-admiral *S. S. Thostrup*. Konstabelev *Johnny Jepsen* og orlogsgasterne *Børge Johansen* og *Mogens Bildsøe* reddede den 17-aarige *Bonnie Christensen* og hendes kusine, den 15-aarige *Rita Rasmussen* fra Korsør, da en pram, de var sejlet ud i, kæntrede ca. 40 meter fra fladehavnen. Deres skrig om hjælp blev hørt paa flaadestationen, og de tre orlogsgaster svømmede gennem det iskolde vand i projektørskær ud og fik bjærget de to piger, der nærmest var bevidstløse af kulde og druknedøden nær.

Først efter at de var bragt i land, fik man opklaret, at *Rita Rasmussens* 18-aarige broder, bagerlærling *Preben Rasmussen*, havde været med i prammen og var gaet ned. Han blev et par timer senere fundet druknet.

Flaadestation Korsør har indstillet de tre unge mænd til belønning af Carnegiefondet.

Berl. Tid.

Det danske Søkartarkiv har benyttet en ny metode ved den opmaaling i farvandet mellem Storebælt og Anholt, som er afsluttet.

Fra opmaalingsskibet FYLLA blev fem motorbaade, som specielt var anskaffet hertil, sat ud. Ved et samarbejde mellem opmaalingsskibet og motorbaadene kunne opmaalingsskibets femdobles. Efter afslutning af dagens arbejde blev motorbaa-

dene atter taget ombord i FYLLA, oplyser Foreningen til Søfartens Fremme.

Opmaalingsskibet gav sikkerhed for, at tankskibe med et dybtgaaende paa op til 15 meter vil kunne sejle gennem Kattegat til Storebælt. Et supplerende opmaalingsskibe har fundet sted i Østersøen øst og vest for Bornholm, bl. a. af svenske opmaalingssmyndigheder, ligesom et tilsvarende arbejde er i gang ved den norske kyst.

Hensigten er at kunne anvise supertankere paa op til 150.000 ton dødvægt en rute gennem de snævre danske farvande til Østersø-havne.

Sparekassen for Korsør og Omegn fik efter oprettelsen af nye filialer ikke brug for sin spare-bus mere, og den blev da solgt til Flaadestation Korsør. Den er placeret i NATO-havnen, hvor den nu anvendes ved lønudbetalinger og bruges, naar der kommer fremmede nationers marineskibe ind. Sparekassen sørger da for valutaveksling paa kajen, samtidig med at der ydes turistservice

Berl. Tid.

Aarhus havn vil adoptere fregatten PEDER SKRAM af den danske marine til afløsning for skoleskibet ÆGIR. Skibet, der koster omkring 100 mill. kr., er bygget paa Helsingør Skibsværft. Søsterskibet HERLUF TROLLE forventes adopteret af Helsingør.

Udtjente Fregatter ophuges i Sverige

Bugserbaaden TYR tog i november fregatten ROLF KRAKE paa slæb til Ystad i Sverige, hvor firmaet Persöner skal hugge den op. Ogsaa de to søsterskibe VALDEMAR SEJR og ESBERN SNARE, gaar samme vej.

Persöner har tidligere hugget mange svenske krigsskibe op, bl. a. krydseren GOTLAND og minekrydseren CLAES FLEMING. Selskabet har overfor det britiske admiralitet skrevet under paa, at det virkelig vil tilintetgøre fregatterne og ikke videresælge dem i krigsduelig tilstand. De tre fregatter ejes af Storbritannien, men har sejlet under dansk flag i mange aar.

Alle tre skibe deltog i den anden verdenskrig. ROLF KRAKE spillede en rolle ved invasionen i Frankrig og har til sine dages ende granatmærker derfra paa broen.

MARINEFORENINGSGLASSENE

falder til i haand og mund

... og saa er det pæne glas

Der er en bitter „opfordring“ til ødelæggelse af den forening, man er medlem af. Det gøres saadan:

- Gaa ikke til møderne.
- Hvis du gaar, saa kom for sent.
- Gaa ikke, hvis det er daarligt vejr.
- Gaar du, saa find fejl hos lederne.
- Tilbyd aldrig selv at arbejde i foreningen. Det er lettere at kritisere de andre.
- Hvis der bedes om nye ideer, saa vær tavs. Men sig din mening efter mødet.
- Gör ikke selv noget for foreningens trivsel.
- Betal ikke kontingent, naar det bliver opkrævet. Vent til du er rykket 2—3 gange, saa faar sekretariatet mere at gøre.

Husk det!

Nyt fra

DET MARITIME HJEMMEVÆRN

Fot. AALGOT, Rønne.

MINDEGUDSTJENESTEN FOR DE SØFARENDES EFTERLADTE I RØNNE.

Ved denne gudstjeneste, der er en årlig tilbagevendende begivenhed blev der den 11/12 skabt en ny tradition. Pastor Fabricius, Rønne, havde ønsket at vise ansigt udadtil ved at føre en skibsmodel fra kirken til havnepladsen ved D/S af 1866's nye hovedbygning, hvor den stod til julen var overstaaet under „66“'s varetægt. Marinehjemmeværnsflotille 329 fik det ærefulde hverv at opstille et æreskommando til at bære modellen, og man kan roligt sige, at de gaster, der var udtaget, gjorde god reklame for Marinehjemmeværnet ved deres adfærd.

Marinehjemmeværnet har nu overtaget yderligere 2 tidligere minestrygere af Ø-klassen: MS 7 — senere givet navnet HJORTØ — og MS 8 — LYØ. Begge fartøjer er slæbt til værft for overhaling og indretning til Marinehjemmeværnsbrug.

Skoleskibet GEORG STAGE

Stiftelsen „Georg Stages Minde“ antager elever til togt med skoleskibet GEORG STAGE for sommeren 1967.

Togtet begynder ca. 20. april og varer 4—5 maaneder. Sunde og velanbefalede drenge, der den 1. april 1967 er fyldt 15 aar, men ikke fyldt 18 aar, antages.

Ansøgningsskema tilsendes eller udleveres fra stiftelsens kontor, Christianshavns Kanal 12, 2, København K., tlf.

AMager 8019 mellem kl. 10 og 13 (ikke lørdag). Ansøgningen skal være stiftelsen i hænde senest den 28. februar.

Togt med skoleskibet gælder som kursus paa sømandsskole. For sejlads med skoleskibet gives et tillæg paa halvdelen af den faktisk erhvervede fartstid.

Støt vore annoncører —
— de støtter os!

Fra Hav og Havn

Nekrolog over et Lodseri

Som det fremgaar af en meddelelse i Dansk Lodstidende, er Nyord Lodseri nedlagt fra 1. juli 1966, og dermed ophørte et mere end 200-aaigt lodseri sit virke, selv om det naturligvis er underforstaaet, at lodseriet kan genoprettes, hvis forholdene skulle tale for det.

Bøgestrømmen bliver ganske vist stadig befaret af mange mindre skibe, men takket være den gode afmærkning og maaske navnlig skibenes gode maskinkraft og manøvreevne er lodsbehovet i dag kun ringe. Man kan derimod meget vel forestille sig, at lodsen i gammel tid har været velkommen ombord i den jagt eller kvase, som for sejl alene skulle krydse sig op imod vind og strøm gennem Langø Vrid eller De fire koster løb.

Af Danmarks lodserier, hvoraf ikke to er ens, har Nyord Lodseri vist alligevel været det mest særprægede, for her var for mindre end 100 aar siden samtlige øens 20 gaardmænd og 7 husmænd forpligtede til at lodse eller til at holde en karl, der kunne lodse, saaledes at der altid var mindst 27 lodser i lodseriet, men i øvrigt kan man læse meget om Nyord Lodseri i Det danske Lodsvesens historie, der udkom i 1931, og i Aar-bog 1961 for Handels- og Søfarts Museet paa Kronborg.

Blandt de søfærende er Nyord bedst kendt udefra, men det kan anbefales at gaa i land paa øen, hvis man vil se en gammel dansk landsby, som indtil de sidste aar har ligget i læ for udflytning og for modernisering. Imidlertid har forarbejderne til en bro mellem Møn og Nyord over Ulvshaleløb taget deres begyndelse, og det vil nok medføre endnu større ændringer for samfundet paa Nyord end lodseriets nedlæggelse.

Mogens Schmidt.

Kogtved Søfartsskole

Den selvejende institution „Kogtved Søfartsskole“ blev stiftet den 6. december 1966.

Bestyrelsen bestaar af: Skibsreder Knud Lauritzen, formand, Direktør Steen Carstensen og Direktør J. Fog-Petersen, DFDS.

Institutionens formaal er at medvirke til at sikre den danske handelsflaade den nødvendige tilgang af velkvalificerede officerer ved at tilbyde unge mennesker, der er interesseret i at gaa denne vej, en grundlæggende karakterdannende og faglig uddannelse.

Skolen, der tidligere alene uddannede elever til Rederiet J. Lauritzen, er fra 1. januar 1967 aaben for uddannelse af elever til danske rederier, og fremtidig vil varigheden af et kursus paa søfartsskolen blive paa 5 maaneder, hvorefter eleven overgaar til praktisk uddannelse i det rederi, gennem hvilket han har søgt ind paa skolen.

Der vil blive afholdt 2 kurser om aaret.

Betingelserne for antagelse til skolen er, at ansøgeren har et godt helbred og er udgaaet af 9. klasse eller har bestaaet real-eksamen, er fyldt 16 aar samt har bestaaet en optagelsesprøve, der er ens for alle ansøgere.

Skolens kapacitet er 120 elever om aaret.

Alle landets erhvervsvejledere faar tilsendt ansøgningsskemaer og bliver orienteret om antagelsesbetingelserne.

Adressen paa Dansk Toldmuseum er ændret fra København til Aarhus. I sensommersol blev museet aabnet i lokaler i Den gamle bys toldbod fra 1700-tallet.

Beslutningen om flytningen blev truffet allerede for snart

tre aar siden. Hovedstaden havde ikke længere plads til samlingen, og Aarhus-toldboden betragtedes som et egnet hjemsted.

Omkring 2500 udstillingsgenstande overførtes hertil, og indretningen paa førstesalen, hvor ogsaa havnemuseet har til huse, sluttede i sommer.

Smuglerværktøj, konfiskeret af toldvæsenet i aarenes løb, indtager en fremtrædende plads og røber med hvilken fantasi, der er virket af lovovertrædere paa dette omraade. Som eksempler kan nævnes en kuffert med dobbelt bund, en akkumulatorkasse, som har indeholdt kaffe, og udhulede skohæle og bøger.

Videre rummer samlingen bl. a. et komplet hjemmebrønderi fra konditoren paa Roskildevej (København), tolduniformer og modeller af toldfartøjer.

Udstillingerne paa fregatten JYLLAND ved Ebeltoft vil blive betydelig udvidet i den kommende sæson, bl. a. med en række genstande man i den senere tid har modtaget og som har hørt til om bord paa fregatten. Med modelskibe skal der laves en fremstilling af slaget ved Helgoland i 1864, og der arrangeres en udstilling af kobberstik og malerier af fregatten i Ebeltoft-hallen.

Pol.

Det er en temmelig udbredt opfattelse, at begrebet *bundevagt* har noget at gøre med, at det er et hundeliv at gaa vagten. Det norske blad „Frivakt“ har gransket begrebet nærmere, og her er forklaringen paa dets oprindelse.

„Hundevagt“ er laant fra det angelsaksiske „dog's watch“. Paa amerikanske skibe er hundevagterne i tidsrummene mellem kl. 16.00 og 18.00 samt kl. 18.00—20.00. Vagten mellem 16.00 og 20.00 er splittet op i to korte vagter for at bryde den regelmæssige 4-timers vagt, som medfører, at de samme besætningsmedlemmer gaar den samme vagt døgn efter døgn. De to „half watches“ har til formaal at forandre (to dog) vagterne og undgaa monotoni. I skandinaviske skibe anvender man normalt ikke „dog watch“ princippet, det gør man derimod i engelske og amerikanske skibe. Hvoraf kommer denne forskel? Forklaring udbedes?

Sø-Skæmt

Katten i søkken.

Officersskolen skulle have bal og sendte i den anledning en veltalende, ung sekondløjtnant hen til den stramtandede forstanderinde for et kvindekollegium i nærheden for at invitere nogle af de unge piger med til ballet. Efter nogen forhandling lovede forstanderinden at sende en halv snes pæne piger, som hun vidste, hun kunne stole paa, Løjtnanten tøvede lidt og sagde saa: „Det var vel ikke muligt, at De ogsaa kunne sende os en halv snes af de andre?“

— *Coronet.*

(KM-NYT).

Den unge Peter Jensen mødte med fødder, som sessionslægen — mildt sagt — fandt lidt snavsede. Der gik bud efter en balje varmt vand. Da unge Jensen havde staaet i baljen en snes minutter, raabte sessionslægen barsk: — De har forhaabentlig fundet ud af, hvorfor De staaer i baljen?

— Ja — det er vel fordi, jeg skal være orlogsgast.

Et par tyske officerer besøgte under krigen Ladbyskibet ved Odense. — Jeg synes ærlig talt ikke, det virker særlig imponerende, sagde den ene af dem til opsynsmanden. — Næh, saamænd, indrømmede denne. Men vi erobrede da England to gange med den slags skibe.

Forenings- meddelelser

Herning afd. sender en slags aarsrapport for 1966: 16/2 fejrede man den tidl. formand *Rich. A. Sørensen*s 50-aarsdag, 21/2 var der genfs. med genvalg. Afd.s store problem er at faa reetableret sin Marinestue inden 25 aars jubilæet i 1967 den 14/5 afholdtes fregatskydning med god tilslutning.

Hjørring afd. afholdt bankospil i Marinestuen 8/11 og det bør noteres, at afd.s formand, *lb Hørstrup*, blev aarets fregat-kaptajn.

Køge afd. fejrede 27/11 sit 25 aars jubilæum ved en smukt arrangeret fest. Gerne havde man til denne lejlighed set byens adoptionsskib, kystjageren HUITFELDT, men den er udgaaet af Flaadens tal i 1965 — til gengæld havde et medlem, Maskinmester *Franch* anvendt 1000 timers hobbyarbejde paa en model af HUITFELDT, som han skænkede til afd. Hovedbestyrelsesmedlem, Kontorbestyrer *Einar Nielsen* bragte hilsen og som gave fra Hovedbestyrelsen en baadsmandspibe. Mange gode ord og lykønskninger lød der til den jubilerende afdeling ved denne saa smukt arrangerede fest, der tjener bestyrelsen til ære — at der er stabilitet i *Køge* afd.s arbejde ses deraf, at den nuværende formand, Repræs. *Karl Jensen* i de 25 aar kun har haft tre forgængere som formand.

Frederiksberg afd. meddeler: I lighed med Dana-ekspeditionens Havundersøgelser, der som bekendt stak til søs for at undersøge aalens vandringer og torskens familieliiv dykkede Marineforeningens Frederiksberg afdelings bestyrelse ned i den bekendte bondemand Peter Hansens andegaard, for at stifte nærmere bekendtskab med familien And's fodertilstand. Den var helt OK, og ved nærmere samtale fik vi det indtryk, at andefamiliens forskellige medlemmer glædede sig meget til at havne paa Marineforeningens medlemmers og disses venners middagsbord. Derfor afholdtes andespil 30/11 i „Lindekroen“ med fine gevinster og god deltagelse.

Kerteminde afd. har haft sin aarlige juleskafning med paafølgende lotteri over medbragte pakker. Overskuddet, der gik til Hjælpekassen blev kr. 240. Afd.s Skyttelav har afholdt sin aarlige genfs., alle valg var genvalg.

Aarhus afd.s mannefest paa Marinekasernen Aarhus 1/12 havde sædvanen tro stor tilslutning — alle adgangsbilletter var hurtigt udsolgte. Afd.sformanden, *K. J. Birthin*, overrakte under festen afd.s sølvbøger for 1966 for eksemplarisk opførsel i Søværnet til hv. nr. 669482 *Jens Peter Jensen*, som ogsaa modtog blomster af viceordførerne for Flottans Män i Göteborg, *Sven Olsson*. Der var underholdning bl. a. af Aarhus Pige-garde, der selvfølgelig kun kunne gøre stor lykke.

Hjørring afd. afholdt Ulkeaften med mange overraskelser paa sin fødselsdag 5/12. Erik Hyttel havde taget den gamle forhandlingsprotokol frem og læste op og fortalte, hvad der var sket i de forløbne 23 aar til megen morskab for de fremmødte. Derefter fik Olieforhandler *M. D. Nielsen*, Hirtshals, ordet og han takkede foreningen for de mange hyggelige timer, han havde haft i den tid der var gaet og overrakte formanden en

Daglige emblemer og slips kan købes i Aarhus afd. billetkontor, Aarhus Artol Renseri, Clemensstræde 7, Aarhus C.

gæstebog. Herefter viste næstformanden *Jens Hansen* lysbilleder og fortalte om sine oplevelser fra den tid da han sejlede paa Østen, hvorpaa der var fri manøvre, og der sluttedes ikke før omkring midnat.

Odense afd. samledes 6/12 til julespisning og kammeratskabsaften.

Frederiksberg afd. afholdt „Manne-Julefest“ 7/12 med paafølgende pakke-auktion.

Aarhus afd. var 8/12 inviteret til filmsaften i *Foreningen til Søfartens Fremme*, hvor 3 nye og interessante SHELL-film blev forevist.

Gentofte afd. samledes 8/12 til sit store uforglemmelige andespil med superfine gevinster i saa store mængder, at der blev udleveret bærepøser til hjemtransporten og for at faa fart paa spillet blev der bortloddet en and mellem alle, der mødte før den officielle mødetid kl. 19.30 — stor succes.

Sammen med chefen for Marinestation Aarhus, OK *K. Kaldal Poulsen*, deltog Aarhus afd.s formand, *K. J. Birthin* den 10/12 i receptionen ombord paa m/s *C. F. TIETGEN* i anledning af DFDS's 100-aars jubilæum.

Marineforeningens Skyttelav, København mødte til juleskydning 13/12 med paafølgende bussebord — selvfølgelig var der præmier til alle.

Randers afd. afholdt 14/12 andespil i Marinestuen — 10 fine gevinster — ænder og stege og 2 kuverter fra værtsparret i Marinestuen. Tilslutningen var stor og stemningen god — og efterpaa var der kaffe med varme æbleskiver.

FRA SKOLESKIBET ÆGIRS AFSKED MED ADOPTIONSBYEN AARHUS.

MF.s Aarhus afd. modtog skibets navnebrædt, Aarhus by fik byens vaabenskjold tilbage med tak for laan. Fr. v.: Raadmand *Rudolf Jensen*, Afd.sformanden *K. J. Birthin*, OK *Pranov*, Viceborgmester *Olaf P. Christensen*, Stabschefen ved *SOK*, *KD Heisterberg-Andersen*, Skibschefen, *KK Raabye*, *OVFR AR B. C. Thomassen* og Havnekaptajn *K. Morbech*.

Aarhus by tog midt i december en stilfærdig afsked med sit adoptivskib, skoleskibet ÆGIR, der nu skal ophugges. ÆGIR blev i 1952 paa initiativ af Marineforeningens Aarhus afd. adopteret paa byens vegne af Aarhus havneudvalg.

Den 10/12 holdtes en lille reception i byraadssalen under foresæde af Viceborgmester, Raadmand *Olaf P. Christensen*, og heri deltog en repræsentation fra ÆGIR med chefen, *KK Raabye* i spidsen. Edvidere deltog Chefen for Søværnets operative Kommando, Kontreadmiral *Helms*, Havnedirektør *Overvad*, Havnekaptajn *Morbech* med flere samt MF.s Aarhus afd.s formand og 2. viceformand *E. Thomassen*. *Birthin* bragte Havneudvalget en varm tak, fordi det i sin tid fulgte afd.s opfordring til at adoptere skoleskibet og overrakte skibets chef en stak biograf-billetter til mandskabet under deres sidste besøg. Den 12/12 forlod ÆGIR Aarhus for sidste gang, bl. gæsterne ombord var Stabschefen ved *SOK*, *KD Heisterberg-Andersen*, Viceborgmester *Olaf P. Christensen* og Raadmand *Rudolf Jensen*, Havnedirektøren og Havnekaptajnen, endvidere Aarhus afd.s formand og repræsentanter for pressen. Skibschefen takkede Aarhus by, havn og Marineforening for god varetagelse af adoptivforældre, hvervet og tilbageleverede byvaabnet til Viceborgmesteren og skibets mahogninavnebrædt som en erindringsgave til Marineforeningen. *Birthin* overrakte en gave til ÆGIRs chef: en askeskaal med det første og sidste indtryk man faar ved et anløb af havnen: Tøldboden og den ærværdige domkirke. Inden gæsterne blev sat i land overværede de flagets nedhaling.

Kongens Lyngby afd. holdt julestue paa „Lottenborg“ 14/12, hvor der bl. a. blev vist lysbilleder — iøvrigt var der kammeratligt samvær.

Københavns afd. aviklede sin traditionelle julehyggeaften paa vanlig hyggelig maade. Blandt gæsterne saas Kaptajn *Knud L. Hansen* med frue, afd.s 50-aars medlem *L. Mathiesen* samt Marineforeningens formand. Der var gaver til alle fra *Helena Rubinstein*, ligesom der var mandelgaver og alm. julegavebytning. *Piraten fra Lango* hyggede med sin harmonika og efter skafningen fortalte Kaptajn Hansen om jul i skoleskibet DAN-MARK samt om arbejdet ombord med drengenes uddannelse og tilpasning til sølivet. *Mathiesen* berettede om sin indkaldelse i 1907 og sit første møde med Marineforeningen. *KK Hertz* rettede en tak til skoleskibets fører for den gode maade at behandle eleverne paa, det kunne mærkes, naar de senere blev indkaldt. Den gode aften bør minde om, at der ogsaa ved andre møder i afd. kan være lige saa hyggeligt — vi mødes mange flere næste gang.

Skagen afd. havde 27/12 juletræs-fest for børnene med god tilslutning og om aftenen var der julebal. Man savner i høj grad en Marinestue og ærgrer sig over, at al dens inventar nu har været nedpakket et helt aar, og der er beklageligvis ikke foreløbig udsigt til at der kan blive plads til en saadan stue.

Randers afd. afholdt som sædvanlig sammen med Maskinmestrenes Forening den 28/12 en velbesøgt juletræs-fest. Der var underholdning af en julenisse, filmsforevisning og bortlodning af en fin guitar til drengene og en dukke til pigerne og for de voksne sluttedes der med en dans.

Aarhus afd. samledes 30/12 til sin traditionelle julefest. Der var stor tilslutning, en veloplagt nissefamilie, god musik og tre maritimprægede børnetegnefilm.

Glostrup/Taastrup begyndte det nye aar med et vellykket torskegilde 5/1.

Kongens Lyngby havde 7/1 samme gode arrangement. Samtidig oplyses at afd. har tegnet medlemsskab af Lyngby Kunstforening, hvilket betyder, at alle afd.s medlemmer mod forevisning af medlemskort har gratis adgang til kunststillingerne paa Lyngby Raadhus.

Gentofte afd. begyndte det nye aar 11/1 med foredrag af Marinehistorikeren, KK R. Steen Steensen, der causerede om „Flaadens Mærkedage“, en interessant og fornøjelig aften.

Københavns afd. mødtes den paafølgende aften til samme program, som ogsaa her vakte en levende interesse blandt tilhørerne.

Kolding afd. havde 23/1 prøvet noget helt nyt, idet man til kammeratskabsaftenen gennem dagspressen og annoncer havde indbudt vordende orlogsgaster, der skulle møde i Avderød 15/2 til en introduktionsaften med farvefilm og foredrag af KL Schröder og kvartermester Sørensen fra SOK i Aarhus. Marine-stuen var tæt besat med gamle og unge, som alle havde stor udbytte af at høre nyt fra den maritime front, bl. a. ogsaa gennem filmene: „En dag i Søværnet“ og „Skibe mod Nord“. Aftenen indbragte 5 nye medlemmer og et foto af gamle PEDER SKRAM fra 1929, hvor vor Æresformand Kongen figurerer blandt besætningen.

Frederiksberg samledes 25/1 til „Bengnaveri“ — at forstaa som et godt gammelt Vikingemaaltid med gratis udlaan af kravledragt og kraniebeskytter — se det var et gilde, der havde vasket sig.

Frederiksværk afd. samledes 29/1 til hyggeaften og mange medlemmer med damer havde efterkommet bestyrelsens kalden. Efter en bid brød fortalte Orlogspræst H. Rørskov om det nylig afsluttede Amerikatogt med den nye PEDER SKRAM og viste billeder fra togtet. Saa var der kaffe, og Marinestuens vært trakterede damerne med en pose chokolade — herrerne fik cigarer, saa der var god stemning ved denne fest, hvori ogsaa deltog den franske generalkonsul, som boede paa hotellet. 4 nye medlemmer modtog emblemer.

Glostrup/Taastrup holdt sin aarlige „Admiralsforsamling“ 2/2 med flg. status: Medlemstal: 145; gennemsnit. mødedeltagelse 28 eller mellem 19 og 20 pct. pr. gang. Afd.s formue var kr. 5804.

Sønderborg afd. holdt 7/2 Ulkeaften paa den gamle kro i Graasten.

Silkeborg afd. afholdt genfs. 7/2. Afd.sformd. Bøgh-Sørensen aflagde aarsberetning, hvoraf fremgik, at han havde repræsenteret afd. ved Samsø afd.s 25 aars jubilæum, og hertil medbragt en faneplade. Samsø afd. ville gerne have slaaet denne plade fast i beg. af maj, og der meldte sig straks flere deltagere til denne færd. Regnskabet balancerede med kr. 2267, kassebeholdning kr. 1136 og Bombebøsseregnskabet udviste en beholdning paa kr. 574. Det vedtoges fremtidig til genfs. at omdele et duplikeret ekspl. af regnskabet. Medlemstal 74, i aarets løb var 7 slettet paa grund af restance og 4 var rømt uden at opgive nyt opholdssted. Afd. skal i aar forestaa fælleskydningen mellem Soldaterforeningerne, Forsvarsbrødrene og MF 25/2. Afd.s 25 aars jubilæum agtes fejret 7/9. Formanden ønskede at trække sig tilbage, han mente, at der burde nye og yngre kræfter til, og for det kommende aar valgtes Holger Sivertsen til formand.

Gentofte afd. havde til genfs. 9/2 udarbejdet den sædvanlige smukke medlemsfortegnelse.

Hjørring Marineforenings orkesterforening holdt genfs. 9/2 og vedtog en instrumentanskaffelse i kraft af et 5000 kr.s tilskud fra biograffonden. Musikalsk set havde det været et godt aar, bl. a. havde man deltaget i en konkurrence i Aarhus, en meget stor oplevelse, samt medvirket ved flere kulturelle arrangementer.

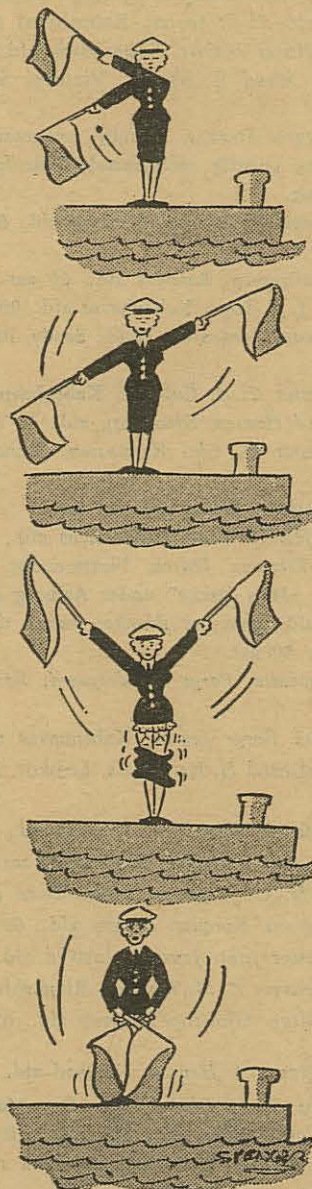
Randers afd. gik til genfs. i Marinestuen 11/2 — bagefter styrkede de gamle gaster sig ved torskespisning.

Vordingborg afd. holdt 11/2 torskegilde paa Kalvehave Badehotel med gratis buskørsel til og fra Kalvehave for værtens regning. Efter skafningen var der „pilekast til Muggen“ og kammeratligt samvær.

Odense afd. gik 14/2 med friskt mod til sin genfs., hvor bestyrelsen foreslog kontingentforhøjelse. En gang forloren „Havskildpadde“ forinden lagde en god grund for de alvorlige forhandlinger.

Bornholms afd. samledes til genfs. 18/2 i Marinestuen med efterfølgende kammeratligt samvær.

Kolding afd. samledes til genfs. 21/2, pressen var inviteret til den forudgaaende spisning og der var lejlighed til at bese afd.s nye smukke model af kongeskibet DANNEBROG.

Signalet der blev afbrudt lød:

Godt Nytaar!

MARINE-FORENINGEN *gratulerer*

- 30/11 1966 Portner *Valdemar Thomsen*, Nykøbing Sj.s æresmedlem og tidligere mangeaarige formand, 75 aar.
- 2/1 Maskinmester *C. Chr. Wagner*, Københavns afd., 60 aar.
- 5/1 Skibsfører *P. Elias Møller*, Svendborg afd., 70 aar.
- 7/1 *Ernst H. Petersen*, Kongens Lyngby afd., 85 aar.
- 12/1 Snedker *Sv. E. Christiansen*, Næstved afd., 50 aar.
- 17/1 Cigarhandler *H. Tversted*, Skagen afd., 80 aar.
- 18/1 Styrmand *Jørgen Jensen*, Vindeby, Svendborg afd., 70 aar.
- 19/1 Ingeniør *H. P. Badstue*, Københavns afd., 75 aar.
- 21/1 Værftsarbejder *E. Bræstrup Holm*, Ringkøbing afd., 50 aar.
- 24/1 *Hugo Andreassen*, Kongens Lyngby afd., 50 aar.
- 25/1 Overpostbud *A. P. Jensen*, Københavns afd., 70 aar.
- 25/1 Direktør *Høegt Mahler*, Københavns afd., 85 aar.
- 28/1 Skibsfører *Svend E. Kjerulf*, Vindeby, Svendborg afd., 60 aar.
- 29/1 Provst *Mogens Strunge*, Taarnby, mangeaarigt interesseret medlem og gejstlig medvirkende indenfor Københavns afd., 75 aar.
- 31/1 Tømrermester *H. Madsen*, Næstved afd., 60 aar.
- 1/2 *Helge Christensen*, Randers afd., 65 aar.
- 1/2 Inspektør *J. C. Huss*, Københavns afd., 80 aar.
- 4/2 Fisker *Gustav Jørgensen*, Hvide Sande, Ringkøbing afd., 50 aar.
- 5/2 Maskinmester *C. A. Culmsee*, Københavns afd., 80 aar.
- 8/2 Sliber *Cord Hansen*, Svendborg afd., 70 aar.
- 9/2 Maskinmester *H. Chr. Rasmussen*, Svendborg afd., 80 aar.
- 12/2 *M. Frederiksen*, Struer afd., 60 aar.
- 12/2 Direktør *Herluf Elsoe*, Københavns afd., 90 aar.
- 12/2 Lods *J. Ertmann Jensen*, Nørresundby, tidligere formand for „Hals Bakke“ under Aalborg afd., medstifter af Hals afd., som har skænket mange ting til Marine-stuen der, 80 aar.
- 13/2 Forretningsfører *Børge Gindesgaard*, Randers afd., 50 aar.
- 17/2 Køkkenchef *Børge Jensen*, Københavns afd., 50 aar.
- 23/2 Toldopsynsmand *H. Rasmussen*, Lenskov, Svendborg afd., 70 aar.
- 24/2 Borgmester *Sv. Thingholm*, Randers afd., 60 aar.
- 24/2 Fabrikant *Axel Andersen*, Randers, 60 aar.
- 24/2 Direktør *H. C. Jørgensen*, Københavns afd., 50 aar.
- 25/2 *Aage Petersen*, Kongens Lyngby afd., 60 aar.
- 27/2 Tømrermester *Jobs. Jensen*, Næstved afd., 80 aar.
- 28/2 Depotindehaver *P. M. Dinesen*, Ringkøbing afd., 75 aar.
- 28/2 *K. Hasselflug*, Glostrup/Taastrup afd., 65 aar.
- 15/3 Regnskabsfører *A. Hansen*, Næstved afd., 75 aar.
- 16/3 fylder Fru *Poula Olsen*, enke efter Marineforeningens mangeaarige hovedkasserer, Kaptajn *C. E. Olsen*, 80 aar. I mange aar har Fru Olsen været en straalende værdinde, ikke alene for Hovedkontoret — men ogsaa paa udmærket maade staaet for alle Hovedbestyrelsens arrangementer ved møder og andre begivenheder indenfor foreningens liv. Marineforeningen skylder vor værdinde tak for mange aars betydningsfuldt arbejde for os og ønsker alt godt for fru.
- 21/3 *Hans Peter Nielsen*, Kongens Lyngby afd., 60 aar.

- 24/3 Lagerarbejder *G. Frederiksen*, Vorup, Randers afd., 50 aar.
- 25/3 Auktionsformand *P. Husted Jensen*, Hvide Sande, Ringkøbing afd., 60 aar.
- 27/3 *Knud Folsach*, Kongens Lyngby afd., 65 aar.
- 5/4 Restauratør *F. B. Levin*, Københavns afd., 70 aar.
- 7/4 Værftsarbejder *Vilb. Poulsen*, Ringkøbing, 60 aar.
- 7/4 *Alfred Petersen*, Kongens Lyngby afd., 70 aar.
- 15/4 Værkmester *Harald Christensen*, Aarhus afd., 65 aar.
- 18/4 Afdelingschef *C. O. Olsen*, Københavns afd., 65 aar.
- 18/4 Blomsterhandler *A. S. Carlsen*, Svendborg afd., 85 aar.
- 18/4 Lagerforvalter *R. M. Spiers*, Aarhus afd., 65 aar.
- 21/4 Skibsfører *P. A. Nielsen*, Svendborg afd., 65 aar.
- 22/4 *V. Frederiksen*, Hvide Sande, Ringkøbing afd., 70 aar.
- 23/4 Fiskehandler *E. Jørgensen*, Københavns afd., 70 aar.
- 25/4 Fiskeeksportør *Jens Bagh*, Skagen afd., 75 aar.
- 26/4 Muremester *Hans Kr. Nielsen*, Holbæk afd., 50 aar.
- 2/5 Smedemester *L. C. Corfitzen*, Svendborg afd., 60 aar.
- 6/5 Fyrbøder *G. Jenssen-Tusch*, Aarhus afd., 70 aar.
- 15/5 Guldsmed *Harry C. Kragh*, Københavns afd., 60 aar.

Afdelings-jubilæer i 1967

Nr. 1	Vejle	24-10-1912	55 aar
Nr. 12	Aalborg	27- 2-1917	50 aar
Nr. 17	Ebeltoft	28- 2-1917	50 aar
Nr. 19	Helsingør	9-11-1917	50 aar
Nr. 31	Hadsund	16- 1-1922	45 aar
Nr. 33	Bornholm	28- 8-1922	45 aar
Nr. 32	Esbjerg	5-10-1922	45 aar
Nr. 34	Horsens	10-10-1922	45 aar
Nr. 59	Holstebro	18- 4-1942	25 aar
Nr. 60	Struer	27- 4-1942	25 aar
Nr. 61	Moen	3- 6-1942	25 aar
Nr. 63	Silkeborg	30- 6-1942	25 aar
Nr. 64	Varde	16- 7-1942	25 aar
Nr. 62	Kertemtinde	1- 8-1942	25 aar
Nr. 65	Herning	3- 9-1942	25 aar
Nr. 66	Viborg	6-10-1942	25 aar
Nr. 67	Bogense	23-10-1942	25 aar

Tilgang af nye medlemmer i oktober kvartal 1966

Aarhus 4, Bornholm 6, Ebeltoft 10, Esbjerg 10, Faxe 5, Fanø 1, Frederiksberg 1, Frederikshavn 7, Frederiksværk 3, Hadsund 2, Helsingør 2, Hjørring 4, Holbæk 1, Kalundborg 9, Kerteminde 1, Kolding 4, Kgs. Lyngby 4, København 4, Køge 4, Maribo 1, Møn 4, Nykøbing F. 2, Næstved 2, Odense 3, Roskilde 1, Skagen 3, Skanderborg 1, Skelskør 2, Thisted 2, Thyborøn 31, Tønder 1, Vordingborg 1.

Tilgang ialt: 136. Afgang ialt: 330 = ÷ 194.

Medlemmer pr. 31/12 1966: 9166.

Marineforeningens mange medlemmer kendes paa naalen med

Faas paa hovedkontoret eller gennem afdelingen.

Herning afd. har i 1966 mistet 4 gode medlemmer: 22/1 afgik Ostehandler *Holger Pingel* ved døden, 64 aar gl.; 12/4 døde bestyrelsesmedlem og æresmedlem, Politiasistent *Jobs. Andersen*, der med stor interesse havde taget del i arbejdet indenfor afd. Den 21/8 afgik Bagermester *Axel Jensen* ved døden og endelig døde afd.s tidligere formand, Overtjener *V. Juncher Jacobsen* den 22/11. Afd. var med sit flag repræsenteret ved disse gode kammeraters begravelser.

Padborg/Graastens medlem, Montør *Villy Bargfeldt* gik bort 19/10 48 aar gl. Ogsaa her mødte afd.s flag ved begravelsen.

Kolding afd.s gamle medlem, Ingeniør *Jens M. Nielsen* er afgaaet ved døden i vinter.

Helsingør afd. deltog 26/1 med sit flag i Kranfører *Valdemar Jørgensens* bisættelse.

Fano afd.s mangeaarige energiske og afholdte formand, *Niels A. Svarrer* døde 4/12 og blev begravet paa sin 83-aars fødselsdag. Med sin retlinethed, sit gode lune fik Svarrer sig mange venner og han vil huskes fra mange sendemandsmøder, hvor han var en sikker deltager. Hans store interesse var den enestaaende samling af malerier af gamle Fano-sejlskibe, en meget smuk og interessant samling, som blev til paa hans foranledning.

Silkeborg afd.s medlem, glarmester *Chr. Gjerulff* afgik ved døden i december maaned.

Esbjerg afd. har mistet to gode kammerater ved maskinfabrikant *Aug. Schlossers* og Direktør *Bjørn Røblings* død.

Københavns afd. har mistet et af sine ældste medlemmer ved Skibsreder *Chr. Harboffs* død 14/12. I aarene 1917—1931 var Harhoff, der døde natten efter sin 80-aars fødselsdag, medlem af Marineforeningens Hovedbestyrelse. I Marinestuen hænger en æressabel, som han har skænket afd.

Aalborg afd.s medlem, Brofoged *C. C. Nielsen* døde 22/12.

Næstved afd.s medlem, Tjener *Folmer Tage Stagis* døde 18/12, han havde været medlem af afd. i mange aar, og flere medlemmer mødte med flaget ved hans begravelse.

Skagen afd.s ældste medlem, Rentier *Ferdinand Sørensen* er afgaaet ved døden 24/12, 87 aar gammel.

Frederiksværk har mistet sit medlem, Elektriker *Karl H. Petersen*, der døde 7/1 i en alder af 52 aar. Flaget paraderede ved graven.

ÆRET VÆRE DERES MINDE

Meld dig til Marinehjemmeværnet

Marinestuerne

Oplysningerne udebliver fortsat, til dette nr. er kun oplyst:

Helsingør afd. har en meget seværdig og smukt udstyret Marinestue i kælderens under Hotel „Færgegaarden“.

Skelskør afd.s Marinestue er flyttet til Skelskør Lystskov. I forbindelse med flytningen blev der udarbejdet en grundig inventarfortegnelse.

Frederiksværk afd.s Marinestue er flyttet tilbage til Hotel „Frederiksværk“ og

Næstved afd. melder med sorg, at Marinestuen er nedlagt og alt inventar, hvorover der er udarbejdet en grundig fortegnelse, er midlertidig opmagasineret.

Bog anmeldelser

Ole Baltzersen „Soldater uden Fædreland — Dansker i Fremmedlegionen under Algier-krisen“. Vintens Forlag. Kr. 19,50.

En ny beretning om det haarde soldaterliv i den gamle franske Fremmedlegion, der nu ogsaa spænder over faldskærmsoldater. Kampene mellem F.L.N. og O.A.S. — revolten mod *de Gaulle*; kamp og tortur i al sin gru trækkes her frem, og bogen maa læses som en vederhæftig skildring af Fremmedlegionens virke helt op til vor tid.

Selskabet ORLOGSMUSEETS VENNER har bekostet en udsendelse af et særtryk af det historiske tidsskrift SKALK nr. 6—1966 „SJÆLLANDS-Vraget“, en interessant redegørelse for en undersøgelse af vraget af lineskibet SJÆLLAND fra Slaget paa Rheden 2. april 1801. Skibet som efter kampen nærmest var et sønderskudt vrag blev stukket i brand af englænderne og drev nordpaa i Sundet og sank udfor Humlebæk. I juni 1966 har Orlogsmuseet i forbindelse med Nationalmuseets skibshistoriske laboratorium undersøgt det gamle vrag med benyttelse af de mest moderne dykkertekniske metoder.

AALBORG

Aalborg Sømandshjem

Hyggelige restaurationslokaler
og god mad

Nymonterede værelser

Nyhavnsgade 60 - Tlf. *12 19 00

AARHUS

Aarhus „Artol“ Renseri

Telf. 3 00 30

Villy Kyst Glarmester

Telf. 6 96 96

Tordenskjoldsgade 3 - Aarhus
Aargang 8968/1928

Aarhus Maskinfabrik

Telf. 3 67 44

Kraner - gravemaskiner og
transportanlæg

A/S Aarhus Flydedok og Maskinkompagni

Telf. 3 40 00

— han regner med fremgang i medlemstallet i 1967

BORNHOLM**Skibsprovantering**

John Hintzes enke - Rønne

Alfred Th. Haagenen

Juveller, Guldsmed & gravør

Store Torv 8 - Telf. 270

ESBJERG**Claus Sørensen**

Esbjerg

H. J. Christensen & Søn

Vaadbinderi og tovtørreri

Esbjerg

„Hotel Spangsberg“

Mødested for Marineforeningens medlemmer

Esbjerg

Telf. (051) 2 17 55

FREDERIKSHAVN**Electra I/S**

Elektroinstallatørfirma

Telf. 2 02 39

Danmarksgade 38 Frederikshavn

Johan Damsgaard

Kolonial & skibshandel

Telf. 2 26 22

Frederikshavn

P. Conradsen Teknisk maskinforretning
Skibsartikler - Olie

Telf. *2 09 00

Einer Sørensen & Co.

Stevedore

Telf. *2 14 00

Havnegade 11

Frederikshavn

FYN

Aktieselskabet

Svendborg Skibsværft**Carl Antonsen**

Guld- og sølvsmed

N. Due-Petersen & Kryger

Ingeniører

Telf. 21 41 18 (3 ledn.) - Svendborg

HIRTSHALS

Sig det med blomster

„Viola“

Telf. 94 10 74

Levorsen & Jørgensen Lys - kraft - skibsinstallation -
ekkolod

Betjening dag og nat

Telf. Hirtshals 94 10 11

HORSENS**Horsens Sølv****KOLDING****Klaaborgs Conditori**

Østergade 18-20

NYKØBING F.**Nykøbing F. Bryghus**

Lager og pilsner

NYKØBING M.**Morsø Støbegods**

Nykøbing Mors

Aktieselskabet

N. A. Christensen & Co.

Kongelig hofleverandør

RANDERS

Aktieselskabet

Bryggeriet „Thor“

Randers

Chas. Mortensen Sejl, presenning, flag og
teltfabrik

Randers

Telf. 2 89 88

ROSKILDEUnder Deres besøg i Roskilde bør
De ikke undlade et besøg i den
interessante marinestue**Hotel Prinsen**

Algade 13, Roskilde, telf. 35 80 10

SKAGEN**Oscar Skougaard**

Aut. installatør

Telf. 4 13 45

Skibsradio, sendere og pejleanlæg

Sejl, flag og presenninger

Sejlmager

Alex Jørgensen

Skagen

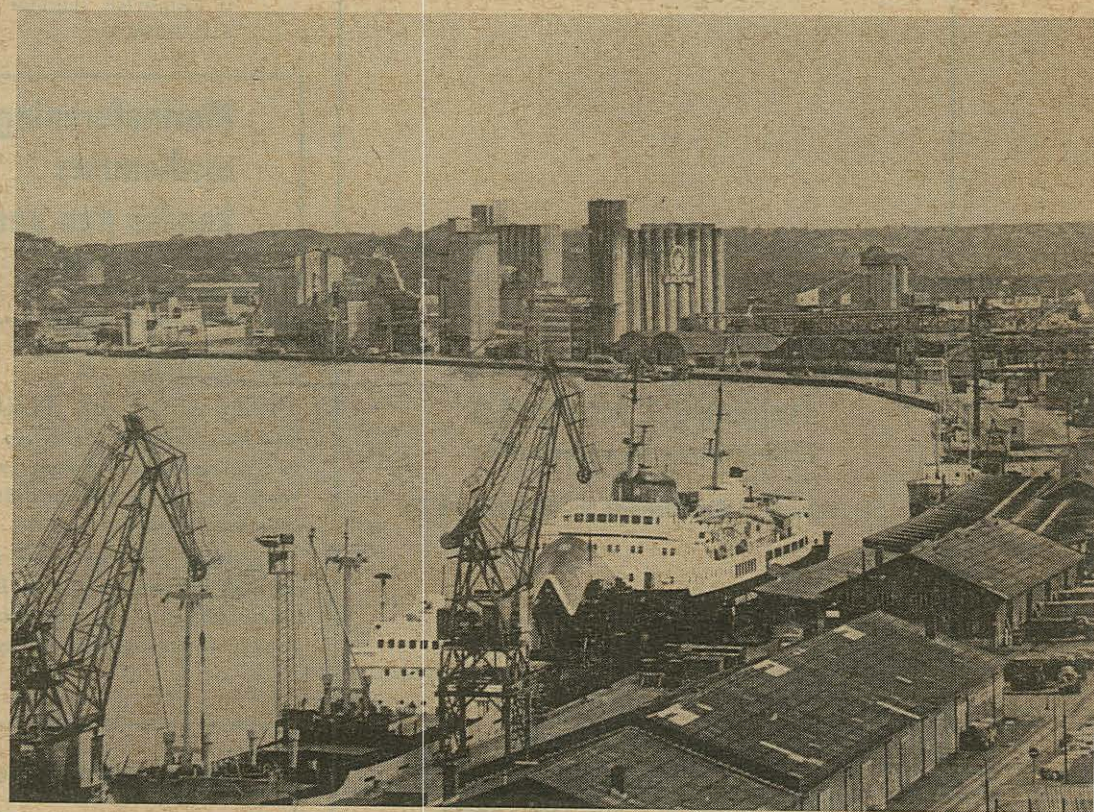
Telf. 4 14 23

THYBORØN**Thyborøn Fiskeauktion**

v. Albert Steen - Telf. 3 12 07

UNDER DANNEBROG

UDSIGT OVER AALBORG HAVN

Midt i billedet ses DFDS' automobilskip SKIPPER CLEMENT

ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART

Hefte 2 - April
54. aarg. - 1967

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

Jesper Chrisensen & Co.

Vin en gros
Nørregade 28 - København K.

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Otto Svenson & Co.

Dronningens Tværgade 7 Tlf. (01) 14 04 82
Grundlagt 1880
Vinforretning
Lager af cigarer
Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

Hede Nielsens Fabriker A/S

Horsens - Tlf. (066) 2 47 11

Højgaard & Schultz A/S

Civilingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Ewaldsgade 9 - København N.

I. Chr. Andersen

Ost
Vimmelskafte 41 - Telf. 1345 - 14345

MARINE-FORENINGENS Kalender

- 24/4 *Kongens Lyngby* afd. Sejltur paa Sundet med damer (erstatte det tidligere til 6/5 arrangerede møde).
11/5 *Glostrup/Taastrup* afd. Foredrag i „Kahytten“ om Hjemmeværnet, spec. Marinehjemmeværnet.
24/6 *Glostrup/Taastrup* afd. Sct. Hansaftenstur til *Slimminge Kro* (med det store kølige bord, dans i Loen og baal paa marken m. v.).
9/7 *Silkeborg afd.* Let sommermiddag paa „La Strada“ i anledning af afd.s 25 aars jubilæum.

- 25/4 mesterskabsskydning.
9/5 sidste træningsskydning.
4/5 *Glostrup/Taastrup*. Aarlig fugleskydning.
28/5 *Kongens Lyngby*. Aarlig sommerfugleskydning
3/6 *Glostrup/Taastrup*. 100 aars jubilæum i Brønbyvester Skytteforening.

Aarhus afd.s skyttelav holder skydeaften den første tirsdag i hver maaned undtagen juli og august. Lavet optager gerne skydeinteresserede kammerater, henvendelse til formanden, Ingeniør E. Kaae, Uffesvej 1, Aarhus C. Telf. 14 06 57.

Marineforeningens mange medlemmer kendes paa naalen med

Faas paa hovedkontoret
eller gennem afdelingen.

Sø-Skæmt

Under en kvit eller dobbelt udsendelse i amerikansk TV blev en orlogsgast spurgt om forskellen paa en blondine og en undervandsbaad. Gasten havde svært ved at finde et passende svar, og da speakeren efterhaanden blev utaalmodig, voksede hans nervøsitet.

Speakeren gav ham endnu nogle sekunder til at tænke sig om i og bad saa om et svar. Den nervøse orlogsgast fremstammede herefter: - Jeg kan ikke svare paa spørgsmaalet, jeg har nemlig aldrig været paa en undervandsbaad!

(Dansk Havneblad).

Støt vore annoncører —
— de støtter os!

SENDEMANDSMØDET I AALBORG 1967

En stor del af de betydningsfulde begivenheder indenfor Marineforeningen vil i indeværende år løbe af stabelen i den gode stad Aalborg.

Først fejrede den energisk arbejdende lokalafdeling sit 50 års jubilæum paa smuk og værdig maade. Et saadant betydningsfuldt jubilæum indenfor foreningslivet kan lignedes med et sømærke, der rundes og for Aalborg afdelingen skete det for bliden bør. Det var saaledes en fin optakt til et begivenhedsrigt foreningsaar, der baade omfatter et lokalt jubilæum, Marineforeningens aarlige landsmøde, men endelig ogsaa det 11. nordiske militære kammeratskabsstævne, hvor gamle orlogsgaster, landsoldater og flyvesoldater fra de nordiske lande stævne til et 3-dages møde i Limfjordsbyen.

For Marineforeningen som saadan vil det aarlige Sendemandsmøde dog altid være foreningslivets vigtigste begivenhed. Her til mødes repræsentanter fra næsten alle foreningens afdelinger for at høre formandens beretning, vedtage ret og skel og i det hele taget drøfte foreningens ve og vel. Mangt og meget – ideer og tanker om arbejdet saavel indadtil som udadtil kommer her paa tale. Erfaringer udveksles, saaledes at man ogsaa hjemme i afdelingerne kan høste udbytte af andres foretagsomhed – altsammen som et samlende led for kredsen ude omkring, hvor man gerne og med stor interesse paa kammeratlig vis drøfter maritime og nationale problemer. Det skulle jo

ogsaa gerne være saaledes, at de impulser, som Sendemændene bringer med sig hjem, kan brede sig blandt vore medlemmer som ringe i vandet. Derfor bør smaalighed og petitesse holdes fjernt fra landsmødets debat, den bør udelukkende præges af saglighed og alvor, naar vi drøfter de emner, der har vor fælles interesse: vort Søværn, vor Skibsfart og vort Fiskeri.

For hvert af disse kan problemerne idag være tunge nok. Landets politik og økonomi ligger i forbindelse med internationale aftaler til grund for det første udvikling. Haard konkurrence saavel i skibsbygningskredse som paa fragtmarkedet med dets store svingninger i udbud og efterspørgsel af tonnager, sætter store værdier paa spil. Endelig har vort dygtige fiskerierhverv ogsaa sit at kæmpe med, bl. a. har dets rentabilitet i denne urolige og stormende vinter været præget af det meget daarlige fiskevejr.

Det er øjeblikkets nu, der her spiller ind – ogsaa langt ind i fremtiden og det maa ikke glemmes, naar vi samler medlemmerne for i muntert lag at drøfte minderne fra ungdommens dage.

Vel er Marineforeningen et godt samlingssted for gamle orlogsgaster og søfolk i den bedste kammeratlige aand – men det maa ogsaa haves for øje, at den i henhold til sin formaalsparagraf først og fremmest er et samlingssted for mænd med interesse for dansk Søværn og Søfart.

Sekret.

Aalborg og Marineforeningen

Fjorden skiller – siger Borgmester Rob. Christensen i Nørresundby – naar talen drejer sig om sammenlægning af Aalborg og Nørresundby kommuner.

Men det er kun i den sammenhæng, der kan være tale om, at Fjorden skiller, for naar der fra Aalborg og Nørresundbys sider fortælles om, at man besidder provinssens største havn, saa er det Aalborg og Nørresundbys havne tilsammen, det drejer sig om.

Aalborgs Borgmester Thorvald Christensen har en nogen anden tolkning af vandløbet mellem de to byer, som han jo i sin berømte sang „mellem Aalborg og Sundby“ har gjort landets TV-kikkere bekendt med. For ham, som for befolkningen paa begge fjordsider, er Limfjorden tværtimod et bindeled.

Denne opfattelse har man altid haft i den Marineforeningsafdeling, som er vært for dette aars Sendemandsmøde den 6.–7. maj.

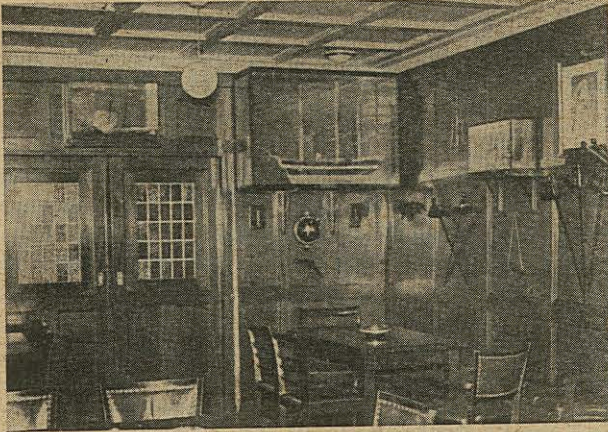
Arne Sørensen

Afdelingens navn er *Marineforeningen for Aalborg og Omegn*, og deri ligger jo, at allerede de, der stiftede foreningen for 50 år siden, var af den opfattelse, at det var en enhed bundet af Limfjorden. Den samme opfattelse kom til udtryk i en gammel sømandshistorie, som en del maaske ikke kender. Det er historien om sømanden fra Aalborg, der stormede ind paa en bar i San Francisco og brødede: „Alle de, der ikke er fra Aalborg, skal have nogen paa tuden“, hvorpaa værtshuset var tomt paa et øjeblik – tilbage sad kun en lille mand i et hjørne. „Er du fra Aalborg?“ skreg sømanden. „Nej“, svarede den lille mand. „Hvordan tør du saa blive siddende?“ larmede sømanden videre. – „Jo“, svarede den lille mand, „jeg er fra Nørresundby!“

Skipper Clement, en gæv vendelbo, der blev Aalborgs navnkundige søkriger, fejdede paa Norge og andetsteds mod Kong Christian II.s fjender og sammen med *Søren Nordby* fortsatte de paa mange maader deres fribytterfærd i de følgende aar. I 1534 sendte Grev Kristoffer Skipper Clement og hans fæller til Jylland, hvor Aalborg by straks gik over til fribytterne. Med stor kraft og dygtighed ledede han den ulmende opstand og slog den jydsk adel ved Svenstrup, en kamp, der efterfulgtes af grusomme myrderier og plyndring af adlens gaarde. Rejsningen bredte sig over hele Midtjylland og med undtagelse af den østlige del, var Jylland tabt for den nyvalgte konge. Dog hærforeren *Daniel Rantzau* rykkede rask frem sydfra mod det stærkt befæstede Aalborg, som faldt 18/12 1534 og over 2000 borgere blev dræbt.

Skipper Clement selv undslap, men blev senere som fange

Aalborg afdelingens smukke Marinestue paa Hotel „Kong Frederik“.

ført til Koldinghus for i 1536 at blive henrettet paa Viborg landsting, hvorpaa hans legeme blev parteret og sat paa 4 stejler.

Gammel vold og grusomhed har saaledes ogsaa hersket i Aalborg, hvis havn nu af og til besøges af DFDS' store automobilskip SKIPPER CLEMENT – som dog kommer i fredeligere hensigter end den gamle kendte fribytter.

Havnen af i dag med dens friske liv har altid præget Aalborg, det djærve sprog og det friske syn paa tilværelsen som præger Søens folk, præger ogsaa Aalborgs befolkning. Aalborg har ord for at være en livlig by, og dens indbyggere roses for deres gæstfrihed mod alle fremmede. Det er da ogsaa vitterligt, at kongresser, store landstævner m. v. i udstrakt grad holdes i Aalborg, ikke mindst fordi man føler sig godt tilpas blandt aalborgenserne.

Det er da ogsaa Marineforeningens Aalborg afdelings haab, at deltagerne i det kommende sendemandsmøde maa føle sig velkomne i den driftige fjordby. Det er ikke helt tilfældigt, at denne by kommer til at huse aarets sendemandsmøde for netop i aar fyldte Marineforeningen for Aalborg og Omegn 50 aar, men foruden at dette betydningsfulde jubilæum blev mar-

keret ved en storstilet fest den 25. februar, saa har foreningen ogsaa gerne udadtil ville vise flaget ved at staa som vært ved dette aars sendemandsmøde.

Med sine 300 medlemmer er afdelingen en af landets største, den har endog været saa stor, at den har kunnet lade *Hals*, som oprindelig var en „Bakke“ under Aalborg, løsrive sig som selvstændig afdeling i fortsat godt samarbejde med moderafdelingen.

Naar foreningen gennem 50 aar har kunnet holde kursen støt, skyldes dette ikke mindst, at man har haft gode mænd iblandt sig, der har taget en lang tørn ved roret. Afdelingen har i sine 50 aar kun haft fire formænd. Den første var Konsul *Im. Stubr*, der tillige var medlem af Marineforeningens Hovedbestyrelse. Efter ham overtog Maskinfabrikant *M. Kjær* ledelsen, hvorefter Læge *Ch. Norden Andersen* gennem 23 aar stod for styret, indtil han i 1964 blev afløst af Taksator *Arne Sørensen*; ogsaa han har sæde i Marineforeningens Hovedbestyrelse som repræsentant for det nordjyske distrikt.

Endelig har Marineforeningen i Aalborg haft det held, at den siden 1934 har kunnet samles i samme Marinestue. Den har ikke som saa mange andre steder, maattet flytte fra sted til sted, idet Marinestuen siden sin oprettelse har haft til huse paa Hotel *Kong Frederik* i Kongensgade, hvor man med stor pietetsfølelse har plejet Marinestuen, saledes at den i dag staar som en af landets smukkeste.

Men herom kan alle Sendemandsmødets deltagere ved selvsyn overbevise sig om, og de skal alle være hjertelig velkomne i afdelingens hyggelige samlingssted.

Med disse ord byder Marineforeningen for Aalborg og Omegn alle Sendemændene og deres damer hjertelig velkommen til vor by.

Med kammeratlig hilsen

Arne Sørensen.

Aalborg afdelingens store mærkedag: 50-aars jubilæet

Marineforeningen for Aalborg og Omegn har fejret 50 aars jubilæum. Dagen indledtes med, at bestyrelsen nedlagde kransen paa tidligere formænds grave, og om formiddagen var der reception paa „Kong Frederik“, hvor en række gratulanter overrakte gaver og smukke blomster.

Ca. 150 gæster og medlemmer deltog i jubilæumsfesten paa Skydepavillonen, hvor flaget blev hejst af to orlogsgæster og formanden, taksator *Arne Sørensen*, bød velkommen, blandt andet til borgmester *Thorvald Christensen*, en repræsentant for *Flottans Män* i Göteborg, entreprenør *Carlsson*, formanden for Danmarks Marineforening, kommandørkaptajn *Kai Hertz*, orlogskaptajn *O. Holm*, Frederikshavn, næstformanden for Marineforeningen i Aarhus, *Bent Jensen*, og repræsentanter for Kvindelige Marinere og Marinehjemmeværnet samt den mangeaarige tidligere formand, læge *Norden Andersen* og æresmedlem, lodsformand *Niels Andersen*.

Redaktør *Otto Barsted* var festens fornøjelige „toastmaster“, og efter at formanden havde budt velkommen, talte lodsformand *N. Andersen*, 4. matrosbakke, aargang 1913, for Marine-

foreningens æresformand, Hs. Maj. *Kongen*, og for Danmark. Der afsendtes telegram til *Kongen* og indløb senere en lykønskning i majestætens sted fra tronfølgeren, prinsesse *Margrethe*. Endvidere var der telegrammer med lykønskning fra Nibe Marineforening og fra Kattegats Marinedistrikt og flaadestation og en gavehilsen til marinestuen fra dr. *Norden Andersen*.

Efter at der var indløbet endnu en telegrafisk lykønskning fra Hjemmeværnsflotille 301, Frederikshavn, talte næstformanden, redaktionssekretær *Eyvind Samuelsen*, for foreningen og kammeratskabet.

Afdelingsbestyrelsen i jubilæumsaaret.

Der uddeltes derefter hæderstegn til en række 40 og 25 aars medlemsjubilare og emblemer til nye medlemmer og til den svenske gæst.

Under festen holdtes endnu række taler blandt andet af kommandørkaptajn Hertz, der som noget markant for den 50-aarige

Aalborg-afdeling fremhævede, at den kun havde slidt fire formænd og altid havde holdt en støt kurs, hvilket sikkert skyldtes, at adskillige lodser gennem aarene havde været fremtrædende inden for foreningen. Den smukke jubilæumsfest sluttede med dans paa dækket.

Advarselsalve gennem bjærgningsskibets rig - et minde fra april-dagene 1940

Man har i mange aar været klar over, at et af de tyske troppetransportskibe, bestemt for Bergen, grundstødte ved Kullen 7. april 1940 og maatte omdirigeres til Oslo, da det hen ad midnat den 8. kom fri - ellers havde man ikke faaet gavn af tropperne. Af papirerne fra General Falkenhorsts stab fremgaar det, at man hele den 8. april var svært ræd for at hele angrebsplanen var afsløret, fordi man havde melding om, at svenske kystvagter havde været ombord i skibet, som var myldrende fyldt med soldater!

Denne meldings rigtighed kan i dag betvivles; svenskerne synes at have opfattet skibet som en normal fragtdamper. Til gengæld foreligger der nu en beretning, som viser at skibet kom af grunden med dansk hjælp, og at hele episoden var en yderst dramatisk optakt til endnu mere dramatiske oplevelser for besætningen ombord paa en dansk bjærgningsdamper paa vej til København.

Den tyske damper var den 5000 tons store CURITYBA af Bremen, afsejlet fra Stettin 6. april kl. 0400 som et af fartøjerne i „1. Seetransportstaffel“, af hvilken to skibe blev torpederet - først RIO DE JANEIRO, hvorfra uniformerede tyskere kom i land i Norge endnu før angrebet var i gang, og derpaa ANTARES, der efter Danmarks erobring satte 110 mand plus 18 saarede og 40 døde i land i Frederikshavn.

En af Svitzers skibsførere, A. F. Hansen, beretter at han tidligt om morgenen 8. april befandt sig ombord i en bjærgningsdamper paa vej fra Kattegat ned i Øresund. I farvandet drev store isformationer. Man mødte en række tyske skibe paa vej mod nord. Ingen var i tvivl om, at det havde noget med krigen at gøre. Da man havde Höganäs forude om bagbord, fik man øje paa et stort skib, som tilsyneladende stod paa grund. Det var det tyske CURITYBA. Det røg voldsomt fra skorstenen, og skruvandet skummede hvidt paa et stort omraade omkring agterenden. Maskinen kørte tydeligt nok bak for højeste ydeevne. Strømmen af skibe med kurs nordover fortsattes.

Pr. radio blev bjærgningsdamperen prajet af det strandede skib, der anmodede om assistance. Da danskeren havde lagt bi, satte den en baad i vandet. Skipperen lod sig efter kutyme sætte over til det strandede skib. Paa det tidspunkt var to tyske, armerede trawlere ankreret op uden for territorialgrænsen. Stor blev skipperens forargelse, da han fra den tyske havarist blev mødt med et: „Bliv hvor I er! Her kommer ingen ombord“. Han havde aldrig været ude for en lignende velkomst og skældte ud. Der blev raabt noget om, at tyskerne kunne blive siddende til de raadnede op.

Resultatet blev, at en tysker kom ned i baaden for at forhandle. Imens laa fiskefartøjer fra det lokale svenske bjærgelaug i nærheden. Aftalen blev, at bjærgning skulle forsøges hurtigst muligt. Da tyskerne ikke ville tillade hjælpere ombord, maatte de selv hale slæbetrossen indenbords og fastgøre den. Slæbningen begyndte saa, mens tyskeren selv kørte fuld bak. Efter nogle timers forgæves halen, erklærede tyskeren pr. radio, at danskerne tog for nonchelangt paa sagerne og ikke kørte, hvad maskinen var i stand til at yde. Man ignorerede bemærk-

ningerne. De er velkendte! Tyskeren vedblev med mellemrum at give ond af sig. Timerne gik.

Hvad man ombord i slæbebaaden ikke kunne vide, var, at tyskeren i kode underrettede den tyske Marines hovedkvarter, og at grundstødningen omtaltes i hovedkvarterets meldinger til Værnemagtens overkommando om „Weserübung Nord“.

Hen under aften gav den tyske kaptajn ordre til, at de armerede trawlere skulle gaa ind over territorialgrænsen og deltage i bjærgningsarbejdet. De fortøjede side om side og fik fælles slæbetrosse ombord, lod den hænge slap og satte saa fuld kraft paa for at faa havaristen af grunden i et ryk. Trossen sprang, og den ene trawler fik den i skruen. CURITYBA rørte sig ikke.

Da det var ved at mørkne, dukkede en svensk torpedobaad op fra Sundet, et noget ældre fartøj. Chefen stod paa styrbords side af den aabne bro med en sort pelshue trukket ned over ørerne. Han styrede lige løs paa de to tyske trawlere, hvis tilstedeværelse var ulovlig, fordi de var armerede. Da han var nær nok, drejede han af, satte en raaber for munden og skreg, saa det gjaldede: „Forlad øjeblikkelig svensk farvand, eller vi skyder“. Maskinkanonen var klar, og dens løb fulgte under torpedobaadens fart uafbrudt de to trawlere. Resultatet blev, at den ene trawler tog den anden paa slæb og forsvandt.

Hen ad midnat lød raabet: „Havaristen flot!“ Og kort efter ombord paa bjærgningsdamperen repliken: „Han har fandeme travlt! Se der, han er allerede paa vej nordover for fuldt drøn“.

Da var kampene i Oslofjord begyndt; den første norske sø-officer var faldet i kamp, og man skrev den 9. april.

Bjærgningsfartøjet gik derpaa til Helsingør og efter et kort ophold videre syd over.

Nær Hveen lød en voldsom eksplosion, fartøjet rystedes fra køl til mastetop, og søen stod ind over dækket, saa der var vand i knæhøjde. Det var endnu buldrende mørkt. Mens beretteren stod paa rælingen med en haand om en bardun, spejdende ud for at se, hvor det gik an at springe uden at ramme en isflage, løftede skibet sig, og han tøvede i haab om, at skuden ville holde sig flydende. Saa lød en basstemme fra broen: „Er her nogen?“ „Her er i hvert fald en!“ lød svaret fra rælingen. Og saa konstaterede man, at der ingen skade var sket. Antagelig havde man ramt en isflage med en indefrosset mine, der var sprængt saa langt fra skibet, at det ingen virkelig skade havde taget. Efter den episode havde ingen lyst til at være under dækket. Kort efter prajedes man af en lodsbaad og fik en lods, som skulle i land paa fritørn, ombord. (Bjærgningsbaade etc. bruger ikke selv lods i danske farvande). Med alle mand plus lodsen paa dæk stod man ind mod København.

Saa lød et raab fra broen. Skipperen pegede - og der, midt for indløbet til København, laa en stor isbryder ankreret op. Det tyske flag vajede agter, og midtskibs stod skibets navn med store bogstaver: STETTIN. Signalflagene i skibets rig viste „Stop“! STETTINs stævn var stærkt beskadiget, antagelig efter en kollision. Gelænderet forude manglede paa et længere stykke, og der var flere store buler i skibssiden. Helt fremme i stæv-

nen stod en enlig maskingeværskytte. Løbet pegede mod bjærgningsdamperen.

Den danske skipper lod højroret forstaa, at han agtede at fortsætte. „Tysk isbryder med stopsignaler – det er jo komplet skørt!“ Men kort efter fløjtede en hel salve maskingeværkugler gennem bjærgningsfartøjets rig, antagelig ment som skræmmemiddel. Danskerne kastede sig paa dækket. Skipperen krøb paa knæ hen til maskintelegraf og slog bak, derefter stop, og saa røg ankeret ud. „I taaber“, skreg han over vandet: „Hvad fanden er meningen?“ Men han fik ikke saa meget som et grynt til svar. Alle saa ind mod kanonerne paa Lynetten, men alt var stille paa fortet. Ombord brugte man højroret ord som „Landsforræderi!“ „Se,“ raabte en, „en enkelt fremmed soldat i stævnen paa en gammel havareret skude behersker indsejlingen til hovedstaden København!“

Men inde ved Langelinie kunne man se en stor, graamalet troppetransporter, der landsatte soldater. Den lods, man havde ombord, fortalte, at man fra lodsbaaden godt nok havde observeret et stort, graamalet fartøj. Man regnede med, at den skulle have lods; men da den fortsatte indefter, havde man skønnet, at det var et af Marinens skibe. Hvertil en af bjærgningsdamperens folk tødt bemærkede: „Naa, ja, det var det ogsaa – bare den tyske Marines.“

Der hørtes kraftig motorlarm, og kort efter kom en sværm af flyene til syne. Man talte 26. Man saa noget blive kastet ud fra flyene. Det viste sig at være løbesedler. (De kastedes ud i pakker, som opløste sig efter adskillige meters fald). Til højre for havneindløbet hamrede to mænd uanfægtet paa noget træværk, som om intet var paa færde. Det irriterede bjærgningsdamperens besætning grænseløst, men at skringe til dem i raseri over deres manglende evne til at fatte, hvad der foregik omkring dem var jo formaalsløst.

Ved 9-tiden blev stopsignalerne paa isbryderen halet ned. En mand satte en raaber for munden og forkyndte med høj røst paa uforfalsket københavnsk: „Nu maa I godt sejle ind“. Skipperen forbød kipning med flaget for den tyske transporter HANSESTADT DANZIG. Den tyske orlogsgast, som stod klar med flaget, saa mere end forbløffet ud. Til gengæld kippede man for gamle ISLANDS FALK, som laa i nærheden.

Om aftenen hørte man i svensk radioavis, at en tysk damper ved navn CURRENCYBA af Bremen var blevet torpederet og at det drev med lig af ganske unge mennesker helt ind under den svenske kyst. Det var imidlertid en forveksling. CURRENCYBA kom godt nok ind til Oslo havn.

Information.

BEMÆRK!!!

Datoændring for aarets jubilarstævne

I UNDER DANNEBROGs februar nr. 1967 blev der paa side 7 oplyst, at *jubilarstævnet* 1967 var planlagt til søndag den 27. august.

Imidlertid har Søværnets Eksercerskole i Avderød nu meddelt, at man paa grund af indkaldelse af et meget stort antal værnepligtige beklageligvis ikke ogsaa paa denne søndag kan huse Marineforeningens jubilarer til den traditionelle afslutning paa den populære jubilæumsfest. Efter samraad med chefen for Eksercerskolen er datoen for stævnet der ændret til:

SØNDAG DEN 3. SEPTEMBER 1967.

I Medlemsbladets sommernummer (juli) vil stævnets detaljerede program blive bragt som sædvanligt, men allerede nu varscoes om datoændringen, ligesom man beder om, at denne oplysning maa blive videregivet til alle interesserede.

Fra Hovedbestyrelsen

Den 4. marts 1967 afholdt Marineforeningens Hovedbestyrelse sit ordinære foraarsmøde i Dansk Styrmandsforenings festsal i „Navigatørernes Hus“ i København.

Paa aarsdagen for Slaget paa Rheden den 2. april 1801 henlagde Marineforeningens Næstformand, Inspektør O. H. Maegaard en krans ved mindestenen paa Holmens Kirkegaard sammen med Chefen for Flaadestation København, Kontræadmiral E. J. Saabye og repræsentanter for Søe-Lieutenant-Selskaber og Kystartilleriforeningen.

Paa grund af anden virksomhed har Marineforeningens Hovedkasserer, Orlogskaptajn S. Thorlund Nielsen sluttet sin tjeneste som forretningsfører paa Marineforeningens Hovedkontor, men fortsætter alene som Marineforeningens Hovedkasserer.

Fra 1/4 d. a. er Fru M. Mortensen ansat paa Hovedkontoret til varetagelse af bogholderiet og øvrigt herunder hørende arbejde, medens Fru E. Sarauw fortsat varetager alt vedrørende medlemskartoteket, medlemsbladets adressekartotek, effekter m. v.

I anledning af ovennævnte personaleændring er Hovedkontorets kontortid fra 1/4 1967 ændret til:

kl. 1000–1300 (lørdag lukket).

Hovedkontorets telefon nr. er PALæ 2886, men for udenbys selvvælgere skal der drejes: 01 12 28 86.

Stof, der ønskes optaget i medlemsbladets juli nr. skal være indsendt til Hovedkontoret senest 2/7 – men send det hellere med det samme, medens indtrykkene er friske – og husk saa dato.

Foraarets Distriktsmøder

er afholdt som følger:

Distrikt II Sjælland N. 26/2 paa Hundested Kro, 7 af 11 afdelinger var repræsenteret ved 21 deltagere. Distriktsrepræsentanten Maskinmester Hans Pedersen, Formand for Frederiksværk afd. blev genvalgt, suppleanten, Borggaard fra Holte/Søllerød ønskede ikke genvalg, nyvalgt som suppleant blev F. Andreassen, formand for Hillerød afd. Næste aars mødested bestemtes til Frederiksværk.

Distrikt XI Jylland NW. 18/3 paa Bovbjerg Badehotel med Thyborøn afd. som vært. Distriktsrepræsentanten, Direktør Rotbaus Larsen, formand for Morsø afd., afgik paa grund af sygdom og hans suppleant, Værkmester Egon Hansen, formand for Skive afd. blev valgt til distriktsrepræsentant med Lemvig afd.s formand, Fiskeskipper Jens Knæk som suppleant.

Distrikt VIII Jylland Syd 1/4 paa Höppners Hotel i Haderslev. Paa dagsordenen var optaget forslag om overflyttelse af Tønder afd. fra Distrikt VIII, Jylland SE. — til distrikt IX, Jylland SW., hvorfor distriktsrepræsentanten, Direktør Knud Schrøder fra Esbjerg, deltog i mødet. Distriktsrepræsentanten, Fabrikant Burchardt fra Kolding genvalgtes, som suppleant nyvalgtes Haüser, Fredericia, i stedet for Mathisen, Graasten, der ikke ønskede genvalg.

Den 11/7 fylder Kontorchef i Privatbanken i Kjøbenhavn Axel Aarre 70 aar. Siden værnepligten i 1918 med tjeneste paa Orlogsværftets kaserne og i Marineministeriet under daværende Kontorchef, digteren Axel Iuel, der var en af de første af UNDER DANNEBROGs 4 redaktører. Gennem aarene

har vor gode ven været medlem af henholdsvis Københavns og Kongens Lyngby afd. og siden 1955 har han med stor omhu og god indsigt virket som den ene af Marineforeningens revisorer.

Aarre kommer fra sømandsøen Fanø og han har altid været en ivrig sejlsportsmand, der sammen med sin kone har sejlet vandet tyndt omkring de nordiske lande. Med et skønt sommerhus i Dyreborg ved Faaborg, med baaden paa svaj udenfor – er ønskedrømmen for en ivrig og flittig sejler, indehaver af talrige pokaler o. l. gaet i opfyldelse.

Marineforeningen gratulerer sin samvittighedsfulde revisor med tak for mange aars god gerning.

Flottans Män i Sverige har til formand for Hovedforeningen (Stockholm) valgt Kommandör *Frederik Taube*, idet den hæderkronede, i Danmark saa velkendte Konteramiral *Marc Giron* er traadt tilbage af aldershensyn og udnævnt til æresmedlem af foreningen.

Det svenske medlemsblad – *Flottans Mäns Rikstidning* – er blevet moderniseret, men ogsaa der klages der over en svag økonomi. Til gengæld for tilsendelsen af UNDER DANNEBROG til *Flottans Mäns* lokalafdelinger sendes det svenske medlemsblad nu til alle danske Hovedbestyrelsesmedlemmer. Fl. M. har nu ca. 3000 medlemmer og forskellige steder findes der smukke Marinestuer: Hålsingborg, Halmstad, som netop er udvidet, bl. a. med inventar fra S/S RAGNE, købt paa et ophugningsværft i Göteborg. Malmö afd. har sit eget hus, som er skabt ved et ihærdigt og godt samarbejde indenfor medlemskredsen. Endelig har saavel den svenske hovedafdeling som flere lokalafd. deres egne skærgaardsøer, hvor medlemmerne kan leje feriehytter for længere eller kortere tid.

Til støtte for arbejdet i afdelingerne og ikke mindst til udbygning af faciliteterne paa disse øer gøres der en stor indsats fra „Dameklubberne“, som findes i tilknytning til flere af *Flottans Mäns* lokalafdelinger.

Vedrørende Tronfølgerens bryllup den 10. juni 1967

kan der paa nærværende tidspunkt meddeles, at Holmens Vagtkompagni efter Majestætenes bestemmelse skal staa foran Mindeankeret ved Nyhavn. Umiddelbart i forlængelse heraf er der reserveret plads til *Marineforeningen* – altsaa tværs over Nyhavns søndre kajgade. Foran Charlottenborg, altsaa paa den anden side af *Marineforeningen* har et kompagni af Hæren med musikkorps paa fløjen faaet anvist plads.

Der paaregnes to passagerer 1. gang naar Kongen og Tronfølgeren ca. kl. 1600 kører til Holmens kirke. men hertil forventes kun de militære kommandoer at være paa plads, medens alle i god tid forinden skal have indtaget den anviste plads før brudeparrets køretur fra kirken til Amalienborg, ca. kl. 1730. Dette højtidspunkt vil blive meddelt afdelingerne, der er tilmeldt, idet alle afdelinger, der ønsker at deltage med flag i paraderingen i god tid forud skal anmelde dette samt antal deltagere til *Marineforeningens* hovedkontor, som derpaa vil lade de interesserede afdelinger tilgaa nærmere detailmeddelelser.

Det ses gerne at fanekommandoerne møder saavidt muligt i mørkt tøj med hvid *Marineforeningskasket*.

Tilgang af nye medlemmer i januar kvartal 1967

Aalborg 5, Ebeltoft 9, Esbjerg 2, Faaborg 1, Fredericia 5, Frederiksberg 1, Frederikssund 7, Gilleleje 1, Glostrup 5, Grenå 5, Hadsund 1, Hals 1, Hillerød 1, Hjørring 3, Hornbæk 1,

Horsens 1, Hundested 11, Hørsholm/Rungsted 4, Kalundborg 3, Kolding 8, Kgs. Lyngby 11, Maribo 3, Møen 1, Nykøbing S. 4, Næstved 1, Padborg/Gråsten 4, Ringe 1, Ringkøbing 1, Roskilde 4, Samsø 1, Skive 2, Skælskør 2, Stevn 8, Struer 1, Svendborg 1, Thisted 1, Vejle 6, Viborg 2, Vordingborg 2.

Tilgang: 131 medl. Afgang 134 medl. ÷ 3.

Program for Marineforeningens Sendemandsmøde i Aalborg

LØRDAG-SØNDAG DEN 6. OG 7. MAJ 1967.

Til alle afdelinger er til fordeling blandt Sendemændene udsendt anmeldelseskemaer til aarets Sendemandsmøde. Disse skal i udfyldt stand være indsendt til Aalborg Turistforenings Bureau, Vesterbro 65, Aalborg. Tlf. (08) 12 62 63, vedr. reservering af værelser og deltagelse i de forskellige programpunkter, og herfor beregner bureauet sig et tilmeldelsesgebyr paa kr. 3.–.

Sendemandsmødets program er tilrettelagt som følger:

Lørdag den 6. maj kl. 2000 har *Marineforeningens* Aalborg afdeling tilrettelagt en kammeratskabsaften i Aalborghallens Foyer med dans og underholdning af det kendte „Miller Show“ og der ventes stor tilslutning hertil, hvorfor billetter á kr. 5.– pr. pers. bør forudbestilles.

Søndag den 7. maj 1967 kl. 0900 starter busturen („dameturen“) fra Turistbureauet, Vesterbro 65, og ender ved Aalborghallen. Ca. 3 timers rundtur med stedkendt fører. Der køres over Hals til Asaa kro, hvor formiddagskaffen indtages. Derpaa fortsættes gennem Dronninglund storskov til Voergaard, hvor Greve Oberbech-Clausens meget bekendte kunstsamling besøges, hvorpaa der returneres til Aalborghallen med ank. her kl. 1230. Pris for busturen: kr. 10,50 ekskl. kaffe og entreen til Voergaard kunstsamling, der ubeskaaret tilfalder *Rode Kors*.

Ogsaa billetter til busturen bedes af hensyn til arrangementet forudbestilt ved Turistbureauet.

Sendemandsmødet afholdes i Aalborghallen, Vesterbro 2, Aalborg, søndag den 7. maj 1967 kl. 0830 med følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formanden for hovedbestyrelsen aflægger aarsberetning.
3. Hovedkassereren aflægger det reviderede regnskab.
4. Behandling af indkomne forslag.
5. Valg af hovedbestyrelsesmedlemmer.
6. Valg af 1 revisor og 1 revisorsuppleant.
7. Eventuelt.

1. Forslag:

- A. Til Sendemandsmødets godkendelse forelægges Hovedbestyrelsens vedtagelse af overføring af *Tonder* afdeling fra Distrikt VIII, Jylland SE. til Distrikt IX, Jylland SW.
- B. Fastsættelse af stedet for Sendemandsmødet 1968?

2) Af Hovedbestyrelsens medlemmer er kun formanden, Kommandørkaptajn *Kai Hertz* paa valg og han har erklæret sig villig til genvalg.

Ved de forskellige distriktsmøder har der været afholdt valg af distriktsrepræsentanter til Hovedbestyrelsen – det var genvalg overalt, men udenfor tur er der skiftet distriktsrepræsentant i distrikt XI, Jylland NW., idet Morsøafdelingens formand, Direktør *Rothaus Larsen* paa grund af sygdom har maatte frasige sig hvervet som hovedbestyrelsesmedlem, en gerning han daarligt nok fik begyndt paa. Distriktsmøde i Jylland NW. valgte derfor hans suppleant, Formanden for Skive afd. Værkmester *Egon Hansen* til medlem af *Marineforeningens* Hovedbestyrelse med Lemvig afdelingens formand, Fiskeskipper *Jens Knak* som suppleant.

3) Den afgaaede revisor, Kontorchef *A. Aarre* og den afgaaede revisorsuppleant, Underdirektør *S. Worm Petersen* foreslaas genvalgt.

Umiddelbart efter Sendemandsmødets afslutning – forv. kl. 13.00 – afholdes en frokost i Aalborghallen. Der serveres 1/2 islandsk sherryfilet m/ smør og kartofler, ungarsk goulas m/ mos, 1 ostesnitte og kaffe til en pris af kr. 17,50 excl. betjening. Ogsaa til frokosten vil det være sikrest i tide at reservere sig billet ved henvendelse til Turistforeningens bureau.

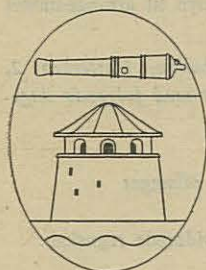
Vel mødt til Sendemandsmødet i Aalborg.

Det 11. nordiske Soldater- og Marineforeningsstævne i Aalborg 17.-18. juni

Marineforeningen staar i aar sammen med *Dansk Soldaterforeningers Landsraad* og *Flyvevaabnets Soldaterforening* som indbydere til dette traditionelle kammeratskabstævne for gamle Soldater og Orlogsgaster. I aar, hvor det er Danmarks tur til at være vært, vil det foregaa i Aalborg, idet et saadant stævne jo ikke behøver at være bundet til hovedstæderne.

Af det omfangsrige stævneprogram kan oplyses, at gæsterne fra Norge og Sverige – 50 mand fra hvert land + en finsk observator – møder i Frederikshavn, hvorfra de pr. bus transporteres til Aalborg. Stævnet aabnes ved en parade foran „Aalborghallen“ og her medvirker *Søværnets Tambourkorps*.

Da Aalborg, trods sine søværts forbindelser gennem Limfjorden til to have, ikke kan byde paa noget specielt orlogsmaritimt, er stævneprogrammet i visse faser opdelt i landmilitære og martime afsnit – og i følge skik og brug ved disse stævner følges Marineforeningens og Flyvevaabnets Soldaterforenings gæster og medlemmer heri.

For disse sidste lyder fredagens eftermiddagsprogram paa besøg paa Flaadestation *Frederikshavn*, hvor Søværnets Tambourkorps vil holde et „Tattoo“, hvorefter der er omvisning paa flaadestationen (FLS) og i de her oplagte statsisbrydere. Efter middag i FLS kostforplejning afholdes den i stævnet obligat indlagte „kammeratlige aften“, indtil deltagerne pr. bus transporteres til indkvartering paa *Flyvestation Aalborg*.

Lørdagen byder paa faglige møder og efter frokost her, er der udflugt til *Løkken*, hvor *Redningsstationen* og dens materiel vil blive demonstreret. Hjemturen gaar over *Maarup* gl. kirke direkte til festmiddagen for alle i „Aalborghallen“, idet man nu atter indgaar i det fælles stævneprogram.

Søndagen byder paa gudstjeneste i Aalborg Domkirke, udflugt til Rebild med feltfrokost fra Lotternes feltkøkken, besøg paa *Flyvestation Aalborg* samt ledermøde. Inden gæsterne afrejse er der aftenspisning i Soldaterklubben „Trekanten“.

De til Marineforeningen reserverede 16 deltagerpladser – svarende til de indbudte gæsters antal henholdsvis fra *Norges Orlogsforbund* og *Flottans Män* i Sverige, tænkes som sædvanlig fordelt med 4 til Hovedbestyrelsen og 12 til øvrige interesserede og prisen for gennemgaaende deltagelse incl. indkvartering og forplejning, kørsel m. m. er sat til kr. 165,-. Interesserede deltagere bedes omgaaende anmeldt til Marineforeningens Hovedkontor, jo før man melder sig, des sikre er man paa at komme i betragtning ved fordelingen af de faa pladser.

Der er dog aabnet muligheder for yderligere deltagelse i stævnet enten som „gennemgaaende“ – men der er kun indkvar-

teringsmulighed for ialt 200 mand incl. de 101 gæster – eller i visse af stævnets programpunkter mod betaling som følger:

Frokost i Aalborghallen 16/6	kr. 25,-
Vaabnise sammenkomst (middag og kammeratlig aften paa FLS FRH)	kr. 25,-
Frokost paa Flyvestation Aalborg 17/6	kr. 15,-
Middag i „Aalborghallen“ 17/6	kr. 65,-
Feltlunch i Rebild 18/6	kr. 15,-

Til „Tattooet“ paa FLS FRH vil der være adgang ogsaa for lokale medlemmer af: Marineforeningen, Flyvevaabnets Soldaterforening, Marinehjemmeværnet, Kvindeligt Marinekorps, Flyverhjemmeværnet, Kvindeligt Flyverkorps samt Søfartsskolens elever efter forudgaaende anmeldelse til stævnets sekretariat i Aalborghallen, telf. 08 17 15 33.

Fra Søværnet

Hs. Maj. *Kongen* inspicerede 14/3 Søværnets Officersskole paa Holmen i København. Besøget havde en særlig baggrund fordi det i aar er 50 aar siden, *Kongen* i 1917 blev Kadet paa Søofficersskolen.

Kongen blev ved ankomsten til Holmen modtaget af et honnørkompagni med Søværnets Tambourkorps paa fløjen. Chefen for Søværnet, Viceadmiral *S. S. Thostrup*, og Holmens chef, Kontreadmiral *E. Saabye*, bød *Kongen* velkommen, og paa skolen tog skolechefen, Kommandør *K. V. Dam*, imod.

Kongen fik en redegørelse for skolens arbejde og overværede derefter undervisningen i de forskellige klasser. Det gjaldt fagene fransk, sømandskab og gymnastik.

Besøget sluttede med en frokost paa skolen.

Chefen for Flaadestation Frederikshavn, Kommandør *P. P. Holm*, skal til sommer indtræde i SHAPE, det europæiske hovedkvarter for atlantpagt-styrkerne.

Til ny chef for Flaadestation Frederikshavn er fra 15. juli udpeget Kommandør *P. Würtz*, der for tiden gør tjeneste i hovedkvarteret for NATO's nordregion i Kolsaas ved Oslo.

I Nordregionens hovedkvarter afløses KD *P. Würtz* af Kommandørkaptajn *E. W. Lennholm*.

Bjergeløn til inspektionsskibet VÆDDEREN

Søværnskommandoen erindrer ikke noget fortilfælde for den bjergeløn, som ventede inspektionsskibet VÆDDEREN, da skibet kom til København fra sit togt til Færøerne.

Det var VÆDDEREN, der for nylig skød mastetoppen af den skotske trawler ABERDEEN VENTURER, som fiskede ulovligt inden for Færøernes tremilegrænse. Bjergelønnen stammer imidlertid fra en episode i september, da inspektionsskibet bjærgede en grundstødt britisk trawler RHODESIAN ud for Færøerne.

VÆDDERENs chef, Orlogskaptajn *P. Aasberg-Jacobsen*, fik meddelelsen om bjergelønnen ved ankomsten til flaadestation København. Bjergelønnen blev paa 155.000 kr., der deles med to trediedele til rederen, dvs. staten, en sjettedel til chefen og en sjettedel til besætningen.

Det giver orlogskaptajnen 26.000 kr. – eller 1000 kr. i timen for de 26 timer, som redningsaktionen varede.

– Det er en meget god timeløn, siger orlogskaptajnen.

Chefen for Søværnet, Viceadmiral *S. S. Thostrup*, kan ikke huske, hvornaar et dansk orlogsskib sidst har faaet tilkendt bjærgeløn.

Admiralen er opmærksom paa et problem, der opstaar, naar den sidste sjettedel skal fordeles. Søloven foreskriver, at fordelingen sker i forhold til hyren, men mens en officer faar mellem 2000 og 3000 kr. om maneden, faar en værnepligtig kun ca. 150 kr. maanedligt. (Børsen).

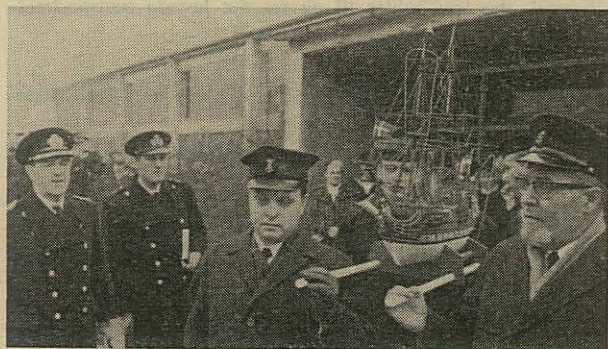
Marineforeningens kongens Lyngby-afdeling skænker et kirkeskib til Søværnets Eksercerskole

Søndag 19/2 d. a. startede medlemmer af Marineforeningens Kgs. Lyngby afdeling til Søværnets Eksercerskole i Avderød med et nyt kirkeskib, som skulle ophænges i skolens kirkesal.

Kl. 10 samledes officerer, 850 nyindkaldte værnepligtige samt gæster i eksercerskolens store gymnastiksal, der i dagens anledning var indrettet til kirkesal, da skolens egentlige kirkesal var for lille til at rumme saa stort et antal kirkegængere paa en gang.

Søværnets Tambourkorps indledte højtideligheden med at spille en hymne, hvorefter skolens orlogspræst *Henning Rørskou* fortalte om, hvordan man lige siden kong Chr. IV's tid hurtigt kunne omdanne et hvilket som helst sted til en kirke blot ved opstilling af et bord med et par lys paa, naar bare man var døbt. Han henledte de nyindkaldte værnepligtiges opmærksomhed paa alle de sociale goder, der staar til deres raadighed under deres indkaldelse, og ind i dette billede kommer kirken med sit tilbud til de unge mænd, som han opfordrede til at rette henvendelse til ham i anliggender, som maatte ligge dem paa hjerte, hvad enten det var af kirkelig eller anden art. Alle kirkelige handlinger kunne foretages i skolens kirkesal. Saafremt nogen ikke var døbt og maatte have ønske om at blive det, kunne det ogsaa lade sig gøre, og han nævnte, at han tidligere havde døbt en værnepligtig, der havde henvendt sig til ham med ordene: „Præst, kan du døbe mig?“ Man ville efter denne daab maaske have ventet, at den døbte ville være blevet til grin blandt kammeraterne, men tværtimod blev han modtaget med lys paa bordet og venlige ord til minde om sin daabsdag. Pastor Rørskou udtalte sluttelig, at denne dag havde sin særlige karakter, idet skolen af Marineforeningens Kgs. Lyngby afdeling i dag skulle modtage det smukke kirkeskib, som var opstillet paa et bord ved siden af det interimistiske alter, og han udtrykte sin dybe taknemmelighed over det initiativ og den smukke tanke, der laa bag Marineforeningens Kgs. Lyngby afdelings ønske om at maatte skænke kirken denne særdeles smukke skibsmodel til ophængning i eksercerskolens kirkesal.

Derefter holdt Holmens Provst, Orlogsprovst *Harald Sandbæk* en kort gudstjeneste og gav heri udtryk for taknemmelighed over det smukke kirkeskib, og nævnte blandt andet, at kirken og skibet altid havde haft et nært tilknytningsforhold, og man

Fra v. ses Skolechefen, KK Marckmann, Orlogspræst Rørskou, Kgs. Lyngbys formand Vald. Olsen og dens tidl. formand E. Brolykke.

kunne med rette drage den parallel, at kirken ligesom skibet altid havde været og altid ville komme ud for storme.

Efter at pastor Rørskou havde lyst kirkens velsignelse over den store menighed, og man havde sunget: „Altid frejdig naar du gaar“, sluttede eksercerskolens chef, Kommandørkaptajn *Marckmann* højtideligheden ved sammen med den store forsamling at udtale: „Gud bevare Kongen“.

Derefter førtes kirkeskibet i procession bestaaende af tambourkorpsen, Marineforeningens Kgs. Lyngby og Frederiksværk afdelingernes 2 flag samt officerer og gæster til den smukke kirkesal, hvor den egentlige overrækkelse af kirkeskibet fandt sted.

Marineforeningens Kgs. Lyngby afdelings æresformand *Chr. Møller-Pedersen* nævnte, at skibsmodellen forestillede fregatten NORSKE LØVE, bygget i 1631 paa slotsøen i Nakskov fjord. Modellen er bekostet af afdelingens medlem, skibsreder *Knud Foldschack*, og skroget er udført af Marineforeningens mangeaarige næstformand, Grosserer *Chr. Bønnelycke*, der i sine unge aar var skibskonstruktør, medens rigningen paa fregatten er udført af hans fætter, Kaptajn *Frihøj Bønnelycke*. Forarbejdningen af skibsmodellen har krævet 800 arbejdstimer. Æresformanden oplæste et gavebrev, som han sammen med skibsmodellen overdrog skolens chef. Kommandørkaptajnen takkede Marineforeningens Kgs. Lyngby afdeling for den smukke gave og overdrog den derefter til kirkens præst, der udtrykte taknemmelighed over skibsmodellen, som straks blev hængt op paa sin rette plads, hvor den tog sig meget smukt ud. Pastor Rørskou gav i tilslutning hertil en historisk redegørelse for kirkeskibsprocessioner gennem 250 aar, og han sluttede med at love skolechefen at værne om det nyophængte kirkeskib.

Højtideligheden sluttede med kirkebøn for Søværnet og salmen: „Vor Gud han er saa fast en borg“.

De deltagende kammerater fra Kgs. Lyngby og Frederiksværk afdelingerne m. fl. var derefter eksercerskolens gæster ved en særdeles hyggelig frokost sammen med en del af skolens officerer i messen. Her gav skolechefen en orientering om NORSKE LØVEs historiske oprindelse og data samt takkede bygmesteren for hans store arbejde med skibsmodellen. Chr. Bønnelycke gav paa sin velkendte joviale maade udtryk for fætrene store taknemmelighed over at have faaet lov til at løse denne interessante opgave, der havde genkaldt mange gode erindringer fra ungdommens dage.

Formanden for Kgs. Lyngby afdelingen, bogholder *Valdemar Olsen*, takkede skolechefen for den storslaaede gæstfrihed, deltagerne havde mødt, og for den taknemmelighed afdelingen havde mødt i forbindelse med kirkeskibsoverrækkelsen.

Efter frokost var der kammeratligt samvær med officererne, og naar jeg oplyser, at Orlogskaptajn *Eigil Olsen* var baksformand i slyngelstuen, hvor jeg hyggede mig sammen med flere andre gæster, kan ingen være i tvivl om, at det var en særdeles hyggelig, kammeratlig og utvungen afslutning paa formiddagens højtidelighed.

Jeg vil slutte mit referat med som mangeaarigt medlem af Marineforeningen at give udtryk for min taknemmelighed over at have været deltager i et meget vellykket arrangement, hvor Marineforeningen endnu en gang har haft lejlighed til paa værdig maade at vise sit flag udadtil i en god sags tjeneste.

Gunnar Jørgensen, Kgs. Lyngby.

MARINEFORENINGSGLASSENE

falder til i haand og mund

. . . og saa er det pæne glas

Fra Hav og Havn

Paa initiativ af fhv. Lods *Otto Albertsen* er aabnet en ny færgesforbindelse mellem Udbyhøj Nord og Udbyhøj Syd (Randersfjords udmunding i Kattegat). Ruten befares af den tidligere Vindebyfærge SVENDBORGSUND, bygget 1947 hos J. Ring-Andersen, Svendborg, og som nu hedder UDBYHØJ.

Broklapperne paa begge sider af fjorden er flyttet fra Svendborg. Ved benyttelse af den nye rute vil bilisterne opnaa en stor besparelse kilometermæssigt set.

4 kommuner har bekostet færgen og de to har betalt færgelejerne.

19 ud af 63 søredningsaktioner i danske farvande i løbet af sidste halvdel af 1966 har været af en saadan karakter, at de maa betegnes som unødvendige. Dette fremgaar af en rapport, som Kommandørkaptajn *H. M. Petersen*, Søværnets Operative Kommando, har sendt til skibs- og luftfartens redningsraad.

Syv redningsaktioner skyldtes søfarendes ubetænksomhed, manglende viden eller tankeløshed og én af søredningsaktionerne – en eftersøgning af en formodet savnet motorbaad i Limfjorden – havde en saadan karakter, at en politimester blev anmodet om at paatale den paagældendes skødesløshed, hedder det i rapporten.

Eftersøgningen i Limfjorden fandt sted i begyndelsen af juli sidste aar. Søværnets Operative Kommando fik meddelelse om en savnet motorbaad med en person ombord og iværksatte straks en eftersøgning fra luften. Dagen efter blev det meddelt, at den savnede i god behold var kommet til Nørresundby og havde undladt at underrette paarørende.

Oplysningerne er indsamlet af Søværnets Operative Kommando, der har til huse i en bunker i omegnen af Aarhus og hvorfra eftersøgninger i danske farvande koordineres.

I betragtning af, at søafmærkningen er udlagt til hjælp og vejledning for de søfarende, staar Fyrvæsenet uforstaaende overfor, at 50 sømærker kan paasejles, uden at de søfarende finder anledning til at rapportere uheldene, erklærer Fyrdirektoratet i sin beretning om Fyrvæsenets virksomhed i 1965.

Beretningen understreger, at halvdelen af de paasejlede mærker var store lystønder. 28 lys- eller lys- og fløjtetønder er ligeledes paasejlet, hvor der kun i otte tilfælde er indgivet rapport. Der har derimod ikke i 1965 været paasejling af fyrskibe.

Fyrvæsenet har ved udgangen af 1965 udlagt 11 fyrskibe, 192 lystønder, hvoraf 108 er i minestrøgne ruter, fire klokketønder, tre vrageøstønder, 47 spirtønder og 1708 vagertønder. Desuden findes udlagt af private eller kommunale havne og rederier, men kontrolleret af Fyrvæsenet, 194 baaker, 1846 sømærker, 99 lystønder og syv klokketønder.

Saa vel den statslige som den kommunale og private afmærkning er i aarets løb afsluttet ændret i overensstemmelse med den norske overenskomst af 1962.

Inspektionsskibene har i alt sejlet 50.743 sømil for at udføre de Fyrvæsenet paahvilede opgaver. 785 personer er ansat i Fyrvæsenet.

Daglige emblemer og slips kan købes i Aarhus afd. billetkontor, Aarhus Artol Renseri, Clemensstræde 7, Aarhus C.

To gamle ankre, der muligvis har været ombord i skibe, som deltog i Ferdinand Magellans verdensomsejling i begyndelsen af det 16. aarhundrede, er blevet fundet i philippinske farvande.

Magellan opdagede Philippinerne i 1521 og stillede det under spansk overhøjhed.

Magellan mistede livet i kamp mod indfødte krigere, men hans ekspedition naaede tilbage til Europa.

Bladet „Manila Times“ oplyser, at de to fundne ankre sandsynligvis stammer fra to af Magellans fem skibe. De to fartøjer blev efterladt ved Philippinerne i sin tid, fordi der ikke var folk nok til at bemane dem.

Hvert af de fundne ankre vejer halvanden ton.

Der vil om kort tid blive hængt reflektorer paa den nyindviede Svendborgsundbro fire søjler, for at skibenes radar kan opfange dem, meddeler teknikumingeniørernes tidsskrift „Ingeniør- og Bygningsvæsen“. Yderligere har man besluttet at bygge fire pæleer, to paa hver side af broen. Pæleerne vil blive mellem fire og fem meter høje.

Allerede for et aars tid siden, da den nu indviede Svendborgsundbro begyndte at tage form, indløb klager fra søfarten over, at broen paa skibsradar kun saas som en vandret refleks. Søjlerne paa Danmarks første søjlebro „fangedes“ altsaa ikke af skibenes radarskærme, og i et farvand som Svendborgsund med stærk strøm og ofte taage, var det noget nær katastrofalt.

I havesalen i slottet i Mannheim har man nu aabnet en samling af 40 skibsmodeller i maalestokken 1:50, der illustrerer skibsfarten paa Rhinen. Man har planer om at udvide det interessante museums samlinger, der indtil nu har kunnet glæde sig over et stort publikumsbesøg.

I vor mekaniserede tidsalder er der ogsaa indenfor havnetrafikken og dens lastningsformer opstaaet mange nye betegnelser og definitioner af moderne lossemetoder mellem skib og kaj, og for at klare begreberne har den danske ICHCA-komitee fastslaaet følgende:

1. Roll-on/Roll-off trafik:

Forudpakket gods anbragt paa hjælpemidler forsynet med hjul eller ruller, der trækkes til og fra skib via ramper gennem side- eller agterporte ved hjælp af særligt trækaggregat.

De paagældende hjælpemidler bliver ombord under hele rejsen.

2. Drive-on/Drive-off trafik:

Forudpakket gods stuvet paa eller i et kørende transportmiddel, der er lastet med det samme gods under hele transporten, og som kan køres til og fra skib via ramper ved hjælp af egen drivkraft eller ved trækraft fra et andet køretøj, der kan kobles til og fra det lastede transportmiddel uden særlig tilpasning.

3. Lift-on/Lift-off trafik:

Gods, der flyttes til og fra skib ved hjælp af skibets lossegrej eller kajkraner.

Endvidere foreslaas, at man benytter følgende definition af

Truck-to-Truck trafik:

Gods, sammenstykket af flere colli til én enhed, der flyttes via kaj eller igennem skibets side- eller agterporte paa forklifts, platformstrucks eller trailers og modtages og staves ombord ved hjælp af forklifts eller palletrucks.

Et par unge københavnerne konstaterede under et Middelhavsophold, at m/s DASMAN, der 3 gange om ugen sejler dobbelttur mellem Beirut og Cypern, var identisk med den gamle

D.S.B.s Aarhus—Samsø—Kalundborg baad. Alt var som før i den — i en af salonerne fandt de Kraks vejviser og fartplanen for Samsøruteskibene — dog vel nok uden gyldighed hernede.

Resterne af et skib, der er mellem 1200 og 1500 aar gammelt, er blevet fundet i Kongeaen. Resterne undersøges nu paa Nationalmuseets afdeling i Brede, hvor ogsaa Skuldelevskibene fra Roskilde er til konservering.

Fundet af skibsresterne i Kongeaen skete for 20 aar siden, men i mange aar laa trædelene paa museet i Ribe, og først for nylig har Nationalmuseets eksperter kunnet bestemme det, oplyser museumsinspektør O. Crumlin Pedersen. Det er nu tanken at foretage undersøgelser i Kongeaen omkring det sted, hvor skibsdelen blev fundet for en snes aar siden.

Under den sidste verdenskrig havde englænderne ladet ombygge flere gamle handelsskibe, saa de ved hjælp af finér og pap kom til at ligne bestemte engelske krigsskibe. Disse kopi-skibe (Dummy-krydsere) skulle vildlede fjenden med hensyn til egne flaaedebevægelser, og evt. virke som lokkemad for fjendens u-baade og fly. Bl. a. havde man en kopi af slagskibet ANSON, nemlig et 33 aar gammelt handelsskib. Paa vej til Malta kom kopiskibet ud for en storm, mens det sejlede i konvoj. Pludselig oplevede søfolkene paa konvojens andre skibe at se et stort kanontaarn flyde forbi paa vandet. Det var en af „slagskibets“ pap- og finér-kanoner, der var skyllet i havet af en sø!

Antallet af skibsforlis øges stadig

Lloyds Register of Shipping oplyser, at i aaret 1965 gik i alt 273 skibe med en samlet tonnage paa 739.000 tons tabt som følge af strandinger, brand eller andre former for forlis. I 1964, der var det i denne henseende hidtil værste aar, var de tilsvarende tal henholdsvis 249 forliste skibe paa i alt 558.000 tons. Stigningen fra 1964 til 1965 skyldtes ikke udelukkende verdenshandelsflaadens vækst, for ogsaa forlisprocenten maalt i forhold til verdens samlede bruttotonnage udviste rekordtal i 1965: 0,46 pct. overfor 0,36 pct. i 1964.

Men hvorfor nu denne stigning? Man spører i britiske forskningskredse ingen større tilbøjelighed til at lægge skylden herfor over paa tekniske fejl eller paa de stadig større handelsskibes eventuelt noget reducerede manøvrevevne. I hvert fald synes saadanne faktorer kun at virke sammen med andre faktorer, hvis væsentligste indhold er den rent menneskelige betjening af det vældige og stedse mere komplicerede apparat, som et moderne skib faktisk er.

Maskinfolk — af alle grader — der er virkelig fortrolige med de nye og store skibes mekanik og automatik, bliver i stadig grad en „mangelvare“, hævder assurandører med tilknytning til Lloyd's i London. Der peges i denne forbindelse paa en række tankskibsbrande i 1965, hvis omfang maaske kunne have været formindsket, saafremt de paagældende skibes tekniske personale havde været i stand til at udnytte de forhaandenværende midler til imødegaaelse af katastroferne.

Bag dette problem ligger simpelthen forholdet: sø-land. Det er særdeles let for en kvalificeret maskinmester eller maskinist med erfaring fra de store og moderne skibe at faa et tiltrækkende, fast og vellønnet job i land. Dette gælder i hvert fald saa længe industrien i det meste af den vestlige verden ekspanderer saa stærkt, som det har været hovedreglen gennem de senere aar.

Søfarten staar her over for et affolkningsproblem, der ikke er helt ulig det, som gennem en aarrække har sat sit præg paa landbrugets udvikling.

Finanstidende.

Foreningsmeddelelser

Bornholms afd. afholdt 7/1 nyttaarsfest, 70 deltagere skaffede, dansede, spillede lotteri under højt humør. En meget fin fest.

Svendborg afd. holdt genfs. 21/1. I aarets løb var den 90-aarige Knud Wiib og Skibsreder A. E. Sørensen udnævnt til æresmedlemmer. Poul Hoffmann Petersen blev efter mange aars bestyrelsesarbejde afløst af Niels Paaschburg. Der nedsattes et 3-mands udvalg til bedring af kransenedlægningsceremoniellet ved Søfartsmonumentet 5/5.

Bornholms afd. havde møde 1/2, hvor Kommandørkaptajn K. Bang talte om Fiskeriinspektionen ved Færøerne og viste lysbilleder, foredragsholderen takkes gennem disse linier for en god aften.

Hjørring afd. var 7/2 indbudt til besøg paa Bryggeriet Vendi med foredrag om øllets fremstilling med tilhørende smagsprøver — det var ikke daarligt.

Nykøbing Sjælland holdt 9/2 genfs. Formanden mindedes de afdøde kammerater og aflagde aarsberetning, der ligesom regnskabet godkendtes. Kontingentet blev forhøjet til 15 kr. Til best. nyvalgtes Restauratør Palle Hansen i stedet for Poul Rasmussen, iøvrigt genvalg. Snedkermester Steffen Poulsen fik overrakt 25-aars emblemet.

Aarhus afd. havde genfs. 9/2. Afd.s-formanden, Birthin, tilsluttede sig ytringerne om, at Aarhus var en daarlig marine-minded by, det burde tydeligere kunne spores i den lokale Marineforenings størrelse, at Søværnets operative ledelse nu havde til huse i byen — men Marineforeningen ønskede ogsaa meget gerne, at kunne gøre noget mere for de vpl. orlogsgaster, der kom til Aarhus paa flaaebesøg. Efter 15 aars virke trak afd.s 1. viceformand, Overpolitibetjent Victor Lassen sig ud af bestyrelsen og blev erstattet af Aarhus Søfarts-Service's kontaktpand, Bent Jensen — den afgaaende viceformand blev hædret med afd.s anerkendingsnaal i guld.

Bogense afd. ord. genfs. 11/2. Genvalg. Kontingentet forhøjet til 15 kr. Det vedtoges at afholde en festlighed 21/10 i anledning af afd.s stiftelse.

Hjørring afd.s genfs. indledtes med formandens mindeord over 2 æresmedlemmer: Skibsfører, Reserveløjtnant B. M. Jensen, Hunnerupgaard og Strandfoged A. Christoffersen, Lønstrup. Efter regnskabsaflæggelse for afd. og dens musikkorps blev kontingentet efter nogen diskussion forhøjet fra 18 til 25 kr. Fiskehandler Knud Hyttel afløste Leif Nielsen i bestyrelsen, hvor han blev valgt til næstformand, i stedet for Maskinassistent Jens Hansen, der atter var gaaet til søs.

Randers afd. afholdt genfs. 11/2. Til bestyrelsen nyvalgtes Bogholder Knud Bering, idet Slagtermester Karl Pedersen fra bad sig genvalg, iøvrigt genvalg.

I anledning af den britiske fregat H.M.S. PALLISERs besøg fra 30/3 til 3/4 var der fra Byens og Garnisonens side truffet forskellige arrangementer, hvor afd.s formand repræsenterede Marineforeningen.

Københavns afd. holdt genfs. 16/2 med KL E. Frandsen som dirigent. Afd.sformanden mindedes de afdøde kammerater og aflagde en omhyggelig beretning for det svundne foreningsaar samt takkede de to afgaaende bestyrelsesmedlemmer. Fra medlemmernes side blev der af flere takket for en god sæson.

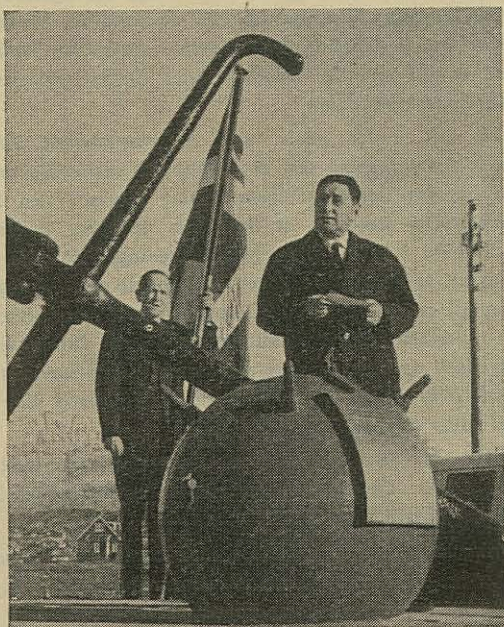

Hjørring afd. var 19/2 inviteret til at deltage i Hjørring Marinehjemmeværns indendørs skydning i Svanelunden.

Bornholms afd. samledes 18/2 til genfs., hvor formanden mindedes de syv medlemmer, der i aarets løb var afgaaet ved døden. Det havde været en god sæson med mange udmærkede arrangementer, hvortil der havde været god tilslutning – derimod var kammeratskabsaftenerne beklageligvis mindre godt besøgt. Med fremgang i medlemstallet var dette nu naaet op paa 401. Kontingentet blev forhøjet fra 15 til 18 kr. Nyvalgt til best. blev Malermester *Leif Mogensen*, Rønne, iøvrigt genvalg. Det oplystes, at Nexø Marinestue var nedlagt, men der arbejdedes fortsat paa at genoprette Nexø Marinebakke.

Thisted afd. holdt sin genfs. 18/2. Da formanden *Skytte Larsen* ikke ønskede genvalg valgtes næstformanden, Motorvognsfører *Arne Sørensen* til formand. *Hejne Nielsen* valgtes til næstformand og *N. Sunesen* til kasserer, ligesom bestyrelsen blev udvidet fra 5 til 7 medlemmer. Kontingentet blev forhøjet fra 14 til 18 kr.

Fredensborg afd. mødtes til den aarlige genfs. 21/2 i Marinestuen paa Asminderød kro. Der blev aflagt årsberetning og regnskab, det sidste udviste en kassebeholdning paa 1450 kr. Til bestyrelsen nyvalgtes Tjener *John Petersen*. Derefter var der fællesspisning og dans paa dækket, hvor selv en gammel gast paa 83 aar svang sig i dansen – en af de bedste sammenkomster, der er holdt i afd.

Borgmester Rasmus Bertelsen, Godthaab, taler ved minebøssens indvielse.

Godthaab afd. har sendt et langt referat om livet i denne afdeling, der saadan set er lidt af et unikum med hensyn til resultater af arbejdet indenfor Marineforeningen.

Først og fremmest maa nævnes det smukke *Mindeanker*, for de, der satte livet til i grønlandske farvande, som afdelingen rejste i 1960.

For mange aar siden mistede grønlandsbarken CERES et anker under ophold i Julianehaab. Det blev senere bjerget af hayneformand *Rosengren* og laa derefter i en have i Julianehaab, indtil bagermester *Albert Echwald*, Godthaab, – formand for den i 1956 stiftede Godthaab-afdeling af Marineforeningen – fik det transporteret til Godthaab og opstillet paa en prominent plads som mindesmærke for dem, der gennem aarene er omkommet i grønlandske farvande. Det blev indviet af davæ-

rende landshøvding *P. H. Lundsteen* i 1960 og overdraget til Godthaabs kommune, men vedligeholdelsen varetages fremdeles af Marineforeningen. Marineforeningens tidligere formand, kommandør *G. de Lichtenberg*, afslørede i 1962 en mindeplade, indføjet i monumentets sokkel.

Omkring aarsskiftet har afd. skænket en model af skoleskibet GEORG STAGE til den nye kirke i Godthaab. Paa sømandsgravene har Godthaab afd. ladet henlægge smukke mindeplader med inskription – saavel hertil som saa mange andre udmærkede ting, der er sat i gang heroppe, skaffes midlerne paa forskellig maade, bl. a. ved et enormt salg af det smukke, kolorerede postkort af Mindeankeret, ved salg af et hæfte med en interessant forklaring for mindeankerets betydning – og endelig forstaar afd.s dygtige formand paa forskellig maade at skaffe tilskud fra medlemmernes side, og her taler man ikke om smaa penge.

Endelig maa nævnes, at Marineforeningens Godthaab afdeling tog initiativet til opsætning af en minebøsse i 1966.

Marineforeningens Skyttelav København mødtes til genfs. 21/2 og denne formalitet gled som sædvanligt let og hurtigt fra haanden, hvad bestyrelsen kun kan tage sig til indtægt.

Køge afd. var een af de mange, der holdt genfs. 21/2 efter det traditionelle ritual. Medlemstallet udviste en beskedent fremgang og aarets vigtigste begivenheder var Fregatskydningen og den straalende tilrettelagte jubilæumsfest. Bestyrelsen havde udpeget Gasværksbestyrer *V. Sandhoff* til „Arkivar“ for som saadan at holde greje paa afd.s forskellige effekter, hvoraf de fleste beror i Marinestuen. Formanden overrakte et af ham selv udskaaet meget smukt navneskilt, som vakte alm. beundring.

Kolding afd. var ligeledes med paa genfs.-holdet 21/2. Skafningen bød paa hvalbøffer, hvad der dog ikke var nogen udpræget nydelse (– saa var de ikke rigtig tilberedte, for de kan være f. f. – Red. –). En indkøbt model af kongeskibet DANNEBROG løb af stabelen ved denne lejlighed og blev meget beundret – det havde været hensigten at skaffe en model af fregatten JYLLAND, men en saadan var p. t. ikke til at skaffe, men saafremt en saadan dukker op, vil den kunne ombyttes med DANNEBROG. Under genfs. gennemgik Rejseleder *Jørgensen* fra D.S.B. den forestaaende udflugt til Flaadestation Korsør, hvori 8 af distriktets afdelinger deltager.

Efter forslag fra et medlem blev der indsamlet over 600 kr. til hjælp til et par glasskabe til opbevaring af afd.s effekter. Endelig maa bemærkes, at alle valg var genvalg.

Frederiksberg afd.s genfs. fandt sted 22/2 og her blev kontingentet forhøjet til kr. 25.– pr. aar. Til medlemmerne var udsendt et udførligt spørgeskema vedr. afd.s liv og virke. Her kunne kritiseres, nye ting bringes i forslag og forskellige arrangementer kommenteres. – Bestyrelsen ser hen til at en grundig bearbejdelse af de indkomne svar vil være den til god vejledning i arbejdet videre fremover.

Sønderborg afd. afholdt 23/2 sin aarlige genfs. paa Sønderborghus.

Slagelse afd.s genfs. 23/2 valgte baade ny formand, Restauratør *Carlsen* og ny kasserer, Værkfører Svend Erik Madsen, ny i bestyrelsen er desuden Soløjtnant *Taarup*. Den afgaaede kasserer, *Th. Thorsen*, der gennem 15 aar havde bestridt dette embede, blev udnævnt til æresmedlem.

Nakskov afd. har afholdt genfs. 23/2.

Marstal afd. holdt genfs. 25/2 med ringe tilslutning. Efter 22 aars virke ønskede formanden at træde tilbage. Trods opfordring til at fortsætte, ønskede han afgang – han havde tillige været kasserer og sekretær i 18 aar og fyldte 80 aar i aar – afd. arbejder med en svag økonomi. Nyvalgt til bestyrelsen

blev Kaptajn *Helge Jørgensen* og som suppleant Mægler *Kurt Albertsen*, men det lykkedes ikke at faa nogen til at overtage hvervet som formand (en trist rapport fra en afd. i en gammel søfartsby. — Red. —).

Næstved afd.s genfs. afholdtes 28/2. I beretningen beklagedes Marinestuens nedlæggelse — foreløbig er effekterne opbevaret paa Toldkammeret, medens bestyrelsen energisk arbejder paa at finde et passende sted til en ny stue.

Som et særligt pkt. paa dagsordenen var optagelse i afd. af medlemmer af Marinehjemmeværnet og paa forslag af Bohn-Jespersen vedtoges dette uden formelig afstemning. Genvalg. Spørgsmaalet om adoptionskib blev debatteret; FLORA er p. t. oplagt, man havde ønsket HERLUF TROLLE, men den er bestemt for Helsingør. Der haabes dog paa et nyt skib, idet man mener at et saadant er af stor betydning saavel for byen som for foreningen.

Horsens afd. holdt 28/2 den traditionelle Torskespisning i forbindelse med sin genfs. Der var god tilslutning og som gæst saas distriktsrepræsentanten, Fabrikant *Burchbarth*, Kolding. Genvalg. Kontingentet blev enstemmigt forhøjet til 2×10 kr. pr. aar.

Frederiksværk afd. melder, at genfs. 2/3 godkendte aarsberetning og regnskab. Kontingentet forhøjet til 25 kr. Til best. nivalgtes Fabrikant *N. Hytting*, iøvrigt genvalg.

Aarhus afd. var 2/3 inviteret til foredragsaften i *Foreningen til Søfartens Fremme*, hvor Skibssingeniør *S. A. Berthelsen* talte om specialskibs konstruktioner.

Københavns afd. havde 2/3 arrangeret et stort fællesmøde for det storkøbenhavnske distrikt, hertil var ogsaa inviteret Flyvevaabnets Soldatforening og Foreningen ØRNEN. Major *H. C. Petersen* fra Flyvevaabnet talte uhyre spændende og interessant om „Flyvende Tallerkner“ — et emne som gav tilhørerne meget at tænke over, det var et foredragsemne helt ud over det sædvanlige.

Frederiksberg afd. samledes 2/3 til et arrangement under mottoet: „Giv din kone en fridag“ — ved en fællesspisning paa Frederiksberg hotel, hvor der var dækket med en „Luxus-Prinsesseanretning“ — det er altsaa værd at være gift med et Marineforeningsmedlem paa Frederiksberg.

Sønderborg afd. afholdt 4/3 en vellykket vinterfest paa Hotel „Sea-Inn“ i Egersund med rigtig maritim anretning og efterfølgende selskabelige samvær og dans.

Padborg/Graasten udnævnte paa genfs. 7/3 Slagtermester *Jacob Thimsen* til Skyttekonge for 1966 i pokalskydning. Forretningsf. *Egon Larsen* blev nr. 1 ved Pokalpilekast. Afdelingen var vært for de 20 fremmødte medlemmer til „Natbusser“. Det er værd at notere, at afd. har to Marinestuer, een i Graasten og een i Padborg.

Varde afd. havde indbudt til genfs. 7/3 — beklageligvis mødte kun ganske faa, til den efterfølgende spisning var fremmødet lidt bedre. Et medlem fortalte om sin deltagelse i aarets jubilæarstævne og der var amerikansk lotteri om en af de gamle marinekøjer.

Aarhus afd. havde god tilslutning til Torskegildet 9/3, hvortil der var inviteret 2 vpl. orlogsgæster fra Marinestation Aarhus. 40-aars emblemet blev tildelt Landsretssagfører *Knud Rønnow*, og Formand *V. F. Johansen*, Repræsentant *R. Spiers*, Tapetserer *E. Stroustrup* samt Politiasistent *E. Thomsen* modtog 25-aars emblemet.

Kongens Lyngby afd. afholdt filmsaften 10/3 med film fra den amerikanske Ambassade. Der var god tilslutning med kammeratligt samvær bagefter.

Hals afd. afholdt sin genfs. den 11/3 — der blev afsendt lykønskningstelegram til æresformanden, Hans Majestæt Kongen, fra hvem der indløb svartelegram.

Hadsund afd. samledes til genfs. 10/3, hvor afd.sformanden, *Ove Hvims* i beretningen meddelte om de mange begivenheder i aarets løb. Marinestuen er nu indrettet i hotel Hadsund, man glædede sig over atter at se de gode gamle genstande igen, men beklageligvis var noget gaet tabt under den lange hjemløshedsperiode, hvor man var flere medlemmer megen tak skyldig for god hjælp ved inventarets opbevaring.

Kontingentet blev forhøjet til 2×10 kr. pr. aar. Senere vistes maritime films. Til sendemænd valgtes Formanden, og Skibsbymester *C. Brink Christensen* som Fiskeeksportør *Karl Larsen*.

Bornholm afd. fejrede som sædvanlig Hans Majestæt Kongens fødselsdag ved en stor fest med bal for medlemmer med damer.

Næstved afd. festede ligeledes paa Kongens fødselsdag under god stemning.

Frederiksværk afd. samledes til en vellykket Kongefest med stor tilslutning. Fra Birkerød afd. deltog trofaste venner. Foruden dans var der arrangeret amerikansk lotteri, samt præmiepilekast for herrer og damer.

Marineforeningens Skyttelav København afholdt 18/3 sin aarlige fregatskydning og præmiekeglespil i Forsvarsbrødrenes hus — denne gang ogsaa med damer, for hvem der var specialkeglespil og -skydning.

Aarhus afd. var 31/3 og 1/4 sammen med Aarhus Søfarts-Service arrangør af og vært ved rundture i Aarhus by for mandskabet fra den norske Minelægger ULLER, der var paa besøg i havnen.

Padborg/Graasten samledes 4/4 til en vellykket „Ulkeaften“ paa Hotel „Sønderhav“.

Kongens Lyngby afd. afholdt kammeratskabsaften 5/4 paa „Lottenborg“.

Glostrup/Taastrup afd. afholdt møde i „Kahytten“ 6/4, hvor Kommunelærer *Tofte* fortalte og viste lysbilleder om Nyboder og Holmens Kirke — der var fuldt hus.

Københavns afd. sluttede sæsonens moderække 6/4 med et besøg i Holmens kirke, hvortil ogsaa damerne var inviteret. Orlogspræst, dr. theol. *Børge Ørsted* fortalte om kirken historie helt fra Ankersmedieperioden og den meget interessante omvisning sluttede ved et kaffebord.

Roskilde afd.s medlemmer samledes 10/4 til kammeratlig aften i Marinestuen, hvor *Landssekretæren* paa basis af stuens meget interessante „Huebaandsroset“ i forbindelse med en omtale af orlogsgasternes uniformering gennem tiderne redegjorde for hvert enkelt skib, der havde huebaand i rosetten. Mange for medlemmerne ukendte oplysninger blev ved denne marinehistoriske aften draget frem og paahørt med levende interesse.

12/4 havde *Gentofte* afd. et velbesøgt møde, hvor Sektionschef i Kvindeligt Marinekorps, OK Fru *Job. Deichmann* fortalte om Kvindeligt Marinekorps og viste film fra dets arbejde og virke.

Nyt fra

MARINEHJEMMEVÆRNET

Marinehjemmeværnet har nu faaet sit eget vaabenskjold

Gennem indførelsen af heraldiske skibsvaabener i den danske Orlogsflaade er en meget gammel marinetradition blevet genoplivet. Disse vaabenskjolde havde i reglen heraldisk tilknytning til skibets navn, det være sig person- eller geografiske navne

eller lignende, og traditionen blev holdt i hævd saa længe man endnu havde sejlskibe, men ved overgangen til jern og damp forsvandt disse dekorative mærker.

Imidlertid er tanken i de senere aar taget op herhjemme efter udenlandsk forbillede og efterhaanden indført overalt i Søværnets skibe, institutioner m. fl. Skjoldene skulle tjene dels som samlingsmærke for besætningerne, dels som kendetegn udadtil, bl. a. overfor fremmede marinere, dels skabe samhörighed mellem fortid og nutid i vor Flaades historie.

I 1957 indstillede Søværnskommandoen til Forsvarsministeriet, at sagen fik officiel anerkendelse, herunder at de enkelte blev godkendt af statens heraldiske konsulent og approberet af Kongen, en indstilling som blev godkendt det paafølgende aar, og skibe og institutioner indenfor vort Søværn er efterhaanden forsynet med heraldiske skibsvaabner, og i valg og komposition heraf lægges der et betydeligt arbejde fra Søværnskommandoens heraldiske udvalg, der har udarbejdet de for dette arbejde nødvendige retningslinier.

Alle skibsvaabner udføres indenfor et vaabenskjolds konturer.

Med en videreførelse af vaaben-ideen for øje bestemtes yderligere, at Flaadens institutioner, kommandoenheder og andre myndigheder skulle have vaabenskjolde eller mærker i oval form, medens forternes skal være „strygejernsformede“.

Som et af de nyeste institutionsvaaben har Søværnets heraldiske udvalg udarbejdet et vaabenskjold for MARINEHJEMMEVÆRNET, der som alle andre i brug værende vaabner er godkendt af Kongen.

Det nye, ovale skjolds *blasonering* (skildring efter vaabenkunstens regler) forklares saaledes:

„I guldskjold et sort drageskib med hejst sejl ledsaget af to sorte bavne med røde flammer. Skjoldet hviler paa et anker, hvorover en kongekrone, begge af guld, er omgivet af et marineblaat, guldkantet

baand, hvori i guldskrift navnet MARINEHJEMMEVÆRNET“.

Motiveringen for dette vaabens komposition lyder: De brændende bavne er valgt, fordi alarmering af det vaabenføre mandskab ved angreb paa hjemland i gammel tid blandt andet skete ved antænding af bavne. I forbindelse hermed er drageskibet valgt for at markere MARINEHJEMMEVÆRNETs tilknytning til ældre tiders forsvar.

Det smukke vaabenskjold har vakt stor glæde indenfor MHV-kredse, hvor man længe havde savnet et specielt samlingsmærke. Det forekommer allerede i smuk farvelagt udgave som lykønskingskort, og der arbejdes på udformning af en lille naal med vaabnet til civilt brug.

Der er ingen tvivl om at et saadant vaaben har stor betydning for sammenholdet. Selve *Hjemmeværnet* har sit mærke eller vaaben: den med maskinpistolen korslagte stridsøkse og frihedsfakkel, og alle hjemmeværnsfolk bærer paa deres uniform regionsvaaben svarende til soldaternes historiske regimentsmærker. Flyvehjemmeværnet har et stilistisk set meget smukt mærke, ligesom Kvindeligt Marinekorps' mærke er et særpræget, kronet anker.

-del.

Har du tænkt over — at der i

Marinehjemmeværnet

ogsaa er plads til *alle* gamle orlogsgaster —

MARINE-FORENINGEN gratulerer

1966:

3/12 H. S. Hansen, mangeaarig kasserer i Frendensborg afdeling og i dagens anledning udnævnt til æresmedlem, 80 aar.

1967:

4/1 Tømrermester I. Rasmussen, Horsens afd., 60 aar.

10/1 Mekaniker S. Nordsaft, Horsens afd., 65 aar.

Den 9/2 fyldte Tømrermester Jens Nielsen, Gilleleje afd.s myndige og afholdte formand, 80 aar. Den gamle haandværksmester, der stadig færdes paa cykle, var paa festdagen genstand for megen hyldest fra sine mange venner nær og fjern.

14/2 Overlæge K. F. B. Busch, Horsens afd., 65 aar.

10/3 Frisørmester W. Bech, Horsens afd., 65 aar.

12/3 Direktør O. Jonassen, Horsens afd., 60 aar.

26/3 Gaardejer J. P. Enevoldsen, Kongsted pr. Rønnede, Næstved afd., 75 aar.

30/3 Ingeniør E. Fylling, formand for Odense afd. og medlem af Marineforeningens Hovedbestyrelse, 65 aar.

2/4 Mekaniker P. G. Knudsen, Horsens afd., 50 aar.

15/4 Postmester E. C. Larsen, Klampenborg, Kongens Lyngby afd. — i Marinehjemmevernskredse bedre kendt som „Kuglelynet“, 65 aar.

18/4 Direktør Folmer Hansen, Horsens afd., 60 aar.

19/4 Niels M. Pedersen, kasserer i Glostrup/Taastrup afd., 50 aar.

26/4 Carl Petersen, Virum, Kongens Lyngby afd., 65 aar.

26/4 Murermester Hans Kr. Nielsen, Holbæk afd., 50 aar.

5/5 Hans Thomsen, Virum, Kongens Lyngby afd., 50 aar.

11/5 Karl Bruun, Kongens Lyngby afd., 70 aar.

15/5 Guldsmed Harry C. Kragh, Københavns afd., 60 aar.

16/5 Depotarbejder Peter Jensen, Randers afd., 60 aar.

17/5 Fisker C. B. Nielsen, Rantzausminde, Svendborg afd., 65 aar.

20/5 Tjener Ewald Sanggaard, Aarhus afd., 50 aar.

24/5 Maskinmester S. A. Jensen, Svendborg afd., 65 aar.

26/5 Inkassator Anton Larsen, Næstved afd., 80 aar.

27/5 Profoged A. E. Andreassen, Struer afd., 85 aar.

27/5 Lokomotivfører K. R. Jensen, Struer afd., 65 aar.

1/6 Portier Erik Nissen, Helsingør afd., 50 aar.

10/6 S. Henriksen, Taastrup, Glostrup/Taastrup afd., 60 aar.

10/6 Direktør Peter Antonisen, Skagen afd., 70 aar.

14/6 Smedemester Harald Clausen, Holbæk afd., 85 aar.

15/6 Chr. Hansen, Virum, Kongens Lyngby afd., 86 aar.

16/6 Baadfører Robert S. Nielsen, Næstved afd., 50 aar.

18/6 Ivar Lykke, Kongens Lyngby afd., 50 aar.

19/6 Lokomotivfører Ejner Christensen, mangeaarigt bestyrelsesmedlem og kasserer i Randers afd., 75 aar.

21/6 Vognmand H. Carlsen, Troense, Svendborg afd., 75 aar.

21/6 Grosserer A. B. Jensen, Københavns afd., 70 aar.

24/6 Hans Bistrup, Kongens Lyngby afd., 94 aar.

24/6 Direktør A. Evensen, Aarhus afd., 75 aar.

1/7 Skolebetjent Ernst Christensen, Næstved afd., 60 aar.

4/7 Lods Otto G. Albertsen, Randers afd., 50 aar.

- 4/7 Bogholder *Borge N. Lind*, Holbæk afd., 50 aar.
 11/7 Kontorchef *Axel Aarre*, Marineforeningens mangleaarige revisor, Kongens Lyngby afd., 70 aar.
 11/7 *Poul Rasmussen*, Kongens Lyngby afd., 50 aar.
 13/7 Forvalter *N. Andersen*, Horsens afd., 50 aar.
 17/7 Installatør *C. A. Verno*, Næstved afd., 75 aar.
 20/7 Værkmester *Aa. Madsen*, Struer afd., 60 aar.
 21/7 Fabrikant *Andreas Clausen*, Silkeborg afd., 60 aar.
 25/7 Mekaniker *Sidenius Hansen*, Næstved afd., 70 aar.
 22/7 *K. J. Delin*, Vanløse, Glostrup/Taastrup afd., 65 aar.
 26/7 Vaskeriejer *Kay Hoffmann*, Aarhus afd., 50 aar.
 26/7 Lokomotivfører *P. Vejlo Rasmussen*, Struer afd., 50 aar.
 27/7 Chauffør *Sv. Hansen*, Struer afd., 50 aar.
 28/6 *Laurits Petersen*, Vallensbæk, Glostrup/Taastrup afd., 50 aar.
 29/7 *Sv. Damm-Ottesen*, Greve Strand, Glostrup/Taastrup afd., 50 aar.
 31/7 *P. S. J. Jensen*, Københavns afd., 70 aar.

Marineforeningens Glostrup/Taastrup afd. ligger ligesom Aa- kirkeby — her er der dog endnu ikke nogen Marineforening — „inde i landet“ — men afdelingen holder stærkt paa maritime traditioner.

Der holdes f. eks. ikke generalforsamlinger, nej, i en Marineforening maa det naturligvis hedde „Admiralforsamling“, og der skrives:

I anledning af admiralforsamlingen har vi prøvet at finde ud af, hvor ordet egentlig stammer fra.

I følge „Skipperlabskov“ — en søfartens ABZ — som Chr. Erichsens forlag udsendte før jul, kommer ordet admiral af det arabiske „amiral-bar“, som betyder „havets behersker“.

Herhjemme kaldtes flaadeførerne admiraler fra begyndelsen af det 16. aarhundrede.

Admiralgade i København fik sit navn, fordi admiraliens gaard laa her, da Bremerholm var den danske flaadens hovedbase.

„Admiral“ er ogsaa betegnelsen for en slagpøs (en lærredspande).

Det skal blot tilføjes, at medens der i den gamle titel paa dansk har indsneget sig et -d-, saa er den i Sverige bevaret i sin oprindelige form: AMIRAL uden -d-.

Bog anmeldelser

Stelling lak- og farvefabrik har udgivet en praktisk lille bog med titlen „Vedligeholdelse ombord“.

Bogen indledes med en omtale af de mange forskellige forhold, hvorunder malearbejde kan finde sted, og der slaas til lyd for den omhyggelige planlægning.

Der er anvisninger paa, hvorledes malearbejde bygges op fra

bunden af med grundig rengøring og omhyggelig bundbehandling. En kompliceret ting som afrensning af rustne omraader har faaet sit særlige kapitel. Endvidere beskrives hvilket værktøj, der er mest velegnet i de forskellige faser af arbejdet.

Malearbejdet paa skibet har ikke altid ideelle betingelser, idet vejret influerer. Bogen anviser, hvorledes man paa bedste maade kan arbejde under skitende vejrforhold, for at opnaa et saa godt resultat som muligt.

Bogen stilles gratis til raadighed for alle, der beskæftiger sig med maling af skibe og baade, ved henvendelse til Stellingsskibsfarveafdeling, Valgaardsvej 2, Valby, tlf (01) 30 04 44.

I anledning af 50-aarsdagen for overdragelsen af De dansk-vestindiske Øer den 31. marts 1917 har Orlogsmuseet arrangeret en beskeden udstilling: „Flaaden og Dansk Vestindien“ omfattende billeder og fotografier fra øerne. Museet er aabent dagligt fra 13—16 undtagen lørdag.

Hjørring afd.s afholdte medlem, tidligere formand og mangleaarigt bestyrelsesmedlem, Skibsfører, Reserveløjtnant *B. M. Jensen*, Hunnerupgaard ved Lønstrup døde nyttaarsaften 79 aar gammel. Mange vil savne den djærve gamle skipper, der var kendt og afholdt i vide kredse.

Skælskør afd. har mistet et medlem *C. F. C. Petersen*; en kammerat, der var afholdt i medlemskredsen, hvortil han blev overført fra Køge afd. i 1954.

Aarhus afd.s medlem og tidl. skyttelavsformand, Skibsfyrbøder *Anton B. Madsen* døde 26/2 i sit 77. aar. Afd. mødte med flag ved begravelsen, hvor formanden, *K. J. Birthin* udtalte nogle mindeord.

Mørstøl afd.s æresmedlem, Lods *Jørgen C. Jørgensen* afgik ved døden 1/3 i en alder af 75 aar.

Hørsholm/Rungsted afd.s æresmedlem, pens. Toldvagtmester *Knud Wichmann*, der var afd.s første formand, men i øvrigt kendt i vide kredse indenfor Marineforeningen, er afgaaet ved døden og begravet i stilhed.

15/3 døde Direktør *Ivar Lundblad*, tidligere mangleaarig Viceordførende i Flottans Män i Malmö. Lundblad var en af forkæmperne for samarbejdet mellem Fl. M. og Marineforeningen og han var velkendt i mange danske Marineforeningsafdelinger. Marineforeningen var repræsenteret ved Landssekretæren ved den gamle „Flottist“s begravelse.

Københavns afd. mistede i febr. et trofast medlem ved Inspektør *A. A. Hansens* død i en alder af 87 aar. Han deltog til det sidste i afd.s møder, hvor han vil blive savnet.

ÆRET VÆRE DERES MINDE

AALBORG

Aalborg Sømandshjem

Hyggelige restaurationslokaler og god mad

Nymonterede værelser

Nyhavnsgade 60 - Tlf. *12 19 00

AARHUS

Aarhus „Artol“ Renseri

Telf. 3 00 30

Villy Kyst Glarmester

Telf. 6 96 96

Tordenskjoldsgade 3 - Aarhus

Aargang 8968/1928

Aarhus Maskinfabrik

Telf. 3 67 44

Kraner - gravemaskiner og transportanlæg

A/S Aarhus Flydedok og Maskinkompagni

Telf. 3 40 00

- han regnede Aalborg for aarets Marineforeningsby -

BORNHOLM**Skibsprovantering**

John Hintzes enke - Rønne

Alfred Th. Haagensen

Juveler, Guldsmed & gravør

Store Torv 8 - Telf. 270

ESBJERG**Claus Sørensen**

Esbjerg

H. J. Christensen & Søn

Vaadbinderi og tovtørreri

Esbjerg

„Hotel Spangsbjerg“

Mødested for Marineforeningens medlemmer

Esbjerg

Telf. (051) 2 17 55

FREDERIKSHAVN**Electra I/S**

Elektroinstallatørfirma

Telf. 2 02 39

Danmarksgade 38

Frederikshavn

Johan Damsgaard

Kolonial & skibshandel

Telf. 2 26 22

Frederikshavn

P. Conradsen

Teknisk maskinforretning

Skibsartikler - Olie

Telf. *2 09 00

Einer Sørensen & Co.

Stevedore

Telf. *2 14 00

Havnegade 11

Frederikshavn

FYN

Aktieselskabet

Svendborg Skibsværft**Carl Antonsen**

Guld- og sølvmed

N. Due-Petersen & Kryger

Ingeniører

Telf. 21 41 18 (3 ledn.) - Svendborg

HIRTSHALS

Sig det med blomster

„Viola“

Telf. 94 10 74

Levorsen & Jørgensen Lys - kraft - skibsinstitution -
ekkolod

Betjening dag og nat

Telf. Hirtshals 94 10 11

HORSENS**Horsens Sølv****KOLDING****Klaaborgs Conditori**

Østergade 18-20

NYKØBING F.**Nykøbing F. Bryghus**

Lager og pilsner

NYKØBING M.**Morsø Støbegods**

Nykøbing Mors

Aktieselskabet

N. A. Christensen & Co.

Kongelig hofleverandør

RANDERS

Aktieselskabet

Bryggeriet „Thor“

Randers

Chas. Mortensen Sejl, presenning, flag og
teltfabrik

Randers

Telf. 2 89 88

ROSKILDEUnder Deres besøg i Roskilde bør
De ikke undlade et besøg i den
interessante marinestue**Hotel Prinsen**

Algade 13, Roskilde, telf. 35 80 10

SKAGEN**Oscar Skougaard**

Aut. installatør

Telf. 4 13 45

Skibsradio, sendere og pejleanlæg

Sejl, flag og presenninger

Sejlmager

Alex Jørgensen

Skagen

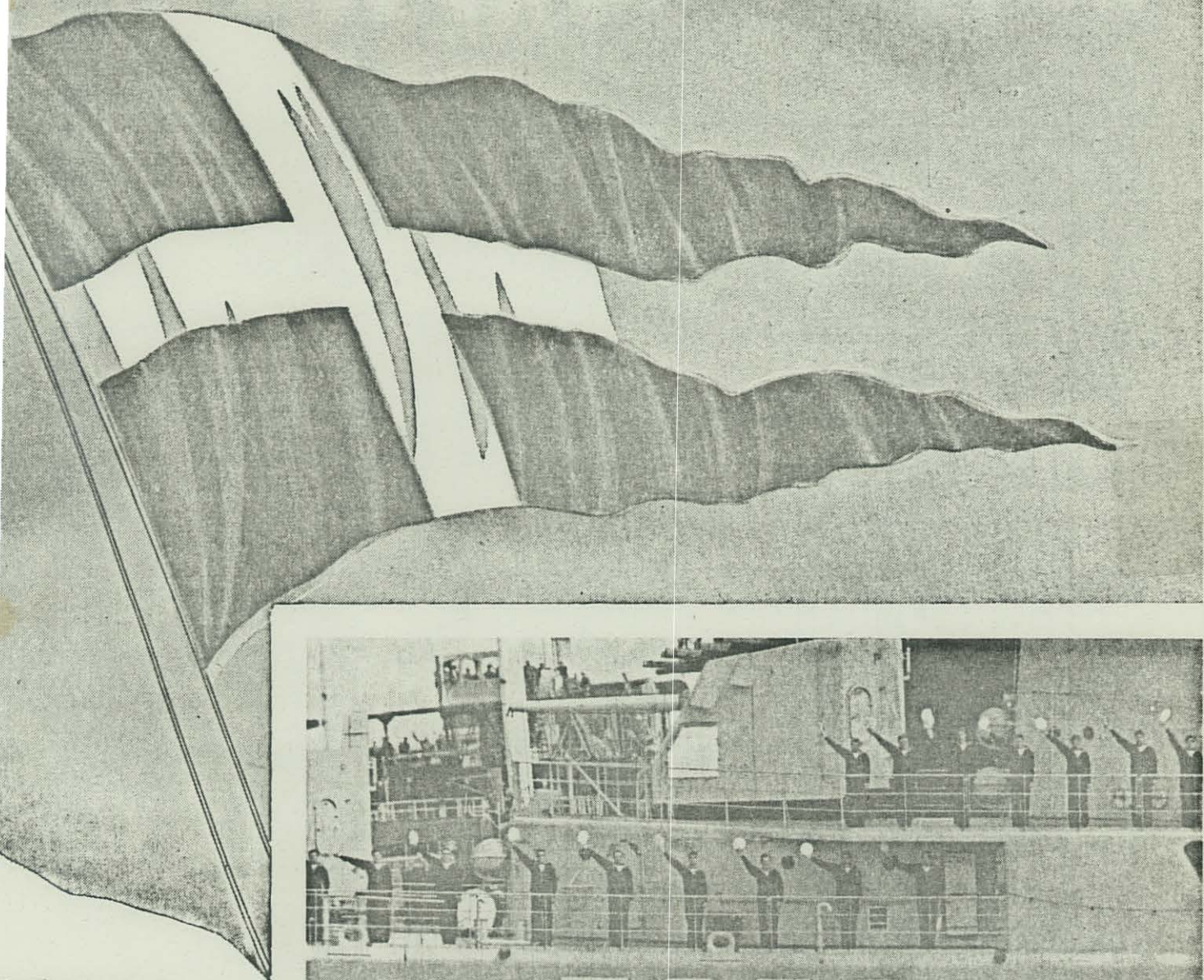
Telf. 4 14 23

THYBORØN**Thyborøn Fiskeauktion**

v. Albert Steen - Telf. 3 12 07

JNDER DANNEBROG

ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART

Hefte 3 - August
4. aarg. - 1967

Fra Flaaderevyen i anledning af Tronfølgerens bryllup.

Kongechalouppen med Tronfølgeren og Greve Henri passerer Flaadens nyeste fregat HERLUF TROLLE, hvor besætningen paraderer langs lønningen.

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

Gratis – 237 østrigske frimærker!

I fire uger faar hver læser gratis 237 af de køn-
neste østrigske frimærker, Sondermærker og bedre
efterkrigsmærker, ved køb af den store luxuspakke
med 3150 forskellige skønne samlemerker og bil-
ledmærker. (Katalogværdi mere end 450 michel-
mark), sælges nu til spotpris, til nu 73 danske kr.
Opgiv postadresse, da fuld ombytningsret, ingen
risiko. Mange har været begejstret. Hvis De hurtigt
vil have luxuspakke nr. 203, skriv da til: **Marken-
könig**, Braendströmgasse 4, Mozartstadt Salzburg,
Österreich.

Jesper Chrisensen & Co.

Vin en gros

Nørregade 28 - København K.

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Otto Suenson & Co.

Dronningens Tværgade 7 Tlf. (01) 14 04 82

Grundlagt 1880

Vinforretning

Lager af cigarer

Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

Hede Niensens Fabriker A/S

Horsens - Tlf. (066) 2 47 11

Højgaard & Schultz A/S

Civilingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Ewaldsgade 9 - København N.

I. Chr. Andersen

Ost

Vimmelskiftet 41 - Telf. 1345 - 14345

MARINE- FORENINGENS Kalender

- 19/8 *Holbæk* afd.s fregatskydning i „Strandparken“.
- 26/8 *Roskilde* afd.s fregatskydning i Haandværkerforeningens have.
- 3/9 *Marineforeningens jubilarstævne* (se side 5). *Glostrup/Taastrup* planlægger fællestransport – henvendelse til afd.s-formanden.
- 7/9 *Holbæk* afd. Filmaften i „Strandparken“.
- 7/9 *Glostrup/Taastrup* afd. Forevisning af farvefilm fra den canadiske ambassade.
- 9– *Skyttelavsstævne i Randers*.
- 10/9 Tidligere deltagere vil få tilsendt anmeldelsesblanketter, eventuelle andre afdelinger eller skyttelav, der har lyst til at deltage, kan faa oplysninger hos *Palle Bjerg Madsen*, S. Møllersgade 3, Randers, telf. (06) 42 28 58. Bestil værelser allerede nu.
- 14/9 Fællesarrangement for *København, Frederiksberg og Glostrup/Taastrup* afd. Sejlur paa Sundet med god forplejning.
- 21/9 *Aarhus* afd.s besøg paa CERES bryggerierne, hvor bl. a. den kendte store pragtfulde og meget nøjagtige model af den berømte clipper CUTTY SARK beses.
- 2/10 *Aarhus* afd. Foredragsaften, Rejsesekretær *S. A. Nielsen* fortæller om civilforsvaret.
- 3/10 *Marineforeningens Skyttelav, København*. Pokalskydning.
- 5/10 *Glostrup/Taastrup* afd. Medlemsmøde i „Kahytten“.
- 5/10 *Københavns* afd. Møde med foredrag.
- 7/10 *Holbæk* afd. „Jærgilde“ paa Gundestrup Færgetro.
- 2/11 *Københavns* afd. Andespil.
- 2/11 *Glostrup/Taastrup* afd. Foredrag af Orlogspræst *Rørskou* om et togt med den nye fregat PEDER SKRAM.
- 8/11 *Holbæk* afd. Andespil i „Strandparken“.
- Aarhus afd.s skyttelav* holder skydeaften den første tirsdag i hver maaned undtagen juli og august.

Læs og husk!

I denne herlige sommertid, hvor folk – voksne og børn – bolttrer sig lystigt paa vore dejlige hvide strande, sker der desværre altfor mange drukneulykker ved uforsigtig adfærd. Ikke mindst den overhaandtagende brug af luftmadrasser, bilringe og andet flydemateriel behandlet letsindigt og uforstandigt volder mange ulykker. Det er derfor betydningsfuldt, at alle lærer sig den simple og enkle form for genoplivning gennem

MUND TIL NÆSEMETODEN

Om denne form for redning, som har hjulpet mange mennesker, gør Søfartens Hygiejnekomite opmærksom paa fremgangsmaaden, nemlig:

- 1) Læg den forulykkede paa ryggen og læg Dem selv paa begge knæ ved siden af hans hoved.
- 2) Bøj den forulykkedes hoved saa langt bagover som muligt (uden at bruge vold) med den ene haand under hans hage og den anden paa hans isse.
- 3) Indaand dybt og blæs gennem den forulykkedes næse (med vidtaaben mund for ikke at klemme næsefløjene sammen). Naar brystkassen har hævet sig, fjern saa Deres mund, hvorefter udaandingen foregaar af sig selv. Indaand samtidig selv og blæs igen. Hvis næsen er blokeret, blæs gennem munden i stedet for. Blæs 15–20 gange i minuttet. Hold hele tiden den forulykkedes hoved i bagoverbøjet stilling.

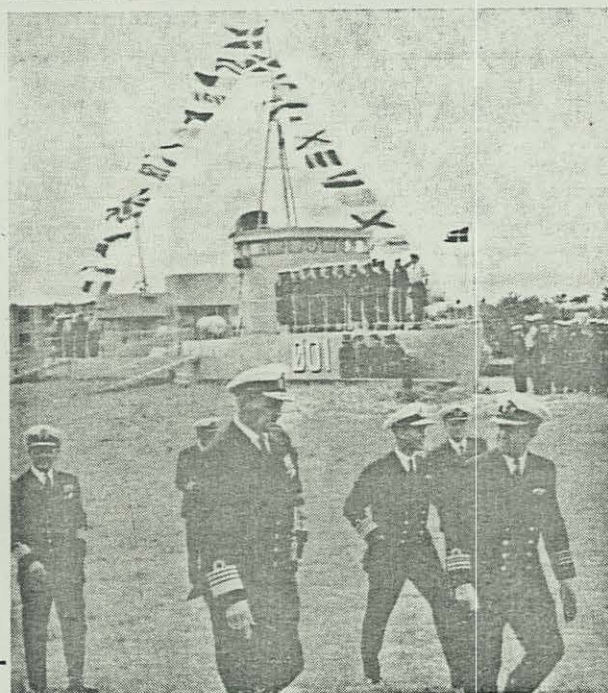
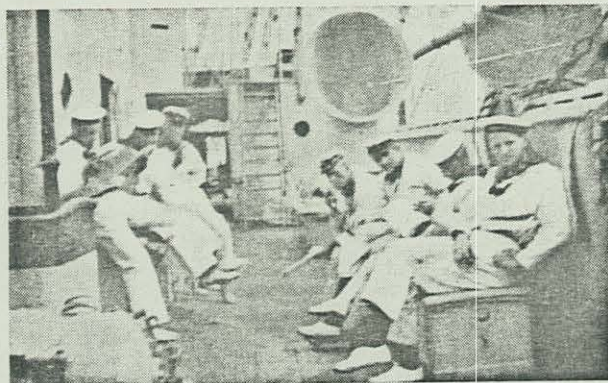

Kongelig 50 aars jubilar

Den 4. juli var det 50 aar siden H. M. Kongen begyndte sin mangeaarige marinetjeneste ved at tørne til som kadet-aspirant i det gamle kadetskib HEIMDAL, og Søværnets mange tjenestefafskygninger har siden da altid haft Majestætenes særlige bevaagenhed. Det synes derfor kun naturligt at Kongen paa sin jubilæumsdag besøgte det sted, hvor nu alle danske orlogsgaster starter deres maritime uddannelse: Søværnets Eksercerskole i Avderød.

Her overværede vor høje Admiral først forskellige øvelsesdiscipliner og talte derpaa til Eksercerskolens mandskab, der var opstillet paa paradepladsen. Senere afholdt chefen for Søværnet en frokost for Majestæten, hvori bl. a. deltog skolechef, næstkommanderende, Kon-

gens jagtkaptajn og adjutanter.

I anledning af jubilæumsdagen flagede skolens landfaste øvelsesskib LAPPE-DYKKEREN „over toppene“.

Hos et medlem af Marineforeningens Silkeborg afd., Glarmester *Ahlburg*, der som værnepligtig i sin tid var ombord i kadetskibet, Krydseren HEJMDAL, er laant et gammelt fotografi med den daværende nyklædte Kronprins *Frederik* i forgrunden. Det har saaledes været muligt her at bringe billeder af den kongelige jubilar paa den 4. juli — baade i 1917 og i 1967.

Til *Æresformanden* har Marineforeningen i samme anledning overbragt en forstørrelse af fotografiet fra 1917.

Festlighederne i anledning af Tronfølgerens bryllup

Det smukkeste sommervejr kastede et romantisk skær over de mange festligheder i København i anledning af Tronfølgeren, Hendes kongelige Højhed Prinsesse *Margrethes* formæling med Greve *Henri*.

Ihvorvel der gennem dagspresse, radio og fjernsyn er givet udførlige reportager heraf, skal her lige fremhæves enkelte punkter af bryllupsfestlighederne omfangsrige program.

Den 9. juni gik Prinsessen og hendes tilkommende ombord i den kongelige chaloup ved K.D.Y.s anløbsbro foran Langelinie-pavillonen for at modtage Søværnets hyldest gennem en storslaaet flaaderevy. Medens chalouppen langsomt passerede de mange enheder af Søværnet, der var forstøjet ved bøjerne i havnen og ved kajerne paa Holmen, og medens Flyvevaabnet bragte sin hyldest ved i M- og H-formation at flyve lavt hen over havnen, var besætningerne opstillet langs lønningen paa de mange orlogsskibe til det, der populært kaldes: *monstring efter begejstringsrullen*. Taktfast svingede de mange orlogsgaster paa skibene, der flagede over toppene, ved kongechalouppens forbi-passage under hurra-råb, de hvide huer.

Fra Langelinie vinkede et tusindtal af tilskuere, da chaloup-

pen passerede den lange mole, hvor ogsaa svenske og et norsk orlogsfartøj deltog i hyldesten, bl. a. ved at lade musikkorpsbet spille, og da turen var afsluttet ved Toldbodens kongetrappes afgaves kanonsalut — et smukt og farverigt skue paa den skønne sommerdag.

Paa selve bryllupsdagen var et æreskompagni med Søværnets Tambourkorps opmarcheret foran Holmens Kirke for at afgive honnør ved de kongeliges ankomst.

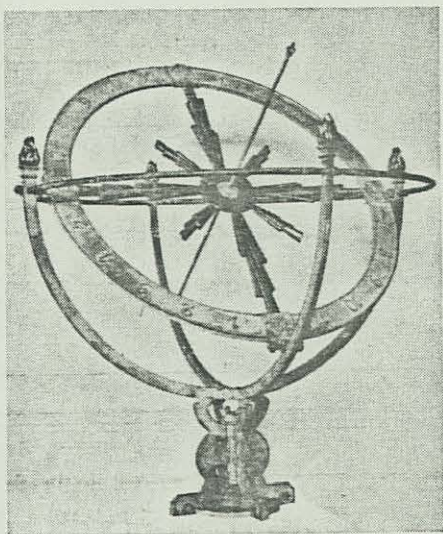
Paa Amalienborg Slotsplads var opstillet et æreskompagni fra Flyvevaabnet og fra Kvindeligt Flyverkorps, Prinsessens eget værn. I gaderne langs bryllupskaretens rute stod enheder af Hæren, Flyvevaabnet og Hjemmeværnet m. fl. Foran Mindeankeret ved Nyhavn paraderede Holmens Vagtkompagni og i tilslutning hertil Marineforeningens repræsentation med faner.

I dagene forinden var gaverne strømmet ind til Chr. VII.s palæ paa Amalienborg, hvor Prinsessen og Greve *Henri* ogsaa modtog de mange deputationers hilsen og lykønskning.

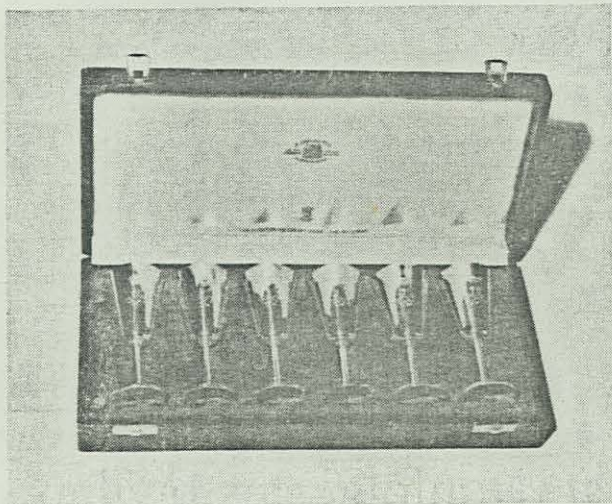
Paa Marineforeningens vegne mødte Formanden, Kommandørkaptajn *K. Hertz* og Næstformanden, Inspektør *O. H. Mæsgaard*. For det i Marineforeningen indsamlede beløb var anskaf-

fet et smukt solur, som vil finde sin plads i haven bag CHR. IX.s palæ. Hertil har Søværnets designer, Arkitekt *Botfeldt* givet udkast til en enkel og stilren sandstensøjle.

Herudover blev der givet 6 smukke sølvbægre, tænkt anvendt under picnic-udflugter, bl. a. ombord i den Knarr-baad, man var vidende om, ville være *K.D.Y.s* gave.

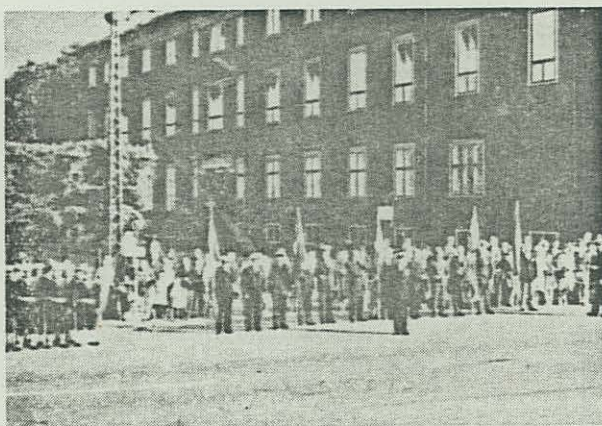
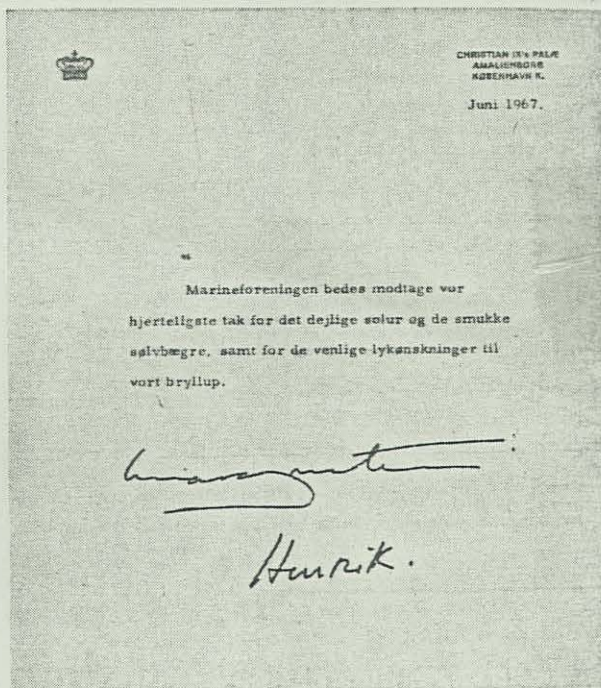
Gaverne ledsagedes af en adresse med saalydende tekst:

*Deres kongelige Højhed Prinsesse Margrethe
og Grev Henri de Laborde de Monpezat.*

I anledning af formælingen den 10. juni 1967 tillader Marineforeningens medlemmer sig berøvet at fremsføre de hjerteligste lykønskninger, idet man samtidigt udtrykker håbet om, at solurets drømme om et liv i lyse tider og bægrenes drømme om vederkvælgelse paa hyggelige udflugter til vands og til lands maa gaa i rig opfyldelse.

*Underdanigst
Kommandørkaptajn K. Hertz
Formand.*

Fra Tronfølgeren og Prins *Henrik* har Marineforeningen modtaget følgende takkeskrivelse:

Marineforeningens repræsentanter med 6 flag paraderede ved Mindeankeret i Nyhavn side om side med *Holmens Vagtkompagni* paa Tronfølgerens bryllupsdag.

Program for Marineforeningens jubilærstævne 1967

*hvori er indlagt et besøg paa Søværnets nye, moderne
Eksercerskole i Avderød i Nordsjælland*

SØNDAG DEN 3. SEPTEMBER 1967

afholder *Marineforeningen* jubilærstævne paa Holmen til minde om indkaldelse til tjeneste ved Søværnet, i aar er det aargangene 1957 - 52 - 47 - 42 - 37 - 32 - 27 - 22 - 17 - 1912 o. s. v.

Hjælp selv med til at skaffe den store tilslutning fra egen aargang ved at skrive til kammeraterne.

Der gøres et stort arbejde for at faa jubilærstævnet gjort bekendt for alle de jubilærer, hvis adresse er *Marineforeningens* bekendt, ligesom ogsaa dagspressen er anmodet om at omtale det, men den personlige paavirkning er altid den bedste.

Der er nu gaaet 20 aar siden Søværnet flyttede sin Ekserceruddannelse fra Holmen, først til de meget primitive forhold i Arresødalvejren og nu senest og endeligt til det store og moderne uddannelsescenter paa halvøen Avderød, der skyder sig ud i den smukke og ejendommelige, manganfarvede Arresø. Derfor er der indlagt et besøg her i jubilærdagens program, saaledes at de yngre jubilærer ogsaa kan mindes deres første dage i Søværnet, og programmet lyder:

Kl. 1030 Møde ved Værftsbroen for enden af Prinsessegade (buslinie 8). Her afholdes parade for chefen for Flaadestation København og *Marineforeningens* formand, og der vil i forbindelse med en kort andagt ved en vpl. teolog blive henlagt krans ved mindestenen for civilt og militært personel af Søværnet. Derefter afmarcheres med Kvindelige Marineres Musikkorps i spidsen til frokost, som finder sted

Kl. 1215 paa Marinekaserne København (tidl. Søværnets kaserne) paa god gammel orlogsmánér. Af pladshensyn vil der kun kunne udstedes 200 billetter til frokosten; det gælder derfor om at anmelde sig snarest muligt, og opmærksomheden henledes paa, at der i de senere aar har været for mange, der møder uden forud at have anmeldt deltagelse. Der skabes derved mange og store vanskeligheder i arrangørernes frivillige arbejde, og samtidig udvises en utilladelig hensynsløshed over for personalet paa Marinekasernen m. fl. Det er derfor bestemt, at der for fremtiden *ikke kan gives adgang til jubilærstævnets frokost eller middag uden den forudanmeldelse, der er betingelse for deltagelse*. Alle, der ikke har fulgt de givne anvisninger, maa beklageligvis afvises.

Kl. 1400 Kort rundgang paa den nordlige del af Nyholm med besøg i Nyholms gamle mastekran.

Kl. 1415 Afgang fra Holmen til Ndr. Toldbod.

Kl. 1445 Afgang med busser gennem det smukke Nordsjælland til Eksercerskolen i Avderød.

Kl. 1615 Ankomst til Avderød. Omvisning under sagkyndig ledelse. I Eksercerskolens smukke og stilrene kirkesal vil det her nylig ophængte kirkeskib kunne beses. Det er en meget smuk model af orlogsskibet NORSKE Løve fra 1631, bygget af *Marineforeningens* mangeaarige Næstformand, *Chr. Bønnelycke*, og skænket til Søværnets Eksercerskole i foråret 1967 af *Marineforeningens* Kongens Lyngby afdeling.

Kl. 1800 Skafning i den moderne kostforplejningsbygning.

Kl. 1930 Udskejning.

Kl. 2000 Afgang med busser til København.

Kl. 2115 Ankomst til Raadhuspladsen - og hermed er Jubilærdagens officielle program udtømt.

Parolen lyder derfor nu:

Deltagelsen er dyr, men frivillig, og den kan opdeles i 3 afsnit, hvoriblandt der frit kan vælges deltagelse i ét, flere eller alle af følgende programpunkter:

I. *Jubilæraparaden*. Til dækning af de mange forskelligartede udgifter ved det store arrangement vil der være at erlægge en afgift paa kr. 8,00 af hver deltager.

II. *Frokost* bestaaende af biksemad, 2 stk. ost, 2 øl, 2 snaps og kaffe incl. alle omkostninger for kr. 20,00 pr. kuvert, yderligere salg af drikkevarer finder ikke sted.

III. Efter det nye program vil *jubilærmiddagen* finde sted i kostforplejningsbygningen i Avderød. Her skaffes efter cafeteria-systemet, som er indført paa alle moderne kaserner. Menuen lyder: Flæsketeg, æblekage og kaffe, og hertil gives: 2 øl. - Alt er sammen med busturen medregnet i prisen: kr. 30,00, yderligere salg af drikkevarer finder ikke sted.

Tegningen er bindende, og anmeldelse om deltagelse sker til *Marineforeningens* hovedkontor, Havnegade 55, 2. sal, tlf. Palæ 2886, aabent daglig kl. 10-16, undtagen lørdag. Ved indbetaling af beløbene paa foreningens *postkonto nr. 1608*, vil adgangskort blive tilsendt. Det er af den grund nødvendigt paa indbetalingskortets talon at anføre nøjagtig *adresse og aargang*.

Beløbene bliver:

I. Deltagelse i jubilærstævnet	kr. 8,00
II. Deltagelse i frokosten paa Holmen	kr. 20,00
III. Deltagelse i busturen med middag i Eksercerskolen i Avderød	kr. 30,00

eller ialt kr. 58,00

I betalingen er indbefattet udgifter til musik, dekoration, til- og afriking af spisesal m. m., transport af service, materiel, tryksager, buskørsel m. m.

Sidste frist for anmeldelse ved indbetaling paa postkontoret er mandag den 28. august.

Efter lørdag den 26. august vil adgangsbilletterne ikke blive tilsendt, men de ligger klar til afhentning ved værftsbrovagtten paa jubilæumsdagen mod forevisning af postvæsenets kvittering for beløbets indbetaling. Af hensyn til de vanskelige forsyningsforhold er mandag den 28. august fastsat som absolut sidste frist for anmeldelse til jubilærstævnet. Uden forudanmeldelse kan plads ved maaltiderne ikke paaregnes, og *deltagerne opfordres til i egen interesse at lette arrangørerne arbejdet - dels ved at anmelde deltagelse i god tid og dels ved at følge de her givne anvisninger*.

Det vil være jubilæruddvalgets opgave at gøre festen saa smuk og fornøjelig som mulig; - hertil kræves dog hjælp og støtte, og for at vore mindre bemidlede aargangskammerater ogsaa kan komme til at deltage, beder vi bedre situerede om at yde et ekstra bidrag, hver efter sin evne.

Ogsaa *ikke-medlemmer* af *Marineforeningen* kan som jubilærer deltage i stævnet.

Under stævnet vil der for en pris af kr. 7,00 blive forhandlet 25, 40 og 50 aars jubilæumstegn for aftjening af værnepligt, naar dokumentation for indkaldelsesaar forevises.

Paaklædning: „Daglig blaat“.

Jubilæruddvalget.

Kongen blandt Reserveofficerer af alle tre Værn

I forbindelse med 125-aaret for Hærens Reserveofficerskorps' oprettelse havde *Reserveofficersforeningen* arrangeret et stort anlagt 3-dages stævne for Reserveofficerer paa det for alle militære saa minderige Dybbøl den 1. juli 1967.

Til dette stævne var *Foreningen af Søofficerer i Reservens* ogsaa indbudt til at lade sig repræsentere, og efter forskellige, formelle vanskeligheder var overvundet, mødtes ogsaa 2 Søofficerer RE med de mange Land- og Flyverofficerer. Alle var under dette stævne, hvor man kamperede i telte i feltbiouvak, iklædt værnens nye feltuniform, men for at kunne skelne det maritime indslag under den store parade for Kongen, blev de maritime deltagere beordret til at møde med deres hvide uniformskasketter, noget der lavede op i den lange række af grøngraa „murerkasketter“.

Og Majestæten bemærkede straks Søværnets repræsentanter.

Fra indmarchen i Dybbøl skanserne.

Agterst i kolonnen bemærker man Søofficererne i Reservens 2 hvide kasketter.

Da Kongen skridtede fronten af, standsede han ud for de to Søofficerer og gav dem en ekstra hilsen med korrekt marinehonnør. I sin tale til de mange Reserveofficerer betonedes Kongen ogsaa den andel, Flaadens folk havde haft i kampene omkring dette historiske sted. Her havde det pansrede taarnskib ROLF KRAKE flere gange paa udmærket maade fra Vemmingbund understøttet landoperationerne ved at gribe forstyrrende ind i Prøjsernes angrebsfaser, ligesom ROLF KRAKE under selve stormen paa Dybbøllstillingen den 18. april 1864 ydede en betydningsfuld indsats ved med sin ildkraft at forsinke og forstyrre de fremrykkende tyske stormkolonner. Under denne ild-

kamp faldt ogsaa den eneste søofficer i 1864, Lieutenant B. W. Jespersen, der var taarnkommandør i panserbatteriet, hvor ogsaa nogle reserveofficerer forrettede tjeneste.

Paa mange andre steder og under andre forhold gjorde Søværnets skibe og mandskab ligeledes god fyldest i denne krig. Baade paa øst- og vestkysten af Sønderjylland optraadte de smaa ro-bombekanonjoller, der alle førtes af Reservelieutenanter. Det var iøvrigt sidste gang vi herhjemme i Danmark gjorde brug af rokrigsfartøjer. Men ogsaa paa mange andre steder og med andre skibe blev der arbejdet virksomt. Netop ved at supplere Linieofficererne løste Flaadens Reserveofficerer mange vigtige opgaver. Som før nævnt var de chefer for mindre enheder, de medvirkede i den omfattende søtransporttjeneste, og fra blokadestyrkernes større skibe gjorde de tjeneste bl. a. ved som priseofficerer at øre mange beslaglagte fjendtlige koffardiskibe til dansk havn.

Krigen 1864 staar for de fleste som en udpræget landkrig – blot lige med undtagelse af kampen ved Helgoland den 9. maj – i den forbindelse bør det erindres, at det netop var en Reservelieutenant, der hurtigt og beslutsomt sprang til og knobede JYLLANDS ratline sammen, da den blev skudt over, saaledes at forfølgelsen af de østrigske fregatter kunne fortsættes uden for stor forsinkelse.

Denne nederlagets saa sørgelige krig kæmpedes med dygtighed og god kampaand af de danske soldater, men det maa ikke glemmes, at det her som ved saa mange andre lejligheder skete i samarbejde med Flaadens folk.

Alle de mange mindre træfninger, den lange ensformige blokade af de fjendtlige havne og kyster hvilede ganske logisk paa Søværnet, som til denne personelkrævende opgave naturligt støttede sig til indkaldt mandskab, det var her i første række koffardiflaadens skipper og styrmænd, der paany – som i 7-aarskrigen i forrige aarhundredes begyndelse – tjente som Reserveofficerer (Maanedslieutenanter) i snævert samarbejde med de faste officerer, ja, med hele Holmens faste stok.

Samarbejdet mellem de to værn var en nødvendighed lige saa selvfølgelig som samarbejdet mellem det faste mandskab og de i denne krigssituation netop indkaldte.

Derfor er et saadant samarbejde allerede i fredstid uhyre betydningsfuldt, baade mellem det faste befalingsmandskorps og reservens personel som ogsaa værnene imellem. Naar Hærens Reserveofficerer derfor mindedes de alvorlige stunder og de haarde kampe paa Dybbøl ved at lægge deres jubilæumsstævne paa dette sted, saa maa det hilses med glæde, at man ved denne lejlighed ogsaa tog søens folk ved haanden, de hørte saa givetvis med i billedet.

-del.

Sendemandsmødet i Aalborg

Det aarlige Sendemandsmøde fandt sted i Aalborg den 7. maj, og den lokale afdeling havde paa den bedste maade arrangeret alt for at dette møde skulle forløbe paa en god og værdig maade. Det er iøvrigt ikke saa lidt indenfor Marineforeningen, der i aar er foregaaet i den store Limfjordsby: først afd.s egen succesfulde 50-aars jubilæumsfest, derpaa Sendemandsmødet og til slut det store nordiske Soldater- og Marineforeningsstævne – og i alt dette havde Aalborg afd. betydelig andel i de vellykkede forløb.

Ogsaa lørdagens kammeratskabsaften foregik paa en fornøjelig maade med dans og underholdning, og plads var der nok af i Aalborghallens store foyer.

Orlogskaptajn J. K. Olsen ledede som dirigent mødet paa streng saglig basis, og traditionen tro indledtes forhandlingerne ved, at formanden, KK Hertz, udbragte et leve for vor Æresformand efterfulgt af en telegrafisk hilsen til Majestæten, som var besvaret inden mødets afslutning.

Beklageligvis var der af tekniske grunde indtruffet en meget uheldig forsinkelse af medlemsbladet, hvilket igen medførte en formel fejl i mødets dagsorden, som man dog paa Dirigentens forslag saa bort fra.

I sin beretning mindedes formanden i første række tre afdøde hovedbestyrelsesmedlemmer: Kommandør Evers, Skibsreder Harhoff og Skibbygmester Søren Kjeldsen, der hver især paa deres maade havde gjort et stort arbejde indenfor Marineforeningens ledelse. Om medlemstallet kunne oplyses, at der efter flere aars fremgang nu var en mindre nedgang, som maaske skyldes en udrensning af restanter, men der er heldigvis tegn paa, at det kun har været noget forbigaaende, nu gaar medlemstallet fremad igen. Formanden antydede forskellige former for udvidet agitation og erindrede om, at der ogsaa blandt Marinehjemmeværnets mandskab kunne søges forøgelse af medlemmernes antal – der er jo ingen tvivl om, at MHV-gasterne saa godt som nogen falder ind under kategorien: *Folk, der nærer interesse for Søværn og Søfart*, og dermed er de adgangsberettigede som medlemmer. Hjemmeværnet er et selvstændigt værn indenfor dansk forsvar med grene til hver enkelt af de 3 faste værn, saaledes arbejder *Marinehjemmeværnet* i nøje tilknytning til *Orlogsfloaden*.

Beklageligvis var afdelingens antal faldet med 3 til 89, for enkeltes vedkommende er de forhaabentlig kun rent midlertidig gaaet i dvale, men ogsaa her var der lyspunkt at se ved *Faaborg* afd.s fornyede aktivitet efter en længere hvileperiode.

Formanden beklagede, at det i det forløbne aar ikke havde været muligt at føre listen over *Marinestuer* til dato, men det er vort haab at kunne faa en fuldstændig fortegnelse udarbejdet pr. 1/1 1968 (afd., der endnu ikke har ladet høre fra sig i denne sag, maa hellere give lyd fra sig med det samme).

Skyttelavenes antal var stadig 8, og landsskyttestævnet vil i aar finde sted 9/9 i Randers, hvor der forhaabentlig ogsaa vil blive tid til at arbejde videre paa en modernisering af lavenes standardvedtægter.

Efter en redegørelse for samarbejdet med trykkeriet i Frederikshavn om udsendelsen af medlemsbladet, en ordning som man var særdeles tilfreds med og som MF maa være Frederikshavns afd. taknemlig for dens initiativ i denne sag, redegjordes for det kommende *Nordiske stævne* i Aalborg.

Forskellige indlæg fulgte derpaa inden forsamlingen godkendte formandens aarsberetning, ligesom det udsendte regnskab godkendtes efter at *hovedkassereren* havde kommenteret det og besvaret forespørgsler hertil.

Af de indkomne forslag vedtoges det, at *Tønder* afd. paa indstilling af distrikt VIII overføres til distrikt IX.

Ligeledes vedtoges det at efterkomme *Storkøbenhavns* indbydelse til at afholde næste aars Sendemandsmøde i København.

Blandt de Hovedbestyrelsesmedlemmer, der skal vælges af Sendemandsmødet, var formanden, Kommandørkaptajn K. Hertz paa valg – og da han var villig til genvalg, skete dette med kraftig akklamation.

Marineforeningens Næstformand O. H. Maegaard, og Formanden, Kommandørkaptajn K. Hertz.

Efter gen- og et enkelt nyvalg har Hovedbestyrelsen nu faaet følgende sammensætning:

Formand: Kommandørkaptajn K. Hertz, København (1) (7).

Næstformand: Inspektør O. H. Maegaard, Rungsted/Hørsholm (1) (3) (4).

Landssekretær: Fuldmægtig G. Honnens de Lichtenberg, København (1) (3) (4) (5) (6).

Hovedkasserer: Orlogskaptajn S. Thorlund Nielsen, Gentofte (1) (5) (7).

Distrikt I Storkøbenhavn, Boghandler O. Reumert, København (2) (4).

Distrikt II Sjælland N., Maskinmester Hans Pedersen, Frederiksværk (1).

Distrikt III Sjælland W., Blikkenslagermester I. Strangholt, Roskilde (5).

Distrikt IV Sjælland S., Kontorbestyrer E. Nielsen, Næstved (1).

Distrikt V Bornholm, Kaptajn C. Thomsen, Rønne.

Distrikt VI Lolland-Falster, Forretningsfører E. Semberg, Nakskov (2).

Distrikt VII Fyn, Ingeniør E. Fylling, Odense (2).

Distrikt VIII Jylland SE., Fabrikant M. Burcharth, Kolding (3).

Distrikt IX Jylland SW., Direktør K. Schröder, Esbjerg.

Distrikt X Jylland Midt, Omsorgskonsulent E. Schytte Hansen, Randers.

Distrikt XI Jylland NW., Værkfører Egon Hansen, Skive.

Distrikt XII Jylland N., Taksator Arne Sørensen, Aalborg.

Distrikt XIII Oversøiske afd., Bagermester A. Echwald, Godthaab, Grønland.

(1) = Forretningsudvalget. (2) = Lovudvalget. (3) = Agitationsudvalget. (4) = Jubilarudvalget. (5) = Bladudvalget. (6) = Repræsentant i „Soldatens og Orlogsgastens Fond“. (7) = bestyrelsesmedlem i „Admiral Carstensens Fond“; den til enhver tid værende chef for Søværnets Personelkontor, p.t Kommandørkaptajn A. Clausen, er medlem af dette fonds bestyrelse.

Marineforeningens revisorer og revisorsuppleanter:

1) valgt 1967 for en 2-aarig periode: Kontorchef *A. Aarre* og underdirektør *Worm-Pedersen*.

2) valgt 1966 ligeledes for en 2-aarig periode: Kaptajn *S. E. Fabricius* og Direktør *V. Thomsen*.

Ved distriktsmøderne rundt om i landet er der sket et par enkelte ændringer indenfor distriktsrepræsentanternes suppleanter:

I Distrikt II, Nordsjælland, har *F. Andreassen*, formand for Hillerød afd., afløst *Borggaard*, Holte/Søllerød, der ikke ønskede genvalg.

I Distrikt VIII, Jylland SE. frabad *Mathiesen*, Padborg/Graasten, sig genvalg, nyvalgt blev formanden for Fredericia afd., Skorstensfejermester *C. A. Häuser*, og i distrikt XI, Jylland NW., hvor Direktør *Rotbaus Larsen*, Nykøbing M. paa grund af sygdom blev afløst af sin suppleant, Værkfører *Egon Hansen*, Skive afd., som distriktsrepræsentant, nyvalgte Formanden for Lemvig afd., Fiskeskipper *J. Knak* som suppleant.

I 1968 skal der vælges repræsentanter og suppleanter i distrikterne III, V, XII og XIII.

Efter sendemandsmødets afslutning samledes man til en udmærket frokost, hvor gæster og sendemænd med deres damer hyggede sig i godt kammeratligt samvær, inden man drog hver til sit.

I henhold til den ifjor indførte praksis henligger der hos de forskellige distriktsrepræsentanter og deres suppleanter et eksemplar af Sendemandsmødets stenografiske referat til udlån til særlig interesserede medlemmer.

Sekr.

Fra Hovedbestyrelsen

Det af Marineforeningens Hovedbestyrelse fastsatte særlige mærke for Hovedbestyrelsens medlemmer til at bære, naar de er i funktion som saadan, er nu uddelt og taget i brug.

Mærket bestaar af MF.s ankeremblem (kendingsnaalen) i guldrækkerarbejde paa en sort pude, og det bæres paa venstre side af brystet.

Samtidig er fastsat et særlig sløjfeemblem til brug for forskellige officials: stemmetællere ved Sendemandsmøderne, assisterende ved Jubilarstævner o. l., disse emblemer udleveres fra Hovedkontoret i hvert enkelt tilfælde, hvor de skal benyttes.

Hovedbestyrelsen har fastsat sit ordinære efteraarsmøde til lørdag den 28. oktober og Sendemandsmødet i København i 1968 er berammet til 18/19 maj.

Distriktsmøder

Distrikt I, Storkøbenhavn, afholdt distriktsmøde den 19/4 1967 i marinestuen i *Kongens Have*. Der var afbud fra Glostrup/Taastrup afdeling, de øvrige afdelinger var alle repræsenteret.

Reumert aabnede mødet, ønskede *Sejersen* tillykke med formandshvervet. Refererede fra hovedbestyrelsesmødet, gennemgik det kommende sendemandsmøde. Aktuelle problemer blev drøftet, og forskellige synspunkter givet til kende.

Man drøftede afdelingernes repræsentation med faner ved Tronfølgerens bryllup. Fastsættelse af sendemandsmødet 1968 i København til den 18.-19. maj 1968. Der blev nedsat et udvalg til at arrangere den forudgående kammeratskabsaften. Aktuelle problemer drøftedes, herunder fællesmøder, hvoraf følgende er planlagt:

Frederiksberg, Glostrup/Taastrup og Københavns afd. indbyrdes medlemmerne med damer til en: sejltur paa Sundet. Afgang kl. 1915 med Centrumlinien fra Havnegade.

Torsdag den 14/9 1967: souper-sejltur – musik, kr. 20,00, menu: 1 stk. fersk røget laks, svinekam, is.

Billetter kan allerede nu købes hos de respektive afdelinger:

Frederiksberg afd.: Kasserer *H. G. E. Jørgensen*, tlf. AEG. 8462, Julius Blomsgade 1, st., N.

Glostrup/Taastrup afd.: Formand *Torben Jensen*, tlf. 966351, Søndervangsvej 22, Glostrup.

Københavns afd.: Afdelingens kontor, tlf. 600438, Terrasserne 35, Brønshøj.

Afdelingerne i Distrikt VI, Lolland-Falster, var St. Bededag paa en vellykket udflugt til det meget interessante *Stevnsfort*, hvor man ved en rundgang af *Overfenrik Holmgreen* fik et imponerende indtryk af dette moderne kystforts indretning.

De „hjemmeblevne“ medlemmer snød sig ved denne lejlighed for en virkelig oplevelse.

Afdelingerne i Distrikt VIII, Sydjylland havde 7/5 en fællesudflugt til Korsør, et arrangement, der i sin planlægning og gennemførelse laa helt ud over det sædvanlige.

Den 7/5 startede afdelingerne indenfor Distrikt VIII paa alle tiders fællesudflugt med DSBs udflugtstog. Efter afgang fra Sønderborg kl. 0840 blev der samlet deltagere op gennem Sønderjylland, og der var feststemning hver gang toget standede ved en station „for at optage rejsende“, som det saa smukt hedder, vi havde nu kun øje for de kammerater, der i glad feststemning sluttede sig til den veltilrettelagte udflugt. Vi var ialt over 200 deltagere fra afdelingerne i Sønderborg, Tønder, Haderslev, Kolding, Fredericia, Vejle og Horsens.

Vejret var straalende, havblik over Storebælt og modtagelsen paa Marinestation Korsør var meget hjertelig.

Her var meget at se og lære og der blev serveret en herlig lobescoves med hvad dertil hører – kun vor sanglige præstation var saa ringe, at Marinestationens chef, Kommandør *Wolfhagen*, maatte træde til og synge for – det kunne vi egentlig ikke være bekendt. Derfor en tak til Kommandøren, som viste sig at være en fin forsanger med et herligt lune – vi siger alle tak for den gode modtagelse og det fornøjelige samvær.

Og da vi vendte næsen hjemad, var der feststemning som om morgenen, hver gang „Marineekspressen“ stoppede for at „landsætte“ deltagere.

Fra alle deltagerne skal der lyde en varm tak til arrangørerne fra Kolding med *Burchardt* i spidsen, tak for veltilrettelagt udflugt, hvor alt klappede til de mindste detaljer. Ogsaa tak til vore 4 „Marinepiger“, de var altid til stede, naar en kammerat var tørstig eller sulten (det maa vist være den rigtige rækkefølge) og de var alle 4 smilende og søde, selvom vi andre blev noget trætte hen paa aftenen.

De flinke DSB-folk, der hentede os den lange vej frem og tilbage samt sørgede for musik og dans paa hele turen maa vi ogsaa huske at takke.

2495/37 A. Schmidt.

Hovedkontorets telefon nr. er fortsat PALÆ 2886 – men dersom man søger forbindelse pr. en telefon med drejeskive (helautomatisk), drej da først: 01 62 – saa faas forbindelse med PALÆ-centralen, og her beder man saa om 2886.

Medlemsbladet UNDER DANNEBROGs næste nr. udkommer ultimo november maaned, sidste frist for modtagelse af stof til dette nr. er 15. oktober – men skriv hellere referaterne med det samme i stedet for at gemme det til sidste øjeblik, og husk saa at paaføre dato for begivenheden, især paa indsendte avisudklip – det mangler altfor hyppigt.

Tilgang af nye medlemmer i april kvartal 1967

Aarhus 3, Bogense 2, Bornholm 6, Ebeltoft 5, Esbjerg 2, Faaborg 1, Fanø 3, Fredensborg 2, Frederiksberg 5, Frederikssund 2, Frederiksværk 2, Glostrup 7, Grenaa 2, Godthaab 25, Haderslev 2, Hadsund 2, Helsingør 3, Herning 3, Hirtshals 13, Hobro 1, Horsens 1, Hundested 3, Kalundborg 17, Kerteminde 2, Kolding 1, Korsør 15, København 4, Køge 7, Lemvig 10, Maribo 2, Møen 8, Nyk. Falster 2, Nyk. Sjælland 6, Næstved 3, Præstø 3, Ribe 5, Roskilde 2, Saxkøbing 1, Silkeborg 4, Skagen 6, Skive 3, Slagelse 1, Svendborg 9, Varde 1, Viborg 1, Vordingborg 2.

Tilgang: 210. Afgang: 144. Fremgang + 66.

Fra Søværnet

Den 24/4 hejstes kommandoen for første gang i Flaadens nyeste fregat HERLUF TROLLE, søsterskib til fregatten PEDER SKRAM, som indgaaende er beskrevet i medlemsbladet nr. 4, dec. 1966. HERLUF TROLLE vil blive adopteret af Helsingør by.

Den 10. maj styrkede et af Holmens kirkeskibe ned paa kirkegulvet. Det var den store model af *Niels Iuels* flagskib CHRISTIANUS QVINTUS. Heldigvis kom ingen af kirkens mange besøgende til skade, og skaden paa skibsmodellen var ikke af alvorlig art, vil snarest blive udbedret af Holmens modelværksted.

Der skal opføres en ny kostforplejningsbygning paa Søværnets Artilleriskole, Sjællands Odde. Udgiften bliver ca. 3,7 mill. kr., som forsvarsminister Victor Gram har bedt folketingets finansudvalg om at bevilge.

Den eksisterende kostforplejning findes i en barak fra besættelsestiden. Pladsforhold, sanitære installationer m. v. er i ringe forfatning.

For 12. gang gennemførtes i aar med Handelsflaadens Velfærdsraad som arrangør en redningsbaads-kaproning ved Lange-linie. Syv hold deltog, og efter de indledende heat sejrede Marinekaserne København med Søfartens Idrætsklub i Hundested paa andenpladsen. Den københavnske marinekaserne fik overrakt den traditionelle kapronings-ærespris, udsat af Københavns Havnevæsen, og overrakt af velfærdssekretær *Bent Obrt*, mens kontorchef *Kaj Lund*, Handelsflaadens Velfærdsraad, overrakte et sølvskjold og erindringsplaketter.

Tredjepræmien, udsat af *Politiken*, tilfaldt roholdet fra Norske-Amerikalinjens BERGENSFJORD for smukkeste roning.

Flaadebesøg i Skælskør

Den britiske ministryger TORNHAM kom forleden til Skælskør, oplyser flaaestation Korsør. Ministrygeren er paa øvelseseftogt med engelske reserveofficerer, og der er ca. 25 mand ombord. Det er første gang, Skælskør nogen sinde har haft udenlandsk flaaadebesøg.

Fanen, som Søværnets æreskompagni hilste de kongelige med foran Holmens Kirke, har en ganske særlig historie.

Da flaadens søværn blev oprettet den 29. august 1943, gemte man fanen i Holmens Kirke, og den kom først frem til sejrparaden i London efter krigen.

Nu kom den i brug igen efter 22 år.

Nyt fra

MARINEHJEMMEVÆRNET

Marinehjemmeværnet har bestemt, at der til nedenauførte hjemmefartøjer nu officielt maa benyttes deres tidligere skibsnavne i stedet for/i tilslutning til skrognummeret:

Det er i første række 7 af de tidligere ministrygere af Øklassen, og de vil nu faa hver eet af disse fartøjers oprindelige navneskilte udleveret, medens det andet fortsat forbliver paa Søartilleriets museumsdepot:

MHV 69 – FÆNØ, MHV 81 – ASKØ, MHV 82 – ENØ, MHV 83 – MANØ, MHV 84 – BAAGØ, MHV 85 – HJORTØ, MHV 86 – LYØ, MHV 6 – MARILLA og MHV 1 – MAYO, de to sidstnævnte er egentlige MHV motorbaade.

I det 11. dansk/svenske stævne mellem *Marinehjemmeværnets* og *Sjövärnskadrens* flotiller ved Øresund, som i aar afholdtes i Limhamn den 17.–18. juni, placerede flotille (HVF) 323, København Syd sig paa 1ste pladsen og modtog herfor dels stavnets vandrepokal udsat af den danske generalkonsul i Malmø, *Hermann Dieden*, dels den af *Øresundsraadet* nyudsatte vandrepokal for bedste hold i navigation. Hertil kom yderligere enkeltmandspræmier i skydning med maskinpistol, kast med kaste-linje, praktisk og teoretisk navigation – skuden var tungt lastet med sølvtøj, da den vendte hjem fra Sverige.

Flotillechefen (= *Redaktøren*), der paa samme tid havde deltaget i ledelsen af Nordisk Stævne i Frederikshavn og Aalborg, var stolt af sine gasters fine resultater.

Fra København til Kronborg og fra Kronborg til København er 2 gange 40 kilometer, en god travetur, som netop er gennemført af 24 Kvindelige Marinere paa to dage. Efter trænings-turen er disse medlemmer af Kvindeligt Marinekorps nu kvalificerede til at deltage i Nijmegenmarchen fra den 25. til den 28. juli.

Et medlem af MF.s Hørsholm/Rungsted afd., *Mogens Skeel*, der som mangeaarig, veltjent HJV-gast er dekoreret med Hjemmefærnets Fortjensttegn, har placeret sig som nr. 1 (Guldmedalje) i geværskydning ved Marinehjemmefærnets Duelligheds-skydning 1966.

Sø-Skæmt

Et hold engelske Kvindelige Marinere ankom til en isoleret flaaestation, hvor mandskabet ikke havde set saa meget som skyggen af en kvinde i maanedsviis. Da skibet lagde til, gik basechefen ombord og advarede den kvindelige chef om de farer, der uundgaeligt ville lure paa dem.

„Vi skal nok klare os, sir“ svarede hun. „Mine piger har det hele i hovedet“.

„Det er saamænd ligemeget, hvor de har det“, brummede kommandøren. „Mine folk skal nok finde det“.

(Navigator).

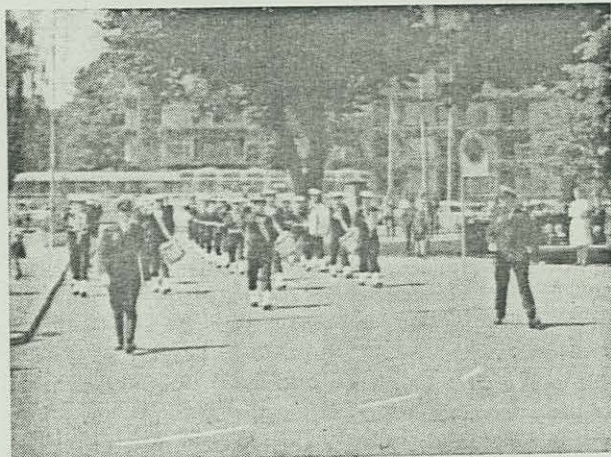

Det 11. nordiske Soldater- og Marineforeningsstævne i Aalborg (Frederikshavn) 16.—18. juni 1967

Stævnet er slut – men efterlader sig for baade gæster og værter mindet om en virkelig succesfuld begivenhed gennemført i samarbejde mellem *Danmarks Marineforening*, *Danske Soldaterforeningers Landsraad* og *Flyvevaabnets Soldaterforening*. Men hertil kom ogsaa en overordentlig støtte og forstaaelse fra Forsvarsministeriet og talrige institutioner og enheder indenfor Hæren, Flyvevaabnet, Søværnet og Hjemmeværnet – alt i fælles bestræbelse for at gøre stævnet til et mærkepunkt indenfor det nordiske militære kammeratskabsforenings-arbejde. Hertil bringer Marineforeningen en særlig tak til Flyvevaabnets Soldaterforening for et forbilledligt samarbejde ved planlægning og gennemførelse af stævnet.

En detaljeret gennemgang af det omfangsrige arrangement tilader pladsen ikke, det kan kun blive til en hastig gennemgang af 3 herlige dage sammen med gode kammerater fra Norge, Sverige og Finland.

Af transportmæssige grunde var vore nordiske gæsters ankomsttider vidt forskellige, men i Frederikshavn blev alle særdeles vel modtaget og hjulpet ombord i busserne til Aalborg af Marineforeningen (MF) derværende afdeling. I marinebussen medfulgte Kvindelige Marinere som „Værtinder“ og sørgede for, at alle kom velbeholdne til det meget fine indkvarteringssted paa Flyvestation Aalborg. Her blev Flyvevaabnets Soldaterforenings (FSF) deltagere og gæster indkvarteret sammen med Marineforeningens tilsvarende hold, saaledes som det ogsaa har fundet sted ved tidligere stævner, og Flyvestationens velfærds-officer, Kaptajn *Malthasen* og flere Flyvelotter sørgede paa bedste maade for de gamle Fly-soldater og orlogsgæsters fortræffelige underbringelse.

Søværnets Tambourkorps marcherer ind til Stævnets aabningshøjtidelighed foran „Aalborghallen“.

Stævnets aabningshøjtidelighed om fredagen var præget af Søværnets Tambourkorps' medvirken. Under klingende fanfarer var korpset marcheret gennem Aalborgs hovedgade og svingede flot ind paa pladsen foran Aalborghallen, hvor alle stævnedeltagerne var opmarcheret. Flaghejsning paa de 9 flagstænger foran hovedindgangen udførtes under honnørfanfare af 2 hær-soldater, 2 flyversoldater, 2 orlogsgæster, 2 hærloetter, 2 flyver-lotter, 2 Kvindelige Marinere og samt 2 hærhjemmeværnsmænd, 2 flyverhjemmeværnsmænd og 2 marinehjemmeværnsgæster som symbolsk udtryk for værnenes sammenhørighed.

Præsidenten for Danske Soldaterforeningers Landsraad, Oberstløjtn. *Kjeld greve Brockenhuus-Schack* aabnede stævnet, ligesom Generalmajor *Nørberg*, og en repræsentant for Aalborg Byraad

bød velkommen. Ved frokosten takkede MF.s formand, KK *Kai Hertz*, for Aalborg og omegnskommunernes venlige modtagelse af stævnet, samt for det indledende frokostarrangement, og medens landsoldaterne tog paa industribesøg, kørte Fly-soldaterne og orlogsgæsterne direkte til Flaadestation Frederikshavn, hvor chefen, KD *P. Holm* bød velkommen. Indledningsvis var der en kort rundgang paa det nye marineetablissement, hvorefter Søværnets Tambourkorps udførte et af præcision præget meget elegant „Tattoo“, som ikke mindst hos de nordiske gæster vakte stor interesse og beundring. Derefter var der omvisning i de moderne danske statsisbrydere, der for sommeren har oplægningssted paa Flaadestationen – og saa blev der pebet til *skafning i messen*.

Fra Flaadestationens side var der med lederen af kostforplejningen, Søløjtnant *I Laursen*, i spidsen, lagt et stort arbejde i at gøre middagen og den paafølgende kammeratlige aften til det helt rigtige – og deres bestræbelser lykkedes tilfulde.

I middagen deltog foruden Frederikshavns borgmester, der selv var gammel orlogsgast, chefen for flaadestationen med en repræsentation for stationens personel, chefen for den norske fregat *ÆGER* med repræsentanter for dennes besætning. Størsteparten af nordmændene var ved det norske Sjøforsvars velvilje sejlet til Danmark med dette skib. Blandt gæsterne var ogsaa lokale repræsentanter for MF, for Marinehjemmeværnet, Flyverhjemmeværnet m. ft.

Marineforeningens formand bød velkommen, men ellers var talerne prisværdig faa, men til gengæld gode. Fra Norges Orlogsforbund (NOF) overrakte præsidenten, Lodsdirektør *Gilbuus-Moe* som erindring – gaveoverrækkelse var udgaaet af stævnets program – et gammelt norsk Lodsskilt, det norske Lodsvæsen har ogsaa sin rod i Danmark. MF.s landssekretær gjorde gengæld ved – ligeledes til erindring – at give et eksemplar af Tronfølgerbrylluppets sølvkrone til NOF og *Flottans Män*.

Efter en manende tale for kammeratskabet mellem gamle soldater og orlogsgæster af FSF.s æresmedlem, *Mader*, og en hilsen fra de svenske Fly-soldater ved Flyverpræsten, Kaptajn *Burström* blev flaget halet ned og samværet fortsattes til fælles glæde ved smaa kaffeborde og i baren med underholdningsmusik af et rytmeband fra Tambourkorpset.

Kl. 2300 varskoedes „Fald paa bussen“, og dermed sluttede denne helt rigtige aften og deltagerne blev transporteret direkte til Fly-st. Aalborg.

Fredag formiddag afholdtes et fælles fagligt diskussionsmøde, det var virkelig lødigt og interessant ved alt hvad der blev fremført fra finsk, norsk, svensk og dansk side efter General *Nørbergs* tankevækkende oplæg.

Efter en fælles frokost i Fly-stationens kostforplejning afgik Fly-soldaterne og orlogsgæsterne paa udflugt til vestkysten. Turen fra Blokhus til Løkken ad den fine, brede strand var en oplevelse for gæsterne, der ikke hjemmefra kender til sandstrand i et saadant format. Ved ankomsten til Løkken stod *Marineforeningens Hjørring afdelings musikkorps* og koncerterede paa torvet og samtidig ankom en bus fra Frederikshavn med *ÆGERs* landlovshold, og med musikken i spidsen marcheredes til stranden foran redningsstationen. Her blev motorredningsbaaden søsat, og deltagerne fik ved selvsyn set besværlighederne ved at faa et saadant fartøj paa havet, naar – som det her var tilfældet – var sat i med et ualmindeligt lavvande. Medens vi ventede, spillede musikken op, og de Kvindelige

Marinere, der ogsaa her var med som værtinder, fik nu de gamle Orlogsgaster og Fly-soldater til at træde en munter rund-dans paa stranden, medens de mange badegæster klappede i takt. Desværre missede raketændingen flere gange, men ogsaa affyringen af en redningsraket indgik i billedet. Med musikken i spidsen gik det tilbage til køretøjerne og nu fortsattes til den gamle Maarup kirke, højt paa klinten syd for Lønstrup.

Foran den gamle taarnløse kirkebygning, der ikke længere er i brug som saadan, staar en klokkestabel med skibsklokken fra den britiske fregat CRESCENT, der totalforliste herudfor i 1808, ved den anden gavl er et af fregattens ankre anbragt. Ved de forliste søfolks fællesgrav – langt over 200 af den 300 mand store besætning omkom – redegjorde MF.s landssekretær kort for strandingstilfældet og i mindet for de omkomne britiske orlogsgaster nedlagdes en smuk blomsterkrans paa fælles-graven.

2 hornblæsere blæste nu den gamle traditionelle: „The last post“, hvorpaa Hjørring Musikkorps afsluttede den korte høj-tidelighed ved at spille: „God save the Queen“ og „Kong Chri-stian“.

Og saa gik det hjemad med en kort omklædning paa Fly-stationen til den store banket i Aalborghallen, der blev afvik-let paa en smuk og festlig maade. Musikkorps fra *Prinsens Livregiment* medvirkede og blandt talerne skal kun nævnes, at Præsidenten for NOF, *Gilhuus-Moe*, på alle gæsternes vegne bragte en varmfølt tak til Danmark.

Til slut gik scenetæppet til side og Jydske Trænregiments dygtige Tambourkorps gav en præstation, der fik det til at runge i den store sal, det var flot og præcist.

Efter den mere højtidelige del af aftenen sluttede Fly-solda-terne og orlogsgasterne dagen i messen paa Fly-stationen, og det blev sent inden alle faldt til ro i køjerne.

Det bør her rettelig indføjes, at medens flyverne og orlogs-gaster var paa udflygt, deltog landsoldaterne i „Forældredags-arrangementer“ paa Hvorup og Nørre Uttrup kaserner, hvor Søværnets Tambourkorps ogsaa her høstede meget bifald for sit fikst udførte „Tattoo“.

Søndagen indledtes med en kort gudstjeneste i Aalborg dom-kirke (Budolfi) ved kgl. konfessionarius, Biskop *Erik Jensen*. Derpaa fortsattes til Rebild, hvor Statsskovrider *Jens Hvass* førte an i lyngbakkerne i Danmarks Nationalpark og senere viste vore nordiske gæster et stykke dansk bøgeskov midt inde i Rold skov. Ved Mosskov station samledes alle deltagere til felt-frokost tilberedt af 5 hærlotte-kogehold, for hvem det samtidig var en kogekonkurrence.

Med forsvarrets reglementerede kogekar som tallerken udle-veredes en portion meget veltillavede og velsmagende gule ær-ter og med pandekager og syltetøj paa paptallerkener og en „haandbajer“ i lommen samledes man i smaa grupper i det straalende sommervejr paa den smukke skovlysning og hyggede sig paa bedste maade.

Naturligvis applauderede alle, da lotteholdet fra Læsø fik overrakt kogekonkurrencens 1ste præmie.

Desværre faldt de første norske gæster fra her, de skulle naa ÆGER i Frederikshavn, medens de øvrige deltagere kørtes til Flyvest. Aalborg, hvor der var arrangeret en imponerende flyveopvisning, som afsluttedes med fremmarch af Kvindeligt Flyverkorps' trommekorps – et fikst og elegant afslutnings-punkt paa de interessante og udbytterige dages omfattende pro-gram.

Ved et afskedsmaaltid paa „Soldatertrekanten“ i Aalborg frem-førtes mange taksigelser fra gæsterne for de straalende dages oplevelser inden formanden for Flyvevaabnets Soldaterforening, *B. Aalbæk Nielsen* kunne afslutte det velgennemførte 11. nordiske Soldater- og Marineforeningsstævne.

ref.

Fra Hav og Havn (fortsættes side 12)

Som gammel søfartsnation har Grækenland fejret afholdel-sen af en nautisk uge med udsendelse af seks maritime fri-mærker: En krydser paa 20 lefta, skoleskib paa 1 drachmer, handelsmarineskolen i Attika paa 2,50 dr., det gamle krigsskib AWEROF paa 3,00 dr. og en moderne damper flankeret af en morsom galionsfigur paa 6 dr.

Det minder lidt om Marineforeningens smukke mærkatserie – hvoraf der endnu er et lille restoplæg tilbage som kan erhverves til nedsatte priser.

Der vil om kort tid blive hængt reflektorer paa den nye Svendborgsundbro fire søjler, for at skibenes radar kan opfange dem, meddeler teknikumingeniørernes tidsskrift „Ingeniør- og Bygningsvæsen“. Yderligere har man besluttet at bygge fire pæleøer, to paa hver side af broen. Pæleøerne vil blive mellem fire og fem meter høje.

Allerede for et aars tid siden, da den nu indviede Svend-borgsundbro begyndte at tage form, indløb klager fra søfarten over, at broen paa skibsradar kun saas som en vandret refleks. Søjlerne paa Danmarks første søjlebro „fangedes“ altsaa ikke af skibenes radarskærme, og i et farvand som Svendborgsund med stærk strøm og ofte taage, var det noget nær katastrofalt.

Har du tænkt over — at der i

Marinehjemmeværnet

ogsaa er plads til alle gamle orlogsgaster —

OPTAGELSESBANKET

Fulde navn	
Alder, fødselsdag og -aar	
Livsstilling	
Bopæl (nøjagtig postadr.)	
Evt. hvilken aargang	
Evi. udkommanderet med	
Har De tidl. været medl. af en Marineforeningsaf- deling og da hvilken	
Hvorlængde	
Ordinært eller ekstra- ordinært medlem	
Staar De i restance til denne afdeling	

Underskrift

Indsendt / 19

NB. Dette kort udfyldes nøjagtigt og indsendes til Marine- foreningens hovedkontor, porto 50 øre.

Fra Hav og Havn

Paa initiativ af fhv. lods Otto Albertsen er aabnet en ny færgeforbindelse mellem Udbyhøj Nord og Udbyhøj Syd (Randersfjords udmunding i Kattegat). Ruten befares af den tidligere Vindebyfærge SVENDBORGSUND, bygget 1947 hos J. Ring-Andersen, Svendborg, og som nu hedder UDBYHØJ.

Broklapperne paa begge sider af fjorden er flyttet fra Svendborg. Ved benyttelse af den nye rute vil bilisterne opnaa en stor besparelse kilometermæssigt set.

4 kommuner har bekostet færgen og de to har betalt færgelejerne.

Ikke mindre end 15 danske kommuner har et skib i sit byvaaben. De 15 er: Bogense, Dragør, Helsingør, Holmsland, Højer (selvfølgelig med sluse), Kerteminde, Marstal (hele to skibe), Middelfart, Nykøbing F., Nysted, Nørre Sundby, Stubbeboing, Rødby og Tønder.

Ogsaa flere andre danske byer har vaaben med maritime motiver. Følgende kommuner har ankre i skjoldet: Allinge-Sandvig, Frederikshavn, Mariager, Store Magleby, og Struer. Nexø vaaben viser en baadshage, Taarbæks byvaaben indeholder baade en baadshage, to aarer og en aaleruse.

Ogsaa et par af de danske amtsvaaben er præget af det maritime. Svendborg Amt har et skib i sit skjold og Aarhus Amt et anker.

Vikingen.

KLIP HER!

BREVKORT

Til

**MARINEFORENINGENS
HOVEDKONTOR**

**Havnegade 55
Kbhvn. K**

Motto: „Under Dannebrog“

MARINEFORENINGEN

har. ca. 100 afdelinger spredt over hele Danmark

Hovedkontoret besvarer dgl. kl. 10—13 (undtagen lørdag) enhver forespørgsel paa telf. (01) 62 PALÆ 2886

Nærværende indmeldelse vil af Marineforeningens hovedkontor blive videreeksporteret til formanden for afdelingen i den by, hvor De har bopæl.

I Ebeltoft indledtes i aar opbygningen af en meget omfattende udstilling af genstande, som i sin tid hørte til paa fre-gatten JYLLAND, der nu er opankret ud for Ebeltoft. Udstillingen, der omfatter møbler og andet inventar fra det gamle skibs velmagtsdage, blev aabnet til pinse og vises i hele turist-sæsonen.

Blandt de klenodier, der udstilles, er den skibsklokke, der fik et skaar af en kugle under slaget ved Helgoland den 9/5 1864, oplyser formanden for Ebeltoft Turistforening, politiassistent S. A. Jensen. Udstillingen arrangeres af materialforvalter V. Topsøe-Jensen og orlogskaptajn Holm Jensen, og udstillingsgenstandene er udlaant af Søartilleriet i København.

19 ud af 63 søredningsaktioner i danske farvande i løbet af sidste halvdel af 1966 har været af en saadan karakter, at de maa betegnes som unødvendige. Dette fremgaar af en rapport som kommandørkaptajn H. M. Petersen, Søværnets Operative Kommando, har sendt til skibs- og luftfartens redningsraad.

Syv redningsaktioner skyldtes søfarendes ubetænksomhed, manglende viden eller tankeløshed og een af søredningsaktionerne – en eftersøgning af en formodet savnet motorbaad i Limfjorden – havde en saadan karakter, at en politimester blev anmodet om at paatale den paagældendes skødesløshed, hedder det i rapporten.

Eftersøgningen i Limfjorden fandt sted i begyndelsen af juli sidste aar. Søværnets Operative Kommando fik meddelelse om en savnet motorbaad med en person ombord og iværksatte straks en eftersøgning fra luften. Dagen efter blev det meddelt, at den savnede i god behold var kommet til Nørresundby og havde undladt at underrette paarørende.

Oplysningerne er indsamlet af Søværnets Operative Kommando, der har til huse i en bunker i omegnen af Aarhus og hvorfra eftersøgninger i danske farvande koordineres.

Dansk Fiskerimuseum blev i 1966 flyttet fra Nørregade til Nationalmuseets nye afdeling ved Mølleaaen i Brede. Her vil det til sin tid blive udstillet sammen med Nationalmuseets store materiale til belysning af fiskerierhvervets historie. I aar udstilles først og fremmest materiale til belysning af fiskefartøjernes historie.

Dansk Fiskeriforening, der blev stiftet i 1887, deltog med sin egen pavillon i den store nordiske udstilling i København i 1888. I pavillonen var der udstillet baade fisk og redskaber, og de udstillede fiskeriting vakte stor interesse hos de besøgende, ikke mindst fiskere, og man besluttede derfor at gøre udstillingen permanent, at skabe en modelsamling, der kunne vise fiskerne alle nyheder, som fremkom.

Naturligvis kneb det med at finde lokaler til Dansk Fiskeriforenings Modelsamling, men i 1889 fik man da et par smaa lokaler i Skt. Annegade, men senere er der flyttet mange gange.

Under hele denne tid havde modelsamlingens materiale været udlånt til udstillinger saavel herhjemme som i udlandet, hvor det kunne tjene til at belære danske fiskere, eller til at propagandere for dansk fiskeri i udlandet.

Udviklingen inden for faget havde dog været saa stærk, at det, der var sidste nyt i udstillingen i 1888, nu var historie. Og dermed gled modelsamlingen ganske stille fra at være en studie- og undervisningsamling over til at blive fiskeriets historiske museum.

Modelsamlingen flyttedes til Nørregade 7 over gaarden, hvor den reorganiseredes i 1956 under navnet Dansk Fiskerimuseum. Endelig besluttede Dansk Fiskeriforenings bestyrelse i foråret 1966 at deponere Dansk Fiskerimuseum i Nationalmuseet i Brede.

Forenings- meddelelser

Esbjerg afd. afholdt genfs. 9/2 med paafølgende kammeratlig samvær. *H. B. Mathiasen* blev genvalgt til formand.

Herning afd. afholdt genfs. 13/2, hvor afd. var vært ved de gule ærter. Til bestyrelsen nyvalgte *Helge Tvillum* og der blev nedsat et festudvalg til forberedelse af afd.s 25 års jubilæum, som skal fejres 2/9 1967. Kontingentet forhøjedes til kr. 20.—, pensionister dog kun 1/2 kontingent.

Varde afd. afholdt genfs. 5/3, genvalg. Derefter samledes man med damerne til fællesspisning og til slut blev der holdt amerikansk auktion over en af Marinens gamle køjer og det gav et lille overskud til kassen.

Bornholms afd. fejrede Kongens fødselsdag 11/3 ved en stor fest med ca. 100 deltagere. Der blev uddelt eet 40 års og 15 25 års-emblemer og den gode kammeratlige aften sluttede med dans.

Slagelse afd. samledes 14/3 til „ulkeaften“ over en gang forlorn skildpadde. Desværre møder der altfor faa til disse hyggelige sammenkomster – kammerat, mød derfor op i Marinestuen i Bygningen i Eriksgade, næste gang der varskoos.

Bornholms afd. samledes 22/3 til *Allinge-Sandvig* Bakkens 25 års jubilæum. Der blev nedlagt krans på afdøde formænds grave samt ved mindesmærket ved Hammerodde fyr for de tre bornholmske søfolk, der omkom ved skoleskibet KØBENHAVNs forlis. Ved festskaftningen uddeltes 3 25 års-emblemer ligesom der blev givet gaver til Marinebakken og der blev sluttet med en dans, en god fest for de ca. 90 deltagere.

Hirtshals afd.s bestyrelse konstituerede sig 29/3, nyvalgt blev *Tage Mariensen* (sekretær) og *Palle Nielsen*.

Glostrup/Taastrup afd.s skyttelav afholdt genfs. 9/4. Der efterlystes skytter til at kæmpe om Asmus Jørgensens vandrepokal og det foresloges til skyttestævnet i Randers at sende 2 hold: et skydehold og et „alkohol“. – Kontingentet blev forhøjet fra 1967 til 15 kr. og til 20 kr. fra 1968 for aktive.

Skagens afd.s formand oplyste ved genfs. i april, at det meget store savn af en marinestue nu havde udsigt til at blive løst, idet der på det nye Stuhrs hotel var afsat et stort lokale til dette formål. Afdelingens økonomi er stadig forbillidlig og der ydes meget store tilskud til GEORG STAGE-fondet. Der uddeltes 11 25 års-emblemer og *Eleonhard Jensen* modtog 40 års-tegnet, *Jens Marius Diget* maatte undvære samme, da han i forvejen havde afd.s fornemste udmærkelse i hæderstegnet.

Gilleleje afd. har afholdt sin årlige genfs. i Marinestuen. Formanden mindedes i sin beretning den tidligere formand, Fyrmester Beldring, der var afgaaet ved døden i aarets løb. Regnskabet godkendtes og der var genvalg og formanden, Tømrermester *Jens Nielsen* blev i anledning af sin 80 års fødselsdag udnævnt til æresmedlem.

Slagelse afd. havde 25/4 en velbesøgt „Ulkeaften“. Man styrkede sig ved torskespisning, hvorefter der vistest film fra Grønland, udlaant af Forsvarets filmtjeneste, og til slut var der kammeratligt samvær.

Aarhus afd. deltog 5/5 i kransenedlægningen ved Søfartsmuseet på Aarhus havn.

Glostrup/Taastrup afd.s skyttelav afviklede på Kristi Himmelfartsdag sin årlige fugleskydning under stor deltagelse.

Gilleleje afd. har afholdt et velbesøgt torskegilde på Motellet i Gilleleje med paafølgende kammeratlig samvær.

Korsør afd.s forårsfest blev afholdt den 6/5, ca. 50 medlemmer med damer var sammen på „Hotel Korsør“ til spising, med efterfølgende dans på dækket til tonerne af Hans og Peters orkester.

Under festen overrakte formanden *N. P. Jepsen* 40 års-blemet til *Herold Christensen* og takkede ham for trofast medlemskab igennem 40 aar, samt bød 12 nye kammerater velkommen og overrakte dem emblemet.

Ud af havnen. Efter at Korsørs 50-årige afdeling har ligget ved kaj i ca. 6 aar på grund af mangel på mandskab, blev der gjort sejlklar. Besætningen udgjorde den 1/11 1966 16 gamle trofaste medlemmer, men i løbet af otte måneder er 100 mand blevet påmonstret; afd. var nu sejlklar, der blev pebet på post til at gaa af havn, kastet los, og satte sejl, og nu stod afd. ud af havnen for en frisk brise.

Med en besætning på 116 mand samt fortsat god vind i sejlene skulle afd. nu ligge på en støt kurs, men besætningen kan ikke blive for stor, der er stadig plads i bakken til alle gamle og nye gæster.

Mønstringskontoret har aabent hver dag.

Til sidst en tak til dem der stod for det store arbejde med monstring af mandskab før der blev kastet los og sat sejl.

Afd. ønskes fortsat god vind.

La.

Slagelse afd. afholdt genfs. i april md. i forbindelse med den månedlige ulkeaften. Afd.s formand *Neergaard Thøgersen* aflagde årsberetning. Regnskabet, der balancerede med 7982 kr. sluttede med en kassebeholdning på 984 kr. Saavel formanden som kassereren ønskede at trække sig tilbage grundet manglende tid. I stedet valgtes restauratør *Carlsen* og søløjtnant (S) *Tbaarup* til bestyrelsen, der senere konstituerede sig med restauratør *Carlsen* som formand og værkfører *Madsen* som kasserer. Til den afgaaende kasserer, *Th. Thorsen*, der har været kasserer i 15 aar, blev der udtalt mange rosende ord med tak for en god indsats og det vedtoges at indstille *Thorsen* til udnævnelse til æresmedlem.

Glostrup/Taastrup afd. bød ved sit medlemsmøde 6/4 7 nye medlemmer velkomne blandt kammeraterne – een af de nye gæster, *Alfred Jensen*, havde været med det gamle kystforsvarsskib PEDER SKRAM i 1917.

Svendborg afd. forestod atter i aar den smukke mindehøjtidelighed i Sct. Jørgens Park for de i verdenskrigen omkomne søfolk. Til denne enkle og smukke højtidelighed var mødt orlogsgæster fra Langelandsfortet, fra Marinehjemmeværnet, fra byens to søfartsskoler, talrige organisationer og private, pårørende og venner. Afd.sformanden, *Reynolds Hansen*, nedlagde krans ved monumentet, Pastor *Søren Prabl* holdt mindetalen, og efter fællessang, afsluttede formanden højtideligheden, der havde samlet overordentlig mange deltagere i aar.

Slagelse afd. stod 21/5 ud på fisketur i Store Bælt med CARL EMIL af Korsør – om fangsten foreligger der ingen rapport.

Glostrup/Taastrup paahørte 11/5 et interessant foredrag af kaptajn i HJV *Gregersen* bl. a. om Marinehjemmeværnet og dets arbejde.

Aarhus afd.s formand, *Birthin*, repræsenterede afd. ved forskellige officielle begivenheder i anledning af den nyeste britiske 52000 ts. store destroyer GLAMORGANs besøg i Aarhus 12–16/5.

Holbæk afd. samledes 22/5 til en festlig kegleaften på „Linden“, en god og fornøjelig kammeratlig sammenkomst.

Køge afd. samledes 28/5 til sin traditionelle fregatskydning. Ritualet med afhentning af forrige års kaptajn blev fulgt til punkt og prikke, selvom turen gik pr. bus til hans bopæl ved

Yderholm kro. Efter denne lille udflugt begyndte skydningen i Skipperkroens have – kun afbrudt af en styrkende frokost. Maskinmester *Frank* blev aarets fregatkaptajn og nr. eet ved trekantskydningen blev *Svend Nielsen*. Det blev en meget vellykket dag for Køge afdelingen.

Nykøbing Sj. afd. har 3/6 afholdt fregatskydning. Dette aars fregatkaptajn *Palle Hansson* blev kaaret efter skud afgivet af *Erich Madsen*.

Efter skydningen mødtes kammerater med damer paa Hotel Odsherred til spisning, hvorunder fregatkaptajnen blev behørig hyldet.

Efter spisningen fik man sig en svingom til ud paa de smaa timer.

Aarhus afd.s skyttelav havde 12/6 kegleaften paa Aakrogen, først og fremmest for lavets damer. Aarstiden taget i betragtning – god tilslutning. Kegledronning blev iøvrigt fru *Erling Jakobsen* og keglekonge *Amdi B. Amdisen*.

Aarhus afd. havde 9–12/6 besøg af den canadiske fregat CHAUDIERE. Aarhus afd.s 1. viceformand, *Erik Thomasen*, repræsenterede Marineforeningen ved receptionen paa fartøjet og paa raadhuset.

Afd. var 15/6 repræsenteret med sit flag i Valdemarsdagens festlige aftengudstjeneste i Skt. Clemens – Aarhus domkirke, hvorfra man bagefter var med i det store faneoptog til raadhuspladsen, hvor Danmarkssamfundet uddelte nye faner.

Frederiksberg afd. afsluttede sin sæson med en udflugt til Aldershvile Slotspark 21/6, hvor der i aftenens løb var arrangeret forskellig fornøjelig underholdning.

Aarhus afd.s formand repræsenterede atter Marineforeningen under 2 amerikanske destroyeres STICKELL og LESTERs besøg i Aarhus 23–28/6.

Haslev afd. har fra sit æresmedlem, *Emil Bai*, Hamborg, modtaget en meget smuk model af fregatten JYLLAND, som han, der er en erfaren modelbygger, selv havde forfærdiget, et meget smukt stykke kunsthåndværk. Maskinmester *Harald Nielsen* blev udnævnt til Æresmedlem og afd.sformanden, Bødkermester *H. Andersen* modtog en gave i anledning af hans 65 aars fødselsdag samme dag. Forskellige smukke gaver blev ogsaa udvekslet, bl. a. modtoges en gl. taljeblok mrk. FREDERIK VIII, 1849, fra HOLGER DANSKE – et af vore første orlogsdampskibe – ikke skruekorvet som nævnt.

Aarhus afd.s æresmedlemmer *H. P. Christensen* og *P. C. Mouritzen* deltog 6/7 med afd.s flag i Jydske Telegrafregiments store 100-aars jubilæumsparade paa Aarhus stadion.

Silkeborg afd. fejrede 9/7 sit 25 aars jubilæum ved en smuk festaften. Baa de Marineforeningens formand, *KK K. Hertz* og næstformanden *O. H. Maegaard* deltog med damer i den elegante middag. Næstformanden, der er Æresmedlem af *Silkeborg* afd., var dennes første formand. Det bemærkedes, at en meget stor del af festens deltagere modtog 25 aars-emblemet, hvilket tyder paa et godt kammeratskab i den jubilerende forening.

Med hensyn til „Marinestuen“ trækker *Roskilde* afd.s kammerater igen vejret roligt, idet Hotel „Prinsen“ kører videre med ny vært (*Frede Volving*), som ved receptionen den 1/7 meddelte, at han ikke ønskede forandring vedrørende „Marinestuen“.

MARINE-FORENINGEN gratulerer

- 27/5 Pens. Brofoged *Algoth Andreason*, Æresmedlem af *Struer* afd., 85 aar.
- 10/4 Købmand *Vagn Jensen*, Hals afd., 60 aar.
- 29/4 Skibsfører *Chr. Møller*, *Frederiksværk* afd., 60 aar.
- 5/6 Mekaniker *Poul Pedersen*, Hals afd., 70 aar.
- 1/7 Læge *Holm Petersen*, 25 aars jubilæum som prakt. læge i *Frederiksværk* og samtidig 10 aar som overlæge ved Søværnets Eksercerskole i *Avderød*.
- 31/7 *P. S. J. Jensen*, *Københavns* afd., 70 aar.
- 6/8 Fisker *Danielsen*, *Frederiksværk* afd., 90 aar.
- 8/8 Smedemester *Edmund Jensen*, *Nakskov* afd., 65 aar.
- 9/8 Konditor *P. W. Klaaborg*, Æresmedlem af *Kolding* afd., 80 aar.
- 11/8 Installatør *O. Nielsen*, *Horsens* afd., 60 aar.
- 13/8 *Ejnar Brolykke*, tidligere formand i *Kongens Lyngby* afd., 65 aar.
- 15/8 Fhv. kørelærer *Aage Andersen*, *Aarhus* afd., 65 aar.
- 23/8 Skibsfører *H. J. Hemmingsen*, *Svendborg* afd., 60 aar.
- 24/8 Maskinmester *H. C. Rasmussen*, *Københavns* afd., 65 aar.
- 25/8 Maskinmester *J. P. Iversen*, *Kongens Lyngby* afd., 84 aar.
- 26/8 *Arthur Petersen*, *Kongens Lyngby* afd., 65 aar.
- 26/8 *Knud H. Larsen*, *Kongens Lyngby* afd., 60 aar.
- 27/8 Frisørmester *Viggo Christensen*, *Nakskov* afd., 65 aar.
- 28/8 *Viggo Lenskjold*, *Kongens Lyngby* afd., 70 aar.
- 28/8 Farvehandler *Knud Sørensen*, *Randers* afd., 50 aar.
- 30/8 Kasserer *L. J. Olsen*, *Københavns* afd., 70 aar.
- 1/9 Repræsentant *Carl J. Mikkelsen*, *Silkeborg* afd., 50 aar.
- 12/9 *P. Kofoed Petersen*, *Glostrup/Taastrup* afd., 50 aar.
- 13/9 Pensionist *P. Chr. Petersen*, *Københavns* afd., 80 aar.
- 15/9 Bankfuldmægtig *O. Manbof*, *Københavns* afd., mangeaarig Revisor i *Marineforeningen*, 75 aar.
- 21/9 Læderhandler *H. Knud Jørgensen*, *Aarhus* afd., 65 aar.
- 23/9 Skibsfører *S. M. Andreasen*, *Svendborg* afd., 75 aar.
- 30/9 Direktør *Harry H. Hansen*, *Aarhus* afd., 50 aar.
- 30/9 Fiskeskipper *Holger Hemmingsen*, Hals afd., 70 aar.
- 10/10 Overpolitibetjent *Victor Lassen*, *Aarhus* afd.s mangeaarige 1ste viceformand, 50 aar.
- 11/10 Bagermester *Martin Larsen*, *Svendborg* afd., 50 aar.
- 13/10 Fiskeskipper *Georg Bergmann*, Hals afd., 50 aar.
- 18/10 Fabrikant *Sv. Karlsson*, *Københavns* afd., 50 aar.
- 18/10 Rejseinspektør *K. A. Knudsen*, *Aarhus* afd., 75 aar.
- 20/10 Fabrikant *G. Ronøe*, *Horsens* afd., 70 aar.
- 25/10 Skatteinspektør *Vagn Sørensen*, *Næstved* afd., 50 aar.
- 30/10 *Marineforeningens* Æresmedlem, foreningens mangeaarige Hovedkasserer, Orlogskaptajn *Janus Sørensen*, 80 aar.
- 4/11 Lodskaptajn *Peter Bom*, *Københavns* afd., 80 aar.
- 4/11 Husejer *C. O. Jelsgaard*, *Horsens* afd., 65 aar.
- 6/11 Skipper *Christinus Christensen*, *Skagen* afd., 70 aar.
- 10/11 Baa debygger *Johan A. Petersen*, *Aarhus* afd., 50 aar.
- 14/11 Bankkasserer *Ejnar Rasmussen*, *Svendborg* afd., 65 aar.
- 15/11 Bankfuldmægtig *A. Pedersen*, *Københavns* afd., 70 aar.
- 15/11 Grosserer *E. Langballe Jacobsen*, *Aarhus* afd., 80 aar.
- 19/11 Malermester *Niels G. Andersen*, *Næstved* afd., 60 aar.
- 19/11 *Chr. Bonnelycke*, *Marineforeningens* mangeaarige Næstformand, æresmedlem af *Hørsholm/Ringsted* afd., 70 aar.
- 20/11 Havnefoged *Kr. Jensen*, *Ringkøbing* afd., 60 aar.
- 20/11 Skibsmægler *Sv. Aage Bom*, *Holbæk* afd., 65 aar.
- 23/11 Blikkenslagermester *E. Donde*, *Københavns* afd., 60 aar.
- 25/11 Blikkenslagermester *Georg Klein*, mangeaarig formand for *Silkeborg* afd., 75 aar.
- 28/11 Malermester *J. P. Kibye Nielsen*, *Ringkøbing* afd., 50 aar.

Marineforeningens mange medlemmer kendes paa naalen med

Faas paa hovedkontoret eller gennem afdelingen.

Nykøbing Sj. afd.s gamle medlem Jøns Larsen er 17/2 afgaaet ved døden.

Næstved afd.s næstformand, Blomsterhandler Hans Aa. Pedersen blev 21/4 begravet fra Østre kapel under stor deltagelse. Marineforeningen, hvor afdøde havde været medlem i næsten 26 aar, var hans hjertebarn, og han vil blive dybt savnet i kammeraternes kreds.

Roskilde afd.s æresmedlem, Kedeltilsynsmand Victor Nielsen, er i foråret afgaaet ved døden. I 43 aar havde han været bestyrelsesmedlem og leder af de aarlige fregatskydninger.

Aarhus afd.s medlem, Mejeribestyrer Johannes Andersen, Thorsager, afgik ved døden 72 aar gammel og begravedes fra Thorsager kirke 22/5.

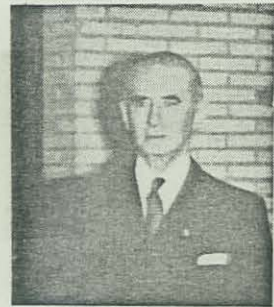
Glostrup/Taastrup afd. har ved dødsfald mistet et af sine trofaste medlemmer, Værkfører Aage Damm. Han var en flittig gæst i „Kahytten“ sammen med andre „stamgæster“ fra den tidligere Damhusso afd.

Aarhus afd.s æresmedlem, og tidligere bestyrelsesmedlem, Kontorchef C. J. Christensen, D.F.D.S., afgik ved døden 6/6 - 73 aar gammel. Afd.sformanden og flagbæreren deltog i begravelsen, der foregik i dybeste stilhed.

Esbjerg afd. har ved dødsfald mistet et af sine gamle medlemmer, fhv. Restauratør M. Beier, hvis begravelse fandt sted i stilhed.

6/7 afgik Vagtmester Einar Otto, Kbh.v.s afd., og samtidig en hyppig, skattet gæst i Glostrup/Taastrup afd., ved døden, 83 aar gammel.

ÆRET VÆRE DERES MINDE

Bog anmeldelser

D.F.D.S. har i anledning af at m/s WINSTON CHURCHILL, Danmarks største passager- og automobilskib er sat i fart mellem Danmark og Storbritannien efter forinden at være navngivet af baronesse Spencer Churchill of Chartwell, GBE, udsendt et smukt hæfte med alle tekniske oplysninger om selskabets nye italiensbyggede flagskib. Med dette nye

motorskib, der er at ligne med et sejlede luksushotel, er der tilført den danske handelsflaade et skib af megen høj standard paa denne vigtige forbindelsesrute mod vest.

„Vikingen“s aarshefte bringer en interessant og udtømmende artikel om den danske handelsflaades stade og konkurrencemuligheder.

Desuden indeholder det store hefte en mængde artikler om tekniske emner. Der er bl. a. en artikel om „Safcon“, en ny letvægts nød-radiotelefon. I en anden fortælles om fuldransistoriseret radaranlæg.

Ingeniør E. Samuelsson fortæller udførligt om „Udviklingen af skruer med stilbare blade“.

— Københavns havn bliver een stor parkeringsplads!

Saadan siger havnedirektør Aage Hendrup i et interview om Københavns havn. Havnedirektøren fortæller om de store arealer, havnen bygger til container- og roll-on/roll-off-trafikken, ligesom han kommer ind paa mange andre aktuelle emner.

Som sædvanlig fortæller det digre aarshefte ogsaa om alle de nye danske skibe, som tilførtes handelsflaaden i det nærmest foregaaende aar.

Heftets pris er i aar - incl oms. - kr. 7,50 - som altid interessant og rneget læseværdigt.

Jørgen H. P. Barfod: Danmark-Norges handelsflaade 1650-1700 (Søhistoriske Skrifter VI, udgivet af Handels- og Søfartsmuseet paa Kronborg 1967), 210 sider, ill. Bogladepris kr. 30,00.

Forfatteren, som vil være kendt fra sine søhistoriske arbejder fra 1600-tallet, har ved en systematisk gennemgang af samtlige toldlister fra danske, norske og slesvigske byer i anden halvdel af dette aarhundrede opstillet en oversigt over handelsflaadens størrelse og udvikling inden for denne periode og har saaledes for første gang givet et konkret grundlag for bedømmelsen af Danmark-Norges og hertugdømmet Slesvigs handelsflaader, deres tonnage og vækst, samt de forskellige skibstypers fordeling og størrelse. Med sine talrige oplysninger om alle slags maritime forhold er værket et udmærket kildeskrift.

Orlogsmuseet har udsendt sin aarsberetning for 1966, hvoraf fremgaar at med sine 9022 besøgende er der sket en fremgang paa 415 gæster i det forløbne aar. Selskabet Orlogsmuseets Venner har ydet et tilskud paa kr. 57.000, som sammen med andre tilskud har muliggjort det fortsatte museumsarbejde, som der desværre ikke har været mulighed for at skaffe offentlig hjælp.

AALBORG

Aalborg Sømandshjem

Hyggelige restaurationslokaler
og god mad

Nymonterede værelser

Nyhavnsgade 60 - Tlf. *12 19 00

AARHUS

Aarhus „Artol“ Renseri

Telf. 3 00 30

Villy Kyst Glarmester

Telf. 6 96 96

Tordenskjoldsgade 3 - Aarhus
Aargang 8968/1928

Aarhus Maskinfabrik

Telf. 3 67 44

Kraner - gravemaskiner og
transportanlæg

A/S Aarhus Flydedok og Maskinkompagni

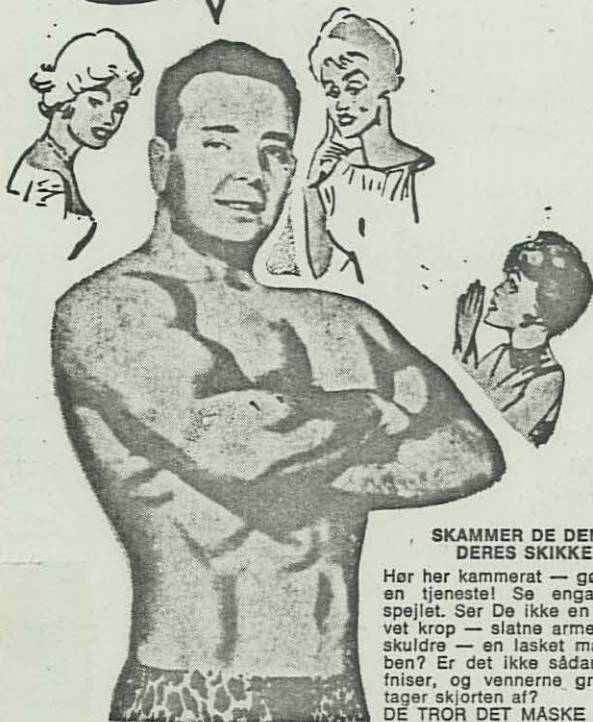
Telf. 3 40 00

Han regnede det Nordiske militære kammeratskabsstævne i Aalborg for det hidtil bedste af samtlige 11. stævner.

DRENGE! MÆND!

Mike Marvel

ER DE EN SVÆKLING, ALTID TRÆT, UDEN PEP?

Om De er tynd og splejset eller overhængt med utiltalende fedt — kan min hemmelige DYNAFLEX-metode fylde Deres slappe, udmarvede krop med pep, livskraft og blodrig vitalitet. Når først DYNAFLEX har gjort Dem til et energi-bundt af maskulin skønhed, fuld af kræfter og strålende med magnetisk sex-appeal — vil De være bristefærdig af gå-på-mod. Så vil De først rigtigt begynde at LEVE — så går De løs på livet med en forrygende energi — for første gang i mange år!

HER ER BEVISERNE

«Jeg prøvede to andre systemer, før min kammerat fortalte mig om DYNAFLEX. Det virker — så det batter! Mine arme har fået 5 cm hårde muskler, og min brystkasse er vokset 7 cm. Det er det rene tryller!»
L. C., New York City

«Jeg havde aldrig troet, man kunne udvikle svulmende muskler uden gymnastik eller håndvægte. For to uger siden begyndte jeg med DYNAFLEX, og sikken en flot skikkelse jeg får!»
E. G., Detroit, Michigan

«DYNAFLEX er den bedste, jeg har set. Kun tre uger, og pigerne står i kø for at komme sammen med mig! Jeg fortæller alle mine venner om DYNAFLEX!»
F. S., Chicago, Illinois

SKAMMER DE DEM OVER DERES SKIKKELSE?

Hør her kammerat — gør DEM SELV en tjeneste! Se engang rigtigt i spejlet. Ser De ikke en slap, udmarvet krop — slatne arme — knoklede skuldre — en lasket mave og tynde ben? Er det ikke sådan, at pigerne fniser, og vennerne griner, når De tager skjorten af?

DE TROR DET MASKE IKKE — men jeg kan bygge Dem op med kilovis af fast, sprællevende He-man-KOD som stålfejdre. Jeg kan tage Deres skelet-arme og FYLDE HVER ENESTE TOMME med eksplosive, virile MANDEMUSKLER. Jeg kan tage Deres brystkasse og udbygge den med femten robuste centimeter kraftfulde, glatte MANDFOLKEKRÆFTER. Jeg kan iklæde Deres magre skikkelse KÆMPEMÆSSIGE, SPILLENDE DYNAFLEX-MUSKLER, der vil få pigerne til at tabe vejret af forbløffelse og beundring! Og fuldstændig UDEN trættende gymnastik. UDEN dyre vægtløftningsapparater eller gymnastikudstyr.

Eller er Deres problem en krop, der er overhængt med slatne deler af usundt, uskønt FEDT? Slappe muskler — hængende mave — oppustet ansigt — arme, der tynges af lag på lag af det rene SPÆK? Er De en af dem, der SKAMMER sig for at tage til stranden og lade folk se Deres «TYKKEMANDS-FIGUR»?

Hvis De er, så vågn op, kammerat! HER ER CHANCEN! Jeg skal pille det fedt af og give Dem en slank, viril DYNAFLEX-SKIKKELSE pansret med et skjold af hårde, robuste, flotte muskler. Jeg kan opbygge Dem til en sund, strømlinjet HERKULES — bristefærdig af dynamisk, maskulin kraft. Jeg skal give Dem en stenhård, flad mave — ben med muskler som stålfejdre. Jeg kan sørge for, at De får DYNAMIT I nærerne, og give Dem en robust, flot skikkelse stopfyldt med det magnetiske SUPERMAN SEX APPEAL, som pigerne falder for. Og alt sammen UDEN trættende gymnastik — UDEN udgifter til dyre redskaber!

Hvis De er, så vågn op, kammerat! HER ER CHANCEN! Jeg skal pille det fedt af og give Dem en slank, viril DYNAFLEX-SKIKKELSE pansret med et skjold af hårde, robuste, flotte muskler. Jeg kan opbygge Dem til en sund, strømlinjet HERKULES — bristefærdig af dynamisk, maskulin kraft. Jeg skal give Dem en stenhård, flad mave — ben med muskler som stålfejdre. Jeg kan sørge for, at De får DYNAMIT I nærerne, og give Dem en robust, flot skikkelse stopfyldt med det magnetiske SUPERMAN SEX APPEAL, som pigerne falder for. Og alt sammen UDEN trættende gymnastik — UDEN udgifter til dyre redskaber!

Hvis De er, så vågn op, kammerat! HER ER CHANCEN! Jeg skal pille det fedt af og give Dem en slank, viril DYNAFLEX-SKIKKELSE pansret med et skjold af hårde, robuste, flotte muskler. Jeg kan opbygge Dem til en sund, strømlinjet HERKULES — bristefærdig af dynamisk, maskulin kraft. Jeg skal give Dem en stenhård, flad mave — ben med muskler som stålfejdre. Jeg kan sørge for, at De får DYNAMIT I nærerne, og give Dem en robust, flot skikkelse stopfyldt med det magnetiske SUPERMAN SEX APPEAL, som pigerne falder for. Og alt sammen UDEN trættende gymnastik — UDEN udgifter til dyre redskaber!

HVORDAN DYNAFLEX OPBYGGER PERFEKTE SKIKKELSER
DYNAFLEX er det moderne mirakel i body-building. Der behøves ingen trættende gymnastik, sultekure, protein-fodring og ingen håndvægte el-

Min hemmelige, nye DYNAFLEX-METODE

KAN GIVE DEM EN FANTASTISK, NY HE-MAN SKIKKELSE PÅ BLOT TI MINUTTER OM DAGEN — fuldstændig UDEN håndvægte — UDEN expandere — UDEN GYMNASTIK OVERHOVEDET!

Jal hvis pigerne ler ad Dem nu, når De tager skjorten af — så vil de være ved at rive huset ned, for at få lov til at komme ud med Dem — når De først har set den kønnesunde DYNAFLEX-SKIKKELSE, jeg kan give Dem! Jeg opbygger en robust, brutal, massiv krop for Dem — skuldre klædt med tommetykke He-man-MUSKLER. Jeg sørger for, De får svulmende armmuskler, næver med slag i, ben med kræfter i og en brystkasse, så De er ved at sprænge knapperne af skjorten af stolthed! siger MIKE MARVEL («Skaber af mester-skikkelser»).

ler vægtløftning. DYNAFLEX er en forbløffende opdagelse, som en vesttysk doktor gjorde under sin videnskabelige udforskning af menneskelig styrke, hvor man fandt en spændende ny metode til opbygning af KÆMPEMÆSSIGE, KRAFTIGE MUSKLER på kun ti minutter om dagen. Med DYNAFLEX spænder De hver muskel een gang — på en special måde, der er mere effektiv, end hvis De trænede den samme muskel 20, 30, ja helt op til 100 gange på den gammeldags måde. Med DYNAFLEX opnår De større resultater på ti minutter end ved at pruste og stønne i timevis med at løfte tunge vægte.

DYNAFLEX tvinger hver eneste muskel i Deres krop til at udvikle sig til rund og stålfast fuldkommenhed og forsmok symmetri. DYNAFLEX fylder hver muskel med glødende, vibrerende, ny styrke og energi — HURTIGT. På ti minutter om dagen kan jeg dække Deres knoklede skikkelse med sunde, spillevende muskler — give Dem en stor, hvælvet brystkasse — kraftige skuldre og håndled af stål — hård, slank mave — og slanke ben som stålfejdre — simpelthen ved at De »DYNAFLEXER« hver muskel een gang om dagen!

Der er ikke noget i vejen med metoden med håndvægte og vægtløftning... men hvorfor have det besvær? Hvorfor spille tid og penge, hvorfor svede og slide for at få en strømlinjet, symmetrisk SAMSON SKIKKELSE — når De kan få den bedre — større — hurtigere — og lettere med DYNAFLEX HEMMELIGHEDEN?

DEN STÆRKE MANDS SEX-APPEAL TILTRÆKKER PIGERNE

Vær bare ærlig. Inderst inde VED De jo godt, at De er misundelig på dem, der har en viril, flot skikkelse. Enhver voksen eller ung mand ønsker sig i al hemmelighed en bred, kraftig ryg, en solid mandfolkebrystkasse, flotte he-man-skuldre, arme med spillende, robuste stål-sener, en smal midje, slanke hofter og fjedrende, kraftfulde ben! MÅSKULINE, FLOTTE MUSKLER HAR SEX-APPEAL, det er det, pigerne falder for... og de ler bare ad de magre fyre og fedebasserne. Lad mig give Dem en strålende, ny skikkelse, fyldt til randen med ener-

OG HUSK: JEG HAR TIL ENHVER TID RET TIL AT RETURNERE MIT KURSUS OG FAR ALLE MINE PENGE RETUR OMGÅENDE... UDEN SPØRSMÅL!

gi og tommetykke uimodståelige, solide muskler på brystkassen — He-man-appeal. Jeg kan opbygge syv centimeter saft og kraft på Deres skuldre. Jeg skal forme Dem en flot superskikkelse med enorme kræfter, give Dem et lammende håndtryk og ben stopfyldt med stålfejdre. En slank, spændt, stenhård og slagsikker mave. Fyld Deres krop med energi og fantastisk udholdenhed, der vil få pigerne til at falde for Dem!

GIV MIG TI MINUTTER OM DAGEN — DET ER DET HELE!

Efter DYNAFLEX kan De roligt smøge ærmerne på brystkassen — He-man-appeal. Jeg kan opbygge syv centimeter saft og kraft på Deres skuldre. Jeg skal forme Dem en flot superskikkelse med enorme kræfter, give Dem et lammende håndtryk og ben stopfyldt med stålfejdre. En slank, spændt, stenhård og slagsikker mave. Fyld Deres krop med energi og fantastisk udholdenhed, der vil få pigerne til at falde for Dem!

Deres ven
«Skaber af mester-skikkelser»
MIKE MARVEL

DE SKAL KUN BETALE 29,45 FOR DET HELE
Der skal ikke købes mere kurset er komplet!

Send straks denne kupon til United Mail-Order A/S, Mike Marvel System, Ravnekærsvvej 12, Søborg, København - eller ring (01) 67 00 33.

SPAR PENGE - INDSEND UDEN RISIKO DENNE GRATIS PRØVE KUPON NU!

Skal returneres til
UNITED MAIL-ORDER A/S MIKE MARVEL SYSTEM

Ravnekærsvvej 12
Søborg
København

Jeg ønsker at...

- tabe mig, blive slank og fast, muskuløs.
- opbygge en hvælvet, kraftig brystkasse, svulmende af styrke.
- tabe mig, blive slank, stærk, flot og spændstig.
- opbygge en bred ryg, brede og kraftige skuldre.
- opbygge muskler på magre håndled og arme.
- udvikle et jern-udreb og slagkraft.

O. K., Mikel Her er min bestilling. Send mig det KOMPLETTE (intet at købe senere) body-building kursus. Jeg vil gerne benytte din nye hemmelighed om DYNAFLEX til at opnå en HERKULES HE-MAN SKIKKELSE på kun ti minutter om dagen. Send omgående mit eksemplar af DYNAFLEX-SYSTEMET og min gratis gavebog »Hemmeligheder om at tiltrække pigerne« med din garanti om fuld tilfredshed eller pengene tilbage i neutral kuvert. Hvis jeg ikke udvikler en strålende fysik og bliver mere populær hos pigerne, får jeg mine penge refunderet.
 Jeg vedlægger kr. 29,45 i check eller kontant.
 Jeg har indbetalt kr. 29,75 pr. postanvisning.
 Jeg ønsker at modtage DYNAFLEX pr. efterkrav og betaler kr. 32,45 (kr. 3,00 i efterkravsgebyr) ved modtagelsen.

GRATIS!

»HEMMEIGHEDEN OM AT TILTRÆKKE PIGERNE!«

Kammerater! Send kuponen nu og modtag Mike Marvel's GRATIS GAVE, denne spændende og oplysende bog. Opdag en hemmelig metode til at udvikle en ny, næsten MAGNETISK metode til at tiltrække pigerne. Ved selskaber, baller, på stranden — vil pigerne...

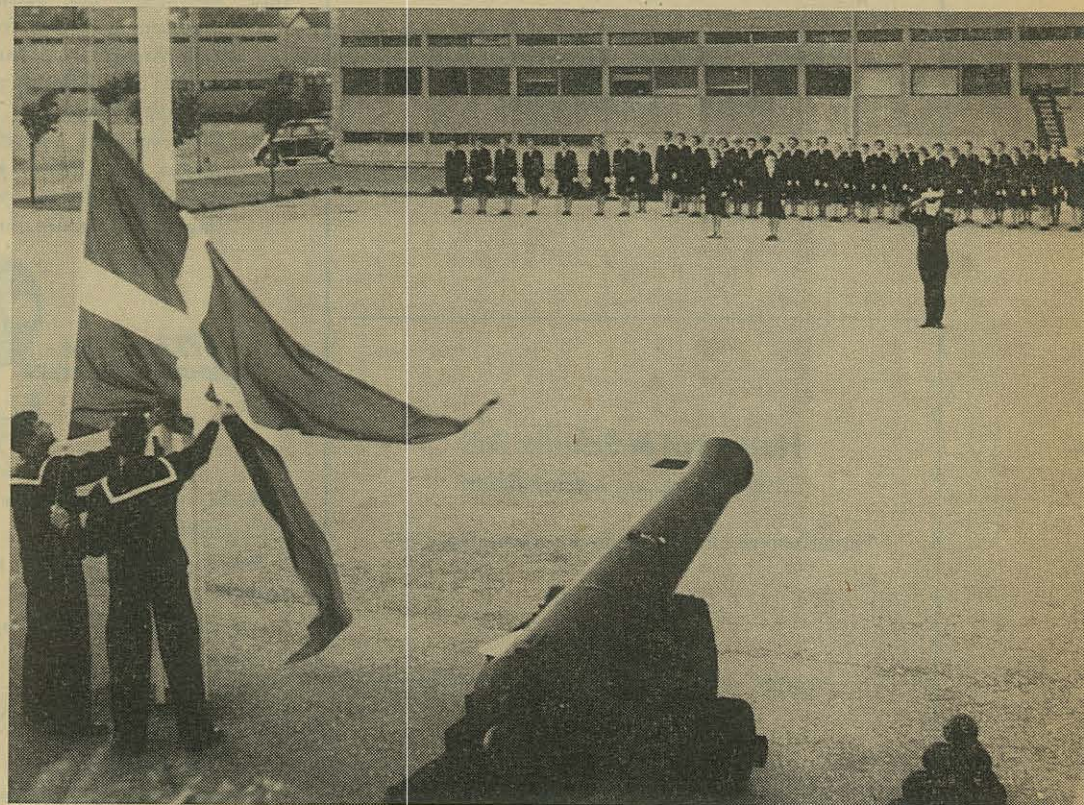

UNDER DANNEBROG

ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART

Hefte 4 - Novbr.
54. aarg. - 1967

Kvindeligt Marinekorps' Frederikshavn Kompagni med Korpschefen foran fronten ved flagnehalingen paa Flaadestation Frederikshavn den 4. sep. 1967.

(Som alle i Søværnet aftager KM'erne ogsaa buerne ved flagparader).

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

Gratis – 237 østrigske frimærker!

I fire uger faar hver læser gratis 237 af de køneste østrigske frimærker, Sondermærker og bedre efterkrigsmærker, ved køb af den store luxuspakke med 3150 forskellige skønne samlemærker og billedmærker. (Katalogværdi mere end 450 michelmark), sælges nu til spotpris, til nu 73 danske kr. Opgiv postadresse, da fuld ombytningsret, ingen risiko. Mange har været begejstret. Hvis De hurtigt vil have luxuspakke nr. 203, skriv da til: **Markenkönig**, Brændströmgasse 4, Mozartstadt Salzburg, Österreich.

Jesper Christensen & Co.

Vin en gros
Nørregade 28 - København K.

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Otto Suenson & Co.

Dronningens Tværgade 7 Tlf. (01) 14 04 82
Grundlagt 1880
Vinforretning
Lager af cigarer
Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

Hede Nielsens Fabriker A/S

Horsens - Tlf. (066) 2 47 11

Højgaard & Schultz A/S

Civilingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Ewaldsgade 9 - København N.

I. Chr. Andersen

Ost
Vimmelskaftet 41 - Telf. 1345 - 14345

MARINE- FORENINGENS Kalender

- 11/11 *Kongens Lyngby* afd. Andespil paa „Lottenborg“ kl. 1900.
12/11 *Helsingør* afd. 50 aars stiftelsesfest paa „Marienlyst“.
14/11 *Frederiksberg* afd. Torskegilde.
16/11 *Aarhus* afd.s aarlige sammenkomst paa Marinekaserne Aarhus.
18/11 *Randers* afd. „Damernes Pakkefest“ til fordel for afd.s juletræsfest, Haandværkerforeningen, kl. 1900.
25/11 *Køge* afd. Skafning, andespil og dans paa Odd-Fellow-gaarden.
3/12 *Helsingør* afd. „Andespil ved dagslys“ i Marinestuen kl. 0945 – saa er der intet TV.
5/12 *Hjørring* afd. Stiftelsesfest.
5/12 *Odense* afd. Julespisning paa „Trafikken“ kl. 1830.
6/12 *Københavns* afd. Julehyggeaften i Marinestuen.
7/12 *Glostrup/Taastrup* afd. Julehyggeaften med Gule ærter og bankospil.
9/12 *Københavns* afd. Julehyggeaften: Gule ærter og pandekager, dans, juletræ og lotteri. Forsvarsbrødrenes lokaler kl. 1830.
12/12 *Frederiksberg* afd. Andespil.
15/12 *Kongens Lyngby* afd. Julestue paa „Lottenborg“ kl. 20.00.
15/12 *Randers* afd. Andespil i Marinestuen i Haandværkerforeningen kl. 1930.
28/12 *Randers* afd. Juletræsfest – nærmere program udsendes.
30/12 *Aarhus* afd. Julefest i Marinestuen paa restaurant „Sø-sporten“.

1968

- 4/1 *Glostrup/Taastrup* afd. Torskegilde samt foredrag med farvelsbilleder fra baserne paa Grønland.
10/1 *Københavns* afd. Skafning (biksemad med æg) i Marinestuen og derpaa foredrag med lysbilleder af Major L. S. Arentz: *Mellemostenkrisen og Israelskrigen*.
22/1 *Holbæk* afd. Klipfisk paa „Linden“.
1/2 *Glostrup/Taastrup* afd. Admiralforsamling.
3/2 *Sønderborg* afd. Vinterfest med damer.
8/2 *Aarhus* afd. Ordinær generalforsamling i Marinestuen.
8/2 *Københavns* afd. kl. 1930: 54de ordinære generalforsamling med dagsorden ifølge vedtægterne.

Aarhus afd.s skyttelav har skydeaften den første tirsdag i hver maaned.

Randers afd.s skyttelav har skydeaften den første fredag i hver maaned.

Marineforeningens Skyttelav, København:

- 12/12 Juleskydning.
1968
16/1 Korrespondanceskydning.
13/2 Præmieskydning.
20/2 Generalforsamling.

(Iøvrigt vil der under denne overskrift foruden programnyhederne ogsaa være plads til særlige meddelelser fra skyttelavene).

KVINDELIGT MARINEKORPS

Piger i blaat –

Piger i blaa uniform –

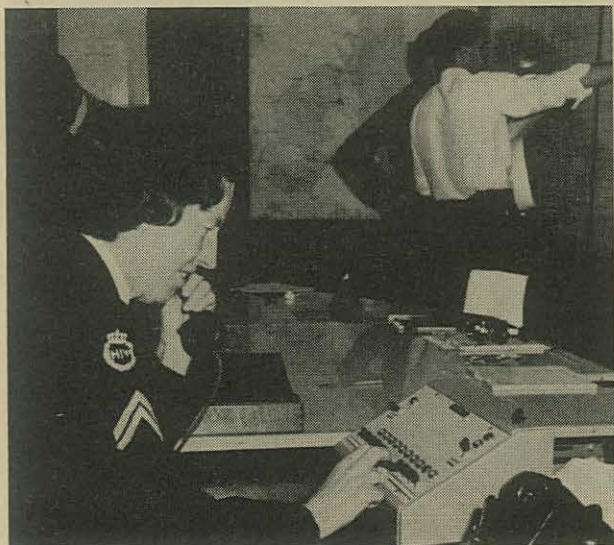
Piger med blanke ankerknapper –

et nyt og fremmedartet billede for gamle orlogsgaster, der daarlign nok husker sig selv som gaster med blaa krave og rund hue.

De stejler givevis ved synet af kvinder i kedeldragt og staalhjem med nutidens vaaben som maskinpistol og/eller browninglignende pistol, med gasmaske og paksæk i moderne webbingstof – i det hele taget som tusind andre i vort land – over kvinder i uniform paa militære tjenestesteder.

Og det er dog et billede, der maa ses som typisk for vor tids aand, vor tids udvikling – for kvindernes ligeberettigelse i mangt og meget.

Det er ikke længere mændene alene man træffer som orlogsgaster indenfor Søværnet, idag ser vi ogsaa kvinderne i klædelige blaa uniformer indenfor det maritime værn, fuldt paa linie med WRNS under britisk orlogsflag, med franske, hollandske, amerikanske og svenske Marinelotter.

O-rums tjeneste

Herhjemme har Marineforeningen senest været taknemlig for den indsats Kvindeligt Marinekorps' dygtige musikkorps nu paa andet aar har ydet ved foreningens aarlige jubilæumstævne. De gamle aargange har prøvet at marchere til taktfulde toner fra pigernes instrumenter og glædet sig over korpsets smukke fremtræden med den ranke tamburmajors i spidsen; den stav hun svang, er i parentes bemærket, i sin tid skænket til KMK af Marineforeningen. Paa ganske udmærket maade har musikkorpset forstaaet at glide fuldt og helt ind i jubilæumstævnets omfangsrige program, ikke mindst ved at give stævnet en smuk og festlig optakt.

Men dette er kun samarbejdet *Kvindeligt Marinekorps* og *Marineforeningen* imellem.

Kvindeligt Marinekorps (i moderne militær forkortelse: KMK) er andet og noget mere betydningsfuldt for Søværnet end blot et musikkorps; i dag ser og mærker man KM'ernes indsats overalt indenfor Søværnets rammer.

I vor moderne tid er det overalt i verden erkendt, at kvinderne paa mange felter kan løse talrige opgaver indenfor for-

svaret i den totale krig. Der er mange opgaver, mange specialer, der egner sig for kvinder, og ved at paatage sig disse, frigøres mændene til mere manuelt og haardt arbejde i krigens forreste linier som egentlige vaabenbærere; pigernes vaabenbrugsovelser har kun sigte paa selvforsvar.

I Danmark er *Kvindeligt Marinekorps'* kontakt til Søværnet skabt over Hjemmeværnet paa samme maade som for Hæren og Flyvevaabnet med *Danmarks Lottekorps* og *Kvindeligt Flyvekorps*. KMK er ligesom *Marinehjemmeværnet* (MHV), hvem korpset er underlagt, opbygget til støtte for Søværnet i kritiske situationer. Som følge heraf maa korpsets medlemmer i fredstid dygtiggøre sig til de forskellige opgaver, og derfor er KMK's medlemmer at træffe overalt, hvor Søværnet i dag har sit virke.

Kvindeligt Marinekorps' program lyder som følger:

Korpset blev stiftet den 22. juni 1946 efter studiebesøg hos de britiske WRNS, som gjorde saa glimrende en indsats under den anden verdenskrig.

Efter Hjemmeværnsloven af maj 1961 er korpset direkte tilknyttet Hjemmeværnet, og kan optage kvinder mellem 18 og

Selvforvarstræning

60 aar. Alle skal de gennemgaa den samme grundlæggende uddannelse, som varer 72 timer, og denne undervisning, der normalt foregaa 2 gange ugentlig om aftenen, omfatter bl. a.:

Tjenestekendskab (Forsvarets, Søværnets, Marinehjemmeværnets og KMK's organisation), *tjenesteforhold*, *marchøvelser*, *militær sikkerhed*, *elementær meldetjeneste* samt *elementær førstehjælp*. Med denne uddannelse til KM'er, kan de paagældende standse her og blive placeret efter deres civile uddannelse, f. eks. ved kontorarbejde, ved forplejning, som ordonnans m. m. eller gaa videre med specialuddannelse.

Indenfor denne uddannelse findes mange interessante specialer at vælge imellem:

meldetjeneste, *plotning*, *radartjeneste*, *O-rumstjeneste*, *forsyningstjeneste*, *chaufførtjeneste*, *Naval Control of Shipping* m.fl.

For interesserede fra provinsen, hvor der ikke er saa mange uddannelsesmuligheder, eller for dem, der ikke i vinterens løb kan afse aftener til uddannelsen, er der mulighed for at faa denne paa *Marinehjemmeværnsskolen* paa Slipshavn ved Nyborg, hvor KMK hvert aar afholder flere 8-dages skoler.

Korpset har desuden en idrætsforening, hvor mange former for sport kan dyrkes: *svømning, gymnastik, skydning, atletik, jiu jitsu* o. fl. a.

Endelig findes der ogsaa et *musikkorps* for de KM'ere, der har evner, tid og lyst, og musikkorpset ser altid gerne ny tilgang.

Parade for Chefen for Søværnet

KMK deler sig i sin tjeneste i to linier. Dels er der de KM'ere, der staar til raadighed for Søværnet og de er mobiliseringsplaceret til mange forskellige tjenestesteder landet over. En anden gren arbejder i direkte tilknytning til Marinehjemmeværnets forskellige flotiller (HVF) rundt om i havnebyerne, hvor de gør tjeneste sammen med Hjemmeværnsgasterne.

I kommunikationstjeneste, fortrinsvis i land, men i visse situationer ogsaa ombord i Hjemmeværnsfartøjerne, gaar KM'erne pligttopfyldende ind i arbejdet, de tager her, som i de øvrige specialer, deres tørn indenfor det fælles maal: at dygtiggøre sig i Forsvarets tjeneste til værn for frihed og fred.

I gamle dage saas kvinderne i kampens forreste linier kun som omsværmede, kønne marketendersker – i dag er tankerne og ideerne mere realistiske. I dag møder vi vore blaa piger i NCS-tjenesten (Naval Control of Shipping), i radiotjenesten, i plottertjenesten samt talrige andre afgreninger, funktioner af betydning indenfor værnene, og i de fleste tilfælde gaar de saadan ind for opgaverne, er saa dygtige indenfor deres felter, at mændene har svært ved at hamle op med dem.

I de fælles bestræbelser om udvidelse af og dygtiggørelse i egne kundskaber, i fremme af enhedens standard ser man indenfor Marinehjemmeværnet i fuld beundring paa KM'ernes indsats.

Hertil kommer saa det gamle kendte faktum: Kvindernes beundringsværdige gennemførelse af paatagne opgaver – en indsats, der ogsaa gennem eksemplet har sin store værdi, føj saa hertil sportsaanden, der altid faar det til at glide lettere.

Som eksempel herpaa skal refereres af en artikel i CF-bladet om KM'ernes deltagelse i aarets „Njimegen-march“ i Holland, en 4-dages sportspræstation med international deltagelse af baade kvinder og mænd – civile som militære:

„...Det var et fantastisk syn paa de militære rastpladser at se folk ligge med benene i vejret, medens læger og massører gik omkring for at hjælpe. Da vi den tredie dag laa mellem trætte belgiske commandosoldater, der havde deltaget i kampene i Congo, rejste en af dem sig vaklende op og sagde:

– Kammerater, ser I hvad jeg ser?

Alle vendte sig i den angivne retning og stirrede forbløffet, og for os danske ogsaa stolte, paa et hold danske piger fra *Kvindelige Marinere*, der dansede jenka. –

I løbet af ganske faa sekunder var vi mænd igen paa benene og traadte an til en ny march. Pludselig var vi ikke spor af trætte mere ...“

Blinksignalering

Kan ovenstaaende vække interesse for og bidrage til øget tilgang til Kvindeligt Marinekorps blandt gamle Orlogsgasters kvindelige paarørende følges de maritime traditioner, og Marineforeningen vil samtidig kunne glæde sig over hermed at have givet KMK en beskedent haandsrækning i agitationsarbejdet.

-del.

*Naar kvinderne samles i KMK —
saa bør mændene være at finde i
Marinehjemmeværnet eller i Marineforeningen...!*

Fra Søværnet

Aarhus Havn har flere gange i sommer haft udenlandske flaaebesøg. I nogle tilfælde har der været tale om „uofficielt besøg“ i andre om „rutinebesøg“.

Marinestation Aarhus forklarer forskellen: Et uofficielt besøg har bl. a. til formaal at „vise flaget“ i fremmede havne, eventuelt i forbindelse med en national/international begivenhed, eller at fremme og/eller at vedligeholde forbindelsen mellem de paagældende lande. Der aflægges visitter i henhold til bestemmelser, som er fastsat herfor.

Ved et rutinebesøg forstaaes et besøg, der aflægges i forbindelse med NATO-øvelser eller lignende. Der er stærkt begrænset ceremoniel, og visitter aflægges normalt kun hos den stedlige sømilitære myndighed.

Juli maanedes udenlandske flaaebesøg i Aarhus var af den sidstnævnte slags. Det blev aflagt af de to hollandske patruljebaade BULGIA og FREYR.

Kongeskibet DANNEBROG lagde en dag midt i juli ind til Honnørkajen. Anledningen var kong Frederiks besøg paa FDF-landslejren ved Silkeborg.

Af 48 søredningstjenester i første halvår af 1967 var de 13 unødvendigt, oplyser Søværnets operative Kommando (SOK) i en netop udsendt statistik.

I fem tilfælde rapporteredes til Søværnet om nødraketter eller formodede nødstilfælde, men undersøgelserne viste, at det var fejlobservationer.

Andre otte tilfælde var unødvendige, fordi de efter Søværnets operative Kommandos opfattelse skyldtes ukyndiges adfærd, ubetænksomhed, manglende viden eller tankeløshed. Ingen af tilfældene var dog så grelle, at SOK fandt anledning til at rejse erstatningssag.

I et tilfælde har SOK bedt politiet foretage nærmere undersøgelser. Det drejede sig om unge mennesker, der i kaadhed affyrede nødraketter fra et lystfartøj. Selv om ulovligheden blev paatalt straks, affyredes mindst én nødraket senere. Politiet har endnu ikke afsluttet undersøgelserne.

I øvrigt viser statistikken, at der i 1967 har været en væsentlig stigning i antallet af søredningsaktioner i forhold til de nærmeste foregaaende aar. Det kan dels skyldes det urolige vejr i foraaet, dels en stigning i antallet af smaafartøjer til lystsejlsads.

Kommandørkaptajn I. V. Tegner, København, tiltraadte 1/9 posten som direktør for det internationale hydrographic bureau i Monaco.

Kommandørkaptajn Tegner, der i en aarrække har gjort tjeneste ved Søkort-Arkivet i København faldt for 65-aars-aldersgrænsen og blev pensioneret, hvorefter han overtog den internationale post, som han blev udpeget til ved en kongres, den internationale hydrografiske sammenslutning i maj holdt i København. Udnævnelsen gælder for fem aar.

I en samtale med „Ingeniør- og Bygningsvæsen“ i anledning af den nye opgave siger kommandørkaptajnen, at der i de kommende aar skal foretages nye opmaalinge overalt i europæiske farvande.

Det er fremkomsten af stadig større skibe, der nødvendiggør, at søkortene nu maa være meget mere nøjagtige end tidligere.

– De stadig større skibe medfører ogsaa, at vi nu i Storebælt maa i gang med at finde 20 meters vanddybde, saa selv de

største skibe kan passere dette internationale farvand, iøvrigt forudser vi en vældig udvikling paa søkort-området, naar man faar indført elektronisk databehandling ogsaa her:

– Saa længe vi maa udføre arbejdet „i haanden“, kæmper vi for at overkomme den nødvendige behandling af alle de nye opmaalingsresultater. Det vil totalt ændre sig den dag, vi faar elektronisk databehandling ogsaa paa vort felt, slutter kommandørkaptajnen.

Det 4. nordiske Kadet-Idrætsstævne blev iaar afholdt paa Flaadestation *Frederikshavn* og for første gang var Finland med paa lige fod med de øvrige nordiske søofficersskoler.

Konkurrenceresultaterne blev: *Haandbold*: Norge–Danmark 12–15, Sverige–Norge 18–9, Sverige–Danmark 9–9. *Roning*: Individuel vinder: Søkadet K. P. Hansen – rækkefølge: Norge – Sverige – Finland – Danmark. *Pistol*: Søkadet P. B. Sørensen, individuel vinder – rækkefølge: Danmark (de 3 første pladser) – Norge – Sverige – Finland. *Aletik*: Sverige – Norge – Danmark – Finland.

De taktfaste ceremonielle geværgreb forsvinder nu i det danske Søværn. Søværnskommandoen har bestemt, at ceremoniel eksersits med gevær ophører, hvorefter maskinpistolen bliver den fremtidige standardbevæbning, visse vagtposter vil dog fortsat være geværbevæbnede.

Inspektionsskibet INGOLF har nu forladt Grønland – under protest fra den grønlandske landsraadsformand, *Erling Høegh*, der mener, at man paa denne maade lader de grønlandske fiskere i stikken. Chefen for Søværnet, Viceadmiral S. *Thostrup*, giver Erling Høegh ret, men med kun 4 inspektionsskibe til raadighed – og baade Grønland, Færøerne og meget andet at passe paa, samt søopmaalingsopgaver – kan opgaven simpelthen ikke løses.

Inspektionsskibene har ogsaa betydning i forbindelse med redningstjenesten.

„Om sommeren maa vi arbejde med to skibe til opmaaling og to til inspektion“, siger viceadmiralen. „Men ind imellem maa skibene jo ogsaa hjem til København for reparation, eftersyn og andet. – Naar vi ikke har flere skibe, kan vi ikke gøre det bedre“.

I øjeblikket, og i foreløbig 2 maaneder, er der kun 2 kuttere til at løse opgaverne ved Grønland.

Et 100 aars marineminde

Den 1/10 var det 100 aar siden, Søværnets Elevskole blev oprettet i Søkvæsthuset paa Christianshavn under navn af „Flaadens Underofficersskole“, idet chefen for Orlogsværftet den 1. oktober 1867 fik bemyndigelse til „at antage 8 lærlinge til Marinekorpset“. Op gennem aarene har skolen ofte skiftet navn, men uanset dette hed den i daglig tale aldrig andet end „Elevskolen“.

Som elever paa skolen blev optaget 14-aarige drenge, der ved optagelsesprøven skriftligt fik paalagt at møde „sømmelig ren paa legemet og med ren skjorte paa“. – Eleverne boede paa skolen og i løbet af 6 aar, delvis paa skolen og delvis paa togt med flaadens skibe eller ved institutioner paa Holmen, gennemgik eleven en selv efter datidens forhold meget streng uddannelse med en timeplan fra tidlig morgen til køjetid.

Undervisningen omfattede elementære skolefag samt selvfølgelig hovedsagelig sømilitære fag, teoretiske (i begrænset omfang) og praktiske fag tagende sigte paa dimittendernes virke i flaadens skibe inden for de forskellige tjenestegrene: Dæks-tjenesten samt fra 1903 tillige maskintjenesten.

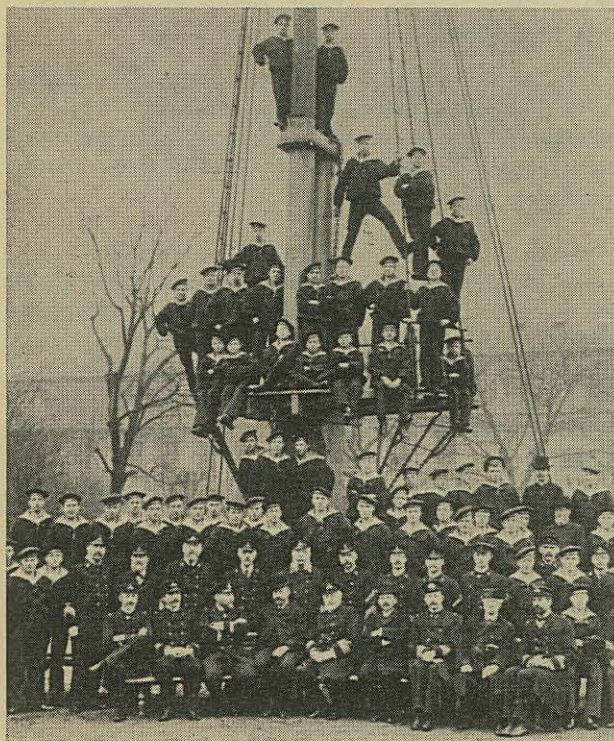

Skolens elever har alle dage haft et særdeles godt omdømme, hvilket i ikke uvæsentlig grad skyldes de grundlæggende karakteregenskaber: flid, orden og optræden, som var blandt de positive sider af den strenge, militære opdragelse gennem de 6 aar.

Elevernes tjeneste i skibene og ved institutionerne i land var almindelig anerkendt, og adskillige af de relativt mange elever, som forlod Søværnet, fordi de stramme militære rammer ikke gav dem tilfredsstillende arbejds- og udviklingsvilkår, opnåede betydningsfulde stillinger i erhvervslivet.

Med de vekslende søværnsordninger ændredes elevernes senere militære status, medens undervisningen, bortset fra den à-jourføring, som udviklingen nødvendiggjorde, i indhold og form forblev uændret.

Ved søværnsordningen af 1932 blev skolen nedlagt og 1065 elever havde i det forløbne tidsrum faaet deres uddannelse paa elevskolen.

Elevskolens officerer, lærere og elever i 1902 samlet om øvelsesrigningen i skolegaarden (fra Korvetten THOR)

Den unge elev midt i næstøverste række (BB stængevant) er den andet sted i bladet omtalte 80-aarige Orlogskaptajn Janus Sørensen

Tidligere elever, og da navnlig elever fra kostskoler, har altid næret stor veneration for den skole, hvor de har tilbragt de bedste ungdomsaar. — Det var derfor naturligt, at Søværnets Elevskoles elever ønskede at markere 100-aarsdagen for deres skoles oprettelse. En komité med direktør *Jens Palle*, elev fra 1904, som formand havde taget initiativet til en højtidelighed paa 100-aarsdagen, søndag den 1/10, hvor en mindetavle — skænket af „Carlsberg Mindelegat for Brygger J. C. Jacobsen“ — blev afsløret i Søkvæsthuset, Overgaden oven Vandet 60, København, hvor skolen havde til huse saalænge den bestod.

Komiteens dristigste forventninger med hensyn til deltagelse i højtideligheden fra de gamle elevs side blev langt overskredet, idet 145 gamle elever fra nær og fjern var mødt op i den gamle skolegaard, hvor glade smil og gensynsglæde prægede de mange gamle og unge ansigter. Den smukke højtidelighed

blev overværet af Chefen for Søværnet, Viceadmiral *S. Thostrup*, der i sin tale oplyste, at baade hans afdøde fader, Lodsformand *Gustav Thostrup*, og hans onkel, Materielmester, Løjtnant *Chr. Bendix Thostrup*, begge var udgaet fra den gamle skole i Overgaden.

Efter afsløringshøjtideligheden samledes deltagerne til en let frokost i Søofficers-Foreningens Kongesal, som i husets skoleperiode havde været opdelt i klasseværelser.

Under det kammeratlige møde og samvær hørtes ogsaa røster om at lade denne 100-aarsdag være den første i en nyopbygget tradition med en aarlig sammenkomst for Elevskolens gamle drenge.

Fra Hovedbestyrelsen

80 AAR

Blandt de faa elever paa den første danske, sømilitære flyveskole i 1911 nævnes sammen med nu længst afdøde flyveveteraner, som de daværende Premierløjtnanter *Laub* og *Christiansen* ogsaa Underbaadsmand *J. G. V. Sørensen* — idag vor ældste, nulevende flyver — men at dette *J. G. V.* dækker *Janus* er der vist kun faa, der aner.

Som *Janus* kendes han overalt i Grønland og i danske maritime kredse, ikke mindst indenfor Marineforeningens store medlemskare.

Den 30. oktober fyldte Orlogskaptajn *Janus Sørensen* 80 aar, og der var al god grund til paa denne mærkedag at hylde den stadige ungdommelige og vitale sømand, hvis afregningsbog er spækket med beviser for mange, lange og ikke helt almindelige togter — langt udover en normal dansk marinebefalingsmands sædvanlige tilværelse, som kan være omskiftelig nok endda.

Som først nævnt: gammel flyver, men ogsaa som undervandsbaadsmand har *Janus* indlagt sig stor fortjeneste. I 1916 var han den første befalingsmand, der sammen med 2 mand blev udsøst og kom op fra den nedsejlede danske U-baad *DYKKEREN* i Sundet, og han var meget virksom i hjælpearbejdet med at bringe sine skibskammerater op fra den sunkne undervandsbaad.

Senere mødte vi ham som lærer i skoleskibet, 5-mastet bark *KØBENHAVN* paa dets første tog, en 13 maanedes jordomsejling; vi træffer ham i pionerarbejdet med oprettelsen af radiostationer i Grønland; som fører af geodætbaad langs Grønlands klippefyldte kyster. Under 2. verdenskrig var han paa opmaalingarbejde rundt om i Danmark.

Saa gik turen atter mod nord til tjeneste ved oprettelsen af *Grønlands Marinekommando*; for Fyrvæsenet gennemførte *Janus* en rejsning af fyr og baaker til vejledning for en sejlroute langs Grønlands vestkyst og i 1952 og 1960 var han „Kendtmand“ ombord i kongeskibet *DANNEBROG* paa kongetogter til Grønland.

Senere igen var han organisator og leder af Slædepatruljen *SIRIUS* paa Grønlands østkyst — og da marinetjeneste endelig var afsluttet ved 70-aarsalderen, blev han ishavsekspert for rederiet *Lauritzen*.

Under sine korte ophold herhjemme har Janus Sørensen ogsaa skaffet sig meget skriveri fra haanden. Som formand for foreningen ØRNEN var det kun naturligt, at han – der har været levende interesseret i foreningsarbejde – samlede denne gamle forening for Søværnets Underofficerers historie, ligeledes har han skrevet et digert værk om Søunderofficererne og deres uddannelse gennem tiderne, og endelig har han været en flittig medarbejder ved talrige maritime og grønlandske tidsskrifter.

Ved siden af alt dette har Janus ogsaa faaet tid til at interessere sig for Marineforeningens virke. Siden 1955 varetog han som medlem af hovedbestyrelsen det brydsomme hverv som hovedkasserer, og at hans arbejde som saadan blev anerkendt og værdsat gav Marineforeningens medlemmer til kende ved, ved hans afgang som hovedkasserer i 1965 at udnævne den højfortjente kammerat til æresmedlem af landsforeningen.

Ved sin afgang fra aktiv tjeneste i Søværnet blev han paa 70-aarsdagen – ledsaget af Chefen for Søværnet, Viceadmiral Vedel, modtaget i særaudiens af Hans Majestæt Kongen, der tildelte ham den meget sjældne udmærkelse: *den kongelige Belønningsmedalje i Guld med Krone at bære i Dannebrogssordenens baand.*

Janus er stadig rask og rørig, altid i fuld aktivitet, og naar vi hylder den gamle orlogsgast, er det i dyb beundring for hans aabne og ærlige karakter, for hans mange straalende egenskaber: Han er en god dansk søgut som kun faa –

H. de L.

70 AAR

Den 19/11 fylder *Chr. Bønnelycke* 70 aar. – Bønnelycke – mere almindeligt kendt under navnet „Bønne“, har været medlem af Marineforeningen siden 1920, først i Kbhv.s afd., men fra 1949 i Hørsholm/Rungsted, hvor han nu er æresmedlem. Han er ligeledes æresmedlem af Kbhv.s afd.s Skyttelav. I 1938 indtraadte han i MF.s hovedbestyrelse, fra 1942 som næstformand i Marineforeningen. I 1958

tvang helbredet ham til at trække sig tilbage og nedsætte aktiviteten i foreningsarbejdet.

Saa kort kunne Bønnes forbindelse med MF beskrives, men det giver intet billede af hans betydning og indsats for Marineforeningens sag og eksistens.

Paa billeder af skelsættende begivenheder indenfor MF er det rundt om i Marinestuerne almindeligt at finde Bønnes runde, glade ansigt. Det er ikke urigtigt at sige, at MF.s arbejde har været hans liv, og navnlig i perioden som næstformand maa det siges, at han var den bærende kraft. Han var initiativet, han var støtten, ham, der aldrig undslog sig for en opgave, ham man aldrig gik forgæves til – han var kammeraten, der lod sig bruge og misbruge; han ofrede sig paa sagens alter.

Bønne har bestandig paakaldt ære og respekt for vore nationale symboler, og sit danske hjerte og sindelag viste han ved under krigen at tage en haand med paa mange omraader, hvad der klarest fremgaar af en sang fra hans 50-aars fest:

Mens Krigen den rased',
og Tyskerne mased',
var Bønne et mandfolk, hvordan det end gik,
hjælp mange til Sverrig,
skønt langt fra ærgerrig,
Medaille og Ridderkors, Bønne han fik.
Dette Kors, der paa Bønne med Ære blev sat,
viser Bønne som Dansker er „Karl for sin Hat“,

var mange som Bønne,
man let kunne skønne,
at Danmark ku' klare den mørkeste Nat.

Som enhver personlighed har Bønne altid haft sin egen særprægede facon og sin egen jargon. Naar MF hylder ham paa 70-aarsdagen med tak for hans store indsats, skal det være med en af hans egne vendinger:

Tillykke, din original –

KH.

Blandt øvrige mærkedage kan ogsaa nævnes, at redaktøren, Marineforeningens landssekretær, *G. Honnens de Lichtenberg*, den 10/12 fylder 65 aar.

Han er stadig i fuld aktivitet indenfor foreningslivet, og ikke mindst hans betydningsfulde indsats ved tilrettelæggelsen og gennemførelsen af *Det nordiske Stævne* i Aalborg – som ved saa mange andre større begivenheder indenfor Marineforeningen – var i høj grad medvirkende til det gode resultat.

Det er kun at ønske, at han fortsat endnu i mange aar vil fortsætte sit arbejde for Marineforeningen, som for saa meget andet han er interesseret i.

„Marstal“.

60 AAR

Aalborg afd.s energiske formand og samtidig det nordjyske Distrikts repræsentant i Marineforeningens Hovedbestyrelse, Taksator *Arne Sørensen*, fylder 27/12 60 aar.

Støt og flittige har han passet sine foreningsposter oppe i Nordjylland og han har paa udmærket maade forstaaet at formidle kontakten sit distrikts mange afdelinger imellem og med hovedbestyrelsen.

Aaret i aar har ogsaa læsset meget paa hans skuldre: først afdelingens 50 aars jubilæum, afviklet paa en smuk og stilfuld maade; dernæst var Aalborg hjemstedet for aarets Sendemandsmøde, og tilrettelæggelsen heraf kunne give sin mand nok at virke med.

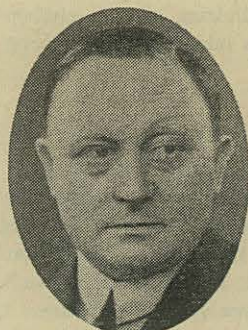
Endelig var Arne Sørensen Hovedbestyrelsens lokale repræsentant ved tilrettelæggelsen af det Nordiske Stævne i Aalborg og ydede her en virksom og god indsats.

Fra nær og fjern kommer alle gode ønsker til vor brave kammerat, som har fundet sig en god plads i den nordjyske Hovedstad, men dog ikke længere væk, end at en hilsen fra hele landet kan naa frem til festdagen.

Marineforeningen var ved sin Hovedkasserer, Orlogskaptajn *Thorlund Nielsen* repræsenteret ved det pressemøde, som Selskabet *Fregatten JYLLANDS venner* havde arrangeret ombord i den gamle orlogsmand i Ebeltoft havn.

Fregatten har haft besøg af kulturministeren, der var meget interesseret i bevarelsen af det historiske skib, en indstilling som man venter sig meget af – tænk om det nu endelig skulle lysne for arbejdet med bevarelsen af vort gamle orlogsminde, man tør næsten ikke tro, at der nu vil ske noget i denne sag.

Der er stor interesse for skibet fra de tusinder af turister, der sommeren igennem aflægger besøg om bord. Her er enkelte lukafer møbleret som da skibet var under kommando, ligesom der kan ses skaffeborde og bænke, ophængte hængeskøjler m. m. Et panorama over kampen ved Helgoland 9/5 er opstillet og

gennem højtaler hører man om den historiske fregat skæbne, ligesom Flaadens gamle hornsignaler en dag igennem klinger under de lave dæk.

Selskabet Fregatten JYLLANDS venner trænger til støtte for sit arbejde, tegn Dem eller afdelingen som medlem, køb de smukke mærkater eller Kommandør Kjølens bog „Fregatten fortæller –“ eller Kommandørkaptajn R. Steen Steensens pjecé om fregatten, saa faas alle oplysninger om det gennem aarene saa mishandlede gamle orlogsskib. -del

Marineforeningen udsatte som sædvanlig en præmieserie til Søværnets atletikkonkurrencer 1967 i 200 m løb. Disse præmier tilfaldt:

1. præmie: Konstabel *J. O. Nielsen*, Søværnets Dykkerskole.
2. præmie: Overkonstabel *F. L. Rasmussen*, Stevnsfort.
3. præmie: Værnepligtig *N. Jørgensen*, Stevnsfort.

I forskellige norske, svenske og danske Soldaterforeningsblade dukker der nu efterhaanden rosende referater frem om *Det nordiske Soldater- og Marineforeningsstævne* i Aalborg i juni.

Baade det norske og det svenske Marineforeningsblad er fulde af lovord over Marineforeningens arrangementer, hvoraf især turen i bus ad den flade strand fra Blokhus til Løkken har vakt begejstring; en saadan vidtstrakt strandbred kendes ikke i vore nabolande.

Ogsaa den stilfærdige højtidelighed paa den lille Maarup kirkegaard ved den britiske fællesgrav for de ved fregatten CRESCENT's forlis i 1808 omkomne, havde gjort et dybt indtryk paa alle deltagere.

For nogle svenske Luftværnsartillerister, der stod saa at sige med et ben i hver lejr: indkvarteret paa Soldaterkaserne, men deltagere i Marinearrangementet, var den kammeratlige aften paa Flaadestation Frederikshavn en stor oplevelse fremgaar det af et referat. Helt stive i navigationen har de brave *Lv.ere* nu ikke været – de blev ikke set til middagen paa Flaadestationen den aften, men det er senere blevet opklaret, at de havde festet i *Marinestuen* i Frederikshavn – alene.

Marineforeningens Hovedbestyrelse har afholdt sit ordinære efteraarsmøde i København den 28. okt. 1967 i Søofficers-Foreningens lokaler i Søkvæsthuset. Til den paafølgende souper var inviteret æresmedlemmer, Præsidenten for Danske Soldaterforeningers Landsraad ligesom Flyvevaabnets Soldaterforening var repræsenteret ved sin Næstformand, endvidere saas repræsentanter for Carlsbergs og Tuborgs direktion m. fl. Bordpynten havde den af MF. efter afdøde hovedbestyrelsesmedlem, Kommandør *C. V. Evers*, arvede VALKYRIEN-vase, i sin tid skænket til Prins *Valdemar* af Krydserens officerer, som midtpunkt.

Det gaar stadig sløjt med oplysningerne om Marinestuerne: senest er oplyst, at *Viborg* afd. har Marinestue i Haandværker- og Borgerforeningen og at *Randers* har Marinestue i Haandværkerforeningen, men der er mange Marinestuer, som Hovedkontoret ikke ved nærmere om – og hvad med oplysninger til en oversigt over Adoptionskibe? Hovedkontoret hører ogsaa gerne nærmere herom, helst med dato for adoptionsbesøg, saa vi kan faa en oversigt til medlemsbladet.

Danmarks-Samfundet har bragt Marineforeningen en oprigtig tak for hjælpen ved flagsalget og deltagelse i Dannebrogsfesterne paa Dannebrog Dag den 15. juni.

Flagsalget gik stort set godt, og takket været flittige sælgere over hele landet har man i aar kunnet bortsælge 259 faner og 138 flag, hvoraf 3 flag er tildelt Marineforeningens Afd.

Næste nr. af Marineforeningens medlemsblad UNDER DANNEBROG er planlagt at udkomme medio februar maaned 1968. Stof til dette nr. skal være redaktøren (Hovedkontoret) i hænde senest 15/1 – men hvorfor vente til sidste frist, skriv hellere referaterne med det samme, medens indtrykkene er friske.

Saa er der postnumre nu.

Hovedkontorets adresse ser nu saaledes ud:

Marineforeningens Hovedkontor,
Telf. 0162 - (PALÆ) 2886.
Havnegade 55. II.
1058 København K.

og UNDER DANNEBROG's annonceekspedition har adresse:
Danmarksgade 3,
9900 Frederikshavn.

Søværnets Juleskaale 1967

De smukke juleskaale fremkommer i samme udstyr og format som tidligere aar – i aar er motivet en skibsklokke mærket *Søværnet*, der fremtræder i brunlig farve.

Pricen for porcelænsskaalen, den mindre skaal, kr. 6,60 – for den større fajanceskaal kr. 4,25. – Priserne er incl. moms, men ekskl. et mindre forsendelsesgebyr.

Bestillingsformularer er tilsendt alle afdelinger og de skal være indsendt direkte til Kgl. Porcelænsfabrik inden 15/11. Husk, der laves kun det bestilte antal skaale, saa der kan ikke kompletteres senere hen – og husk saa ogsaa at faa betalt. Der er hvert aar nogle afd., som maa rykkes for mange gange, det maa jo ogsaa erindres, at det er en tillidssag, at MF.s medlemmer kan faa lov til at købe Søværnets juleskaale – det forpligter.

Tilgang af nye medlemmer i juli kvartal 1967

Århus 4, Ebeltoft 8, Esbjerg 4, Frederikshavn 2, Frederikshavn 4, Gentofte 1, Glostrup 1, Hadsund 3, Haslev 1, Herning 12, Helsingør 3, Hillerød 1, Holbæk 3, Hornbæk 3, Hørsholm/Rungsted 6, Kolding 3, Kg.s Lyngby 1, Korsør 6, København 3, Møen 1, Nakskov 2, Næstved 2, Odense 1, Padborg/Gråsten 2, Skagen 6, Skjern/Tarm 2, Struer 1, Stubbekøbing 4, Svendborg 5, Søllerød/Holte 2, Sønderborg 14, Thisted 1, Thyborøn 21, Varde 1, Vordingborg 6. – Ialt 140.

Afgang ialt: 100. – Fremgang ialt: 40.

Liste over Marineforeningens effekter der forhandles af Hovedkontoret:

- Almindeligt* (stort) *emblem*, do. for medlem i mere end end 25 aar; 40-aars- og 50-aars-baad til sidstnævnte.
- Kendingstegn* (naal eller knap).
- Emblem for Æresmedlem* (medlem under/over 25 aar).
- Jubilæumstegn for tjeneste ved Søværnet* (25 aar - sølv, 40 aar - guld, 50 aar - bjælke til sidstnævnte).
- Kasketemblem*.
- Manchetknapper* med MF.s emblem (sølv).
- MF.-slips*, sort trevia m/ anker-emblem.
- Stander* med MF.s emblem, blaa (16×23 – 24×48 og 50×150 cm).
- Bordflag* (MF-flag – hertil bordflagstang med krydsfod eller MF-emblem paa plade).
- MF.s ol- eller snapseglass*.
- MF.-mærkater*, ark (brug dem paa julekorrespondance) eller mapper (brug dem som julegave).
- MF-telegramblanketter* m/ kuvert.
- MF-dobbeltkort* m/ kuvert.

AARETS JUBILARSTÆVNE

Marineforeningens jubilærstævne 1967 blev afholdt søndag 3/9 med indledende møde paa *Holmen*, som for alle Orlogsgæster var det sted, hvor de fik deres første indblik i Søværnet med hvad dertil hører. Mange gamle gæster mødtes nu igen efter flere aars civilliv, og der var særlig mange deltagere blandt 50-aars jubilærene; tilslutningen var dette aar overordentlig stor, med ældste deltager fra aargang 1902.

Vejret klarede op, da man traadte an til parade med musikkorpset fra *Kvindeligt Marinekorps* paa fløjen. Marineforeningens formand, Kommandørkaptajn *K. Hertz*, bød velkommen til stævnet, derefter talte Chefen for Flaadestation København, Kontreadmiral *E. Saabye*, der foruden at byde velkommen paa maritim grund ønskede deltagerne en god dag. Efter en kort andagt ved en værnepligtig teolog, blev der nedlagt krans ved mindestenen for de under besættelsen faldne af de 2 ældste deltagere (1902'ere). Med KMK.s dygtige musikkorps i spidsen drog man under ledelse af Marinekaserne Københavns velfærdsofficerer op gennem de kendte gamle steder for kl. 1230 at samles paa Marinekaserne København til den berømte biksemad med hvad dertil hører; det løsnede tungerne og diskussionen gik ivrigt om de tidligere oplevelser. Efter afsked med musikkorpset kørte busserne fra Ndr. Toldbod til det moderne uddannelsescenter for alle orlogsgæster i Avderød, der ligger skønt paa en halvø i den smukke Arresø. Eksercerskolens næstkommanderende, OK *Secher Larsen* bød velkommen og gav en kort orientering til indledning af en kort rundvisning, hvorunder der ogsaa blev aflagt besøg i skolens kirkesal med det af MF.s tidligere næstformand *Chr. Bønnelycke* byggede kirkeskib.

Og saa kom den store overraskelse:

Ved særlig velvilje fra Søværnskommandoen var der ordnet et „Tattoo“ paa paradepladsen af Søværnets meget dygtige Tambourkorps. En straalende præstation, smukt, taktfast og elegant, hvis mage man skal lede langt omkring efter. Denne straalende blanding af toner og taktfast eksercits blev kraftigt applauderet af de gamle gæster, og det er kun at haabe, at denne eminente opvisning hvert aar maa være at finde paa jubilærstævnets program – saa er der noget at glæde sig til.

Derpaa blev der pebet til skafning i den kæmpestore kostforplejningsbygning, hvor deltagerne under Kaptajnløjtnant *Johnsens* kommando hurtigt fandt ind i udleveringskøen og derfra balancerede bakken med de gode sager til bordene – nu skaffes der jo efter det moderne cafeteria-system – og mange jubilærer

priste de gode forhold – og den gode mad; forholdene havde jo ændret sig betydeligt, siden de havde haft busseronen paa.

Kl. 2000 blev der varskoet: „Fald paa busserne –“ og disse satte kursen mod København efter en lang og indholdsrig dag. – Og saa var der jo det med Tivoli, men det var udenfor det officielle program.

Harry H.

Sø-Skæmt

En kadet overskred som fartøjsfører de for havnen fastsatte fartbestemmelser, saa alskens brænderos m. m. hvirvlede rundt i høj sø langs kajer og ved landgangstrapper.

Næstkommanderende lod kadetten kalde og bemærkede:

„Kadet N. N. – har De sejlet med fuldt kraft gennem havnen?“

„Nej, Hr. Kaptajn – jeg har kun overhalet en del fartøjer, der løb fuld kraft –“

et svar, der tilfredsstillede NK.

(Efter MOV-eftr.)

I den gamle Arresødallejr var ogsaa badeforholdene endog meget primitive – baderummet var samtidig alm. passage gennem barakken. Under en lejrskole for Kvindeligt Marinekorps kom en ung fenrik rask ind i baderummet, der var fyldt med nyrfer i skumbad, idet han varskoede: „Saa piger, nu lukker vi øjnene –“.

Under den anden verdenskrig dampede S/S STRATHALLAN over Nordatlanten med tusinder af soldater ombord. Ustandselig blev der holdt redningsøvelser – der naarsomhelst kunne blive alvor. Efter nogle dages forløb roste en løjtnant sit mandskab, fordi det var lykkedes dem at skære tiden ned til ti minutter, fra alarmerne lød til de stod klar ved baadene. „I øvrigt har man aldrig hørt om et troppetransportskib, der er sunket paa mindre end et kvarter“, tilføjede han.

„Den er mægtig“, lød en stemme inde fra geleddet, „saa har vi hele fem minutter, hvor vi bare kan sidde og drive den af!“

Navigator.

Skibe og kvinder trænger altid til at blive gjort i stand.

Tysk ordsprog.

Et stjaalet Dampskib

Man skal som bekendt høre meget før ørene falder af — og denne historie, som endte i Melbourne i Australien, er lige-saa utrolig, som den er sand. *Jack Millar*, som fortalte den, sagde, at der er hændt ikke saa lidt af al slags dernede, naar det gælder skibe. Der havde været mytteri og mord paa de skibe, der i sin tid bragte straffefanger ud; der havde været anløb af pestbefængte skibe, sensationelle guldtyverier og skibsbrande m. m. Men noget saa uforskammet, som affæren med det lille dampskib FERRET i slutningen af forrige aarhundrede, er vist næppe almindelig kendt. Dog, takket være en aarvaagen politimand mislykkedes dette kæmpebluff.

Det 445 tons store dampskib FERRET var bygget i Glasgow i 1871 til jernbaneselskabet, og blev brugt som færge paa Firth of Forth før der her kom bro. De første aar forløb uden særlige hændelser, vor historie begynder først i 1880, da FERRET var kommet tilbage til Glasgow. En høflig, korrekt klædt herre, som kaldte sig *Walker*, søgte kontakt med rederne. Paa uærlig vis havde han netop skaffet sig kredit i byen, og det han fortalte til rederiet, var saare simpelt, selv om det dengang var nok saa usædvanligt. Han ville chartre FERRET til et halvt aars turistrejse, og han kunne fremvise fine referencer. Det er vel ikke nødvendigt at tilføje, at de var falske.

Rederne blev meget glade for mr. Walker, som godtog alle deres betingelser, og „turisten“ var ikke sen til at gaa ombord. Han fik skrabet en besætning sammen i havnen og i oktober 1880 dampede han nedad Clyde og ud i den Irske Sø.

Første havn var Cardiff, hvor mandskabet blev sat i land og en ny besætning paamønstret. Ifølge andre, ligesaa falske papirer var han nu „Ejer“ af FERRET og han havde to kammerater med sig, den ene var „Skibsfører“, den anden „Hovmester“.

Gennem flot optræden fik han fyldt kul og provianteret for flere maaneder, og han var ikke den mand, der gjorde noget halvt: han sørgede for, at det var det allerbedste „flaskefoder“, der kom med. Da den sidste kasse var kommet vel ombord, dampede FERRET raskt ud fra Cardiff for at begynde paa „turistreisen“.

Det varede ikke længe, før skibshandlerne savnede de penge, som skulle komme, og de henvendte sig til slut til rederiet i Glasgow, som paa sin side heller ikke havde faaet penge. Det blev nu opdaget, at Walkers referencer var falske. Myndighederne og Lloyds blev straks alarmeret, ligesom britiske konsulter verden over blev adspurgte, men nogen oplysning om FERRET fik man naturligvis ikke.

Ugerne blev til maaneder, og der gik panik i rederne. I Glasgow-aviserne for 12/2 1881 indrykkede de en nok saa enestaaende annonce:

Dampskib mistet, stjaalet eller rømt —

Det er vel nok det sjældneste avertissement vedrørende et skib, der nogensinde er trykt. Endelig efter yderligere nogle maaneder til, rapporterede Gibraltar, at FERRET var passeret tæt forbi og havde vist sit internationale flagkendingssignal. I protokollerne blev indført, at skibet var indpasseret til Middelhavet fra Atlanterhavet; og der var saa tilføjet, at dagen efter blev en redningsbaad, nogle redningsbælter og andre genstande fra FERRET skyllet op paa stranden ikke langt borte, saa man gik ud fra, at skibet var sunket.

Da denne melding indløb, udbetalte assuranceselskabet forsikringssummen til ejerne.

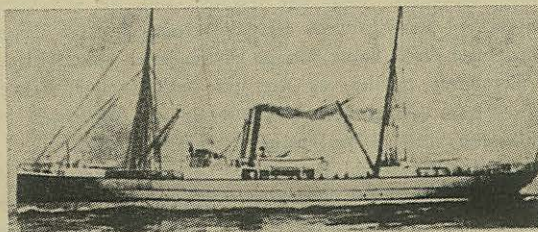
Men det der egentlig var sket var, at „Ejeren“ med fortsæt havde ladet sig rapportere fra fæstningen. Da Gibraltars

signalstation observerede FERRET paa vej ind i Middelhavet, havde skibet gul skorsten og blaamalede redningsbaade, men ikke saa snart var det ude af syne, før mandskabet blev sat til at male skorstenen sort og redningsbaadene hvide, ligesom skibets navn samtidig blev ændret til BANTAN.

Efter mørkets frembrud gik det paa modsat kurs og stod igen ud i Atlanterhavet, og da det var tæt ud for Gibraltar kastede de redningsbaade og det andet overbord. Det gik altsaa som „Ejeren“ havde haabet: alle troede at fartøjet var forlist.

Paa dette tidspunkt var mandskabet blevet mistænksomt, der skete saa meget mærkeligt ombord, hvorfor „Ejeren“, som forventede mulige vanskeligheder, samlede folkene i kahytten. Han brugte alle de trick, han kunne, og hele sin eminente overtalelseskunst, idet han forklarede dem „i al hemmelighed“, at han var en amerikansk oberst, som ønskede at udlette alle spor, da han ellers ville komme for retten af politiske grunde. Som ejer af BANTAN ex FERRET krævede han derfor ubetinget lydighed og loyalitet. Han ville ikke tøve med at skyde enhver ned, som prøvede at forraade ham, og han ville ikke for nogen pris blive udleveret til hjemlandet.

Han lød saa inderlig troværdig, at mandskabet tog hvert ord for gode varer. De syntes, at han var noget af en helt, og lovede at gøre, hvad de kunne.

Efter at have været indenom San Antonio, en af de Kapverdiske Øer efter proviant og vand, dampede BANTON til Santos i Sydamerika. „Ejeren“, Walker, som atter brugte et nyt navn, gik i land og skaffede sig med sin glatte tunge en værdifuld kaffelast til Marseille. Men — næppe var de stukket til søs, før han ændrede kurs mod Kapstaden, hvor kaffelasten blev solgt, saa „Ejeren“s, „Kaptajnen“s og „Hovmesteren“s pengeskrin svulmede.

Men forretningsmændene i Santos sad tilbage med en lang næse ligesom deres brødre i Glasgow, Cardiff og San Antonio havde gjort det.

Fra Kapstaden blev BANTAN udklareret til Mauritius, hvor de atter provianterede og fik noget last — fremgangsmaaden var stadig den samme.

Fra Mauritius blev kursen sat mod Albany i Westaustralien. Paa denne tur blev skibets navn atter forandret, saaledes at de stod havnen ind med S/S INDIA. — Samtidig havde „Ejeren“ paany skiftet navn, nu kaldte han sig for Henderson.

De vakte ingen mistanke i Albany og efter et kort ophold i King Georges Sound for vand og proviant, gik INDIA til Melbourne. Den 20. april ankrede de ved Queenscliff, for at karantænemyndighederne kunne komme ombord. *James Davidson*, den politimand, som ledsagede doktoren ombord, blev den tue, som væltede læsset. Han havde tilfældigvis læst om S/S FERRET, som var forsvundet i Storbritannien, og da INDIA aldrig før havde været i Melbourne og lignede det savnede skib meget, begyndte han stilfærdigt at snuse lidt til sagerne. Under „INDIA“ skimtede han andre bogstaver, og dermed fik han for alvor mistanke. Nu blev Toldvæsenet alarmeret og de bordede skibet, da det ankrede i Williamstown, men alle var enige om at optræde med forsigtighed, saaledes at de ombordværende ikke skulle faa mistanke.

I mellemtiden blev der holdt skarp vagt over skibet, og enhver af mandskabets bevægelser blev kontrolleret — alt medens der i Skotland blev søgt yderligere oplysninger om det savnede FERRET.

Noget af det første man lagde mærke til var, at „Kaptajnen“ aldrig viste sig paa dækket, og at mandskabet stort set holdt sig ombord. „Henderson“ havde præsenteret sig som ejer, og da han endelig gik i land, tog han vejen op til et skibsmæglerfirma. Han ville sælge skibet. Men mæglerne trak efter ordre forhandlingerne i langdrag, og INDIA blev liggende i Melbourne baade i uger og maaneder.

Til slut blev „Henderson“ nervøs og begyndte at lægge to og to sammen.

Han erkendte, at baade han og skibet var under opsigt, og han ville selvsagt ikke vente paa, at slaget skulle falde. Han og de to andre bedragerer forlod skibet, og haabede, at det vældige australske fastland ville opsluge dem.

Samtidig kom der oplysninger fra Scotland Yard og Toldvæsenet ledsaget af bevæbnede detektiver og havnepoliti bordede skibet, som blev belagt med arrest. Det viste sig, at navnet paa skibsklokken var filet ud og mange andre steder var der gjort forandringer for at skjule, at skibet virkelig var S/S FERRET.

„Henderson“ og hans kammerater kom ikke langt væk, de blev arresteret i Seymour og sendt tilbage til Melbourne, hvor „Ejer“, „Skibsfører“ og „Hovmester“ kom for retten den 18. juli. Alle tre var de kendt under mange forskellige falske navne. Efter en uges retssag fik „Ejer“ og „Hovmester“ hver 7 aars fængsel og „Kaptajnen“ det halve. Pengesedler og konstanter til et beløb af £ 9.000 eller 180.000 kr. blev fundet i forskellige gemmesteder ombord.

Efter Viceadmiralitetets ordre blev FERRET nu solgt i Melbourne, og en mand ved navn *Whinham* fra Adelaide købte skuden. To aar senere var skibet indsat i kystfart i Sydaustralien, og her blev det totalt vrag ved Yorke Peninsula i november 1920.

FERRET-sagen er uden tvivl den mærkeligste og mest udspekulerede svindel man har hørt om i Melbourne — og maaske ogsaa de fleste andre steder i verden.

Efter „Norsk Kystvakt“.

Fra Hav og Havn

Landets formentlig største kirkeskib i Danmarks højst beliggende kirke, Ousted kirke ved Ejer Bavnehøj, kræves fjernet af Nationalmuseet, fordi man finder skibet uegnet til kirkerummet.

Det er en tro kopi af Fr. IV's største og mest frygtede krigsskib FREDERICUS QUARTUS, det er 2,35 meter langt og 2,10 meter højt.

Skibet er skænket af en gammel, endnu levende dame, som ønskede at vise sin hengivenhed over for sin barndoms kirke, og det er skaaret af maskinsnedker Bent Bentson, Vejle, som har brugt 2000 timer til arbejdet. Modellen af det gamle orlogsskib bliver antagelig anbragt i vaabenhuset.

En ny lodsbaad til Frederikshavn Lodseri er afleveret fra Ørskovs Staalskibsværft i Frederikshavn, oplyser Lodsformand G. V. Huth. Det nye fartøj er med sine 100 tons Skandinaviens største lodsskib. Det har kostet 1,1 mill. kr. og ejes af de 17 lodser, der er knyttet til Frederikshavn Lodseri.

For første gang siden Winston Churchills død i 1965 ringede den store skibsklokke hos Lloyds i London den 15. august. Der blev ringet to gange — altsaa bebudelsen af en glædelig meddelelse — og den gik ud paa, at det 500 BRT tankskib STAINLESS CARRIER var naaet i havn i Mombassa efter at have været meldt savnet paa en rejse fra Aden.

STAINLESS CARRIER, der føres af Kaptajn J. Theisen, var blevet forsinket i 7 dage af monsunen. Skibet var i ballast, og under rejsen brød skibets radiostation ned.

Denne gang gik det godt — men en langt værre ulykke skulle senere overgaa skibets fører, den 27-aarige Kaptajn J. *Svane Theisen* fra Dragør, idet han ved en fejltagelse blev skudt ned paa en gade i Aden den 29/10 af en arabisk nationalist.

Midt i det forrige aarhundrede oprettede færgekarlene i Gaabense paa Nordfalster et legat „Gaabense færgeløbslegat“.

Legatet blev oprettet for at sikre enkerne. Dem var der altid nogle af dengang, da færgekarlene med primitive skibe var ene om at forcere Storstrømmen og dermed stod den eneste færgeforbindelse mellem Falster og Sjælland. Legatet blev oprettet med en sum paa 3000 kr. ialt. Renterne af disse penge skulle hvert aar tilfalde enker efter færges- og rorkarle.

I dag administreres det usædvanlige legat af Nørre Vedby Sogneraad, men man har maattet vige lidt fra de oprindelige legatbestemmelser, for der lever ikke mere enker efter færgekarle. Legatet er netop tildelt frøken Ella Andersen i Gaabense, hvis bedstefar i sin tid var færgekarl. Legatets størrelse er i dag paa ca. 130 kr. aarligt, og det har nok været noget lig en aarsløn for 100 aar siden.

Det lyder som en krigsrapport: to kuttere sænket, fem fiskerbaade beskadiget, to lodsbaade ramt — men det er faktisk resultatet af sandsugeren RON WOOLAWAY's mesterlige navigation, da den skulle lægge til ved sin sædvanlige kaj i Newhaven.

I stedet for at lægge til, skubbete det klodsede fartøj paa 478 ton til en gruppe mindre fartøjer: kutteren MOSS ROSE sank, kutteren LOSE MAID knustes imod bolværket, andre fartøjer fik lønningen revet op og koøjerne knust.

Endelig lykkedes det for skipperen om bord paa RON WOOLAWAY at standse uhyret ved at kaste anker — lige paa dækket af kutteren ETHEL, der gik til bunds.

Skaden anslaaes til 10.000 pund (200.000 kroner). Sandsugeren kom ikke noget til.

Et af verdens ældste romfirmaer, O. C. Balle, Flensborg, har i anledning af sit 250 aars jubilæum betænkt dansk og tysk foreningsliv med store gaver.

Sømandsforeningen af 1856 fik ved en festlighed i Flensborg overrakt en check paa 25.000 kr., og Deutsche Gesellschaft zur Rettung Schiffbrüchiger modtog 25.000 D-mark. Direktør Herman G. Dethleffsen gav det runde beløb til Sømandsforeningens repræsentant, Kontreadmiral E. J. Saabye, København. Pengene skal bruges til driften af sømandsboliger blandt andet i København.

Motiveringen for O. C. Balles donation er den aarelange forbindelse, firmaet har haft med Danmark. Det er stiftet af en sønderjyde og opretholder en filial i Aabenraa.

Orlogsgasterne paa en base i San Diego i Californien maa gerne lade sig underholde af Go-go-danserinder om aftenen — men ikke i frokostpausen. — Denne beslutning er truffet af basens chef, Kontreadmiral Frank Brandley, som har givet ordre til standsning af de laarkorte Go-go-pigers optræden i frokostpausen i Marinernes klub i San Diego.

Nyt fra

MARINEHJEMMEVÆRNET

Efter at der er godkendt et meget smukt udformet vaabenskjold for Marinehjemmeværnet, er dette nu fremstillet som knaphulseblem og som manchetknapper i sølv – prisen er henholdsvis kr. 8.– og kr. 50.–.

Hjemmeværnsflotille 329, *Bornholm*, har været paa et 10 dages togt til Drammen i Norge formidlet gennem Marineforeningens landssekretær. Gennem UNDER DANNEBROG vil Flotillen gerne bringe en tak til *Drammen Orlogsforening* og *Sjøheimeværnet* i Drammen for gæstfrihed og for de venskabsbaand, der blev stiftet mellem disse og flotille 329. Vi modtog en gæstfrihed uden lige og siger tak for de uforglemmelige dage vil tilbragte i Drammen og omegn.

Paa HVF 329.s vegne

Aage Olsen,

næstkommanderende og næstformand i
Marineforeningens Bornholms afd.

3 af de københavnske Hjemmeværnsflotiller har med mandskab og fartøjer bistaet *Det militære Læseselskab Rendsborg*, en studiekreds af officerer fra Danske Livregiment i Høvelte, paa en fæstningshistorisk ekskursion til den gamle Københavns Søbefæstning med besøg paa Marinestation Dragør (gl. Dragørfort), Flakfort og Middelgrundsfort under ledelse af fæstningshistorikeren, Major (R) *A. N. Hvidt* fra den kongelige Livgarde.

En „historie“ fra Marinehjemmeværnets første dage paa *Slipshavn*:

Der blev øvet i de forskellige posters pligter m. m. – herunder ogsaa en Udkigs.

En ældre HJV-gast fik post paa den gamle skansevold som udkgik og skulle varsko for ind- og udgaaende skibe o. l.

Nu driver DSB jo ren „sporvejsfart“ med de mange færger paa Nyborg fjord, saa da vor gast saa og saa mange gange havde prajet: „Færge for indgaaende – Færge for udgaaende“, forespurgte han til slut: „Har man da ikke en rejseliste her paa skolen?“

Gamle Reserveofficerer - se her!

I anledning af sit 50 aars jubilæum i november 1968 har *Foreningen af Søofficerer i Reservén* til hensigt at udsende et særligt festskrift.

Det vil være af stor interesse hertil at faa samlet saa mange historiske og biografiske oplysninger om og af tidligere og nuværende Søofficerer (R) – Reserveløjtnanter – Maanedslieutenanter, hvorfor man beder give et praj, dersom der i familiearkiver, fotosamlinger o. l. forefindes noget om Flaadens Reserveofficerer.

Se efter i gamle skuffer og fjerne skabe, der ligger nok noget materiale af interesse. Det vil man meget gerne laane til nænsom affotografering med hurtig returnering.

Marineforeningens Hovedkontor modtager gerne alt saadant historisk materiale, da det er MF.s Landssekretær, der skal udarbejde det omhandlede festskrift.

Støt vore annoncører —

— de støtter os!

Aarets landsskyttestævne begyndte med en kammeratlig sammenkomst 9/9 paa skydebanerne i Randers Haandværkerforening.

Den gamle Skyttelavforkæmper, *Th. Dalsgaard*, Kalundborg, modtager den store pokal til ejendom.

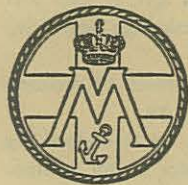
Søndagen indledtes med et skyttelavsmøde med 2 repræsentanter fra hvert skyttelav samt *Fylling* og *Schytte Hansen* fra Hovedbestyrelsen, hvor der skulle tages stilling til nye regler m. v. – der kunne dog ikke blive enighed herom, hvorfor det overdroges *Gregers Petersen*, København og *Palle Madsen*, Randers, at forsøge udarbejdet nogle enklere og klarere regler. Man var glad for Hovedbestyrelsens interesse for skyttelavssagen og taknemlig for den af HB udsatte pokal. Der var ogsaa fremskaffet tilbud paa en ny 10-aars pokal til hovedskydningen og taknemlig for den af HB udsatte pokal, som fra næste aar tilkommer som en evigt vandrende pokal, tilvejebragt for midler fra Kommandør *Evers* fond. Der var ogsaa fremskaffet tilbud paa en ny 10-aars pokal til hovedskydningen, som blev enstemmig antaget. *Palle Madsen* overtog hvervet som pokalkasserer efter *Kongens Lyngby*, som ønskede sig fritaget for dette hverv. Næste landsskyttestævne, hvortil den nye pokal vil foreligge, afholdes af *Glostrup-Taastrup* afd.s skyttelav. Nærmere herom vil tilgaa alle skyttelav – ligeledes nærmere om arbejdet med de nye regler.

Premierne uddelles til: *E. Dalsgaard*, *F. Jull Møller*, *V. G. Nielsen*, *K. Nielsen*, *N. Adriansen*, *M. Rasmussen* og *M. Bering*.

Stævnets resultater var følgende: *Kalundborg* nr. 1 med 460 p., *Kerteminde* nr. 2 med 447 p. og *Randers* nr. 3 med 443 p. Iøvrigt blev *Aarhus* nr. 4, *København* nr. 5, *Kongens Lyngby* nr. 6, *Glostrup/Taastrup* nr. 7 og *Odense* nr. 8. Bedste individuelle skytte blev *Erling Dalsgaard*, *Kalundborg*, med 95 p.

Forenings- meddelelser

Glostrup/Taastrup var 24/6 paa *Sct. Hanstur* til *Slimminge* kro – foruden med et eminent koldt bord forlystede man sig med konkurrencer, baal og dans, og det blev en meget vellykket aften.

Hornbæk afd. har afholdt genfs., hvor der vedtoges en kontingentforhøjelse paa 5 kr. til 15 kr. Følgende valgtes til bestyrelsen: *Bogholder Th. Jessen*, formand, *Ingeniør Flem. Borchorst*, kasserer samt *Malmester Brolle Sørensen*.

Kerteminde afd. fejrede 1/8 sin 25 aars stiftelsesfest. Som gæster saas formanden for *Marineforeningen*, *KK K. Hertz*, formanden for *Odense* afd. *E. D. Fylling* samt formændene for de stedlige *Garder-* og *Forsvarsbroderforeninger*. Afd.sformanden, som havde bestridt dette hverv gennem alle 25 aar, modtog af *MF.s* formand en baadsmåndspipe med kæde, ligesom der blev uddelt 25-aarstegn til 25 medlemmer, herudover var der mange gaver og hilsner, bl. a. en stor kostbar bog fra afd.

Aarhus afd. deltog 14/8 i *Kongemodtagelsen* paa *Aarhus havn*, hvor det „halve“ *Aarhus* var mødt op i anledning af *Tronfølgerparrets* første officielle besøg i byen. Afd. stod – som reglementet byder – da de kongelige ankom med *DANNEBROG* – paa højre fløj med flag og 12 mand under kommando af afd.sformanden *Birthin*, som efter at have afgivet melding modtog haandtryk af saavel *Majestæterne* som *tronfølgerparret*.

Holbæk afd.s fregatskydning fandt sted 19/8 om eftermiddagen – det var specielt af hensyn til damerne, saaledes at de kan møde til middagen med præmieuddeling og dans. Afd. har indført, at ogsaa ikke-medlemmer kan deltage i skydningen, dog ikke i nedskydning af skroget, dette kan kun ske af medlem til medlem. I løbet af lørdagen naaede man kun at nedskyde 4 sejl, hvorfor man tønnede til igen næste søndag formiddag, da *Grosserer Vigo Skovgaard* kunne hylde som aarets fregatkaptajn. Der var da ogsaa afgivet 1021 skud mod henholdsvis 588 og 455 de to foregaaende aar – der bygges for gode fregatter i *Holbæk*.

Roskilde afd. – der er ophavsmanden til fregatskydningerne – samledes den 26/8 – ogsaa om eftermiddagen – til denne alvorlige handling. Ogsaa her mødte damerne til middagen med præmieuddelingen, ligesom der ogsaa var arrangeret keglespil og skiveskydning for dem.

Korsør afd. har iflg. dagspressen faaet god vind i sejlene, det skyldes ikke mindst at byen er blevet flaaedeby med *NATO*-base. Den store medlemsskare vil nu arbejde paa oprettelse af en *Marinestue*.

Herning afd. fejrede 2/9 sin 25-aars stiftelsesdag, som indledtes med kransenedlægning paa afdøde formænd og æresmedlemmers grave. Ved middagen var der mødt 10 af de 12 gamle gæster, der skulle have 25 aars-emblemet, ligesom 6 nye medlemmer blev optaget. Hovedbestyrelsesmedlem *Schytte Hansen* fra *Randers*, holdt festtalen og overrakte en baadsmåndspipe med kæde fra Hovedbestyrelsen. *Bogh-Sørensen* priste det gode sam-

arbejde mellem *Herning* og *Silkeborg*. Paa en hilsen til *Æresformanden* modtoges en telegrafisk tak, ligesom der kom mange hilsner og telegrammer.

Kolding indledte 2/9 sit efteraarsprogram med den aarlige skydning, med paafølgende kaffebord og præmieuddeling i *Munkedamspavillonen*.

Glostrup/Taastrup afholdt 7/9 medlemsmøde med forevisning af smukke farvefilm fra den canadiske ambassade. Ved *Tronfølgerens* bryllup var afd. repræsenteret med sit flag og ved formanden i *Marineforeningens* opstilling (15 mand fra *Distrikt 1*).

Aarhus afd.s viceformand *E. Thomsen* og sekretæren *Frank Sørensen* repræsenterede afd. ved 30-aars jubilæet 9/9 i *enskabsafdelingen: Flottans Män* i *Göteborg*.

København, *Frederiksberg* og *Glostrup/Taastrups* medlemmer drog paa *Sundtur* 14/9. Med lejet „skiv“ nød man god mad og drikke samt „Øresunds natdunkle blaa“ – og saa var der bal paa dækket – det var en fin oplevelse, der kun opfordrer til videre samarbejde.

Hørsholm/Rungsted afd. har flyttet sin *Marinestue* til *Restaurant Vejlebus*, *Rungstedvej 4*, *Hørsholm*. Den 16/9 blev den nye stue indviet, og det skal siges, at det store arbejde med indretningen af lokalerne vidner om fælles interesse for at afd.s samlingssted kan blive saa indbydende som muligt, og der ligger mange timers arbejde bag resultatet.

Helsingør afd. havde 17/9 arrangeret en udflugt med besøg paa *Torpedostationen Kongsøre* i *Ods herred* ved *Isefjorden*, senere var der en afstikker til et hyggeligt kaffebord – der er blot ikke hørt noget om kontakt med *Holbæk* eller *Nykøbing Sjæll.* afd. paa denne tur.

Kongens Lyngby afd. indledte sæsonen med at byde paa gule ærter med hvad dertil hører paa *Lottenborg* 20/9.

Aarhus afd. besøgte 21/9 *CERES* *Bryggerierne*, der skrives meget klart: „... hvor vi først beser den pragtfulde, meget fine model af den berømte engelske clipper *CUTTY SARK*“. – Interessen for besøget var overvældende.

Skagen afd. havde 24/9 forhyret m/s *STELLA MARINA* for sammen med kammerater fra *Hirtshals*, *Frederikshavn* og *Hjørring* at besøge *Marstrand*, der var rigeligt med proviant – og ogsaa her var der dans paa agterdækket.

Glostrup/Taastrup havde kaldt til møde 5/10 under mottoet: „Mød din Landsformand –“, hvor *KK K. Hertz* fortalte meget interessant om *Danmarks søkrigshistorie* helt fra 1807 og sluttede med at læse det berømte digt om *Terje Vigen* – en virkelig god aften med fuldt hus.

Aarhus afd. holdt foredragsaften i *Marinestuen* 2/10, hvor *Landssekretær S. A. Nielsen* causerede om *Civilforsvaret* og her til viste en film om brand-, rednings- og signaltjeneste. Diskussionen, der fulgte, blev da ogsaa meget livlig.

Gentofte afd. holdt 4/10 sin traditionelle pakkefest, af hvis overskud de første 250 kr. gaar til iklædning af en *GEORG STAGE*-dreng.

Helsingør afd. samlede sine medlemmer til *bancospil* med fine gevinster – indbydelsen lød: „... paa med landgangstøjet, og fat om *Lillemor*“ – de der gjorde saa, fik ogsaa en hyggelig aften.

Esbjerg afd. fejrede sin 45 aars stiftelsesdag 5/10 ved en festlig sammenkomst 7/10, det blev samtidig en officiel indvielse af *Marinestuen*; man sluttede med en munter dans og det blev en god marineaften.

København afd.s første „*Manneaften*“ i sæsonen løb af stabelen 5/10 i *Marinestuen* i *Kongens have*. *Orlogspræst H. Rørskou* fra *Søværnets Eksercerskole* i *Avderød* fortalte om sine

oplevelser som Orlogspræst og velfærdsmand paa fregatten PEDER SKRAMs togt til Amerika og viste nogle smukke farvelysbilleder i tilslutning hertil. De amerikanske orlogspræster havde tilrettelagt store arrangementer for besætningen, bl. a. besøg i *Det hvide Hus* m. m.

Roskilde afd.s Kegleklub begyndte 6/10 sin træning i Roskilde-Hallen kl. 19.30 og fortsætter hver fredag samme tid og sted.

Hjørring afd. indbød sine medlemmer til „Aabent Hus“ i Marinehjemmeværnets hus i Hjørring. Afd. har et udmærket samarbejde med MHV.s Hjørring Division, og grejet fra den nedlagte Marinestue beror i gode hænder i MHV.s hus.

Viborg afd. hejser sit nye flag.

Viborg afd. fejrede 7/10 sin 25 aars bestaaen ved en fest med tilslutning over forventning. Afd.sformanden, Bogtrykker *Nørhaven* bød velkommen og mindedes de tre kammerater der midt under krigen tog initiativ til afd.s oprettelse. Marineforeningens formand, der sammen med sin frue, var til stede hyldede afdelingen og uddelte 27 stk. 25-aarsemblemer samt overrakte en baadsmandsibe med kæde fra Hovedbestyrelsen. Som gave fra Danmarkssamfundet blev et nyt flag hejst for første gang og forskellige gæster fra naboafdelingerne bragte deres lykønskninger, ligesom een af stifterne berettede om stiftelsesgenvordighederne. Æresmedlemmet *Peter Vindum* holdt en inspirerende tale for damerne og selvfølgelig blev der sendt en telegrafisk hilsen til Æresformanden, der svarede telegrafisk med alle gode ønsker for afdelingen.

Odense afd. maatte beklageligvis aflyse sin udflugt med damer i sept., men samledes 10/10 til familieaften i restaurant „Skoven“, hvor man indbød til dans efter skafningen.

Kongens Lyngby afd.s medlemmer mødtes 12/10 for at høre Orlogspræst *H. Rørskous* udmærkede foredrag: „Med PEDER SKRAM paa togt til Amerika“ – det gav et frisk pust fra Søværnet.

Marineforeningens Skyttelav, København fejrede 21/10 lavets 51 aars fødselsdag med keglespil for piger og drenge i alle aldre, og da dette og andre spil var overstaet, samledes man til „bussebord“ med præmieuddeling. Som sædvanlig har fødselsdagsfesten i lavet været baade munter og fornøjelig.

Bogense afd. fejrede lørdag den 21/10 25 aars jubilæumsfest, „dagen“ var dog den 23. oktober.

Festen fejredes paa Bogens Hotel. Til stede var Marineforeningens formand, Kommandørkaptajn *Kai Hertz*, som overrakte en original baadsmandspibe i kæde. Formanden for Odense afdelingen, ingeniør *Fylling*, overrakte en gave fra Odense afdelingen.

Der var forsamlet 48 kammerater og damer til spisning.

MF.s formand gav en interessant skildring af Marinens historie og fortalte med lune om enkelte tildragelser inden for Søværnet. Kommandørkaptajnen fremhævede vor marinestues maritime historiske billeder og objekter, hvoraf mange var af stor sjældenhed.

Formanden for afdelingen *A. Vestergaard* gav et rids over afdelingens 25 aars tilværelse og omtalte forskellige begivenheder inden for foreningens virke.

Afdelingen startede med 43 medlemmer, hvoraf 15 medlemmer stadig er aktive. I dag er medlemstallet 58.

Der blev talt og sunget for Konge, Flag og Fædreland, og festen sluttede med en rask svingom, selv vore ældste medlemmer paa over 80 aar svingede sig i dansen til de smaa timer.

Helsingør afd. drog 22/10 paa sin traditionelle fisketur paa Sundet med præmier – baade for den, der fangede flest fisk og for den, der tog den største. Alle havde proviant med selv – „og slap en daler“ til kassereren.

Frederiksberg afd. holdt foredragsaften 24/10 med Orlogskaptajn *J. Frederiksen* som foredragsholder over emnet: „Politikationen 19/9 1944 og tiden der efter“ – en interessant aften.

Randers afd. indledte vintersæsonen med en indvielsesmiddag i anledning af Marinestuens flytning til Haandværkerforeningen, man glæder sig i afd. over atter at have faaet stuen under fast tag.

Hjørring afd. afholdt 28/10 sin aarlige fregatskydning – resultaterne er dog endnu ikke naaet frem til redaktionen.

Glostrup/Taastrup nød 2/11 ogsaa godt af Orlogspræst *H. Rørskous* udmærkede foredrag og smukke lysbilleder fra PEDER SKRAMs Amerika-tur.

Godthaab afd. har sendt et efteraarsbrev, og det udviser som altid liv og aktivitet i vor nordlige afdeling. Der er mange forskellige opgaver at arbejde med: højtideligheder ved mindeankeret, naar fremmede orlogsskibe kommer paa besøg; frimærkeindsamling til fordel for Kommandør *Lichtenbergs* fond – dette har nu 100.000 kr. i obligationer, altsammen indsamlet af en dygtig arbejdende organisation. Der indsamles gamle effekter fra sejskibstiden til museet i Godthaab; der arbejdes med at faa unge grønlandere med skoleskibene – jo, det er en kreds af kammerater med initiativ og rigdom paa ideer.

Aarhus afd.s kammerat, fhv. Vaskemester *Anders Viggo Petersen* døde 18/11 1966 og bisattes i stilhed.

Glostrup/Taastrup afd. har ved Værkfører *Aage P. A. Damms* død mistet et af sine trofaste medlemmer, en flittig stamgæst i „Kahytten“. *Aage Dam* fyldte 70 aar sidste efteraar, han hørte til de medlemmer, der i 1962 blev overflyttet fra den nu nedlagte Damhussø afd.

Skagen afd.s medlem, Stationsbestyrer for Decca-stationen paa Samsø, *Carl Bagh*, er 10/7 afgaaet ved døden 67 aar gammel. *Bagh* vil af mange huskes fra hans lange tid som radiotelegrafist paa D.F.D.S.' Aalborgroute.

Los Angelos-afd.s formand, *E. Gutenberg Dahlquist*, der samtidig var suppleant til Hovedbestyrelsen for XIII Distrikt, Oversøiske afdelinger, afgik 10/9 ved døden under sit lange ophold herhjemme.

Aarhus afd.s medlem gennem 43 aar, Rejseinspektør *K. A. Knudsen* døde 16/9 i sit 75. aar og blev begravet i stilhed.

Københavns afd. melder om 3 dødsfald indenfor medlemskredsen: Pensionist *P. H. Hansen*, Mejeriejer *J. K. Andersen* og Repræsentant *H. Bastrup-Birk*. Sidstnævnte var afdelingens ældste medlem og havde været med siden afd.s oprettelse i 1914 – alle deltog til det sidste ivrigt i afdelingens møder.

Aarhus afd.s medlem, grosserer *Axel Tb. Abildgaard*, døde 12/10, 73 aar gammel, og blev begravet i stilhed. Han havde været medlem i henved 40 aar og var en aarrække formand for den lokale Kystartilleriforening, som han var æresmedlem af.

ÆRET VÆRE DERES MINDE

MARINE-FORENINGEN gratulerer

- 23/8 *Frits Hansen*, mangeaartig revisor i Frederiksværk afd., 60 aar.
 12/9 *P. Kofoed-Petersen*, Glostrup/Taastrup afd., 50 aar.
 19/9 Tjener *Rudolf Serritslev*, Hellerup, Kongens Lyngby afd., 65 aar.
 26/9 Købmand *Johannes Larsen*, tidl. Formand for Frederiksværk afd., 70 aar.
 15/10 Pensionist *Poul Jensen*, Frederiksberg afd., 70 aar.
 17/10 Fabrikant *S. Karlsson*, Københavns afd. – og tillige kasserer i Marineforeningens Skyttelav, København, 50 aar.
 19/10 Kaptajn og forhyringschef, tidl. Reserveløjtnant *Axel M. Hansen*, 75 aar.
 3/12 Mekaniker *Axel Madsen*, Kværndrup, Svendborg afd., 50 aar.
 5/12 Bagermester *H. H. Larsen*, Københavns afd., 50 aar.
 9/12 Tjener *Egon Thomsen*, Næstved afd., 50 aar.
 9/12 Materielregnskabsfører *P. la Cour Olsen*, bestyrelsesmedlem i Aarhus afd., 65 aar.
 9/12 Kammerherre *Rudolf Lassen*, Gentofte, Svendborg afd., 85 aar.
 10/12 Fuldmægtig *G. Honnens de Lichtenberg*, Københavns afd., medlem af Hovedbestyrelsen, Marineforeningens Landssekretær og Redaktør, 65 aar.
 13/12 Fiskeskipper *Søren O. Sørensen*, Hals afd., 50 aar.
 19/12 Vagtmand *Robert Nielsen*, Københavns afd., 70 aar.
 19/12 Skibshandler *K. I. Andersson*, Holbæk afd., 70 aar.
 21/12 Skibsfører *C. H. Luckow*, tidl. bestyrelsesmedlem i Københavns afd., 65 aar.
 21/12 Købmand *E. Petersen*, Horsens afd., 65 aar.
 22/12 Havnekaptajn *Knud Morbech*, Aarhus afd., 60 aar.
 27/12 Frisørmester *A. Nielsen*, Horsens afd., 75 aar.
 29/12 Tømremester *M. Kastrup*, Randers afd., 60 aar.
 29/12 Købmand *I. Grønfeldt*, Horsens afd., 65 aar.
 30/12 Købmand *William Petersen*, Marielyst, Nykøbing F. afd., 60 aar.
 31/12 Revisor *Argyll Olsen*, Haneborg, Nykøbing F. afd., 50 aar.

1968

- 14/1 Tjener *Henry Sørensen*, Næstved afd., 50 aar.
 10/2 Lokomotivfører *E. W. Buch*, Næstved afd., 70 aar.
 19/2 Salgsinspektør *Børge Cederstrøm*, Nykøbing F. afd., 50 aar.

Boganmeldelser

Per Eilstrup: Tordenskiold. Peter Wessel og hans tid, med indledning af Tordenskiold-kenderen *Hans Chr. Bjerg*. La-demanns Forlag.

Forfatteren fortjener ros for at have samlet og faaet udgivet dette interessante og smukke værk om vor store nationale søhelt. Der var behov for en moderne bog, der i sin form og op-sætning kunne tiltale vor tids ungdom og vække dens interesse for Tordenskiolds liv og virke. Til tider er sproget og kommentarerne maaske vel friske, men først og fremmest gennem de talrige og meget smukke illustrationer har værket sin store betydning, ved at faa disse samlet paa een haand. Man glæder sig især over det smukke, men ret ukendte ungdomsportræt af søkadetten Peter Wessel („Kadetbilledet“), som beklageligvis er forsvundet for offentligheden, men dog menes at eksistere. Tænk, om det en gang kunne komme frem i lyset.

Under redaktion af *Niel Jørgensen* foreligger 6. bind af „Fem aars kamp for friheden, Sejren“. Betydningsfuld og interessant læsning, specielt for de unge, hvem besættelsen og hvad dermed fulgte, vel næppe staar helt klar i detaljerne. Gennem de mange illustrationer trækkes de sidste dages kampe under krigen og frihedens jublende glæde over vort land frem – det giver samtidig plads for mange alvorlige minder og tanker.

Rachel Carsons „Havet omkring os“ giver med sine rigt illustrerede tekstsider og hele sit levende indhold mange interessante enkeltheder om sø og hav, om marinebiologi, de store dybders geologi og om havenes udnyttelse. Et lødigt værk, der er lettilgængeligt paa grund af sin enkelhed og klarhed. En straalende julegave til baade unge og gamle.

Vikingen sender som altid, præcist og i god tid, sit smukke julehæfte, fuldt af dejlige illustrationer og godt læsestof for søens mænd. Ogsaa i aar en fuldtræffer – husk det i julepakken til de farende sømænd.

Marineforeningens mange medlemmer kendes paa naalen med

Faas paa hovedkontoret eller gennem afdelingen.

AALBORG

Aalborg Sømandshjem

Hyggelige restaurationslokaler og god mad

Nymonterede værelser

Nyhavnsgade 60 - Tlf. *12 19 00

AARHUS

Aarhus „Artol“ Renseri

Telf. 3 00 30

Villy Kyst Glarmester

Telf. 6 96 96

Tordenskioldsgade 3 - Aarhus

Aargang 8968/1928

Aarhus Maskinfabrik

Telf. 3 67 44

Kraner - gravemaskiner og transportanlæg

A/S Aarhus Flydedok og Maskinkompagni

Telf. 3 40 00

– han regner Aalborg stævnet som gevinst for det nordiske samarbejde

BORNHOLM**Skibsprovantering**

John Hintzes enke - Rønne

Alfred Th. Haagensen

Juveller, Guldsmed & gravør

Store Torv 8 - Telf. 270

ESBJERG**Claus Sørensen**

Esbjerg

H. J. Christensen & Søn

Vaadbinderi og tovtørreri

Esbjerg

„Hotel Spangsberg“

Mødested for Marineforeningens medlemmer

Esbjerg Telf. (051) 2 17 55

FREDERIKSHAVN**Electra I/S**Elektroinstallatørfirma
Telf. 2 02 39

Danmarksgade 38 Frederikshavn

Johan Damsgaard

Kolonial & skibshandel

Telf. 2 26 22 Frederikshavn

P. Conradsen Teknisk maskinforretning
Skibsartikler - Olie

Telf. *2 09 00

Einer Sørensen & Co. Stevedore
Telf. *2 14 00

Havnegade 11 Frederikshavn

FYNAktieselskabet
Svendborg Skibsværft**Carl Antonsen**

Guld- og sølvsmed

N. Due-Petersen & Kryger

Ingeniører

Telf. 21 41 18 (3 ledn.) - Svendborg

HIRTSHALS

Sig det med blomster

„Viola“

Telf. 94 10 74

Levorsen & Jørgensen Lys - kraft - skibsinstitution -
ekkolod

Betjening dag og nat

Telf. Hirtshals 94 10 11

HORSENS**Horsens Sølv****KOLDING****Klaaborgs Conditori**

Østergade 18-20

NYKØBING F.**Nykøbing F. Bryghus**

Lager og pilsner

NYKØBING M.**Morsø Støbegods**

Nykøbing Mors

Aktieselskabet
N. A. Christensen & Co.
Kongelig hofleverandør**RANDERS**Aktieselskabet
Bryggeriet „Thor“

Randers

Chas. Mortensen Sejl, presenning, flag og
teltfabrik

Randers

Telf. 2 89 88

ROSKILDEUnder Deres besøg i Roskilde bør
De ikke undlade et besøg i den
interessante marinestue**Hotel Prinsen**

Algade 13, Roskilde, telf. 35 80 10

SKAGEN**Oscar Skougaard**Aut. installatør Telf. 4 13 45
Skibsradio, sendere og pejleanlæg

Sejl, flag og presenninger

Sejlmager

Alex Jørgensen

Skagen

Telf. 4 14 23

THYBORØN**Thyborøn Fiskeauktion**

v. Albert Steen - Telf. 3 12 07

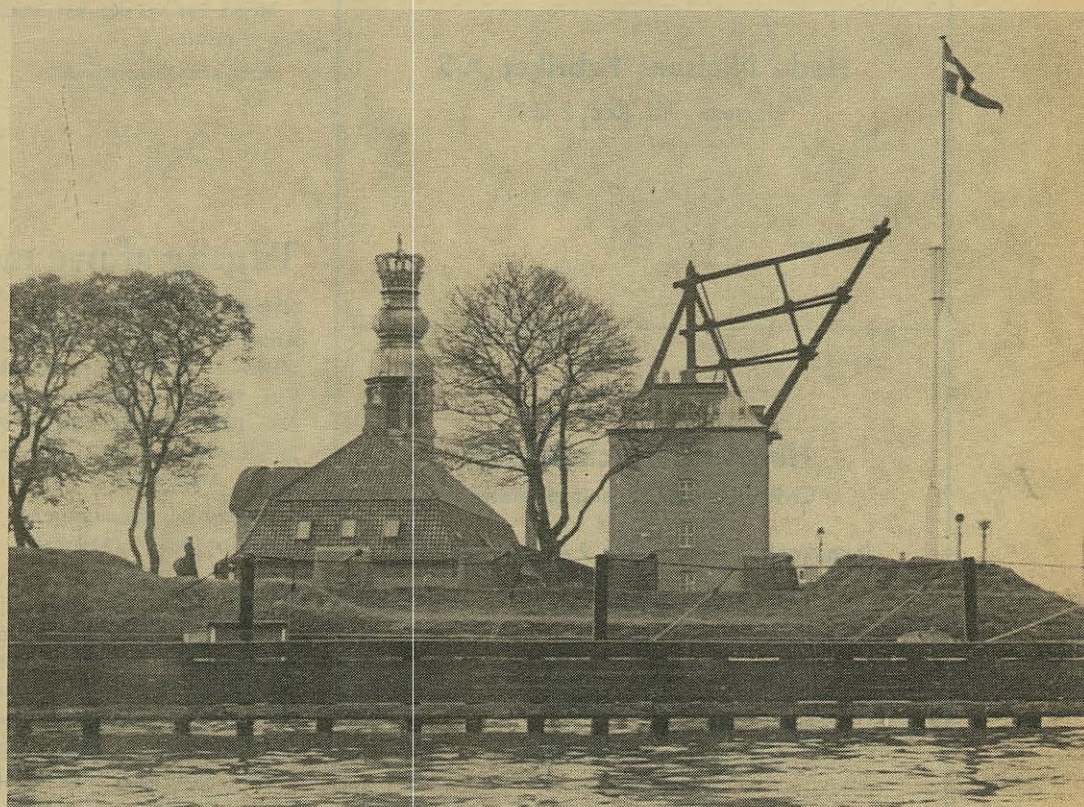

UNDER DANNEBROG

ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART

Hefte 1-2 - Maj
55. aarg. - 1968

København byder velkommen til sendemandsmøde.

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

Gratis – 237 østrigske frimærker!

I fire uger faar hver læser gratis 237 af de køn-
neste østrigske frimærker, Sondermærker og bedre
efterkrigsmærker, ved køb af den store luxuspakke
med 3150 forskellige skønne samlemerker og bil-
ledmærker. (Katalogværdi mere end 450 michel-
mark), sælges nu til spotpris, til nu 73 danske kr.
Opgiv postadresse, da fuld ombytningsret, ingen
risiko. Mange har været begejstret. Hvis De hurtigt
vil have luxuspakke nr. 203, skriv da til: **Marken-
könig**, Braendströmgasse 4, Mozartstadt Salzburg,
Osterreich.

Jesper Christensen & Co.

Vin en gros

Nørregade 28 - København K.

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Otto Suenson & Co.

Dronningens Tværgade 7 Tlf. (01) 14 04 82
Grundlagt 1880
Vinforretning
Lager af cigarer
Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

Hede Nielsens Fabriker A/S

Horsens - Tlf. (066) 2 47 11

Højgaard & Schultz A/S

Civilingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Ewaldsgade 9 - København N.

I. Chr. Andersen

Ost

Vimmelskafte 41 - Telf. 1345 - 14345

Nekrolog

Nons er død!

Det var en kort meddelelse, og den var hård. Dette menne-
ske, så sprudlende og fuldt ud engageret i livet og i sine inter-
esser, så intenst arbejdende på de talrige områder, der havde en
plads i hans tanker, denne enestående arbejdsbi, er ophørt at
virke.

Fra omtale ved nylige jubilæer som fuldmægtig i Rednings-
væsenet, som regnskabsfører i Søofficersforeningen, som lands-
sekretær i Marineforeningen og redaktør af „Under Dannebrog“
samt fra den netop fejrede 65 års fødselsdag vil hans levnedsløb
være kendt af alle i Marineforeningen: sejladsen til Koffardis,
deltagelsen i 1924 i kaptajn Ejner Mikkelsens Scoresbysund-eks-
pedition til Grønlands østkyst, gennemgang af reservekadetskolen
i 1928 med udnævnelse til søløjtnant i reserven, tjenesten ved
undervandsbådene, i Fyrvæsenet og Redningsvæsenet samt aktivi-
teten lige til hans død i Marinehjemmeværnet.

I Marineforeningen vil vi have ham stærkest i erindring som
landssekretær og redaktør. Som landssekretær mindes vi hans
virtuose evne til at arrangere stævner og sammenkomster, hans
trang til at få alt til at klappe og hans drengede glæde, når det
klappede, hans evne til at skabe situationer og til at løse dem.
Uforglemmeligt var det at opleve hans medleven i hver detalje,
glimtet i øjet, når det var lykkedes, eller den tænderskærende
indestængte harme, når noget truede med at kikke.

Som redaktør havde han rige evner. Han førte en glimrende
pen og havde en enorm viden på historiske områder: historiske
begivenheder, bygnings- og våbenhistorie, skibe, traditioner og
personalia. Han var som en levende opslagsbog. Skribentvirke-
sommenheden udfoldede sig ikke blot i „Under Dannebrog“, men
tillige i andre tidsskrifter, i leksika og i selvstændige skrifter.

Og så var han en god kammerat, frisk og hyggelig i selska-
beligt lag, venlig og hjælpsom, nårsomhelst der blev kaldt.

Meget har vi, der har kendt Nons, at sige tak for. Meget
har vi mistet.

Æret være hans minde.

K. Hertz.

Tilgang af nye medlemmer

Oktober kvartal 1967

Århus 5, Bogense 2, Esbjerg 3, Frederiksberg 7, Glostrup 1,
Haslev 1, Helsingør 3, Hjørring 1, Hundested 2, Kolding 3,
Kgs. Lyngby 4, Korsør 2, København 1, Køge 1, Nakskov 1,
Nyk. Falster 3, Nyk. Mors 1, Padborg/Gråsten 5, Ringkøbing 1,
Roskilde 6, Skagen 2, Skanderborg 3, Stubbekøbing 1, Svend-
borg 1, Viborg 3.

Tilgang ialt 64, afgang ialt 217 = ÷ 194. Medlemstal pr.
1. januar 1968: 9.155 medl.

Januar kvartal 1968

Ålborg 11, Århus 10, Bornholm 11, Esbjerg 21, Fåborg 11, Fanø
2, Fredensborg 1, Frederikshavn 3, Frederikssund 5, Gentofte 5,
Glostrup 5, Haderslev 1, Hadsund 1, Helsingør 1, Herning 1,
Hillerød 2, Hjørring 2, Hundested 5, Hørsholm 5, Kalund-
borg 1, Kolding 4, Kgs. Lyngby 1, Korsør 10, København 3,
Køge 3, Lemvig 3, Nykøbing F. 2, Næstved 6, Odense 6, Pad-
borg 2, Roskilde 8, Saxkøbing 1, Samsø 2, Silkeborg 1, Skæl-
skør 2, Skive 3, Stevns 3, Svendborg 8, Tønder 4.

Tilgang ialt 176, afgang ialt 200 = ÷ 24.

FRA HOVEDBESTYRELSEN

Ved årsskiftet overbragte Marineforeningens formand på medlemmernes vegne de varmeste ønsker for det kommende år til Hans Majestæt Kongen. Med æresformandens tak sendtes nytårshilsen til Marineforeningen og dens medlemmer.

Brev fra Frederik den Ottendes Palæ

Formanden for Marineforeningen har fra Amalienborg modtaget denne hilsen:

„Vor hjerteligste tak til Marineforeningen for de venlige lykønskninger til vort bryllup og for den pragtfulde krystalkaraffel og isskål, som det har været os en stor glæde at modtage“.

Richard. Benedicte.

Sympatitilkendegivelser

Ved Honnens de Lichtenbergs død har Marineforeningen modtaget mange kondolenceskrivelser, ikke blot fra indlandet, men også fra vore broderforeninger i Norge og Sverige. Der henvises i øvrigt til nekrologen og til omtalen af afløsningsproblemet andet steds her i bladet.

Forårsmødet

Den 16. marts afholdt Marineforeningens hovedbestyrelse sit ordinære forårsmøde i Søofficers-Foreningens smukke og hyggelige lokaler i det gamle Søkvæsthus på Christianshavn.

Hovedkontoret

Marineforeningen, Havnegade 55, 1058 København K. Telefon PALæ 2886. Postgironummer 1608.

Hovedkontoret er åbent alle hverdage fra kl. 10.00–13.00 (lørdag lukket).

Ferielukning

Hovedkontoret vil være lukket på grund af personalets sommerferie fra 15. juli til 31. juli, begge dage inclusive.

Jubilæumstævnet 1968

Søndag den 1. september afholdes årets jubilæumstævne. Det detaljerede program vil blive meddelt i medlemsbladets julinummer. Billetter vil kunne købes på hovedkontoret fra 1. august. Vel mødt!

SENDEMANDSMØDET I KØBENHAVN 18.-19. MAJ 1968

Alle afdelinger har til fordeling blandt sendemændene fået tilstillet et antal anmeldelseskemaer til årets sendemandsmøde.

Skemaerne skal i udfyldt stand sendes til Marineforeningens hovedkontor, Havnegade 55, 1058 København K. (telefon PALæ 2886), vedrørende deltagelse i de forskellige arrangementer.

Onsdag den 8. maj er sidste frist for indsendelse af skemaer.

Restaurant „Karnappen“, Niels Hemmingsens Gade 10, København K. (lige bag ved Helligåndskirken på Strøget) danner rammen om alle sendemandsmødets arrangementer, herunder kammeratskabsaften, frokost m. m.

Program for sendemandsmødet

Lørdag den 18. maj kl. 20.00 indbyder Marineforeningens Distrikt 1 til en kammeratskabsaften. Prisen for deltagelse er kr. 5,00 pro persona, og der henvises i øvrigt til den særlige velkomsthilsen fra Distrikt 1.

Erfaringsmæssigt vil der i København ikke kunne skabes tilstrækkelig tilslutning søndag formiddag til særlige arrangementer for sendemændenes damer, idet mange har familie, venner og bekendte, som skal besøges. Det er derfor arrangørernes håb, at damerne sagtens kan få formiddagen besat. Opmærksomheden henledes i øvrigt på, at både Tivoli, Zoologisk Have og Bakken har åbent, og endelig har man jo også „Strøget“.

Sendemandsmødet afholdes søndag den 19. maj kl. 08.30 med følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formanden for hovedbestyrelsen aflægger årsberetning.

3. Hovedkassereren aflægger beretning om det reviderede årsregnskab.

4. Behandling af indkomne forslag:

- a) Ændring i afdelingsfordelingen på distrikterne (Hadsund).
- b) Forhøjelse af indskud fra kr. 6,- til kr. 10,-.
- c) Forslag fra Københavns afdelingen:

„Afdelinger, der ikke betaler skyldigt kontingent til hovedkontoret til de i lovene fastsatte terminer, kan pålægges at betale rente af det skyldige beløb med 10 % p. a., dog mindst kr. 10,-“.

5. Valg af hovedbestyrelsesmedlemmer.

- a) Valg af landssekretær. Hovedbestyrelsen foreslår repræsentant Gunnar Sejersen (Gentofte afd.).
- b) Valg af hovedkasserer. Hovedbestyrelsen foreslår genvalg.

6. Valg af revisor og revisorsuppleant. Hovedbestyrelsen foreslår genvalg.

7. Eventuelt.

Umiddelbart efter sendemandsmødets afslutning ca. kl. 13.00 er arrangeret frokost, hvor der serveres et stykke sildemad, en svinekotelet med surt og sødt samt kaffe til en pris af kr. 18,25 exclusive betjening og drikkevarer.

Af hensyn til arrangementet (antal kuverter) bedes billetter til kammeratskabsaftenen og frokosten bestilt i god tid, som før nævnt senest den 8. maj.

NB: Marineforeningens slips-emblemer, telegrammer m. m. vil kunne købes eller bestilles både lørdag og søndag.

Et afløsningsproblem

Det siges ofte, at ingen er uerstattelig. Det er muligvis rigtigt ud fra et numerisk synspunkt, men når der er tale om kvalitet, så ser det lidt anderledes ud, og så er problemet noget mere kompliceret.

Det har i de forløbne måneder været et problem for hovedbestyrelsen at søge udvej til at fylde den ledige plads efter vor landssekretær og redaktør. Til sendemandsmødet 1968 stod landssekretæren til valg efter normal turnus. I mellemtiden har hovedbestyrelsen i medfør af lovens paragraf 9, sidste stykke, suppleret sig med repræsentant G. Sejersen, Gentofte-afdelingen. Hans første opgave vil være at medvirke ved tilrettelægning af sendemandsmødet. Hvem der skal varetage opgaverne i fremtiden, ligger i sendemandsmødets hænder. Når vi tænker på, hvad vor tidligere landssekretær ydede, er alle vist klare over, at det er en særdeles betydningsfuld post, vi skal besætte.

Ikke mindst vanskeligt er det, når vi skal besætte posten som redaktør af „Under Dannebrog“. Når vi i hovedbestyrelsen har iagttaget problemerne på nært hold, er det nærmest ufatteligt, at Honnens de Lichtenberg har overkommet både opgaven som landssekretær og som redaktør. Dette har han kun gennemført i kraft af sin enorme interesse og arbejdskraft suppleret med sin viden om Marineforeningen, sit kendskab til søhistorie og

personalhistorie, sin skribentvirksomhed og talrige andre forhold, hvis omfang først nu går rigtigt op for os.

Ingen er uerstattelig? – Vi vender og drejer den gamle kliché, men her i hovedbestyrelsen står det efterhånden klart, at der må mindst to mand til at erstatte vor hidtidige landssekretær og redaktør.

Vi har allerede nævnt Sejersen som fungerende landssekretær. Til redaktør – foreløbig af dette nummer af „Under Dannebrog“ – er det lykkedes os at bevæge kontorchef Kaj Lund fra Handelsflådens Velfærdsråd. Enhver, der har med søen at gøre, kender Kaj Lund fra hans omfattende skribentvirksomhed om søens emner, og vi håber så småt på, at der ved et særligt arrangement, der endnu ligger i svøb, kan træffes en mere varig ordning.

Imidlertid skal der til Marineforeningens medlemmer fremsættes en beklagelse af den store forsinkelse i udsendelsen af „Under Dannebrog“. Desuden udtrykkes forhåbningen om, at medlemmerne med forståelse af de særlige omstændigheder vil tilgive denne forsinkelse. Dette være i tråd med, at alle forstår, hvad vi egentlig har mistet med Honnens de Lichtenberg, og hvilke problemer dette smertelige tab har skabt.

K. Hertz.

Distrikt 1 byder velkommen til sendemandsmøde

Historien gentager sig selv. Dette gælder også for Marineforeningens vedkommende. I de 55 år, Marineforeningen har bestået, er der skabt tradition for, at sendemandsmøderne afholdes i København hvert femte år. Dog var det gennem de første 15 år lokalkredsen for København og omegn, som var vært ved sendemandsmøderne. I denne periode omfattede lokalkredsen København med de nærmeste omliggende byer.

I 1928 fik lokalkredsen navneforandring til Marineforeningens København-afdeling. Indtil 1963 var denne afdeling vært for sendemandsmøder, som afholdtes hvert femte år i hoved-

staden. På sendemandsmødet i Odense i 1963 blev Marineforeningen gennem en lovændring inddelt i 12 distrikter. Distrikt 1 (Storkøbenhavn) kom til at omfatte følgende afdelinger: Frederiksberg, Gentofte, Glostrup/Tåstrup, Kgs. Lyngby og København.

Som nævnt, historien gentager sig selv. Den gamle „lokalkreds for København og omegn“ genopstod, men nu som Distrikt 1 (Storkøbenhavn).

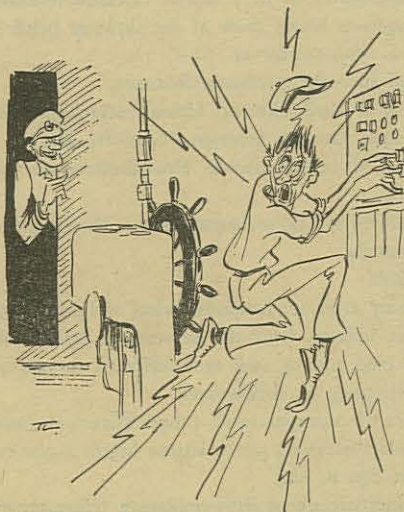
Distrikt 1 har den store glæde i år at stå som vært for sendemandsmødet 1968. Alle sendemænd bydes hjerteligt velkommen til København, idet distriktet håber, at sendemændene vil møde op med en positiv indstilling til opgaverne, så vi kan få et godt, sagligt og kammeratligt møde.

Der skal imidlertid også være tid til fornøjelser. Derfor har Distrikt 1 arrangeret en stor kammeratskabsaften i restaurant „Karnappen“ (store festsal), Niels Hemmingsens Gade 10 (ved Strøget bag Helligåndskirken). Her bliver „dans på dækket“ for de unge over og under 40, her bliver optræden, og sidst, men ikke mindst, vil der komme forskellige overraskelser i aftenens løb.

Distrikt 1 vil gerne udtrykke håbet om, at sendemændene til kammeratskabsaftenen vil møde lige så talrigt, som vi plejer at samles til disse festaftener, der afholdes i forbindelse med sendemandsmøderne. Her er ikke blot lejlighed til at feste, men også til at slutte værdifulde kontakter til gavn og glæde for de enkelte medlemmer, for afdelingerne og for hele Marineforeningen.

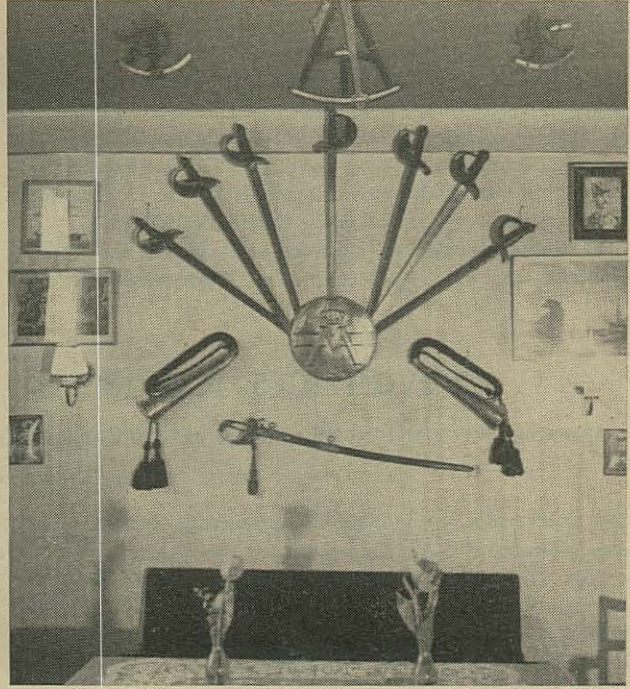
Her i Distrikt 1 glæder vi os meget til at træffe gode venner fra tidligere sammenkomster, og der skal endnu en gang lyde en hjertelig velkomst til en fornøjelig, saglig og værdifuld week-end i Storkøbenhavn.

På Distrikt 1's vegne, Ove Reumert.

– Den er fin, Albertsen, nu brænder lanternerne igen.

Et kikk ind i Københavns-afdelingens marinestue i restaurant Kongens Have.

MARINESTUERNE

Opmærksomheden henledes på, at „Under Dannebrog“ gerne vil kunne bringe oplysninger, ledsaget af illustrationer fra de forskellige afdelingers marinestuer. I de senere måneder har det været meget småt med sådanne oplysninger. Af korrespondancen har vi plukket:

Nibe

I brev af 11. december oplyser afdelingens formand, mejerier J. Petersen, at man har en marinestue, der blev oprettet 1944-45. Den blev indrettet på Jernbanehotellet i Strandgade, hvor den siden har haft til huse.

Grenå og omegn

Niels Jacobsen, der er formand for afdelingen, meddeler i brev af 18. marts, at man den 6. marts indviede en ny marinestue på Hotel Grenå Strand. Det er en lille, men særdeles velindrettet hjørnestue med mange flotte gamle sager.

Afdelingen fik sin første marinestue 21. juli 1937.

Kolding

10. februar 1968 foregik den officielle indvielse af en ny marinestue indrettet i nordfløjen på „Staldgården“. Ved samme lejlighed afsløredes to nye skibsmodeller i afdelingens samling. Den ene af fregatten JYLLAND og den anden af en amerikansk bark, skænket af æresmedlem Strange-Friis. Ved samme lejlighed erhvervede man til marinestuen et nyt trofæ, idet man fra chefen for bevogtningsfartøjet DAPHNE fik overrakt skibets våbenskjold som erindringsgave.

Kolding-afdelingen fik i 1932 for første gang sin egen „kahyt“ på Hotel Skandinavien. Den var bl. a. udstyret med nogle smukke stole, som var tegnet specielt til marinestuen og var prydet med Marineforeningens emblem udskåret i ryggen.

Lidt fyldigere oplysninger ønskelige

Redaktionen vil med glæde modtage og gengive lidt mere udførlige oplysninger om de forskellige afdelingers marinestuer, helst bilagt gode illustrationer. I anledning af sendemandsmødet i hovedstaden har vi specielt anmodet Københavns afdelingen om at hjælpe os med en lille artikel, der kan stå som en slags model til de beretninger, som man gerne imødeser fra mange flere afdelinger:

København

I mange år var afdelingen hjemløs, skønt det ikke skortede på lyst til at have et fast stædet. I en periode havde man endog et byggefond og planer om eget hus. Afdelingen nåede at blive 23 år gammel, før man kunne indvie sin egen marinestue i Jernbanehotellet i Jernbanegade. Efter to år måtte man flytte, fordi ejendommen skulle rives ned, og lige så uheldig var man med det næste lokale i Esplanadepavillonen. Her kom efterhånden for mange tyskere med en atmosfære, som man ikke kunne bo i hus med. I yderligere en halv snes år måtte man savne eget samlingssted.

Om den nye marinestue fortæller major S. Hjulgaard, at den blev åbnet i marts 1952 i Rydbergs restaurant i Store Kongensgade. Initiativet og arbejdsbyrden lå i første række hos den daværende formand, grosserer H. H. Poggensee, maskinmester Åge Gjerding, portør Bjørnboe og kaptajn C. Luchow.

Efter knapt syv år blev man tvunget til at flytte, og 4. december 1958 indviedes den nuværende marinestue i restaurant Kongens Have.

Med sit gulvareal på ca. 18 kvadratmeter er det vel nok mere en kahyt end en stue. Her er dog plads nok til bestyrelsesmøderne og til de mange små sammenkomster, hvor medlemmer

mødes og spiller kort eller fortæller historier. Når alle mand tropper op, er der rigelig plads i de tilstødende lokaler.

Væggene i marinestuen er prydet med nautiske og sømilitære minder og symboler. Centralt på den ene endevæg er placeret modellen af en gammel brig, og til stuens klenodier hører bl. a. en smuk dirigentklokke skænket af et af kredsens medlemmer i 1915. Klokken er støbt og ciseleret af hof-bronze støber Rasmussen, medens klokkestolen af modellerer Dørge er fremstillet af egetræ fra vraket af blokskibet INDFØDSRETEN.

På illustrationerne kan man desværre ikke se den smukke lysekrone, som ellers nok er værd at lægge mærke til. Den

hang i sin tid om bord i det gamle kongeskib DANNEBROG (hjuldamperen). Andre af marinestuens skatte er ikke kommet med på billederne af den simple grund, at de normalt kun er fremme ved festlige lejligheder. Det gælder f. eks. en kunstnerisk udført opsats beregnet til at bære et bordflag. Den blev skænket afdelingen i 1921 og er fremstillet af O. Dørge som en mesanrejsning i et orlogsskib fra midten af 1700-tallet. En seværdighed er også den æres-råber af drevet kobber, som afdelingen i 1915 modtog som en gave fra en kreds af medlemmer. Den er prydet med maritime symboler udhamret i relief og med sølvkæder til anbringelse af mindemedaljer.

Søværnets ledelse af den civile skibstrafik

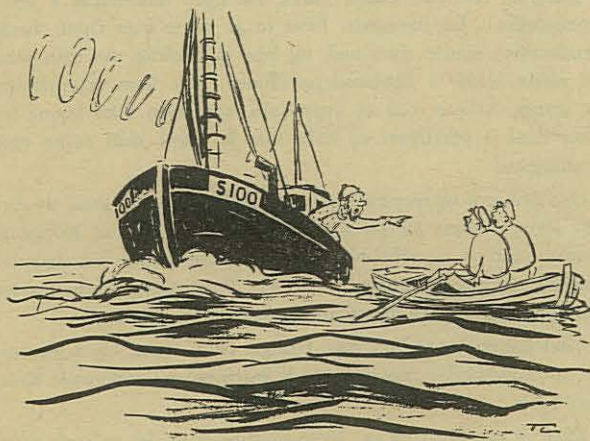
ORIENTERING OM NCS-TJENESTEN (EN NATO-FORKORTELTSE FOR NAVAL CONTROL OF SHIPPING) GIVET AF J. BILDE JENSEN OG „VESTER-VOV-VOV“

Det er ikke blot rent militære forsvarsmæssige foranstaltninger, som varetages af NATO-organisationen. Allerede nu i fredstid er der i NATO's forskellige planlægninger taget højde for og gjort forberedelser til mange forskelligartede civil/militære eller rent civile foranstaltninger, som der må forventes at blive behov for under en militær verdenskonflikt.

For Danmark som en søfarende nation og med en position, der givet vil blive farlig under et opgør, vil også den civile skibstrafiks effektivitet under skærpede situationer være et af de problemer, som NATO-organisationen allerede har medtaget i sin overvejelser og planlægninger. Allerede nu er der opbygget en stor organisation til varetagelse af den civile skibstrafiks muligheder for at virke så effektivt som muligt i sådanne situationer. Heri er medtaget alt og alle som måtte være interesserede i skibsfartens fortsatte trivsel, det være sig offentlige institutioner og myndigheder såvel som de private ejere og brugere af skibstonnage.

Spørgsmålet om, hvad NCS-tjenesten, som den hyppigt nævnes, egentlig dækker, må ganske naturligt forventes at have en vis interesse også for Marineforeningens medlemmer. Derfor bringes nedenfor en redegørelse for den specialtjeneste, hvortil der er hårdt brug for mange hjælpere. Oplysningerne her er taget fra det udmærkede blad „Vester-Vov-Vov“, udgivet af Hjemmeværnsflotille 304, Esbjerg.

NCS-organisationen er den NATO-organisation, som under krig og truende udsigt dertil overtager den militære ledelse af handelsskibenes bevægelser. Derved kan denne forsynings-tjeneste, der er livsvigtigt for samfundet, gennemføres bedst muligt og efter bestemte planer.

— Jo, I skal bare ro nordpå til Skagen Rev fyrskib og så et par hundrede sømil vest-nordvest. Der vil I finde masser af fisk.

NCS-tjenesten arbejder nært sammen med den statslige civile centralledelse i udnyttelsen af handelsskibene, således som denne udøves af Handelsministeriet. Tjenesten er centraliseret i Århus, hvor Søværnets Operative Kommando samarbejder med Skibsfartsnævnet. I de enkelte havne er der et lokalt samarbejde mellem repræsentanter for Søværnet og Skibsfartsnævnet.

Den del af NCS-tjenesten som flotillegaster og kvindelige marinere kommer i berøring med, er bl. a. meldetjeneste (rapportering) vedrørende skibenes bevægelser, hvilket er en betingelse for den militære ledelse af disse. Meldetjenesten udgår fra havnefogderne (Reporting Officers) via marinedistrikterne til Søværnets Operative Kommando. Desuden er der tale om ordretjeneste, som går i modsat retning fra Søværnets Operative Kommando til skibene.

Personellet i NCS-tjenesten er dels Søværnets personel, dels hjemmeværnsfolk og dels civile, hvis militære operationsofficerer er placeret i Søværnets Operative Kommando og marinedistriktet. Modsat anden hjemmeværnstjeneste som bevogtning, patruljetjeneste og lignende, hvor man i nogen grad kan afpasse opgaverne efter den større eller mindre tilgang af frivillige, stiller NCS-tjenesten et absolut minimumskrav til bemanning af en NCS-post. Til gengæld er der ikke anvendelse for en væsentlig større bemanning end minimum. Derved bliver spørgsmålet om hjemmeværnets varetagelse af NCS-tjenesten et „enten – eller“.

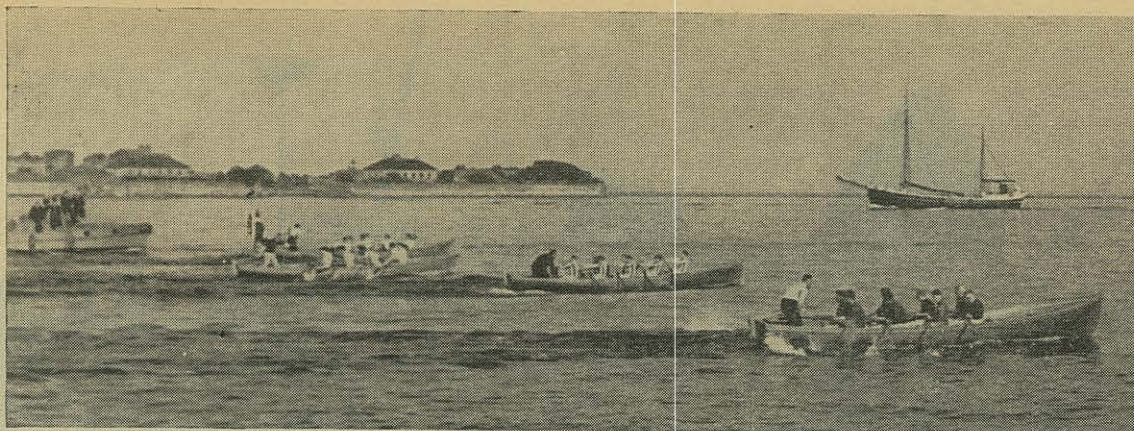
Selv om der ikke kræves et særligt stort antal personer for at besætte posterne i en enkelt havn, er det et stort ansvar for marinehjemmeværnet, at man faktisk går ud fra, at dette ad frivillighedens vej kan fremskaffe den nødvendige bemanning. En fuld udbygning af denne ordning kræver hjælpepersonel i ca. 77 havne eller ca. 300 mand, foruden hvad der kræves til distrikterne og Søværnets Operative Kommando.

Det er imidlertid ikke nok at fremskaffe dette antal personer. De må også uddannes således, at lederne altid kan stole på, at den elementære NCS-procedure bliver udført korrekt. I øjeblikket har alt for få modtaget den fornødne uddannelse, og der er langt igen, før kravene til kvalitet og kvantitet er opfyldt.

Søtransportvæsenet mener imidlertid, at man ved en kraftanstrengelse i alle havne vil kunne rekruttere tilstrækkeligt mange kvalificerede hjælpere fra Marinehjemmeværnet og Det kvindelige Marinekorps, dersom man sætter dem ind i, hvad det i virkeligheden drejer sig om.

NCS-tjenesten synes at være særdeles velegnet til at udføres af hjemmeværnspersonel, kvindeligt såvel som mandligt. Det kræver ganske vist en uddannelse, men denne kan hurtigt tilgænes, da den er begrænset til en bestemt standardprocedure.

Kaproning i travailler ved Langelinie 1961. På nærmeste bane ligger Lynetten, derefter følger Middelgrundsfortet, det islandske skib GULLFOSS og Marinekaserne København.

Traditionel travaille-kaproning

Et arrangement i Københavns havn på sendemandsmødets første dag.

Det er efterhånden blevet tradition i København, at søværnets personel og handelsflådens sømænd et par gange om året udkæmper en drabelig dyst, hvor der trækkes på åreerne i store, tunge robåde. De sendemænd, som kommer tidligt til København, vil have mulighed for at overvære sådan en kaproning, som finder sted lørdag den 18. maj kl. 10.00 i færgenhavn Nord. Man regner denne gang med deltagelse af seks rohold, hvilket er noget mindre end normalt. Årsagen er den, at arrangementet finder sted på en lørdag, hvor det erfaringsmæssigt er vanskeligt at mobilisere et større antal af søværnets dygtige rohold. Foreløbig tilmeldelse er kommet fra følgende hold: Marinekaserne København, det norske passagerskib BERGENSFJORD, den norske færge KØBENHAVN, Grenå-Hundested Færgesoverfart, Skandinavisk Linietrafik og Københavns Navigations-skole.

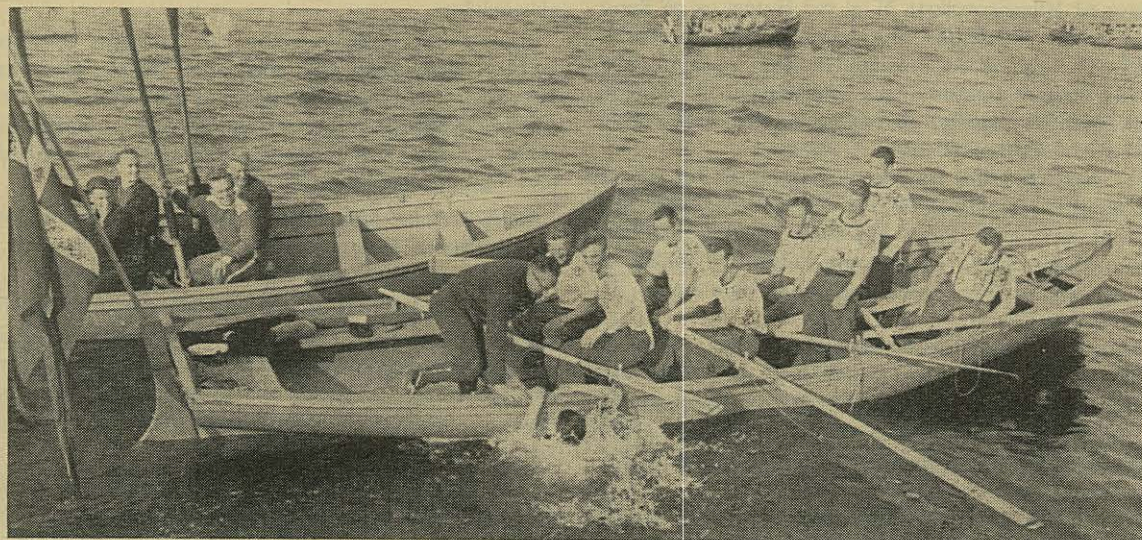
Kaproningen foregår i færgenhavn Nord. Der benyttes marinenes moderne travailler med otte roere samt en styrmand.

Kaproning i færgenhavn Nord er så ny en foreteelse som færgenhavnen selv. Det første arrangement fandt sted i 1967. Til gengæld har travaille-kaproninger i Københavns havn været tradition siden 1955 – først og fremmest under navnet Langelinieløbet.

Den første travaille-kaproning over den 1000 meter lange bane fra nokken af Langelinie til Isbjørnen fandt sted 15. juni 1955 med deltagelse af hold fra passagerskabet OSLOFJORD, kabeldamperen EDOUARD SUENSON, Søfolkenes Mindehotel samt marinegaster fra Middelgrundsfortet og Dragørfortet. Ved senere kaproninger har søværnet været repræsenteret med indtil fire hold, som har givet søgutterne fra handelsflåden en hård kamp. To gange (i 1957 og 1958) løb Middelgrundsfortet af med sejren, medens Marinekaserne København blev vinder i 1961 og 1967. Stevnsfortet sejrede i 1966. Københavns Navigationsskole præsterede den bedste roning i 1963, og alle de øvrige gange er norske passagerskibe løbet af med sejren.

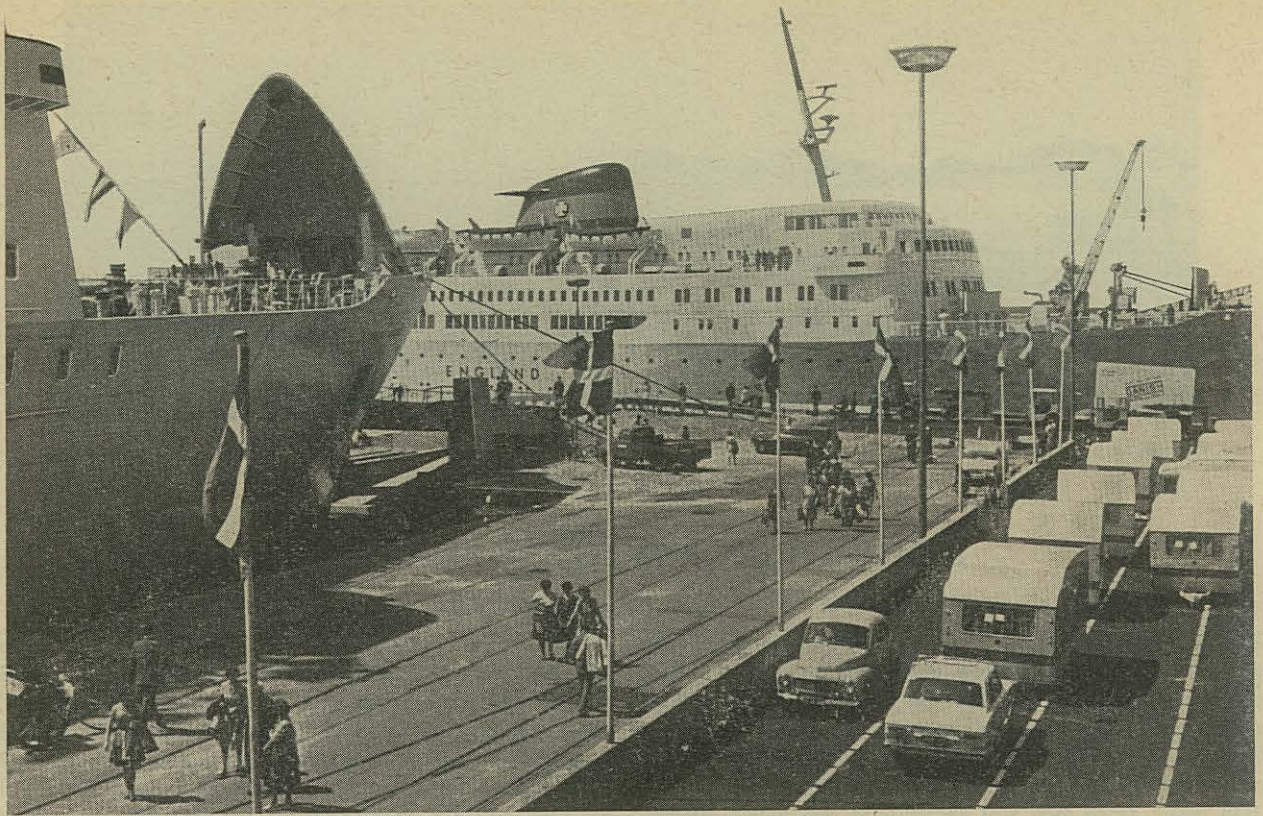
Disse kaproninger arrangeres i nært samarbejde mellem Handelsflådens Velfærdsråd, Søværnets Idrætskomité og Københavns havnevæsen. Søværnet stiller travailler, hjælpefartøjer og hjælpemandskab til rådighed, og et af havnevæsenets fartøjer benyttes som dommerskib.

Efter roningen arrangeres i reglen en hyggelig præmieuddeling under festlige former om bord i et af de deltagende skibe eller i gymnastiksalen på LYNETTEN.

Roboldet fra Marinekaserne København efter en sejr i Langelinie-løbet. Rorsmanden må traditionen tro finde sig i at komme en tur i baljen.

Esbjerg i fest for første sekel

Rask skal det gå, er mundheldet i Esbjerg, og rask er det gået med opbygningen af Danmarks vestlige storhavn. For hundrede år siden stadfæstede kong Christian den Niende loven om anlæg af en havn ved fiskerflækken Esbjerg. Formanden for Marineforeningens Esbjerg afdeling og distriktsrepræsentant Knud Schrøder oplyser, at kong Frederik den Niende den 2. maj vil aflægge besøg for at lykønske det velvoksne fødselsdagsbarn, som hans oldefar var med til at sætte i verden.

Den egentlige „fødselsdag“ er 24. april, men mange år før den tid havde der været forskellige planer fremme om anlæg af en havn på Jyllands vestkyst, bl. a. ved Husum og på Rømø. De planer måtte skrinlægges efter krigen i 1864 og tabet af Sønderjylland. Tabet skabte imidlertid initiativ på andre fronter, og ekspansionen vestover kunne ikke bremses. Et lovforslag om en jernbane fra Vamdrup til Esbjerg forelå allerede i 1865, og tre år senere godkendtes anlæg af en havn.

Endnu i nogle år måtte den søværts kvægekspport fra Jyllands vestkyst ske over Hjerting og Ballum eller gennem Aggerkanalen i Limfjorden, men i 1873 tog Fanø-damperen **ESBJERG** den første kreaturladning fra den nye dokhavn i Esbjerg til Cardiff, og kom derefter i mere regelmæssig fart mellem Esbjerg og Thames Haven.

To år senere indsatte Det Forenede Dampskibs Selskab **RIBERHUS**, en stor, hurtiggående hjuldampers med ringe dybgang, i konkurrence med damperen **ESBJERG**, og kunne allerede samme år overtage dette skib. Siden har DFDS støt udvidet sin besejling af Esbjerg og dermed bidraget betydeligt til havnens og byens vækst.

Opindeligt var der næppe tænkt meget på fiskerne ved anlæg af den nye havn, men den kom alligevel til stor nytte som beskyttelsehavn og bidrog til, at man nu begyndte at anskaffe større dæksbåde, hvormed man turde vove sig helt ud

i Grådyb. I 1886 fik Esbjerg en rigtig fiskerihavn, som flere gange har været genstand for betydelige udvidelser. Også indirekte har Esbjerg havn haft betydning for fiskeriet, idet der allerede fra 1883 påbegyndtes en eksport af fersk fisk pr. dampskib fra Esbjerg, som efterhånden tog luven fra andre havne på dette område.

Esbjerg havn blev bygget af hensyn til landbrugseksporten, som stadig indtager en meget betydelig rolle, men havnen er overordentlig alsidig og spænder i dag over alle felter fra fiskerihavn til storhavn for import af stykgods, masse gods og olieprodukter.

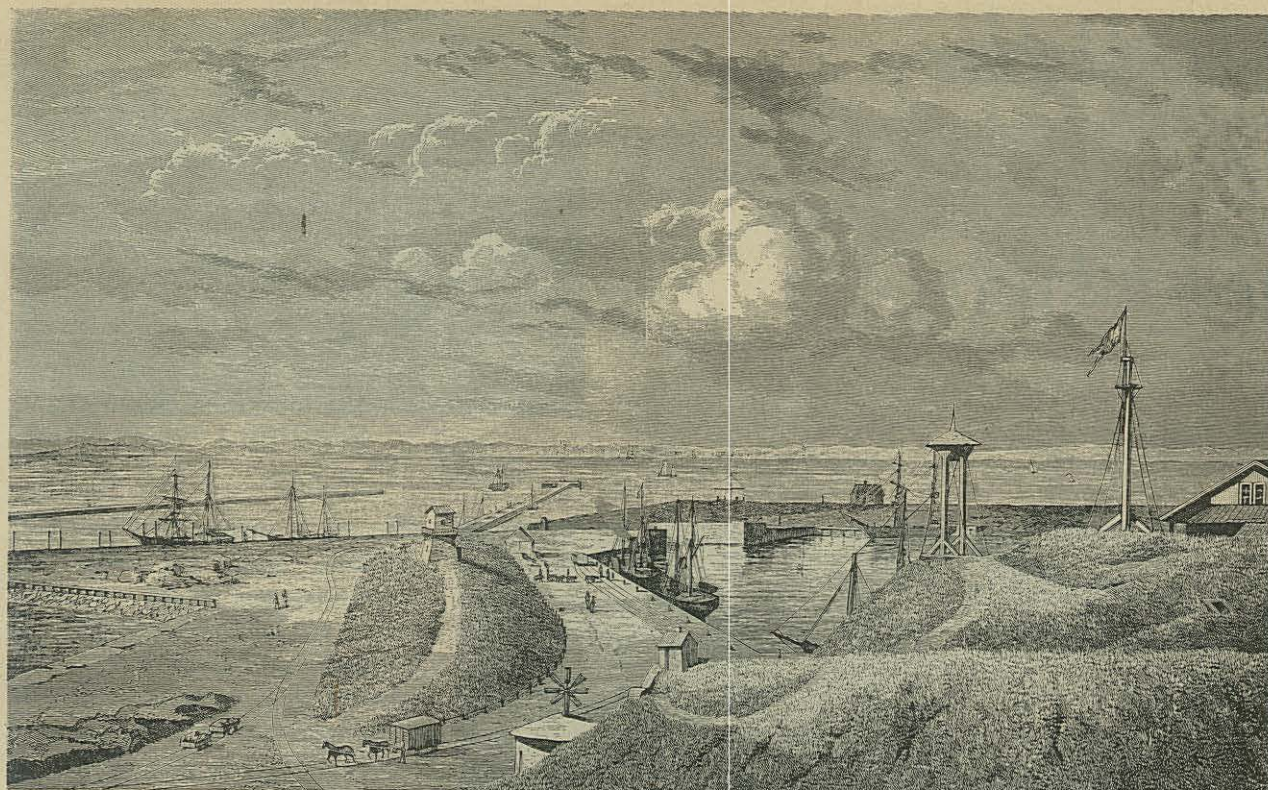
Havnen er i stadig vækst og har muliggjort eksistensen af talrige virksomheder med eller uden direkte tilknytning til skibsfarten. I takt med udviklingen af industrikvarterer ser man moderne boligbyggeri og væksten af skoler, sportspladser og grønne områder. Som for hundrede år siden er Esbjerg et sted, hvor man har bud efter de unge.

Netop i denne forbindelse er det værd at bemærke, at Marineforeningens Esbjerg afdeling sidste kvartal har haft større tilgang af nye medlemmer end nogen anden afdeling.

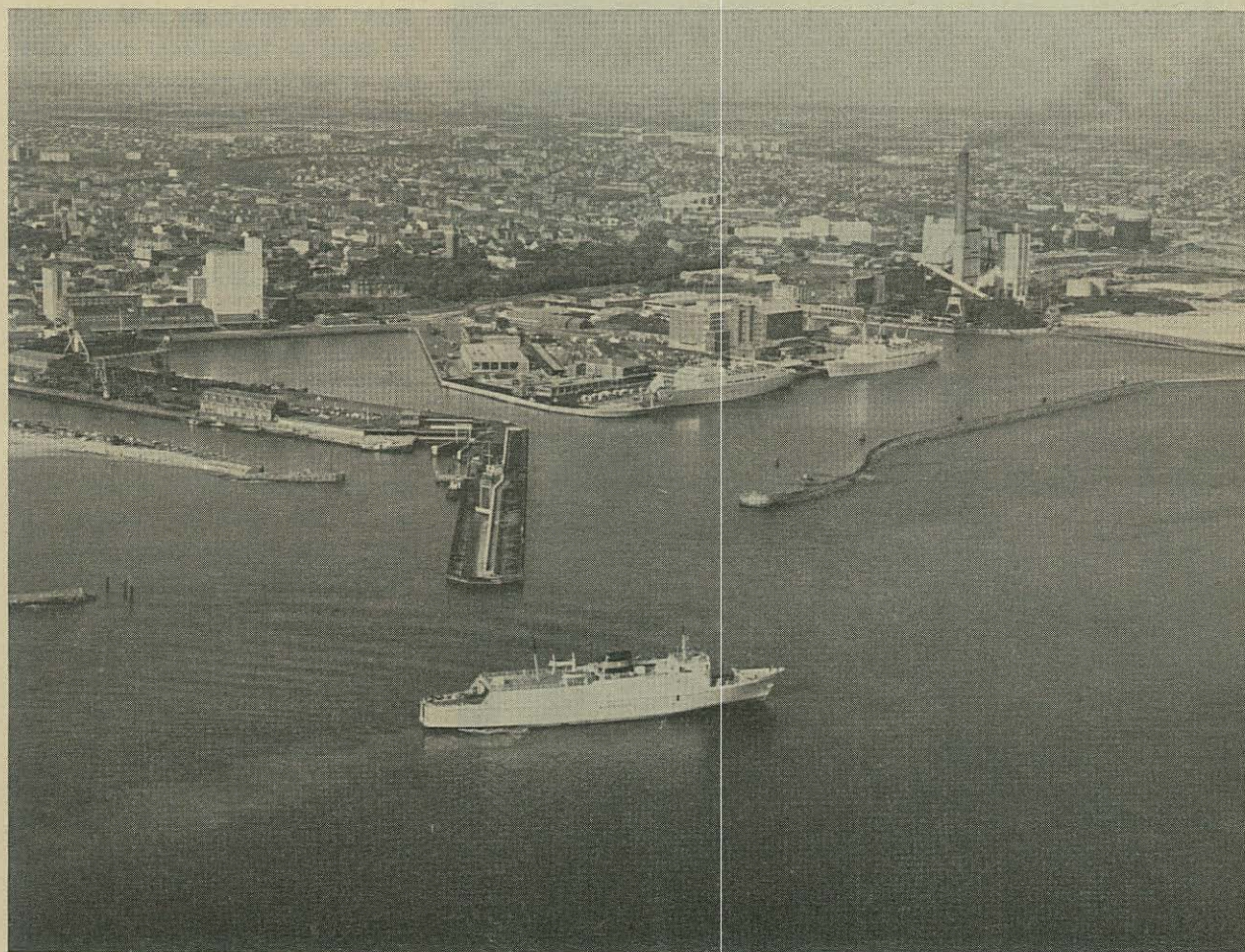
Esbjerg markerer sit og havnens jubilæum i dagene fra 24. april til 5. maj 1968 med en række betydningsfulde og interessante arrangementer, udstillinger m. v. Esbjerg byder velkommen til jubilæet og til en enestående lejlighed for alle, også uden for fagligt interesseret kreds, til at stifte bekendtskab med en moderne by og havn.

Sin fremtrædende position i Danmark har Esbjerg by og havn erhvervet takket være initiativ og handlekraft. Vor lykønskning i anledning af de 100 år skal ledsages af håbet om, at esbjergernes ildhu ikke må slukkes, men tværtimod tænde flammer mange andre steder, hvor Danmark konfronteres med havet.

Esbjerg havn i de første år.

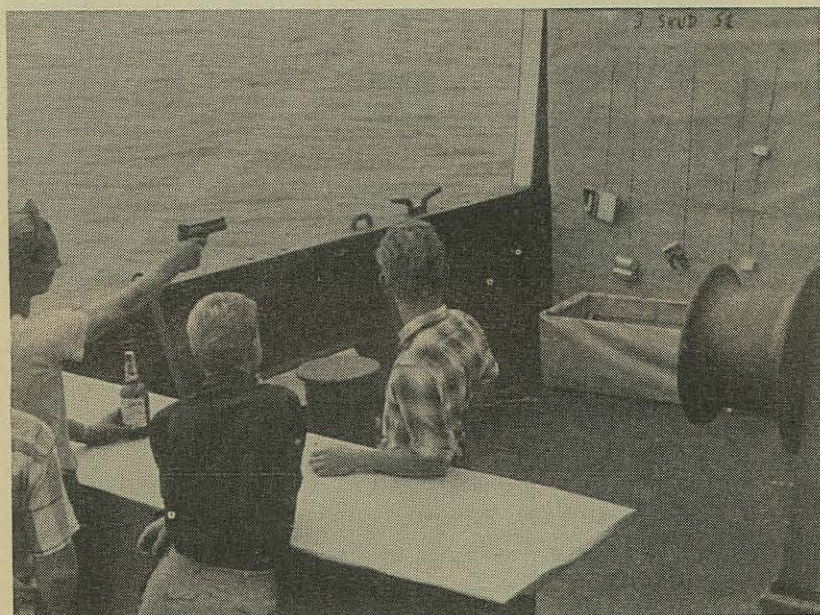
Et afsnit af Esbjerg havn i dag. Til venstre den gamle dokhavn, som nu er åbent bassin. Foran dette fergehavnen, som snart skal opfyldes af hensyn til containertrafikken.

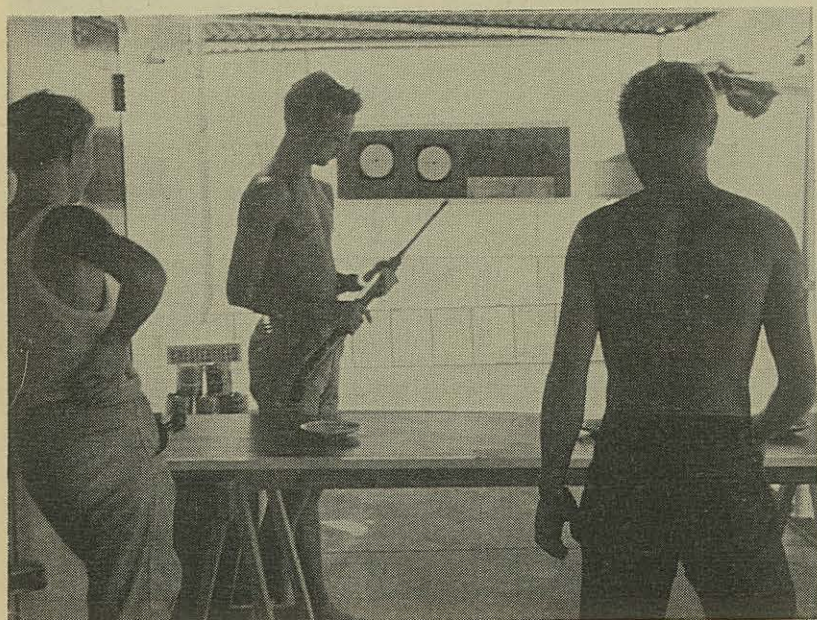
Skibsklubber og skarpskytter

Skiveskydning i DORTHE MÆRSK.

Skydning efter gavepakker i GRETHA DAN.

Skydekonkurrence i ESSO DANMARK.

Efter den 2. verdenskrig er der i handelsflåden opstået en række små »skyttelav«, som dyrker forskellige former for konkurrenceskydning sideløbende med talrige andre arrangementer. Kun i enkelte tilfælde er skydningen dog det primære i disse organisationer, hvis tilblivelse kræver en kort forklaring.

Et af de goder, som sømanden ofte savner, er kontakt og samkvem med en kreds af ligestillede, hvad enten der er tale om socialt eller åndeligt miljø, politisk anskuelse, fritidsinteresser o. s. v. Dette har fremmet væksten af en kollektiv fritidsvirksomhed, som har givet øgede muligheder for at deltage i sådanne discipliner, som normalt kun kan dyrkes i fællesskab.

Mange danske handelsskibe har i dag organiserede fritidsklubber, som virker med idræt, underholdning, turisme, studievirksomhed, kollektive hobbies m. m. De fleste af klubberne deltager i omfattende idrætskonkurrencer, som hvert år arrangeres på dansk eller nordisk basis, støttet af kontaktfolk i sømandsklubber, sømandskirker og idrætsanlæg i alverdens havne. Andre klubber, som ikke har store muligheder for at dyrke kollektive fritidsinteresser ved land, lægger større vægt på, hvad der kan arrangeres om bord. Nogle har specialiseret sig og kalder sig f. eks. fotoklub, bogklub, filmklub, skakklub, skydeklub o. s. v., medens andre har det hele med på sit repertoire.

Skydning med riffel er blevet en meget populær konkurrenceidræt om

bord, og de fleste fritidsklubber har efterhånden anskaffet rekvisitter til dette formål. I tankskibe anvendes altid luftrifler, medens der i en del tørlastskibe benyttes salonrifler. Anskaffelse af våben og arrangement af trænings- og konkurrenceskydning sker naturligvis i forståelse med skibets ledelse og under iagttagelse af strenge forsigtighedsregler.

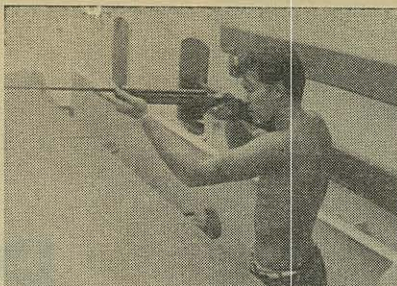
Skibsklubben administrerer beholdningen af ammunition og skydeskiver, som sælges til medlemmerne, når skydning skal finde sted. Prisen fastsættes i nogle tilfælde således, at den ikke alene dækker indkøb af ny ammunition, men også præmier ved konkurrencerne.

I nogle skibe foregår skydningen på fordækket, hvor man spærrer hele den ene side af, så ingen kan komme den vej om til skydebanen. Der opstilles en ramme over lønningen, så der skydes ud over siden. Desuden opsættes advarselsskilte overalt.

I tankskibe er det almindeligt, at man skyder ud over skibets agterende, således at der ikke vil være mulighed for, at der sker ulykker.

Skibsklubber, som har skydning på programmet, har i øvrigt fastsat bestemte sikkerhedsregler for benyttelse af våbnene, som til daglig opbevares af materialeforvalteren under lås og kun udleveres med formandens godkendelse.

Større konkurrenceskydninger kan strække sig over flere lørdage og søn-

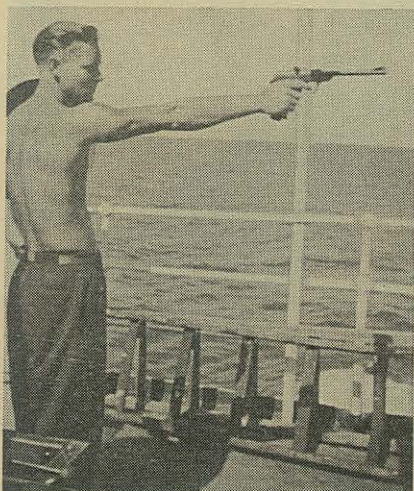
Skydning i MEXICAN REEFER.

Kapskydning i ESSO ARHUS.

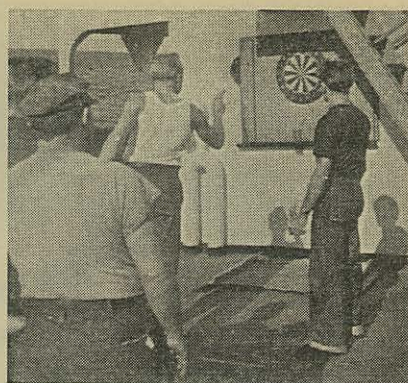
Skydning i coasteren TROJA.

Pistolskydning i ESSO KØBENHAVN.

Bueskydning i ANGLO MÆRSK.

Dartkonkurrence i MALACCA.

dage, idet man første gang afvikler skydning i liggende stilling, næste gang i knælende stilling, tredje gang i stående stilling med anlæg og fjerde gang i stående stilling uden anlæg.

Selv bueskydning bliver med mellemrum taget op af skibsklubber, men dersom man ikke træffer særlige forholdsregler, er det en dyr sport at dyrke i et skib. Rammer man ved siden af skydeskiven, er der jo ikke en blød grønsvær til at opfange pilen. Denne vil enten gå lige i søen eller knuses fuldstændigt, når den rammer skibets hårde stålplader.

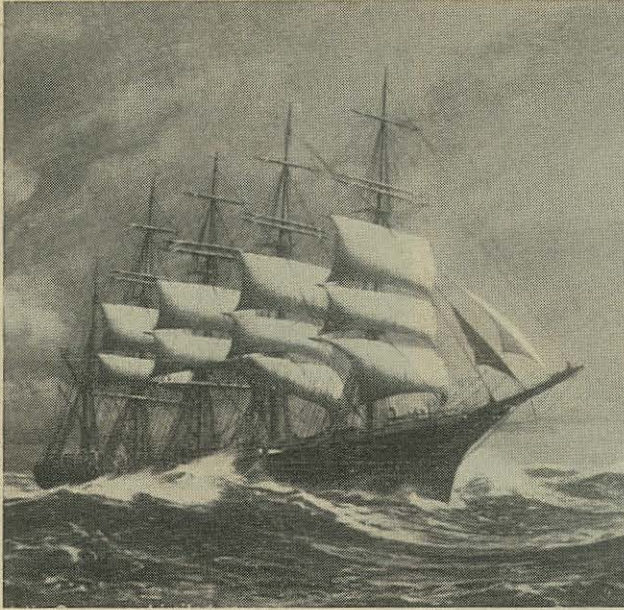
Man strækker et stykke tovværk mellem opstående i passende højde og hænger over dette en udrangeret presenning eller et andet stykke gammelt sejldug, som skal være ret stort og helst dobbelt. Midt på dette anbringes skydeskiven.

I tankskibe er der naturligvis forbud mod at anvende pile med stålspidser, som kan skabe gnistfare. Af samme grund anvendes selvfølgelig ikke stålprojektiler ved skydning med riffel eller pistol.

Som allerede nævnt er skydning kun en af de mange konkurrenceidrætter, som dyrkes om bord i dag. Til beslægtede discipliner kan regnes pilekast (darts) og kast med hiveline, i særdeleshed præcisionskast, der dyrkes både om bord og ved land.

Konkurrenceskydning, som den normalt arrangeres af skibsklubberne, er ikke mere bekostelig end så mange andre idrætsformer. Det er en sport, som kan bidrage fortrinligt til at sammenknytte en gruppe.

Den femmastede bark KØBENHAVN (efter usigneret maleri).

POSTED MISSING

Et dystert 40 års minde...

Det var ganske vist 4. marts 1929, at skoleskibet KØBENHAVN officielt blev erklæret savnet (posted missing by Lloyd's of London), men den sørgelige begivenhed fandt formentlig sted allerede i 1928, altså for ca. 40 år siden.

Skibets forsvinden er til denne dag forblevet et mysterium, og tabet vakte ikke alene sorg i hjemmene hos de tres mænd, som forsvandt med skibet, men også hos hele den danske nation, for det statelige skib, som vakte opsigt og beundring overalt, hvor det kom frem i verden, var blevet nationens stolthed.

KØBENHAVN blev bygget til Det Østasiatiske Kompagni, som var interesseret i selv at uddanne sine frem-

tidige styrmænd efter det system, som i følge traditionen dengang var den eneste rigtige vej til at blive en dygtig sømand. Samtidig skulle eleverne indledes i Kompagniets kutymmer og bibringes grundigt kendskab til ladningsbehandlingen i dets specielle fartsområder.

Allerede i 1914 var et skib blevet sat i ordre i England, men efter den første verdenskrigs udbrud overtog den engelske stat selv skibet og lod det ombygge til depotskib. Et nyt skib blev efter krigen bygget til Kompagniet og søsat i Leith i foråret 1921.

KØBENHAVN målte 3.901 registertons brutto og havde en lasteevne på ca. 6000 tons. Oprindeligt var det verdens næststørste sejlskib, og da den franske bark

Foto Janus Sørensen.

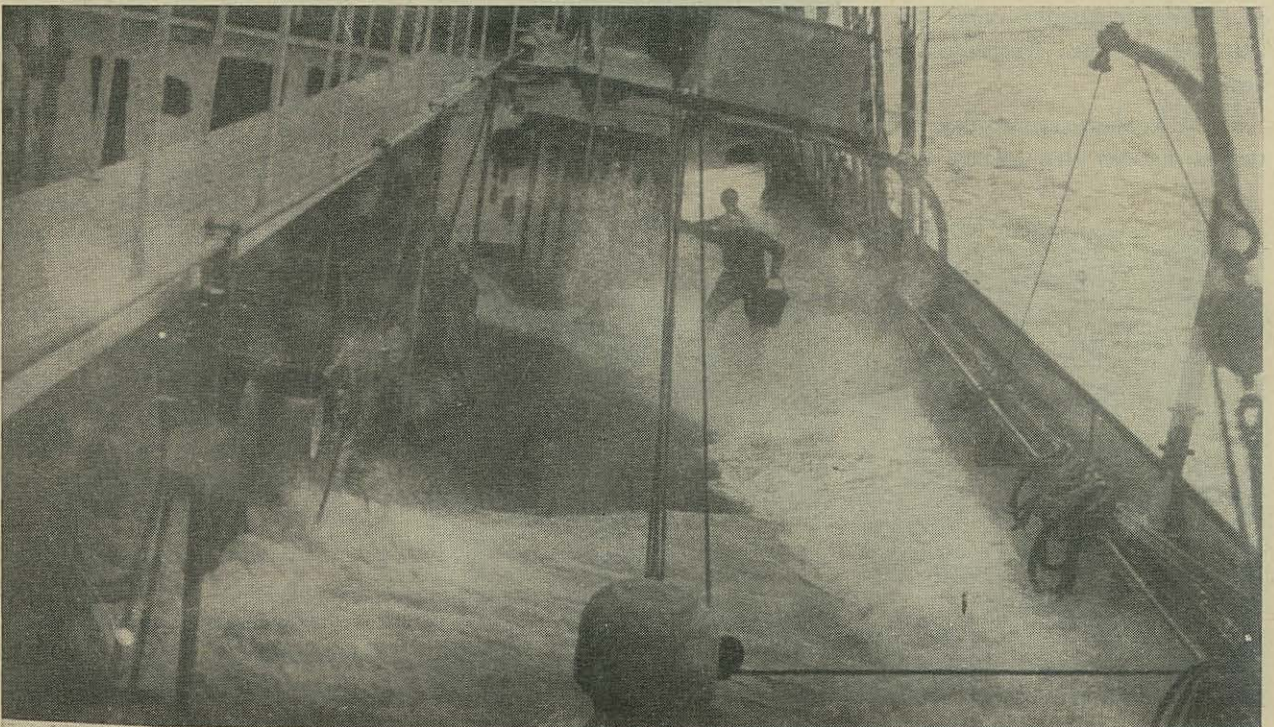

Foto Janus Sørensen.

FRANCE II forliste i 1922, blev det verdens største. Skibet var rigget som femmastet bark, det største af de femmastede barkskibe, som har eksisteret. De fire forreste stålmaster havde en højde på 56,4 meter, og det totale sejleareal var 4138 kvadratmeter. En 600 hk hjælpemotor med tobladet skrue kunne under gunstige forhold give en fart på 6½ knob.

Som fører af skoleskibet på dets første rejse blev udpeget kaptajn i marinen, baron Niels Juel-Brockdorff, der tidligere havde ført nogle af Det Østasiatiske Kompagnis motorskibe. Før afsejlingen fra Danmark aflagde kong Christian den Tiende besøg om bord og udtalte ønsket om, at skibet og besætningen måtte gøre flaget ære under sine togter. Adskillige af søværnets officerer kom i tidens løb til at gøre tjeneste som lærere om bord.

Skibets første rejse gik jorden rundt med besøg bl. a. i Los Angeles og Vladivostok. De næste fire rejser, som gik til henholdsvis Buenos Aires, vestkysten af Nordamerika, Sydafrika og Singapore, førtes skoleskibet af kaptajn Jens Mortensen. Derefter fulgte tre rejser under kommando af kaptajn H. K. Kristensen, som to gange hentede kornlaster i Australien og dernæst en ladning salpeter i Chile.

På en af rejserne til Australien fik KØBENHAVN mulighed for at vise sine sejlegenskaber ved at løbe fra Landsend til Adelaide på kun 68 dage. Til sammenligning tjener, at den bedste tid for klipperen CUTTY SARK var 64 dage fra Lizard til Cape Otway.

KØBENHAVN's niende rejse gik til Buenos Aires med kaptajn F. H. Andersen som fører. Denne stod også på kommandobroen, da skibet den 11. september 1928 lagde ud på sin tiende rejse fra Nørresundby med en ladning cement til Buenos Aires. Herfra lettede KØBENHAVN igen 14. december 1928 med kurs mod

Australien. Afgangstelegrammet fra Buenos Aires var det sidste direkte livstegn, Kompagniet modtog fra skibet.

Ganske vist var den norske damper WILLIAM BLUMER den 21. december i radioforbindelse med KØBENHAVN, men da man den følgende dag atter forsøgte at få radioforbindelse, fik man intet svar.

Alvorlig ængstelse for skibet begyndte man først at nære ved den tid, da man burde kunne forvente skibets ankomst rapporteret fra Adelaide. Alle skibe, som mentes at ville passere skoleskibets rute, blev anmodet om at holde udvig. Desuden iværksatte kompagniet en stor bekostelig eftersøgning, som foregik bl. a. med rederiets eget motortankskib MEXICO og med et australsk chartret skib.

Der har været fremsat forskellige teorier om årsagen til skibets forlis. Nogle mener, at det skyldes kollision med et isbjerg, og andre taler om kæntring i en orkanbyge. Det vil næppe nogen sinde blive opklaret, hvorledes Danmark for 40 år siden mistede sit smukkeste skib og tres gode sømænd.

A'propos femmastede sejlskibe

Søgående junker med fem master var et ikke ualmindeligt syn i Kinasøen helt op til 2. verdenskrig. Femmastede skonnerter var heller ikke noget fænomen. Indtil 1920 blev der i U.S.A. bygget 56 femmastede skonnerter, en hals snes seksmastere og en enkelt syvmaster. Af fem- eller seksmastede skibe med en eller to fuldriggede master har man ligeledes kendskab til en halv snes. Hertil kommer syv storsejlere med mindst fire fuldriggede master:

Bark FRANCE I	3784 brt. bygget 1890
Bark MARIA RICKMERS	3813 brt. bygget 1890
Bark POTOSI	4026 brt. bygget 1895
Fuldskip PREUSSEN	5081 brt. bygget 1902
Bark R. C. RICKMERS	5548 brt. bygget 1906
Bark FRANCE II	5633 brt. bygget 1912
Bark KØBENHAVN	3901 brt. bygget 1921

Den sømand han må lide

AF T. LUND OG K. LUND

Varmt job

Der var rundvisningsdag på salig »Frederik den VIII«. Det havde været arrangeret for passagererne flere rejser i træk, og altid blev der givet særligt udtryk for beundring over det kolossale maskineri, der udviklede 11.850 hestekræfter til fremdrivning af den store passagerdampner. Dette irriterede altid styrmanden, som viste rundt. Han havde derfor i reglen altid travlt med at blive færdig dernede. Denne gang mente han, at man ihvertfald godt kunne springe fyrpladsen over. Der var ikke noget særligt at se.

Men maskinchefen mente noget helt andet, og havde endda truffet sine forholdsregler.

– Fyrbøder Skov vil nu vise damerne og herrerne, hvordan fyringen foregaar, sagde han. – Værsgod, Skov!

Fyrbøder Skov åbnede fyrdøren, hvorfra et ildskær og en bølge af hede slog passagererne i møde. Han brugte slejs og rager, og han svingede fyrspaden og skovlede kul ind, så der blev en stor dyngelike indenfor fyrdøren. Til slut råbte han ind i det flammende fyr:

– Så, Ove, det var vist nok i denne omgang. Se nu at få stakken lempet godt forefter og spredt ordentligt!

Derpå smækkede han fyrdøren i og tørrede panden med svedekluden.

Kæmp til sidste tand!

Ved indkaldelsen til sikringsstyrken under første verdenskrig blev gamle, fædrelandskærlige matros Danielsen til sin store sorg kasseret, fordi hans tænder var i en elendig forfatning.

– Jamen, jeg har præmier for skydning både med gevær og kanon, sagde Danielsen.

– Det kan ikke nytte noget, svarede sergenten. – Vi må følge reglementet, og De har for dårlige tænder.

– Sig mig en gang, hvæsedede gamle Danielsen, bruger man stadig at skyde fjenden, eller skal han ædes?

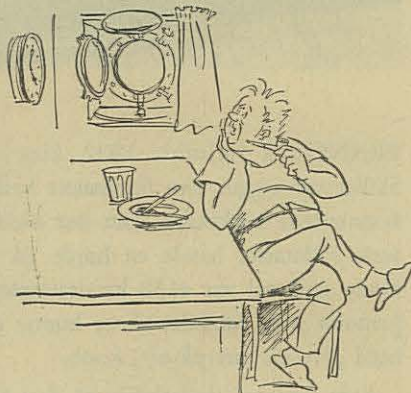
Service

En af de danske dampere, som havde været tidsbefragtet i fart på Amerikas østkyst det sidste år under Verdenskrig I, havde været ude for kollision, og en af redningsbådene, der havde hængt udsvingede i daviderne, var blevet fuldstændig knust.

Det var en amerikanskbygget båd af tynd stålplade, og den var blevet flået og krøllet til ukendelighed. Resterne blev nu banket sammen, så de fyldte mindst muligt, og følgende et godt råd fra en amerikansk ven, lod kaptajnen bunknen sende til Ford Motor Company's afdeling for opkøb af gammelt jern.

Tre dage senere kom der et brev fra Detroit. Man skrev:

Hr. kaptajn, Deres bil er særdeles medtaget, men vi regner med at kunne tilbagelevere den i køreklar stand i løbet af to uger.

– Hvordan skulle jeg vide, at Italien har form som en støvle, når jeg aldrig har sejlet på Middelhavet?

Toldere og syndere

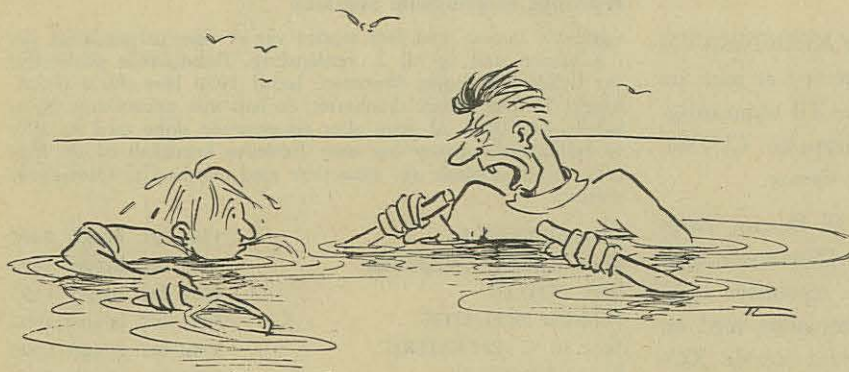
Gode gamle »Primula« lagde til kajen i Esbjerg, og passagererne fra Dunkerque gik fra borde. Nu skulle man blot gennem tolden, så var man rigtigt hjemme i Danmark.

Den bedste samvittighed stod at læse i ansigtet hos den passager, i hvis kuffert tolderen fandt 3 fyldte flasker uden etikette.

– Det er såmænd vand fra den hellige kilde i Lourdes, sagde han. – Jeg har været på sådan en slags pilgrimsrejse. Vi er jo allesammen syndere, når det kommer til stykket, he, he.

Tolderen tog proppen af en flaske og snusede til indholdet. Han rynkede brynene, hældte et par dråber op i hånden og smagte på det.

– Da fortæller ellers både min næse og tunge, at dette er cognac, sagde han triumferende.

Så ør dog mand!

- Må jeg komme med et forslag kære pastor. Kunne man ikke forbedre søfolkernes moral ved at forbyde, at skibene sejler rundt med alle disse laster?

- Er det sandt? jublede passage-
ren. - Igen et mirakel!

Hård kost

En marstalreder havde en bramsejlskonnert i nordatlantisk fart. En tid gjorde den nogle rejser fra Spanien med salt til Newfoundland og retur til Middelhavet med klipfisk.

Så kom der en række rejser med træ fra Labrador, og efter et halvt år fik skipperen et kraftbrev fra sin reder, der bl. a. skrev:

- I det sidste halve år er fragter og priser dalet overalt i verden. Hvordan kan det så være, at Deres proviantregninger er steget til det dobbelte, efter at De er kommet i Labrador-farten?

Skipperen svarede: - Da vi sejlede på Newfoundland, havde vi i hvert fald nok af klipfisk, men det har været mig umuligt at få de kræse letmatroser til at spise træ!

Pas på de sømænd

Kirstine fra Lyngbakken havde været til barnedåb i København. Nu stod hun på Kvæsthusbroen og skulle med båden til Jylland.

- Er det den båd, jeg skal med? spurgte hun en sweaterklædt mand på kajen.

- Hvor skal fruhen hen?

- Tror du jeg fortæller dig det, din nysgerrige københavner.

- Jamen, når jeg ikke ved, hvor fruhen skal hen, kan jeg ikke sige, hvad det er for en båd.

Kirstine tænkte sig om og fortalte så, at hun skulle til Århus. Sømanden hankede op i hendes vadsæk og viste hende om bord i »Hans Broge«. Da båden gik fra kajen, stod Kirstine agter. Hun vinkede og råbte overbærende til den sweaterklædte:

- Æbæ, lille sømand. Du troede nok, du kunne pudse Kirstine fra Lyngbakken. Jeg skal slet ikke til Århus. Jeg skal til Sønderborg.

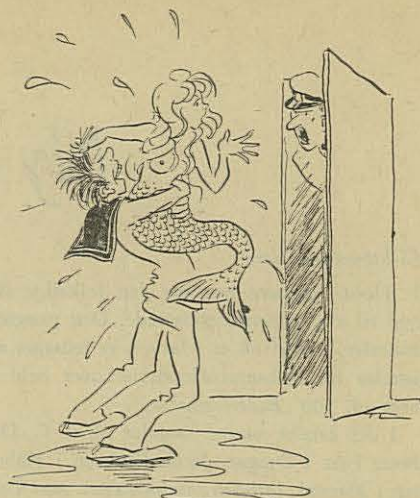
Ødselhed

Styrmandens kone var med på en rejse til Østen, og i Hongkong havde hun stået og iagttaget det brogede liv, som udfoldedes af kinesiske kulier og handelsmænd på dækket.

Da hun lidt senere skulle ned i messen, var hun så uheldig at snuble på lejderen og falde. Et held i uheldet var det, at hun faldt blødt. Hun landede præcist oven i den affaldskasse, som under skibets ophold i havn altid var opstillet udenfor kabysen.

To kinesiske havnearbejdere stod netop og »klunsende« i kassen, hvor de allerede havde fundet adskillige brugbare og spiselige ting. Da damen pludselig landede i affaldsdyngegen lige for næsen af dem, sagde den ene:

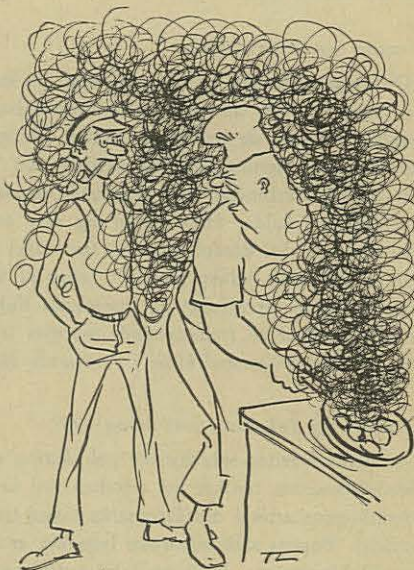
- Hvor er de dog ødsle, de europæere. Her hos os havde sådan en kvinde kunnet holde i mindst ti år til.

- Ikke mere fisk i dag, har jeg jo sagt!

- Det går vist ikke an at forlange mere steam.

- Ud af min kabys med den stinkende pipe!

Ny maritim litteratur

Skibsportrætmalere

F. Holm-Petersens bog om den folkelige skibsportrætkunst har bud til alle søfartsinteresserede. Den prægtige samling af skibsmalerier, hvoraf 64 er i farver, er ledsaget af en kortfattet redegørelse for skibsportrætmaleriet over hele verden, og en liste over ca. 500 „kadrejermalere“.

I det danske kapitel omtales bl. a. C. Dam i Frederikshavn, Peter Foss i Dragør, Jacob Petersen i København, H. A. Hansen i Marstal, foruden marinemalere som Carl Bille, Carl Locher og Vilhelm Arnesen, der i perioder beskæftigede sig med skibsportrætmaleri. Bogen er resultatet af F. Holm-Petersens mangeårige beskæftigelse med søfartshistorie, bl. a. gennem Søfartsmuseet i Troense. Kun få af de helt store marinemalere er omtalt. Det er bogen om de glemte malere, der portrætterede skibe sådan, som skibe ser ud. Den kan især anbefales sejlskibsinteresserede. En dejlig gave. 163 s., ca. kr. 65,00, *Skandinavisk Bogforlag*.

Slavernes Kyst

Forfatteren Thorkild Hansen behandler i sit forfatterskab helst den periode, hvor Danmarks søværn og koffardifart gik langt tættere i spand sammen end nu. Han har tilegnet sig en betydelig historisk viden – ikke mindst søhistorisk – og forstår at give den videre i populær og tilforladelig form. Thorkild Hansen har en særlig evne til at trænge ind bag historiens forhæng og få læseren til at opleve begivenhederne, som skete de netop nu. Et mørkt kapitel af dansk „søhandel“ har givet stof til en bog, der ikke står tilbage for hans to tidligere succeser „Jens Munk“ og „Det lykkelige Arabien“. Thorkild Hansen nøjes ikke med at endevende arkiver og at hente oplysninger i Kaj Nielsens bøger. Han kaster sig over selve åstedet, hvor han øser af de oprindeligste kilder og får den rigtige atmosfære med fra „Kysten“. Thorkild Hansen nøjes heller ikke med at referere. Hans kommentarer giver perspektiv. 282 s., *tegninger af Birte Lund*, ca. kr. 52,00, *Gyldendal*.

Sømand og Sømandskirke

„Du danske sømand, vær tilfreds med din stand. Herligt er livet på havet“. Dette citat fra en skibsbønebog er blot et enkelt guldkorn blandt de mange hundrede, hvormed museumsinspektør Henning Henningsen har krydret 100 års jubilæumsbogen for „Dansk Sømandskirke i fremmede havne“. I relation til sømandskirken kalder Henningsen sig selv en outsider, men sømandskirken skal komplimenteres for valget af forfatter. I stedet for et „ha-stemt jubilæumsbrøl“ (citater af biskop Erik Jensen) har vi fået et værdifuldt og interessant kulturhistorisk mindesmærke skabt af en fremtrædende maritim folklorist. 256 s., *ill.*, *udg. af Dansk Sømandskirke i Fremmede Havne*.

Handels- og Søfartsmuseets årbog 1967

Danmarks førende søhistoriske publikation er også årbog for et handelsmuseum, hvilket må erindres ved læsningen af Henning Henningsens artikel om Danmarks sidste tropekolonier (i Vestindien). Bogens skibshistoriske lyspunkt er Knud Klems kapitel om hjuldampere „Iris“ og Limfjordsfarten, medens H. Hemmingsen fortæller om sømandsliv i skonnerter. Svend V. Sølvter beretter om sin faders store indsats i den søhistoriske litteratur,

og magister Brøndegaard bidrager med en stor afhandling om havfruen i folketroen gennem tiderne. 220 s., *ill.*, ca. kr. 30,00. *Gratis til medlemmer af museets Vennelskab. (Årskontingent min. kr. 15,00).*

Ene mand om bord

Kaptajn Joshua Slocums berømte „Sailing Alone Round the World“ er langt om længe udkommet på dansk. Det er en beretning om den første enmandssejlsjads jorden rundt og en af de bedste rejseskildringer, skrevet af en 100 pct. sømand, der selv kunne det hele. Han startede i 1895 i en 100 år gammel 37 fods fiskerbåd „Spray“, som han selv havde bygget om, og hans kronometer var et vækkeur. Slocum takker heldet og bådens kvalitet for, at han slap godt fra mange dramatiske hændelser, men det formindsker ikke hans egen indsats. *Oversat af O. v. Borneman*, 228 s., ca. kr. 30,00, *Spektrum*.

Danske ekspeditioner på verdenshavene

Det er uundgåeligt, at Danmarks søværn har fået en fremtrædende plads i det smukke store værk om dansk indsats i havforskningen gennem 200 år, der er skrevet af dr. Torben Wolff og tilrettelagt af Michael Malling. Teksten bringes både på dansk og engelsk side for side, ledsaget af et ganske enestående billedmateriale. Det er ikke alene billeder af havforskere, deres skibe og deres materiel, men også de dejligste farveproduktioner af håndkolorerede tegninger og akvareller af havets fauna og flora. Alle ekspeditioner er med, ikke blot Galathea-togterne og Dana-togterne, men også de talrige arktiske ekspeditioner, Atlantide-togtet og mange andre entrepriser. Noona Dan-togtet var ikke havforskning. Interessant er ikke mindst beretningen om Danmarks – og verdens – første havundersøgelsestogt, der finansieredes af kong Frederik V. Det var et led i den berømte orientalske ekspedition, hvis første etape fra København til Middelhavet tilbagelagdes med orlogsskibet „Grønland“ i 1761. *Format 24×28 cm, 334 s., beftet ca. kr. 140,00, indb. ca. kr. 164,00, Rhodos, København*.

Den thylandske skibsfart

Som et tilbageblik i anledning af, at første del af Hanstholm havn blev indviet i 1967, udsendtes i trykt form et foredrag holdt i 1959 af stadsbibliotekar G. Krogh-Jensen. Han har samlet et stort materiale, hvoraf dette kun er kvintessensen. Beretningen om „Sandskuderne“, der gennem 500 år måtte laste og losse ved den ugæstmilde, havneløse kyst, er et betydningsfuldt og meget læseværdigt kapitel af dansk søhandels historie. 49 s., *ill.*, ca. kr. 20,00, *udg. af Sparekassen for Thisted Amt*.

Tatoveringer

En nydelig lille bog om et forældet mandighedssymbol, der især var populært blandt søens folk. Med støtte af Lovens Kemiske Fabrik har hudlægen, dr. Henning Schmidt, her kunnet behandle tatoveringskunsten ud fra kulturhistoriske, kunstneriske, humanistiske og medicinske synsvinkler. Han kommer ind på tatoveringens historie, dens teknik og dens psykologi. Et særligt kapitel handler om fjernelse af tatoveringerne hos de mange, der fortryder. De 35 farvefotos er et ualmindeligt fint supplement. 53 s., ca. kr. 22,00, *i kommission hos Steen Hasselbalch*.

Fregatten fortæller

Det er stadig muligt at erhverve admiral Kjølens bog, hvori han tager læserne med på et fiktivt togt til Vestindien om bord i fregatten „Jylland“ og lader dem leve med i livet til orlogs for 100 år siden, medens de på underholdende måde bliver instrueret i alt, hvad der kan tænkes at blive brug for, hvis de en gang skulle få lyst til at udmønstre som matros eller chef i en

44 kanoners fregat med 430 mands besætning. Det historiske er let fordøjeligt på grund af den causerende, lunerige, anekdotefyldte fortællerform. De tørre historiske data samt en „oversættelse“ af de maritime udtryk er gent til slutningen af bogen, der er forsynet med et rigt illustrationsmateriale af stor værdi. *Nationalmuseet og Gyldendal, 155 s., stort format, heftet kr. 38,25, indb. kr. 51,50, skindtryk kr. 56,50.*

Maritim litteratur på norsk, svensk, engelsk og tysk

Norsk-engelsk maritim-teknisk Ordbok

Kommandør Per Askings ordbog for skibsfartens folk har intet mistet i popularitet gennem årene. Den bliver stadig ajourført og kommer i oplag efter oplag. Nu foreligger ottende reviderede udgave, som igen er blevet ajourført, idet man har lagt vægt på at medtage nye tekniske udtryk, som har relation til udviklingen inden for skibsfart og skibsbygning. Forskellen på norsk og dansk betyder så lidt, at denne bog må betragtes som et nyttigt værktøj også for danske sømænd. *20.000 opslagsord, 219 s., ca. n.kr. 30,00, Grøndahl & Søns forlag, Oslo.*

Sjöhistorisk Årsbok 1965–1966

Sverige har andre søhistoriske minder end regalskibet WASA. Det finder man hurtigt ud af ved at læse i årbogen, hvis 22 koncentrerede artikler alle er skrevet af medarbejdere ved Statens Sjöhistoriska Museum i Stockholm, og alle har tilknytning til museets samlinger. Værket er redigeret af museumsdirektør Jonas Berg. Illustrationsmateriale er fremragende, artiklerne er levende, og emnevalget dækker et stort interesseområde. Til eksempel fortælles om de 200 år gamle kongelige gondoler og andre klenodier ved museet, der har relation til episoder i den svenske søhandels eller søkrigs historie. Af særlig interesse er kapitler om skibskister og om lukafet på barkentinen HÅBET, nu genopstillet på museet. *165 s., ca. sv.kr. 22,00, udgivet af Föreningen Sveriges Sjöfartsmuseum, Stockholm.*

The Wreck of the Memphis

„I've never seen or heard of a thing like this in all my years at sea!“ Dette var chefens udråb, da kæmpebølgen rullede ind mod slagkrydseren MEMPHIS, der lå til ankers i Santo Domingos havn. Bølgen satte skibet i drift mod kysten og fik det til at rulle, så søen gik ned gennem skorstenen og slukkede fyret. Om en af de værste katastrofer i USA's søhistorie fortæller skibschefens søn, Capt. Edward L. Bech, der selv er amerikansk marineofficer. På grundlag af fyldig dokumentation beskrives tragedien sagligt i detaljer, men med høj dramatisk effekt, i et forsøg på at rehabilitere faderen, hvis karriere gik ned med skibet. *312 s., ca. 35 sh., Jarrolds Publishers, London.*

True Tales of the South Sea

To professorer i engelsk, A. Grove Day og Carl Stroven, der har virke på Hawaii, har samlet disse 24 beretninger af 20 forskellige forfattere og givet dem stempel af klassikere. Hver fortælling indledes med en kort biografi af ophavsmanden og kommentarer til hans værk. Rækkefølgen af historierne er bag-

vendt kronologisk, således at man begynder med en episode på Guam under anden verdenskrig og arbejder sig tilbage i tiden til Woodes Rogers fortælling om den rigtige Robinson Crusoe. Blandt de mange kendte forfatternavne savnes Joseph Conrad, men hans fortællinger regnes måske ikke til „true stories“. *342 s., ca. 30 sh., Souvenir Press, London.*

„Gipsy Moth“ Circles the World

Den aldrende sejlsportsmand Francis Chichester har skrevet beretningen om sin nylig fuldførte jordomsejling i den 52 fods ketch „Gipsy Moth IV“. Trods alle tekniske hjælpemidler må turens gennemførelse betragtes som en bedrift, for Moder Natur har altid nogle overraskelser i reserve. Forfatteren praler heller ikke, men giver først og fremmest en fyldig, objektiv reportage og nyttige oplysninger for langtursejlere. Mange illustrationer i sort-hvid og farve. *269 s., ca. 35 sh., Hodder & Stoughton, London.*

Master Mariner

Skønt den polskfødte sømand og forfatter Joseph Conrad har skrevet nogle af de mest læste romaner med handling fra livet til søs, er de fleste biografiske værker om Conrad forholdsvis tung læsning i et højt litterært plan. Det skyldes bl. a., at Conrad hurtigt blev „klassiker“ på grund af sin dygtige og særprægede behandling af det engelske sprog. Her er en populær og let læselig beretning om den berømte forfatters ungdom og eventyr til søs, skrevet af Norah Smaridge. *134 s., ca. 17 sh., The World's Work (1913), Kingswood Tadworth, Surrey.*

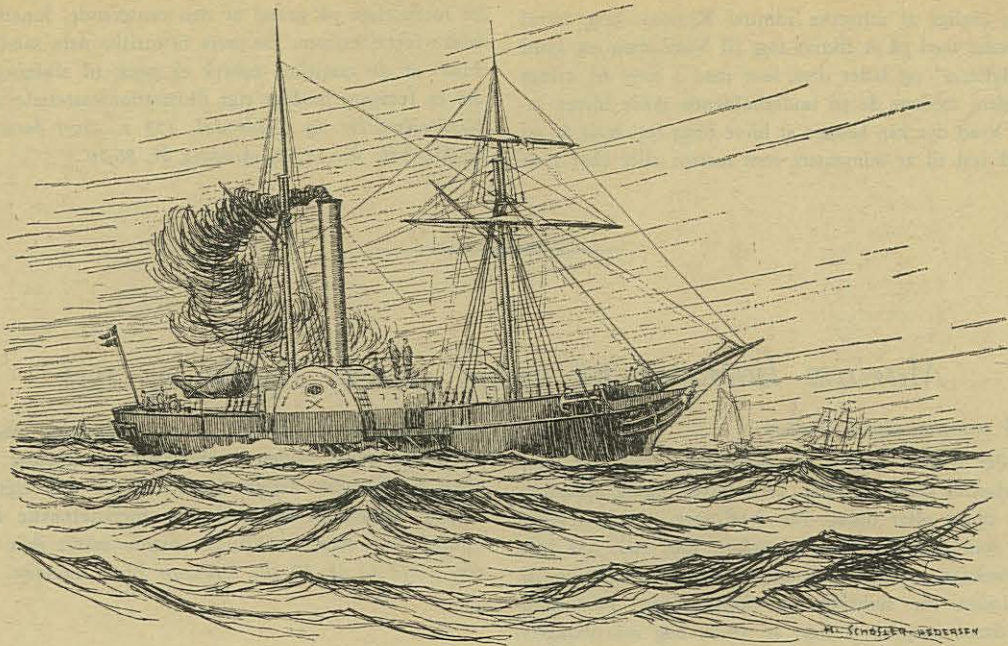
Flottentaschenbuch 1968

Siden århundredes begyndelse har Weyers håndbog været anset for at være en af de pålideligste fjernkendingsbøger for alverdens orlogsskibe. Her er en ajourført udgave proppet med data, der er ordnet i overskuelig form, og ledsaget af mere end 1500 skitser og fotos. *412 s., D.M. 48,00, J. F. Lehmanns Verlag, München.*

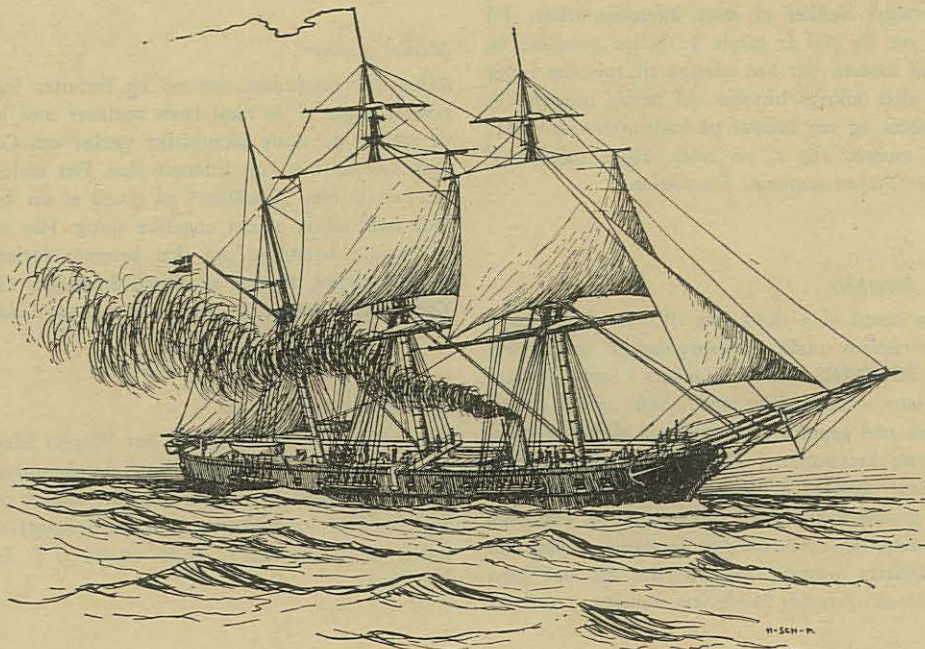
Auf 2 Eimern durchs Mittelmeer

En fornøjelig beretning af den tyske journalist Werner Lange om en serie krydstogter gennem Middelhavet i ganske små gummibåde med udenbordsmotor. Med disse fartøjer kommer de ind i alle krogene, men det demonstreres også, at de kan klare sig godt i rum sø. *180 s., ill., ca. D.M. 17,00, Delius, Klasing & Co., Bielefeld.*

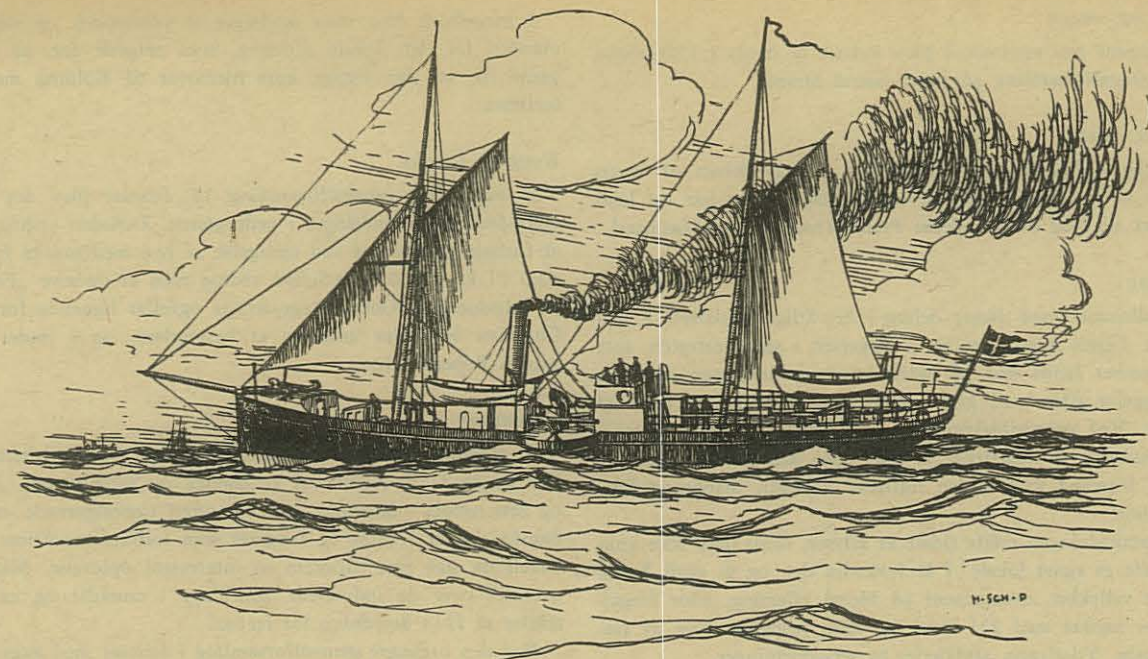

En milepæl – Danmarks første jernskib. 12. oktober 1841 ankom Danmarks første jernskib, bjuldamperen ÆGIR, til København, ført af kaptajn H. C. Bodenhoff. Skibet var bygget samme år i London under tilsyn af den senere fabrikmester på Holmen O. F. Suenson. Det målte 116 læster og havde en dampmaskine på 80 HK. ÆGIR var bestilt af Marinen, bl. a. med henblik på bugsering af rokanonbåde, men også til Kongens brug. Ved at bygge skibet af jern opnåede man mindst mulig dybgang (5 fod og 7 tommer), så skibet kunne passere gennem Bøgestrommen. ÆGIR, der senere blev anvendt bl. a. som postskib og opmålingsfartøj, blev hugget op i 1872. Ovenstående tegning er udført af H. Schiøler-Pedersen.

En milepæl – Danmarks første skrue-dampskib. – 10. april 1851 søsattes skruekorvetten THOR ved Marinens værft på Nyholm som formentlig det første skrue-dampskib under dansk flag. Fabrikmester O. F. Suenson havde tegnet den 14 kano-ners korvet på 803 tons. Den var forsynet med et lavtryksmaskineri på 260 BHK, svarende til 650 IHK, og kunne under gunstige forhold løbe 9 knob. Medens de fleste andre danske orlogsskibe var fuldriggede, havde THOR en rigning som bark. Skibet satte faktisk punktum for bygningen af sejlførende orlogsskibe i Danmark. Ovenstående tegning er udført af H. Schiøler-Pedersen.

En milepæl – Det første stålskib bygget i Danmark. Marinemaleren H. Schiøtler-Pedersen har udført tegningen af kanonbåden GRØNSUND, som den 19. april 1883, altså for 85 år siden søsattes ved Orlogsværftet. Antagelig var dette det første skib med stålskrog bygget i Danmark. Ganske vist var stål tidligere blevet anvendt ved Orlogsværftet, men kun som dækspanser eller enkelte dele af en konstruktion. For en ordens skyld bør det nævnes, at GRØNSUND ikke var Danmarks første stålskib. Dette var formentlig den lille kanonbåd DROGDEN på 50 tons bygget i St. Denis 1872 og overtaget samme år af den danske Marine. Med hensyn til GRØNSUND mener man også, at det var Danmarks første skib, som blev indrettet til dieselelektrisk drift. Dette skete i 1917.

Forenings- meddelelser

Bogense

Ved generalforsamling i Marinestuen 9. marts genvalgte formand A. Vestergaard og næstformand Ejler Petersen. Tyveri af en pistol fra afdelingens våbensamling er anmeldt til politiet.

Bornholm

Ved afdelingens generalforsamling 17. februar genvalgte bestyrelsen, og beretningen blev godkendt. Sidste punkter på dagsordenen var gule ærter og sømandssange. Kongens fødselsdag fejredes 9. marts ved en festlig sammenkomst med fællesspisning og dans for medlemmer med husstand i „Industrien“.

Distrikt X, Jylland Midt

Under sejlads mellem Grenå og Hundested afholdtes det årlige distriktmøde 31. marts om bord i færgen GRENA med deltagelse fra 6 afdelinger. I tilslutning til mødet foretog man en grundig inspektion af den nye marinestue og den nye færg.

Esbjerg og omegn

I afdelingens smukke lokaler i „Palmehaven“ afholdtes 8. februar den årlige generalforsamling efter behørig forberedelse med kogt torsk, pandekager og diverse tilbehør. Forsamlingen godkendte årsberetning og regnskab. Grosserer H. B. Mathiasen ønskede at trække sig tilbage fra formandsposten. Til ny formand valgtes fiskeskipper Knud Schrøder, som tillige er distriktsrepræsentant og medlem af hovedbestyrelsen.

Frederiksberg

12. december arrangeredes et andespil, som gav et pænt overskud til jubilæumsfonden. 17. januar var arrangeret et maritimt foredrag, 27. februar afholdtes generalforsamling og 27. marts indbød man atter medlemmerne til et maritimt foredrag.

Frederikssund

På formandsposten er frisørmeister Folmer Hansen blevet afløst af maskinarbejder Arne Pedersen, Nørreparken 5.

Gentofte

8. november afholdtes medlemsmøde i afdelingens lokaler på Jægersborg Hotel, hvor kaptajn Brettschneider holdt et causeri med film over emnet „Peder Most og Georg Stage-drengene“.

Glostrup, Tåstrup og omegn

Den årlige kammeratskabsaften blev fejret 4. januar med torskegilde, æbleskiver og solbærrøm. Derefter underholdt søløjtnant Jakobsen med et glimrende foredrag om Grønland, ledsaget af farvelysbilleder.

1. februar afholdtes „admiralsforsamling“, ved hvilken lejlighed distriktchef Torben Jensen, Søndervangsvej 22, blev valgt til ny formand som afløser for værkmeister Villy B. Kristensen. Ved samme lejlighed blev direktør Helge Petersen udnævnt til æresmedlem. Efter generalforsamlingen hyggede man sig på banjerne med sildemad, skildpadde og ost.

17. februar afholdt skyttelavet sin årlige katteskydning i „Kahytten“. Da artilleriet holdt inde, ankom damerne for at deltage i spisning, dans og fælles hygge. 12. februar deltog skyttelavet i amtsskydning og 26. februar afholdt skyttelavet sin egen fastelavnsskydning på Gildhøjskolen. 7. marts var arrangeret en filmaften i „Kahytten“.

Grenå og omegn

Afdelingens nye marinestue blev indviet 6. marts i forbindelse med generalforsamling på hotel Grenå Strand.

Hals og omegn

Ved den ordinære generalforsamling i begyndelsen af marts valgtes to nye medlemmer til bestyrelsen. Denne har nu konstitueret sig med overfartsleder Frank Thomsen, som formand.

Hjørring

40 medlemmer med damer deltog i det årlige bankospil 8. november. Noget mere jævn var deltagelsen i stiftelsesfesten, som 5. december fandt sted på Markedsrestauranten, men det blev en hyggelig aften med grønlangkål, god stemning og dans på dækket. Ved generalforsamlingen 4. februar meddelte formanden, assistent Ib Hørstrup, at han ikke ønskede at fortsætte. Til ny formand valgtes den tidligere kasserer, disponent Bent Sanderhoff.

Fregatskydningen måtte sidste år aflyses, fordi man ikke kunne skaffe et egnet lokale. I år lykkedes det, og 4. april havde man et vellykket arrangement på Motel Hjørring, hvor fregatten blev sænket med 221 skud, og Finn Jespersen blev ny fregatkaptajn. Yderligere afvikledes to serieskydninger.

Kerteminde

Man gik stik imod Parkinsons lov ved generalforsamlingen 17. februar og nedsatte antallet af bestyrelsesmedlemmer fra 7 til 5. Til ny formand valgtes købmand Eigil Fincks, som dog stillede den betingelse, at den afgående formand, restauratør J. Due-Nielsen forblev i bestyrelsen indtil videre. J. Due-Nielsen, der har lovet at fortsætte endnu et år, har haft med afdelingen at gøre i 26 år. Også den nye formand har været med fra starten.

Kolding

Initiativet giver tydelige resultater i Kolding, hvor man den 10. februar foretog officiel indvielse af den nye marinestue i nordfløjen på „Staldgården“. Blandt de gæster som afdelingens formand, fabrikant Mogens Burcharth, bød velkommen ved indvielsen var – foruden afdelingens medlemmer med damer – medlemmer af den lokale garnison og medlemmer af besætningen fra bevogtningsfartøjet DAPHNE. Orlogsskibet, som var inviteret til Kolding for at repræsentere ved den festlige lejlighed, mønstrede adskillige besætningsmedlemmer, som er hjemmehørende i Kolding.

Siden indvielsen har marinestuen allerede været i brug adskillige gange. 19. marts afholdt man den ordinære generalforsamling med dagsorden ifølge lovene, og 23. marts var afdelingen sammen med Kolding by vært ved et par arrangementer i marinestuen og på „Koldinghus“ for besætningerne på HJÆLPEREN og fem motortorpedobåde, som aflagde besøg i Kolding.

Til gengæld for denne gæstfrihed modtog afdelingen af chefen på HJÆLPEREN, orlogskaptajn Ole Højerslev, invitation til at deltage i en sejltur til Svendborg mandag den 25. marts.

20 gamle gaster mødte på kajen mandag morgen med store forventninger og højt humør. Forventningerne blev ikke gjort til skamme. På årets første rigtige forårsdag sejlede man i strålende sol og stille vejr ud gennem den smukke fjord, gennem Fænosund og ned gennem Lillebælt. Der blev lejlighed til at skaffe sammen med basserne og prøve, hvad søværnet i vore dage kan præstere af god forplejning. Man overværede forskellige øvelser og fik selv en lille lektion i betjening af moderne skyts.

I Svendborg blev man modtaget af formanden og næstformanden fra den lokale afdeling, som sørgede for, at deltagerne fik sat den rigtige kurs hjemover til Kolding med en turistbus.

Kongens Lyngby

Ved den årlige generalforsamling 16. februar blev der foretaget forskellige ændringer i vedtægterne. Desuden vedtog man at forhøje indskuddet ved optagelse af nye medlemmer fra kr. 6,00 til kr. 15,00. Yderligere vedtog man at ophæve „Fonden til iklædning af Georg Stage-drenge og/eller lignende formål“. Christian Høgholm udtrådte af bestyrelsen, og i stedet indvalgtes Robert Ahton.

København

Ved afdelingens første mødeaften i januar havde bestyrelsen fået major L. S. Arentz til at komme og fortælle om „Israel og dets naboer“. Majoren, som har været tjenestgørende ved de danske styrker i Gaza og fungeret som forbindelsesofficer med israelerne, gav sine tilhørere en interessant oplevelse. Man fik overblik over de indviklede konflikter i området og en forståelse af FN's betydning for freden.

Ved den ordinære generalforsamling i februar med dagsorden i følge lovene valgtes til nyt bestyrelsesmedlem lokomotivfører Kaj Andersen.

7. marts havde man en sammenkomst, hvor damerne var med, og hvor man var blevet indbudt til en rundvisning i Danmarks største og mest moderne bladhus, Berlingske Tidende.

Nykøbing F.

Afdelingens generalforsamling 5. marts forløb uden særlige begivenheder.

Nykøbing S.

Bagermester Ebbe Larsen, Rørvig, ønskede ikke genvalg til formandsposten ved generalforsamlingen den 24. februar. Til ny formand valgtes assistent Ib Hansen, Nykøbing S. Til bestyrelsen nyvalgtes i øvrigt værkfører Ahlmann i stedet for skrædermester Vagn Langholtz. Sidste punkt på dagsordenen var en vellykket fest på hotellet sammen med damerne.

Næstved og omegn

I marinestuen på Eksporthuset samledes den 9. marts ca. 50 medlemmer med koner og kærestes til den årlige forårsfest. Formanden uddelte ét 40 års tegn og tolv 25 års tegn, hvoraf han selv tegnede sig for et af de sidstnævnte. Programmet stod på koldt bord med efterfølgende underholdning og dans.

Odense

Årets første arrangement var en udflugt med bus den 16. januar til Kerteminde, hvor man mødtes med kammeraterne fra Kerteminde-afdelingen til torskegilde.

13. februar afvikledes den ordinære generalforsamling, hvor man behandlede ændringer i vedtægterne og valgte tre nye bestyrelsesmedlemmer. 12. marts var arrangeret en kammeratskabsaften på „Trafikken“.

Padborg, Gråsten og omegn

Alle valg til bestyrelsen var genvalg ved den velbesøgte generalforsamling 5. marts på Padborghus. Den gamle marinestue er blevet taget i brug til andet formål, og man drøftede indretningen af en ny marinestue. Det blev vedtaget at afholde sommerfest 31. august på hotel Sønderhav, og næstformanden overrakte præmier for de afholdte konkurrencer. Årets skyttekonge

blev formanden E. Larsen, Padborg, med Mogens Jensen som nummer to. I pilekast gik førstepremien til grænsebetjent Bent M. Petersen, Padborg, med murermester H. Feddersen, Gråsten, på andenpladsen.

Randers og omegn

Der synes at være initiativ i denne afdeling, hvor det i vintersæsonen er gået slag i slag med arrangementerne. 18. november afholdt man med god tilslutning damernes pakkefest med lotterispil og et pænt overskud. 15. december havde man med fin deltagelse et andespil i marinestuen, og 27. december afholdtes en helt igennem vellykket juletræsfest sammen med maskinmestrenes forening i afdelingens nye lokaler i håndværkerforeningen. Ikke mindst børnenes glæde bidrog til at skabe den rigtige stemning.

Foruden den faste skydeaften første fredag i hver måned, har afdelingen den 2. marts afholdt katteskydning i håndværkerforeningens skydebane og den 8. april pokalskydning med Århus, ligeledes i håndværkerforeningen. Den ordinære generalforsamling afvikledes 10. februar, og yderligere har man haft tid til at fejre afdelingens 49 års fødselsdag i håndværkerforeningen den 9. marts.

Trods denne aktivitet, sagde formanden, konsulent P. Schytte-Hansen på generalforsamlingen, har man af økonomiske årsager været nødsaget til at sløjfe et af de traditionelle arrangementer. Det kniber med at fastholde medlemstallet. Imidlertid har man ved flytningen af marinestuen nu fået en værdig ramme om afdelingens virke, og til næste år kan man fejre 50 års jubilæum, to aktiver, som kan anspore til fremskridt.

Sakskøbing

Toldbetjent Knud O. Andersen fratrådte 24. marts som formand for afdelingen, der til ny formand og kasserer valgte overfyrbøder Helmuth Pedersen.

Skælskør

Marineforeningens lokale bestyrelse høstede megen ære af et arrangement ved 50 års jubilæumsfesten 17. februar i Skælskør lystskov, hvor man har indrettet den hyggelige marinestue. Jubilæumet modtog talrige tilkendegivelser på sin popularitet, bl. a. lykønskningstelegrammer fra kongen og forsvarsministeren, en smuk vase med tak for godt samarbejde fra Næstved-afdelingen, en pragtfuld blomsterdekoration fra Forsvarsbrødrenes lokale afdeling og et stort bogværk fra afdelingens tidligere formand, røgeriejer C. Grube Hansen. Hovedforeningens formand, kommandørkaptajn Kai Hertz, gav måske foreningen den bedste hyldest ved at påpege, at ikke blot var Skælskør afdeling et sted, hvor man forstod at hygge sig, men man havde også haft evnen til at få tag i mange unge medlemmer.

Afdelingens formand, fiskeeksportør Frede Ditlevsen og hans kammerater havde lagt et stort arbejde i forberedelserne. Festen blev afviklet elegant – ikke mindst Ditlevsens tale for damerne.

Slagelse og omegn

Der var genvalg til bestyrelsen ved afdelingens ordinære generalforsamling 27. februar, men ved et bestyrelsesmøde 12. marts konstituerede bestyrelsen sig med søløjtnant (S) E. Thaarup som formand, da restauratør A. Karlsen på grund af arbejdspressen fandt sig nødsaget til at træde tilbage. Det blev på mødet vedtaget at arrangere en forårsudflugt til Bromølle Kro 24. april.

Struer og omegn

Ved generalforsamlingen 5. marts udtrådte sekretær A. Rel-

ster af bestyrelsen på grund af flytning fra byen. Som ny sekretær valgtes A. Andersen.

Sønderborg og omegn

Vinterfesten med damer afvikledes 10. februar på hotel Sea Inn i Egersund. 21. marts afholdtes den årlige generalforsamling på Sønderborghus.

Varde og omegn

Ved generalforsamlingen den 7. marts fratrådte afdelingens kasserer og sekretær. Nye mænd på disse poster blev henholdsvis mejerist Olav Nielsen og chauffør Børge Jessen. De øvrige valg var genvalg.

Den 25 års fødselsdagsfest fandt egentlig sted 16. juli, men for at kunne samle flere medlemmer ventede man med at fejre dagen indtil nætterne blev lange. Flaget blev sat hos restauratør Markussen, Nørreport, og formanden bød velkommen til medlemmerne med damer samt til gæsterne, blandt hvilke befandt sig distriktsformanden Knud Schrøder og frue fra Esbjerg. Der blev talt, spist, talt, drukket, talt, sunget og danset.

Viborg

Børnenes fest med juletræ, godteposer, nisseleg og film fejredes 28. december. 28. februar afholdtes generalforsamling med genvalg til bestyrelsen. Formanden, E. Nørhaven, mindedes bortgangne gode kammerater og bød velkommen til en ny.

Alborg og omegn

I marinestuen på Hotel Kong Frederik afholdtes 27. februar ordinær generalforsamling. Autoblikkenslagermester Poul V. Andersen indtrådte som nyt bestyrelsesmedlem i stedet for lagerchef Flemming Sørensen. På det efterfølgende konstituerende bestyrelsesmøde ønskede taksator Arne Sørensen at trække sig tilbage fra formandsposten. Ny formand blev den hidtidige næstformand, redaktionssekretær Ejvind Samuelsen. Efter generalforsamlingen var arrangeret konkurrence i at spise gule ærter og at fortælle den største skipperløgn. Konkurrencens anden afdeling blev vundet af pensioneret lodsformand Niels Andersen.

På afdelingens 51 års fødselsdag den 30. marts uddelte formanden 40 års tegnet til barbermester C. Rather og bogholder Thor Sørensen, medens 8 medlemmer modtog 25 års tegnet. Formanden røbede i sin festtale, at det var hensigten at fordoble antallet af arrangementer til ti om året for at aktivisere medlemmerne og drage flere unge med ind i foreningsarbejdet. I fødselsdagsgave modtog afdelingen af æresmedlem og tidligere formand Charles Norden Andersen en smuk vitrine til opbevaring af trofæer og gaver.

Århus og omegn

30. december afholdtes den traditionelle julefest med god tilslutning. Børnene morede sig dejligt med nissefamilien og med farvetegnefilm. 8. februar afvikledes med god tilslutning den årlige generalforsamling, hvor man vedtog nye vedtægter for afdelingen og indvalgte maler Ingvar Jensen som nyt medlem til bestyrelsen i stedet for chauffør Hakon Hejlsberg, som ønskede at trække sig tilbage efter mange års virke. Efter skipperlabskovsen viste kontorbetjent Egon Sørensen, SOK, to interessante film fra søværnet.

Med et torskilgilde i marinestuen 21. marts fejredes afdelingens jubilæer. Formanden, assistent Knud Jakob Birthin, overrakte 40 års tegnet til maskinfabrikant August Andersen og skibstømrer Henry Dallgaard, medens fem medlemmer havde kvalificeret sig til 25 års tegnet.

MARINE-FORENINGEN *gratulerer*

- 19/11 1967. N. Georg Andersen, indmeldt 18/2 1935 i Næstved afd., 60 år.
- 2/12 1967. Fhv. togfører A. C. Svalgaard, Thisted, fyldte 85 år. Han var med til at starte lokalafdelingen og har gennem en årrække udført et stort arbejde for denne.
- 15/1 Pensionist M. Smidt Madsen, Silkeborg afd., 85 år.
- 18/1 Maskinarb. P. E. Andersen, Frederiksberg afd., 50 år.
- 18/1 Bogholder Eugen Hansen, Frederiksberg afd., 70 år.
- 22/1 Installatør Viktor Fridberg, Silkeborg afd., 50 år.
- 5/3 Fabrikant Børge Jensen, Viborg, 50 år.
- 11/3 Mejeribestyrer G. Forsingdahl, Skals, Viborg, 60 år.
- 11/3 Fhv. købmand Christian M. Petersen, Holbæk afd., 75 år.
- 15/3 Frisørmeister Villy Rasmussen, Silkeborg afd., 60 år.
- 16/3 Baneformand Ingvar Iversen, Viborg, 50 år.
- 25/3 Fhv. styrmænd Mathis Mathiesen, Alnor pr. Gråsten, afd. for Padborg, Gråsten og omegn, 80 år. Mathis, som efter ungdommens langfarter i mange år sejlede vandet tyndt i Flensborg Fjord, er fremdeles en trofast gæst ved ukke-aftenerne og matador i pilekast.
- 26/3 Gunnar Petersen, Nykøbing F. afd., 60 år.
- 27/3 Maskinmester Otto Hermansen, Lyngby afd., 65 år.
- 5/4 Siegfried Hansen, Københavns afd., 75 år.
- 12/4 Overkontrollør Kai Birch, Virum, Lyngby afd., 60 år.
- 14/4 Toldinspektør H. C. C. Bruun, Virum, mangeårigt medlem af bestyrelsen i Kgs. Lyngby afd., 65 år.
- 16/4 Ing. Johan Nimand Pedersen, Kgs. Lyngby afd., 70 år.
- 18/4 Ekspeditionssekretær Gunnar Jørgensen, Virum, Kgs. Lyngby afd., 50 år.
- 18/4 Maskinmester Hans D. Hundrup, Københavns afd., 75 år.
- 18/4 Portner Th. Velbæk, Silkeborg afd., 65 år.
- 19/4 Skibsfører Elias Jensen, Hvidovre, Kgs. Lyngby afd., 60 år.
- 22/4 Hovmester Niels Andersen, Københavns afd., 75 år.
- 22/4 Fisker og medlem af redningsvæsenet Karl Kjær Pedersen, Hals afd., 70 år.
- 26/4 Murermester Hans K. Nielsen, Holbæk afd., 50 år.
- 25/4 Pensionist H. K. Hansen, Københavns afd., 75 år.
- 1/5 Bogbinder P. Hartmann, Nykøbing F. afd., 90 år.
- 4/5 Maskinmester Oluf Nielsen, Silkeborg afd., 65 år.
- 5/5 Skibsfører Thorkild Petersen, Københavns afd., 60 år.
- 6/5 Sekretær Osvald Hansen, Københavns afd., 70 år.
- 10/5 Kaptajn Wilhelm Petersen, Københavns afd., 70 år.
- 10/5 Fisker Otto Boesen, Nykøbing F. afd., 70 år.
- 15/5 Tømrer Knud Aage Petersen, Viborg, 50 år.
- 29/5 Boghandler O. Reumert, Københavns afd., 50 år. Reumerts mange venner ønsker ham hjertelig tillykke på dagen og velkommen i de voksnes rækker. Lykønskningen gælder også Reumerts virke gennem 25 år i MARINE-FORENINGEN. Indtil 1960 udførte han et godt arbejde som sekretær i foreningens Københavns afdeling, og da grosserer Poggensee i 1960 måtte trække sig tilbage på grund af sygdom, blev Reumert valgt til afdelingens femte formand. Ledelsen af en af landets største lokalafdelinger var en betydelig opgave for en ung mand, og Reumert voksede med opgaverne. Ved indførelsen af den nye distriktsinddeling blev han valgt til at repræsentere distrikt 1 i hovedbestyrelsen.
- 16/4 Overbetjent N. P. Nielsen, Viborg, 50 år.
- 3/6 Eli Hansen, Nykøbing F. afd., 70 år.
- 20/6 Kontrollør Richard Garland, Københavns afd., 75 år.

- 30/6 Assistent Oscar Kromann, Københavns afd., 60 år.
- 13/7 Henning Christensen, Nykøbing F. afd., 55 år.
- 22/7 Århus-sluppens „admiral“, jord- og betonarbejder S. Aa. Lademann, 60 år.
- 4/8 Fhv. lokomotivfører Åge Møllebro, Holbæk afd., 75 år.

MARINE-FORENINGENS *Kalender*

- Skælskør 50 år 11/2. Nakskov 55 år 22/9.
- Nibe 25 år 28/2. Nykøbing F. 55 år 21/11.
- Hundested 50 år 7/4. Hillerød 40 år 23/11.
- Frederikssund 50 år 5/5. Rudkøbing 25 år ?/11.
- Stevns 40 år 19/6. Hjørring 25 år 5/12.
- Hørsholm-Rungsted 25 år 6/7. Nyborg 55 år 7/12.
- Fredericia 50 år 17/7.

Glostrup, Tåstrup og omegn
Se under Foreningsmeddelelser.

København

Det var med stor sorg, at man i lavet modtog nyheden om, at fuldmægtig G. Honnens de Lichtenberg var afgået ved døden kort efter sin 65 års fødselsdag. Honnens de Lichtenberg var i 45 år medlem af lavet og vil blive savnet, ikke mindst på grund af sit store arbejde med redaktionen af „Under Dannebrog“.

28. november 1967 startede Marineforeningens skyttelav i København og Magasins skyttesektion en match om en pokal udsat af Magasins personaleforening. Den skal vindes fire gange ialt. Skyttelavet satte sig på den første aktie, og ved et fælles kaffebord uddeltes præmier til den bedste skytte fra hvert hold. Fru O. Knudsen og Jørgen Nielsen, der begge opnåede 185 points, fik overrakt hver et sæt marineglas.

Juleskydning afholdtes 1. december med besøg af kammeraterne fra Glostrup-Tåstrup. Desuden havde man en præmieskydning 13. februar, generalforsamling 20. februar, træningskydning 27. februar og et nyt livtag med Magasins skyttesektion 12. marts.

Randers og omegn

Læs under Foreningsmeddelelser.

Århus og omegn

Der afholdes skydning første tirsdag i hver måned.

Til orientering

Marineforeningens medlemmer, som kunne tænke sig at blive optaget i skyttelavet, kan på følgende adresser få nærmere oplysning om lavenes skydedage og øvrige virksomhed:

Glostrup-Tåstrup: Jens Rosenfeldt Christensen,
Hovedvejen 60.

Kalundborg: Th. Dahlsgaard, Ulstrup.

Kerteminde: Svend Henriksen.

København: Ove Gregers Petersen, Emdruphuse 16, Ø.

Kgs. Lyngby: F. Martin, Gladsaxevej 48, Søborg.

Randers: Palle Madsen, Søren Møllersgade 13.

Odense: Erik Pfeiffer, Hans Svaningevej 14.

Århus: E. Kaae, Uffesvej 1, Århus C.

Fhv. rangerformand *Ivar Juhl, Københavns afd.*, er gået bort i en alder af 92 år. Ivar Juhl, som var orlogsgast fra 1896, var kendt af mange medlemmer, som ikke vil glemme, hvorledes han i sin høje alder kunne citere „Terje Vigen“ og Erik Bøgh's digte.

Fra *Randers afd.* skrev Schytte Hansen sidst i december: – „Vor ven og kammerat *Harald Momme* er pludselig gået bort og foreningen har mistet en trofast støtte. Vi, der kendte *Momme*, havde en anelse om, at helbredet ikke var godt mere, men man overraskes alligevel, når det sørgelige budskab kommer. Jeg lærte *Momme* at kende i 1931. Vi var kaproere, og den daglige træning førte os sammen i et godt kammeratskab. Senere blev *Momme* og Marineforeningen noget, der hørte ubrydeligt sammen. Aldrig blev der kaldt til en opgave, uden at vi kunne regne med hans støtte. Han tog sin tørn som kasserer, som gast på fastelavnsskibet, som revisor og til sin død formand for afdelingens legatudvalg. Også Skyttelavet kommer til at savne ham som en trofast, glad og hyggelig kammerat.

Fra *Arhus* rapporteres, at skrædder *Jens Georg Frandsen* afgik ved døden 4. januar i en alder af 70 år.

4. januar mistede *Arhus afd.* også sin oversøiske kammerat, direktør *Harry Knudsen*, Sao Paulo, Brasilien. Han satte stor pris på Marineforeningen og på den kontakt han gennem denne havde med sit gamle fædreland. Kun 53 år gammel blev *Harry Knudsen* revet bort ved et ulykkestilfælde.

Arhus-afdelingens tidligere formand, maskinmester *Laurits Dørr*, gik stille bort 15. januar i en alder af 75 år og efter lang tids sygdom. I 44 år havde han været med i Marineforeningens arbejde og varetog bl. a. formandskabet i afdelingen fra 1939 til 1947. Det var ikke nogen helt let opgave at lede afdelingen under den tyske besættelse. I de sidste år var *Dørr* på grund af sit vakkende helbred afskåret fra at tage aktivt del i afdelingens arrangementer, men han mistede aldrig sin kærlighed til Marineforeningen.

Tbisted afd. har med sorg modtaget budskabet om, at *M. Sunesen*, en god kammerat og enestående ven, er gået bort. *Sunesen* var med til at starte afdelingen og varetog gennem mange år tillidsposterne som bestyrelsesmedlem og kasserer.

Fra *Viborg afd.* fortæller sekretær P. Thomsen, at man har mistet to gode kammerater, som begge har været med fra afdelingens oprettelse 6. oktober 1942 og således begge netop nåede at modtage 25 års emblemet. Direktør *Hans Smidt*, født 12. oktober 1910, døde 10. november 1967, og overtjener *Jobs, Ewald*, født 28. december 1900, gik bort 12. januar 1968.

Fra *Gentofte afd.* meddeler man med dyb beklagelse, at direktør, orlogskaptajn *R. L. Albertsen, R.*, i begyndelsen af april afgik ved døden efter længere tids sygdom. Direktør *Albertsen*, som gennem tiden havde haft mange tillidshverv inden for det maritime område, var et interesseret og skattet medlem af afdelingen, hvor han i mange år var en flittig revisor.

Gentofte afd. har yderligere den sorg at måtte rapportere tabet af grosserer *Berni Nielsen*, som afgik ved døden 24. januar. *Berni Nielsen*, der var medlem fra afdelingens grundlæggelse, viste altid stor interesse for virksomheden og bidrog trofast til den økonomiske opbygning.

Haslev afd.s ældste medlem, fhv. handelsmand *Christian Frederiksen*, var passeret 100 år, da han gik bort 29. januar i år. I mange år var han æresmedlem af den lokale afdeling i Haslev, hvor han havde boet siden århundredskiftet. For 4 år siden flyttede han til Lyngby. Begravelsen fandt imidlertid sted fra Haslev kirke, og Marineforeningens fane paraderede.

Maskinmester *Iver P. Iversen*, medlem af *Lyngby afd.*, afgik ved døden 18. januar, 84 år gammel. *Iversen* vil være kendt for den fantastiske tomandsfærd i Nordøstgrønland 1909–12. I 865 døgn vandrede han sammen med Ejnar Mikkelsen over isen under umenneskelige strabadser. Senere fik han tildelt fortjenstmedaljen i guld og Ridderkorset.

Marineforeningens afd. for *Hals og omegn* vil savne fiske- og toldopsynsmand *Aksel Sørensen, Hou*, som efter svær sygdom afgik ved døden 28. januar, kun 51 år gammel. Marinekamerater sænkede flaget over graven på Hou kirkegård.

Medlem af marineforeningens *Gentofte afd.*, kammerherre, kommandørkaptajn *H. E. Wern, SK.*, afgik ved døden medio februar.

Frederiksværk afd. har mistet et trofast medlem, *Cresten Bach Madsen*, som gik bort i en alder af 59 år. Han var medstifter af afdelingen i 1944 og deltog i bestyrelsens arbejde gennem 14 år.

Sakskøbing afd. har haft den sorg at miste sit ældste medlem, tømrer *Svend Frederik Jakobsen*, som i sin tid var med til at starte afdelingen og altid var en ivrig deltager i afdelingens arrangementer. *Frederik Jakobsen*, som var æresmedlem af afdelingen, havde i flere perioder deltaget i bestyrelsesarbejdet.

Svendborf-afdelingen har i april mistet et af sine ældste medlemmer, skibsmægler *A. Thejll*.

Fhv. mejeribestyrer *C. A. Hansen, Oksbøl*, der var æresmedlem og ældste medlem i Varde afd., gik bort i begyndelsen af april. Marineforeningens flag paraderede ved begravelsen på Oksbøl kirkegård, hvor afdelingsformanden bragte et sidste farvel fra kammeraterne.

ÆRET VÆRE DERES MINDE.

AALBORG

Aalborg Sømandshjem

Hyggelige restaurationslokaler og god mad

Nymonterede værelser

Nyhavnsgade 60 - Tlf. *12 19 00

AARHUS

Aarhus „Artol“ Renseri

Telf. 3 00 30

Villy Kyst Glarmester

Telf. 6 96 96

Tordenskjoldsgade 3 - Aarhus
Aargang 8968/1928

Aarhus Maskinfabrik

Telf. 3 67 44

Kraner - gravemaskiner og transportanlæg

A/S Aarhus Flydedok og Maskinkompagni

Telf. 3 40 00

— han regner Esbjerg for årets søfartsby

BORNHOLM**Skibsprovantering**

John Hintzes enke - Rønne

Alfred Th. Haagensen

Juveller, Guldsmed & gravør

Store Torv 8 - Telf. 270

ESBJERG**Claus Sørensen**

Esbjerg

H. J. Christensen & Søn

Vaadbinderi og tovtørreri

Esbjerg

„Hotel Spangsberg“

Mødested for Marineforeningens medlemmer

Esbjerg

Telf. (051) 2 17 55

FREDERIKSHAVN**Electra I/S**

Elektroinstallatørfirma

Telf. 2 02 39

Danmarksgade 38 Frederikshavn

Johan Damsgaard

Kolonial & skibshandel

Telf. 2 26 22

Frederikshavn

P. Conradsen

Teknisk maskinforretning

Skibsartikler - Olie

Telf. *2 09 00

Einer Sørensen & Co.

Stevedore

Telf. *2 14 00

Havnegade 11

Frederikshavn

FYN

Aktieselskabet

Svendborg Skibsværft**Carl Antonsen**

Guld- og sølvsmed

N. Due-Petersen & Kryger

Ingeniører

Telf. 21 41 18 (3 ledn.) - Svendborg

HIRTSHALS

Sig det med blomster

„Viola“

Telf. 94 1074

Levorsen & Jørgensen Lys - kraft - skibsinstallation -
ekkolod

Betjening dag og nat

Telf. Hirtshals 94 10 11

HORSENS**Horsens Sølv****KOLDING****Klaaborgs Conditori**

Østergade 18-20

NYKØBING F.**Nykøbing F. Bryghus**

Lager og pilsner

NYKØBING M.**Morsø Støbegods**

Nykøbing Mors

Aktieselskabet

N. A. Christensen & Co.

Kongelig hofleverandør

RANDERS

Aktieselskabet

Bryggeriet „Thor“

Randers

Chas. Mortensen Sejl, presenning, flag og
telfabrik

Randers

Telf. 2 89 88

ROSKILDEUnder Deres besøg i Roskilde bør
De ikke undlade et besøg i den
interessante marinestue**Hotel Prinsen**

Algade 13, Roskilde, telf. 35 80 10

SKAGEN**Oscar Skougaard**

Aut. installatør

Telf. 4 13 45

Skibsradio, sendere og pejleanlæg

Sejl, flag og presenninger

Sejlmager

Alex Jørgensen

Skagen

Telf. 4 14 23

THYBORØN**Thyborøn Fiskeauktion**

v. Albejt Steen - Telf. 3 12 07